

**Tabula pſentis operis de subsidio  
charitativo: et de decima beneficiorum  
decisiva.**

**In prima qōne pcludit̃ q̃ ep̃i archiepi  
patriarche seu primates in civitatib⁹ et  
diocesib⁹ suis sūt illi qui petere p̃nt cha-  
ritativū subsidū. Et q̃ de papa nō est  
dubiū q̃ q̃ncunq; sibi videt̃ hoc potest**

**In scda qōne pcludit̃ post argumēta i  
p̃rium allata q̃ archieps extra suā dio-  
cesim etiā ab ecclesiis puīcie sue nō pōt  
exigere charitativū subsidū. Modifi-  
ca ut ex ibi dictis. Et idē in patriarchis  
quo ad ecclesias patriarchatus sui. Et  
idē in primatib⁹ qui idē est fere i oībus q̃  
patriarcha. Ibi limita nisi ex p̃suetudi-  
ne aliud sit que bene valeret.**

**In tertia qōne pcludit̃ q̃ cardinales ab  
ecclesiis seu capellis subiectis titulis su-  
is in quib⁹ de iure cōi eis p̃petit iurisdic-  
tio possūt exigere charitativū subsidū  
q̃ in illis habet iurisdictionem ep̃alem et  
iura episcopalia.**

**In quarta qōne pcludit̃ q̃ p̃lati secula-  
res inferiores ep̃is: puta archidiaconi  
decani archip̃resbyteri p̃positi et similes  
nō possūt exigere charitativū subsidū  
ab ecclesiis p̃lature ṽl dignitati sue sub-  
iectis nisi ex privilegio vel p̃suetudine  
hoc sibi p̃petat: et q̃ ista est cōis opio.**

**In quinta qōne pcludit̃ q̃ abbates ṽl  
p̃iores nō possunt exigere charitativū  
subsidū ab ecclesiis secularibus vel re-  
gularibus monasteriis suis non pleno  
iure subiectis nisi hoc habeat p̃suetudo  
Ibi tñ q̃ generalis totius ordinis pōt  
exigere a tota religione: si fecit magnas  
expēsas i p̃motiōe p̃ cōi utilitate quas  
nō pōt solvere de bonis p̃lature. Et  
ibi quid si ecclesie sint subiecte monaste-**

**rio pleno iure.**

**In sexta qōne pcludit̃ q̃ cōmendatarii  
p̃petui ecclesiarū katedraliū put sūt cōi  
cardinales possunt exigere charitativū  
subsidū ab ecclesiis sibi subiectis ac si  
haberēt ecclesiā in titulū: et h̃ legitimā  
administratiōem et pōt exercere iurisdicōem**

**In septima qōne cōcludit̃ q̃ capitulū  
sede ep̃ali vacante: et idem i quasi vacante  
pōt exigere subsidū charitativū. Sic  
etiā collegiū cardinaliū sede vacante pōt  
imponere generale subsidū oīb⁹ benefi-  
ciatis dūmō imineat grādis et evidens  
necessitas et piculū ecclesie: et hoc fiat o  
p̃sensu omniū cardinaliū: et ibi quid de-  
beat facere volēs tūc caute solvere. Et  
ibi q̃ etiā ecclesia carens rectore tenet̃  
ad solutionem charitativi subsidii. Et  
ibi an possit iudicialiter ad hanc soluti-  
onem tunc compelli.**

**In octava qōne pcludit̃ q̃ etiā admini-  
strator dat⁹ p̃ papā ecclie katedrali va-  
canti pōt exigere charitativū subsidū  
a subditis illi⁹ ecclesie. Et ibi idē de co-  
adiutore dato simpliciter ep̃o.**

**In nona qōne pcludit̃ q̃ ep̃s elect⁹ et  
p̃firmatus nōdū p̃secratus pōt exigere  
charitativū subsidū cū hoc sit iurisdic-  
tiōis nō ordis. Caveat tñ q̃ p̃p̃ expediat  
bullas suas ne incurrat penā extraua-  
gantis Bonifacii que incipit Innuēte.**

**In decima qōne pcludit̃ q̃ ep̃s nō de-  
bet exigere sine consensu capituli sui: et  
etiam ipsorum clericorum.**

**In undecima qōne pcludit̃ q̃ vicarius  
ep̃i etiā si sit p̃stitut⁹ generalis in tēpo-  
ralib⁹ et sp̃ualibus: tamē sine sp̃ali mā-  
dato ep̃i non pōt imponere et exigere  
charitativum subsidium: quia exactio**



requirit speciale mandatum vel saltem generale cum libera.

**In duodecima qōne** pcludit q legat<sup>9</sup> pape & pferitū legatus de latere pōt in tota puincia sua exigere charitatiū subsidium: qz cui est cōmissum plene legationis officinū in sua puincia oīa libere & imediate poterit que sine de iure siue de cōsuetudine quilibet ordinarius possit exercere siue sit abbas siue archiep<sup>9</sup> siue patriarcha siue primas vsq<sup>9</sup> quicūqz. nam ipse legatus maius imperium oībus post romanū pontificē i puincia sua habet: & plenissimam habet iurisdictionē. Et ibi egregie respōdet ad allegata inquirarū.

**In decimatertia qōne** ponitur forma petendi. nam platus pgregato clero tū charitate & humanitate loquitur: expi mendo cām sue egentie: & hortando qz cuilibet in necessitate subueniri debet: & sponsus sponse sue debet subuenire: & q non expectent compulsionē.

**In decimaquarta qōne** Qd appellat charitatiū subsidium: qz a principio dicitur peti cum charitate: & non violenter extorqueri. Et appellatur subsidium: quia petitur quādo redditus pprie ecclesie non sufficiunt p oneribus incūbentib<sup>9</sup>. Sicut appellat subsidiaria actio q dāt quando deficit ppria & specialis actio.

**In decimaquinta qōne** cōcluditur q si subditi cum charitate requisiti noluerunt pstare charitatiū subsidium: poterūt ab epō compelli si subit manifesta & rōnabilis cā: & dūmodo sit moderatū. Immo poterit excoicare eos. Immo ponere edictū q quicūqz beneficia ius sue diocesis non soluerit infra tantum tempus sit excoicatus. Et ibi an propter ignorantiam cūctē pena. Et

rōne notorii seu manifesti pmitit epō q sit iudex in facto pprio saltem cōcedente commodum & honorem ecclesie. Pro exactione tamen tali nō poterūt loco pignoris capi vel distrabi calices: libri vel alia ornamenta diuinis officiis deputata: quia cle. si beneficioz. de decimis restringit quando subsidium exigat per collectorem pape: vel alis iuxta terminos illi<sup>9</sup> cle. nō autē bz locū in subdito qd iure pprio exigat per ordinariū.

**In decimasexta qōne** enumerant cāe iuste ad imponendū subsidium. s. q sit manifesta & rōnabilis nec nimis grauetur subditi. Et q dī rōnabilis cā: Reluctatio oneris debitorum. Et expense nimis granes. Vel quādo facit expēsas ep<sup>9</sup> p aliquibus negociis cōibus tō<sup>9</sup> diocesis. Vel litigādo p iuribus ecclesie. Vel quicūqz casus sit supueniens ppter quē supportandū: habz necesse petere. Et expēsa scā in pmotione sua p soluenda bullaz annata in camera apostolica. Vel p psequenda electione sua in curia ē iusta cā. Ibi pdicta limitant nisi ep<sup>9</sup> in casum icidisset culpa sua: qz si ppter suā pdigalitatē sibi imputaret. Et si orit cōtēctio inter ep<sup>9</sup> & clez q cā sit iusta vel nō dirrimi dicitur & determinari auctoritate superioris.

**In decimasextima qōne** pcludit quis sit iudex si orit ptenio int ep<sup>9</sup> vel clericum: qn ep<sup>9</sup> est actor vel re<sup>9</sup>. Et q dicitur in. xv. q. supra pcedunt qn cā exigendi est manifeste rōnabilis & iusta alias alius est iudex q ep<sup>9</sup>.

**In decimaoctava qōne** cōcludit q in dubio nō psumit cām exigēdi esse rationabilem nisi pbet & debet pbari manifeste rationabilis.

**In decimanona qōe** cōcludit q subditi



nō pōt imponi charitatiuū subsidii sim-  
pliciter p soluedo p̄cium venditori si ep̄s  
emit castrū vel magna p̄dia nisi illa em-  
ptio p̄tineret publicā utilitatē: q̄ forte  
pro ecclesia emisset unū castrū qd erat  
valde necessariū statui ecclesie. Vel si fe-  
cit magnā exp̄saz p fabrica ecclesie sue  
necessariā. Et ep̄s ultra necessaria sibi  
et familie sue nō pōt d redditibus eccle-  
sie satisfacere. Nā si emit magna p̄dia  
ep̄s ut maiores reddat annuos p̄ceptū  
sit licite nō exigit charitatiuū subsidii  
Ita debet intelligi et limitari oca doctoz.

In vigesima q̄ne p̄cludit q̄ etiā ep̄s si  
h̄z facere iter ad papā vel Imperatorem  
vel regē p tali exp̄sa pōt exigi chari-  
tatiuū subsidii: qd est v̄x q̄ accedit p  
necessitate cōi vel sue ecclesie: secus si  
accederet p priuatis negociis vel cā lu-  
cri vel solarii. Et limita predicta si talē  
exp̄sam subire non potest ex redditu-  
bus ecclesie sue.

In vigesima prima q̄ne p̄cludit q̄ si ep̄s  
vocat ad p̄liū ḡnale vel puiciale ad q̄  
ire tenet p̄ hanc cām exigere potest.

In vigesima secunda q̄ne p̄cludit q̄ ep̄s  
pōt exigere charitatiuū subsidii p ex-  
p̄sa faciēda p aduētu regis vel Impera-  
toris seu p̄cipis p̄ferri si ab eo et rega-  
lia. Sicut vasalli comitum et baronū te-  
nent p̄ferre et p̄tribuere in sumptibz q̄  
Imperator transit p loca eoz: vel quā-  
do vadit Romam pro corona.

In vigesima tertia q̄ne p̄cludit q̄ ep̄s  
pōt nō solum semel sed etiā pluries exi-  
gere: dummodo sit rōnabilis cā. Et ibi  
an ultra ter.

In vigesima quarta q̄ne p̄cludit q̄ si  
ep̄s petat subsidii nō existente manife-  
sta et rōnabili cā: et excōicat denegates

soluere: et excōicatio sine iusta sine iniu-  
sta sit timēda: tū siua excōicationis nul-  
la est: v̄z q̄ excōicatio est lata p̄pt exa-  
ctionē indebitā. Et hoc ubi ad nutum  
suū ep̄us exigit vel sine manifesta et p̄-  
babili cā: sec⁹ si eēt p̄babile dubiū: an cā  
exigendi subsidii esset manifesta et ra-  
tionabilis: tunc excōicatio lata p ep̄um  
non esset nulla. Et ibi idem i excōicati-  
one lata per collectorem pape.

In vigesima quinta q̄ne p̄cludit q̄ l̄z  
ep̄s iuste petat: tū p̄ p̄uacit denegā-  
tes nō pōt imponere ḡnale interdictū  
in sua diocesi sed sp̄ale sic. Et idem in  
exigente decimā beneficioz noie pape:  
q̄ p nullo cōmodo pecuniario pōt ap-  
poni ḡnale interdictū in loco sine sp̄ali  
licentia pape. Et ibi qd dicat sp̄ale vel  
generale interdictū. Ibi singulz p̄dicta  
limitantur nisi p̄t subditi denegantes  
soluere fuisset excōicati ob hoc quoniā  
si p̄seuerant in cōtumacia nō obstante  
excōicatione ep̄s poterit apponere ge-  
nerale interdictū: q̄ hoc casu cā interdi-  
cti p̄pinqua et imediata est cōtēpt⁹ ex-  
cōicatio: que plus v̄z attēdi q̄ cā remo-  
ta solutionis pecunie. Et sic erit caute-  
la et p̄ctica q̄ p re pecuniaria poterit  
imponi generale interdictum.

In vigesima sexta q̄ne cōcluditur q̄  
ep̄s exigit a clero et ecclesiis sue ciuita-  
tis et diocesis. A laicis v̄o diocesanis p  
ep̄m exigi nō poterit salē de consuetu-  
dine generalis: intelligit ergo de subditis  
ecclesiasticis. Et q̄ laici diocesani stri-  
cte et p̄prie sumendo nō dicuntur subdi-  
ti ep̄i l̄z quo ad quedā foro subiiciantur  
Sicut a laicis non pōt exigere p̄curati-  
onem nisi hoc dicet consuetudo.

In vigesima septima q̄ne cōcluditur  
q̄ capitulū seu canonici tenentur etiam  
ip̄i soluere charitatiuū subsidii: et fori⁹



ipsi ep̄o subuenire debent preeteri: q̄  
dignū est q̄ mēbra subueniant capiti.

In vigesima octava q̄ne cōcluditur q̄  
cōis snia doctoz est q̄ exactio charitati  
ui subsidii z impositio eius nō ē de lege  
iurisdictionis sed de lege diocesana.

In vigesima nona q̄ne cōcluditur q̄  
cōis snia doctoz est q̄ monasteria non  
tenent prestare ep̄o charitativum subsi  
diū: q̄ exactio ei⁹ est d̄ lege diocesana z  
non iurisdictionis a qua lege diocesana  
monasteria sunt exempta. Sed p̄ ecclē  
siis monasterio subiectis monasteria be  
ne tenent ep̄o soluere: nisi sint exēpta  
cum capellis suis: tunc capelle gaudēt  
eodem privilegio. Et sic monasteria nō  
tenent nisi ex sp̄ali privilegio vel p̄sue  
tudinē. Sed monasteria bene tenentur  
ad solutiōem pcuratiōis que sine dubio  
a monasteriis debet ep̄o vel archiep̄o  
visitanti. Ibi q̄ p̄cedā cōis snia limita  
tur nisi monasteriū hēret populū: quo  
niaz cū tunc teneat etiā ad oīa que sūt  
de lege diocesana: etiā tenebit ad sub  
sidium qd̄ est de lege diocesana. Et ibi  
q̄ d̄ monasteria tenent p̄ ecclēsiis vel  
capellis sibi subiectis: intelligit si habēt  
populū. Vel si nō habēt populū: sunt  
tamē ecclēsie vel capelle seculares. Sz  
si sunt regulares nō tenent p̄ eis si re  
sident ibi cōgregatio: secus si ibi residēt  
ut monaci nō ut p̄gregatio. Et p̄cedā  
vendicant sibi locū nō solū in monaste  
riis habētib⁹ abbatē sed etiā in habenti  
bus priorem p̄prium alteri monasterio  
nō subiectis. Et idē in monasteriis mo  
nialium: lz quo ad visitatiōem monaste  
ria monialium etiā exempta subsunt  
ordinario loci.

*Monasteria tenent Ep̄o  
Visitanti ad aliquam  
solutionē.*

*Monasteria Monialium  
etiā exempta subsunt  
Loco Ordinario.*

In trigesima q̄ne cōcludit q̄ clerici  
paupes nō tenent ad hoc subsidium: q̄n  
sunt totalit paupes. Si aut̄ posset cleri

cus aliquid prestare lz satis modicum  
tunc tenet p̄ rata p̄stare. Et in ista ma  
teria indicamus cū pauperē clericū qui  
ex redditibus non percipit ultra decen  
tem victum suum.

In trigesima prima q̄ne cōcluditur q̄  
clericus qui nullū h̄z beneficiū: habet  
tamē patrimonium valde amplum: nō cō  
pellitur ad subsidium charitativū ep̄o  
prestandū. Tamē qd̄ est dubia ex eo q̄  
clerici quo ad bona sua patrimonialia  
exēpti sūt a collectis z munerib⁹ laico  
rū: iō satis equū videbat q̄ rōne primo  
nii sui p̄stet charitativū subsidium ep̄o.

In trigesima secūda q̄ne cōcluditur q̄  
ep̄s nō pōt exigere charitativum subsi  
diū ab ecclēsiis sue diocesis exemptis  
post multa: p̄sertim si privilegiū exē  
ptionis diceret q̄ papa eximit ecclēsiā  
cuz plena libertate: quoniā per dēā ver  
ba intelligitur cōcessa exemptio taz ab  
his que sunt de lege iurisdictionis q̄ d̄  
lege diocesana. Sec⁹ si in privilegio cō  
tineretur hec clausula q̄ interdū appo  
nitur: videlz Volum⁹ autez q̄ ecclēsia  
huiusmodi exempta in charitate priorū  
cum episcopo suo remaneat.

In trigesima tertia q̄ne cōcluditur q̄  
etiā clericus ex cōicatus tenetur ad sub  
sidium charitativū: ne cōtumacia z dolus  
suus sibi prosit ibi late: lz Ludo. alit̄ vi  
car. Et hoc si snia ex cōicationis vel su  
spensionis fuit iusta secus si iniusta.

In trigesima quarta q̄ne cōcluditur  
q̄ si clericus h̄z beneficia que non possi  
det nō pōt ep̄s ab eo exigere subsidium  
puta q̄ alter sit intrusus. Et idē si alia  
rōne non percipit fructus p̄pter guerras  
vel inundationes vel aliū casum fortui  
tum. Sicut dicimus in obligato ad so  
lutionē pensionis. Et p̄dā limitatur

quando fructu  
pa sua alia secu  
lo z alio posses  
ius habz i co  
Et si sit cōter  
pendente lz u  
erigere a quo  
misse repiat rep  
Et ibi quid si p  
quos quis illon

In trigesima  
clericus vel ecclē  
e p̄dia dē ecclē  
tenet ep̄o vbi ē f  
sidium debeat ab  
pter ecclēsiā. L  
pcuratiōib⁹ leg  
p̄solūda. Et tēd  
put nō aut p̄dia

In trigesima  
monasteria cogu  
subsidium p̄ ecclē  
eis habētibus p̄  
clēsie sunt in dū  
soluere monaste  
si ecclēsie sunt hie  
in diocesi alteri  
la p̄dia sunt i alia  
habēt de p̄ se. L  
sed ecclēsia capax  
z ep̄s illi? loci h̄z

In trigesima  
nitas h̄z benefici  
pensio h̄ime p̄stū  
sz soluere p̄ rat  
ex filio curie pat  
ditionis z fructu  
q̄n agitur de sol  
est q̄n agit de sol  
visitationis facied  
nitur p̄ rectorē t  
q̄ sit magis int



quando fructus nō pēpiuntur sine cul  
pa sua alīs secus. Et ibi q̄ bene ab itru  
so et alio possessore beneficii qui nullū  
ius habz i eo pōt ep̄s exigere subsidū  
Et si sit cōtentio int̄ duos litigantes li  
te pendente lz unus possideat: ep̄s pōt  
exigere a quo vult illoz. Et si vict⁹ sol  
uisse repiat repetere poterit a vincente  
Et ibi quid si pendet qd̄ ep̄atus inter  
duos quis illorum exigere possit.

In trigesima quinta qōne pcludit q̄ lz  
clericus vel ecclesia sit sita i una diocesi  
et p̄dia dec̄ ecclie i alia diocesi q̄ rector  
tene ep̄o ubi ē sita ecclesia: cū istud sub  
sidiū debeat ab ecclesiis vel a psonis p  
pter ecclesias. Et idē in similib⁹ puta i  
pcuracionib⁹ legatoz vel decia papali  
psolueda. Attēdi enī dz ecclesia tāq̄ ca  
put nō aut̄ p̄dia q̄ sūt ecclesie accessoria

In trigesima sexta qōne pcludit q̄ ubi  
monasteria cogunt solvere charitativū  
subsidū p ecclesiis et capellis sibi subie  
ctis habētibus populū: tamē si dicte ec  
clesie sunt in diversa diocesi q̄ tenentur  
solvere monasteria illi ep̄o in cui⁹ dioce  
si ecclesie sint site lz monasteriū sit sitū  
in diocesi alteri⁹ ep̄i. Et diversū ē qñ so  
la p̄dia sunt i alia diocesi q̄ nullū statūz  
habēt de p se. Et sic loquit̄ qd̄ pcedēs  
sed ecclesia capax ē iuriū et stat⁹ et siliūz  
et ep̄s illi⁹ loci hz curā: ergo illi solui dz

In trigesima septia qōne pcludit q̄ si cle  
ricus hz beneficiū ex quo alteri soluit  
pensio ltime p̄stituta q̄ quilibet eorum  
dz solvere p rata sua: qz p̄sio ānua ut  
ex stilo curie patet semp̄ iponit sup red  
ditibus et fructib⁹ et p̄uētib⁹. Et idē ē  
qñ agitur de solutōe decie papalis: sec⁹  
est qñ agit de solutōe pcuratiōis rōne  
visitatiōis faciēda quoniā illa itēgre sol  
uitur p rectorē bñficii nō p p̄sionariūz  
qz sit magis intuitu psonaz q̄ rez.

In trigesima octava qōne pcludit q̄  
hospitalia zenodochia et leprosaria lz nō  
teneantur ad decimā papalē. Tñ ad cha  
ritativū subsidū et ad alia onera ep̄alia  
tenentur si sunt sūdata auctoritate ep̄i  
Et hoc apparet vel si ibi habent signa  
oratoriū campanellaz: et publice ibi cele  
bratur missaz solēnia sec⁹ si secrete p̄ur  
cōiter sit i domib⁹ principū: qz tunc p̄su  
mūtur auctoritate ep̄i instituta. Sed si  
apparet q̄ reguntur p laicos lz sit edifi  
catū sub vocabulo alicui⁹ sancti etiaz si  
hēret p̄monos vel sit rector et frēs i eo  
tñ nō iudicam⁹ de eo ut de ecclesia sicut  
sit in primo casu ut ibi late.

In trigesima nona qōne pcludit q̄ cā  
subsidū charitativū. s. sit p̄terio int̄ ep̄m  
et clerū est ordinaria nec dz tractari si  
ne figura iudicii iuxta formā cle. sepe.  
Et ita cōiter tenetur sicut est etiā i de  
cima papali. Limita nisi qñ ep̄s peteret  
a clero subsidū p sustentatiōe sua qz  
tñ illa censentur eē cā alimentoz et iō  
illa est tunc sine figura iudicii tractāda  
sicut qñ agitur de decenti tractatione et  
iure sustentatiōis cū hoc cōcernat ali  
menta persone.

In quadragesima qōne pcludit q̄ legat⁹  
de latere nō pōt pcedere privilegiū in  
ferioribus p̄latis ab ep̄o exigēdi chari  
tativū subsidū lz requiritur apostolica  
indulgentia ergo nō sufficit privilegiū  
legati de latere. Et iste est unus de casi  
bus reservatis pape addēd⁹ ad alios.

In quadragesima prima qōne pcludit  
q̄ ep̄is est statuta quātitas i exactione  
subsidii nec possunt a volentibus plus  
recipere nisi tantū quantū ascenderent p  
curationes singule si p̄lati per alium  
licite visitarent per extraneagantez Be  
nedicti. xii. sed infra illam taxā bene est  
arbitrariū ita post multa ibi pcluditur.



In quadragesimasecunda qōne conclu-  
dit nō valere p̄suetudinē q̄ ep̄s exigat  
ultra taxam debitā pro subsidio nisi sit  
p̄suetudo tanti t̄pis cuius initio memo-  
ria non extat in in̄p̄rium. Et nisi sit in  
p̄riuz p̄suetudo vniuersalis ecclesie: nō  
aut̄ sufficit cōsuetudo generalis unius  
prouincie vel unius nationis.

In quadragesimatertia qōne cōcludit̄  
q̄ pene suspensiois et restitutiōis dupli-  
et alie pene posite in prima pte extraua-  
gantis vas electōis. non itelligunt̄ repe-  
tite i sequenti. s. p̄missis quoq. s. contra  
excedentes taxam in exactione charita-  
tini subsidii.

In quadragesimaquarta qōne conclu-  
ditur q̄ ep̄s plus debito et ultra taxam  
exigens p̄pter hoc nō priuatur benefi-  
ciis suis: sed erit puniendus pena arbi-  
traria. S̄atendū d̄ plano q̄ peccat mor-  
taliter: et q̄ tenetur ad restitutionē ei⁹  
quod plus debito p̄cepit. Et ibi late p̄  
Bal. q̄ clausula illa incurrat indignati-  
onem Petri et Pauli. nō importat pri-  
uatōem beneficiōz. Illud palā q̄ si pl⁹  
debito petiit licite pōt denegari. Et si p̄  
pter hoc excoicantur snia erit nulla ut  
supra in. xxiii. questione.

In quadragesimaquinta qōe cōcludit̄  
q̄ sede ep̄ali vacante non valet statutū  
editum a capitulo per quod diminuat̄  
charitatinū subsidii: q̄ sicut ep̄s nō po-  
test condere statuta ad p̄iudiciū inferio-  
rum nisi illi cōsentiant tacite vel exp̄sse  
Ita et fortius dicendū ē in capitulo qd̄  
vacante sede nō possit cōdere statutum  
i p̄iudiciū ep̄i vel ecclesie sue. Immo  
etiam si statutū esset iurātū posset p̄tra-  
ueniri non obstante iuramento: etia; si  
unus ex facientibus statutum esset cre-  
atus ep̄us vel postea ab eo exigeretur  
et ibi bene.

In quadragesimasexta qōne concludi-  
tur q̄ si ep̄us plus debito petiit et ultra  
taxam statutam: tamen non pōt totum  
denegare sed tantum id qd̄ ultra taxaz  
debitam petitur. Nam in quātitate lici-  
tum ab illicito separationē recipit. S̄atē  
duz q̄ cler⁹ litigando diceretur haberē  
iustam cām litigandi nec diceret̄ in mo-  
ra nisi ep̄iscopus obtulisset se recepturū  
quācunq. partem petitam.

In quadragesimasep̄tima qōe cōcludi-  
tur q̄ ep̄s vel alius p̄clatus cui cōpe-  
tit ius exigendi charitativum subsidii  
non possunt illud ius subditis remitte-  
re: et q̄ ista est cōis opio: quia p̄statio  
ista charitativi subsidii est iuris publici  
fundati super naturali equitate nisi exē-  
ptio sit p̄ papā confirmata: secus i alio  
iure ep̄ali: videlz de instōne et custodia  
ecclesiaz. Sed casus subsidii est d̄ sp̄cia-  
lit̄ enumeratis in quib⁹ ep̄s non potest  
hoc ius remittere subditis: et nedū rea-  
lis remissio sc̄a per ep̄m. sed nec p̄sona-  
lis ad vitaz ipsi⁹ ep̄i. Et secus sit i quar-  
ta ep̄ali seu in fructib⁹ canonice portio-  
nis: et regularit̄ in aliis iuribus ep̄ali-  
bus: qm̄ cōmodū p̄clati ē sepabile a cō-  
modo ecclesie qd̄ qm̄ sit ibi vide. Et ista  
v̄ fuisse rō in subsidio: q̄ cōmodū p̄-  
clati v̄ ita cōnexum cū iuribus ecclesie  
qd̄ non pōt separari p̄sideratis causis ex  
quibus pōt exigi charitativū subsidii  
Et ibi q̄ p̄curatio rōne visitationis de-  
bita pōt p̄ ep̄m remitti saltē p̄ tēpore  
p̄terito: p̄sertim si remissio fiat par-  
ticularit̄ et in sp̄e post visitatiōem: et nō  
in tēpus successoris ep̄iscopi. S; substi-  
dium charitativum soluitur p̄ncipalit̄  
p̄p̄t cōmodū ecclesie. Limita p̄dicta  
v̄si ep̄s velit uti gr̄a p̄ unum vel duos  
amicos vel consanguineos vel forte be-  
nemeritos: p̄sertim si hoc hz cōsuetudo  
Sicut pōt ep̄s facere modicā donatio-  
nez de reb⁹ ecclesie dictate cōsuetudine



Et q<sup>u</sup> in q<sup>u</sup>rendis facilius p<sup>o</sup>t p<sup>l</sup>atus p<sup>o</sup>  
indicare ecclesie. Ibi q<sup>u</sup> claz est q<sup>u</sup> colle  
ctor decime papalis non p<sup>o</sup>t remittere  
Immo nec transigere ut notat Bal. z  
ibi. d. Pau. per illum tex. l. nulli. ff. de  
transactio. z Bal. in rubrica. ff. de r<sup>u</sup>u  
dini. in. viii. colu.

In quadragesima octava q<sup>u</sup>one p<sup>o</sup>cludit<sup>r</sup>  
q<sup>u</sup> valet c<sup>o</sup>positio seu tr<sup>u</sup>asactio int<sup>r</sup> e<sup>p</sup>um  
z claz sup<sup>o</sup> m<sup>o</sup> p<sup>o</sup>stati<sup>o</sup>is charitativi sub  
sidii sicut valz p<sup>o</sup>positio sup<sup>o</sup> decimis vel  
sup<sup>o</sup> iurisdictione i subditos int<sup>r</sup> e<sup>p</sup>um z  
archie<sup>p</sup>m. Limita d<sup>u</sup>m m<sup>o</sup> quantitas con  
t<sup>u</sup>ta in c<sup>o</sup>positione sit minor z i<sup>n</sup>fra tax<sup>u</sup>  
p<sup>o</sup>missam a iure: q<sup>u</sup> ultra taxam n<sup>o</sup> licet  
plus etia<sup>m</sup> recipe a sponte dantib<sup>u</sup>: ergo  
n<sup>o</sup> valet c<sup>o</sup>positio. At tam<sup>e</sup> p<sup>o</sup>positio  
sit realis z non p<sup>o</sup>sonalis tantuz. s. ad vi  
taz p<sup>l</sup>ari requirit<sup>r</sup> p<sup>o</sup>ensus capituli. Ibi  
Collector aut<sup>m</sup> pape ad exigendum sub  
sidium vel decima<sup>m</sup> papale noie pape n<sup>o</sup>  
p<sup>o</sup>t remittere vel sup<sup>o</sup> eo tr<sup>u</sup>asigere nisi  
beat<sup>r</sup> speale mandatu<sup>m</sup> vel generale cum  
libera. Limita ut ibi. z vide Bal. l. nul  
li. ff. de transac. z ibi. d. Pau. z Bal. in  
rubrica. ff. de rep<sup>u</sup> diui. in. ix. colu. ibi: Si  
tamen manifeste c<sup>o</sup>staret c<sup>o</sup>positione<sup>m</sup>  
esse ad beneficiu<sup>m</sup> pape vel fisci valeret  
c<sup>o</sup>positio. Et ibi q<sup>u</sup> princeps secularis  
cui ad t<sup>e</sup>p<sup>u</sup>s per papam c<sup>o</sup>cessuz est q<sup>u</sup>  
p<sup>o</sup>cipiat decimam p<sup>o</sup>t componere.

In quadragesima nona q<sup>u</sup>one p<sup>o</sup>cludit<sup>r</sup>  
q<sup>u</sup> e<sup>p</sup>s lz abudet facultatibus p<sup>o</sup>p<sup>o</sup>is t<sup>u</sup>  
instante ca<sup>m</sup> ronabili ecclesie potest pete  
re subsidium. Et si expendit de p<sup>o</sup>p<sup>o</sup>io pa  
trimonio potest repetere ipse vel eius  
heredes.

In quinquagesima q<sup>u</sup>one p<sup>o</sup>cludit<sup>r</sup> q<sup>u</sup> iuri  
petendi subsidium n<sup>o</sup> p<sup>o</sup>scribitur: q<sup>u</sup> effz  
p<sup>o</sup> charitate secus in aliis iurib<sup>u</sup> e<sup>p</sup>alib<sup>u</sup>  
Potest tam<sup>e</sup> particularis ecclesia p<sup>o</sup>re  
scribere p<sup>o</sup> alias ecclesias dioecesis ut ipse

sole teneant<sup>r</sup> ad integ<sup>r</sup> subsidium: nisi  
tot essent particulares p<sup>o</sup>sonae p<sup>o</sup>scrib<sup>u</sup>  
tes q<sup>u</sup> per indirectum p<sup>o</sup>scriberet<sup>r</sup> p<sup>o</sup> ec  
clesiam: q<sup>u</sup> forte relique ecclesie e<sup>e</sup>nt n<sup>o</sup>  
soluendo vel nimis grauarent<sup>r</sup>. Et forte  
valeret p<sup>o</sup>scriptio vel c<sup>o</sup>suetudo q<sup>u</sup> tan  
tum tanta portio p<sup>o</sup>stari deberet p<sup>o</sup>fer  
tiz si e<sup>e</sup>t t<sup>u</sup>ti t<sup>e</sup>p<sup>o</sup>ris cui<sup>u</sup> i<sup>n</sup> p<sup>o</sup>ri<sup>u</sup> n<sup>o</sup> ex  
tat memoria. Predicta declara ut ibi.

In quinquagesima prima q<sup>u</sup>one conclu  
ditur q<sup>u</sup> si post impositi<sup>o</sup>em subsidii a<sup>n</sup>i  
tempus solutionis p<sup>o</sup>ceptis fructibus  
quis dimisit beneficium quocunq<sup>u</sup> modo  
post multa q<sup>u</sup> est in optione e<sup>p</sup>i p<sup>o</sup> quem  
velit agere. Et idem in aliis iurib<sup>u</sup> e<sup>p</sup>i  
scopalibus. Et idem in decimis p<sup>o</sup>diali  
bus. Secus in usufructu vel fructuario.  
Sate<sup>r</sup> q<sup>u</sup> possessor beneficii qui soluit<sup>r</sup>  
posset repetere a primo qui male p<sup>o</sup>sum  
psisset fructus: z fortius p<sup>o</sup>cedit si quili  
bet percepisset partem fructuum. Et  
equum est compelli quemlibet pro rata  
perceptionis fructuum.

In quinquagesima secunda q<sup>u</sup>one c<sup>o</sup>cludi  
tur q<sup>u</sup> si ecclesia e<sup>e</sup> in c<sup>o</sup>finib<sup>u</sup> duaz dioce  
sum post multa q<sup>u</sup> r<sup>o</sup>ne dubii ambo e<sup>p</sup>i  
debet c<sup>o</sup>cordare alt<sup>u</sup>is vicib<sup>u</sup> i subsidio  
z aliis iurib<sup>u</sup> e<sup>p</sup>alibus: z si n<sup>o</sup> c<sup>o</sup>cordat  
archie<sup>p</sup>s c<sup>o</sup>pellit vel ipse ordinat q<sup>u</sup> alt<sup>u</sup>  
nis vicibus inter e<sup>p</sup>os fiat exactio. In  
oneribus v<sup>o</sup> personalibus fit diuisio.

In quinquagesima tertia q<sup>u</sup>one p<sup>o</sup>cluditur  
q<sup>u</sup> si e<sup>p</sup>s petit subsidium p<sup>o</sup>t sibi obici c<sup>o</sup>  
p<sup>o</sup>sationis exceptio de eo q<sup>u</sup> ipse e<sup>p</sup>s dz  
noie z intuitu ecclesie e<sup>p</sup>alis sec<sup>u</sup> de eo  
quod debet nomie suo proprio. Limita  
multis modis ut ibi.

In quinquagesima quarta q<sup>u</sup>one p<sup>o</sup>cludi  
tur q<sup>u</sup> collectores vel alii officiales o<sup>p</sup>u  
tati ad exigendu<sup>m</sup> in certo loco lz ibi sint  
beneficiati s<sup>u</sup>t exempti a tali solutione.



In quinquagesima quinta qōne cōclu-  
ditur q̄ i cā subsidii appellari pōt regu-  
larit: sicut etiā regularit appellat i aliis  
spūalibus. Fallit nisi subsidiz sit impo-  
situz ex cā que celeritatē desiderat. Et  
ibi quis sit index appellationis.

Sequitur de subsidio qd̄ imponit p  
papā: et sic de decima papali.

In quinquagesima sexta qōne pcludit̄  
q̄ i decima papali impator et p̄cipes re-  
nuntur p̄ribuere ad subsidii ipositū p  
expeditione p̄ Turcū: sic etiāz papa  
debet interdū iuuare imperatorem.

In quinquagesima septia qōe pcluditur  
q̄ si papa p auxilio fidei xp̄iane iponit  
subsidii pōt etiāz Impatorē vel p̄nci-  
pes laicos p̄cellere p cēsuras ecclesiasti-  
cas. Immo papa pōt acri⁹ puniri et alii  
p̄ncipes vasalli: q̄ eis pōt belluz indi-  
cere: et ad p̄uatiōez pcedere si denegāt  
iniuste. Nisi papa ex redditib⁹ ecclesie  
romane posset se tueri. Nec Impator  
vel alii p̄cipes subditi p̄nt in dubiū re-  
fricare an belluz sit iustū vel nō. Si tñ  
bellum esset iniustum manifeste etiā va-  
salli pape possent denegare.

In quinquagesima octaua qōe cōcludit̄  
q̄ in p̄uilegio generali exēptiōis pape  
nō cōp̄benditur casus iste sicut q̄ nō  
teneatur quis ad papā venire: sec⁹ si sit  
spēale valet et seruandum est.

In quinquagesima nona qōe pcludit̄ q̄  
scā p̄uētiōe sup subsidio p ep̄m cū clero  
si papa spēalr eximit unū: tñ cler⁹ teneat̄  
ad integrā cōpositiōem. Idē in solutiōe  
pcuratiōis legati: secus i collectis q̄ de-  
bent ex p̄ctu et nō de iure cōi: vel rōne  
supioritatis. Limita ut ibi nisi tot exi-  
meret q̄ cler⁹ nimis grauaret vbi quid  
icūbat agendū tūc clero. Et ibi quō scā

p̄positiōe clerus debeat int se diuidere.

In sexagesima qōne cōcludit̄ q̄ ep̄s  
cū clero pōt p̄uilegiare aliquē benefi-  
ciatū ex cā pura aduocatū ne soluat. et  
hoc quo ad p̄iudiciū ipsi⁹ cleri et cōce-  
dentiū p̄uilegiū duntaxat nō aut quo  
ad p̄iudiciū pape vel camere apostolice  
exigētis decimā. De subsidio aut qd̄ exi-  
git ep̄s noie pp̄rio supra dēz ē. q. xlvii

In sexagesima prima qōe pcluditur q̄  
exēptus solūes cū p̄statiōe q̄ nō intē-  
dit renūciare p̄uilegio saluat sibi p̄ui-  
legiū suū. Ibi idē si nulla infuenit p̄te-  
statio tñ p vi fuit p̄pulsus soluere. Si  
aut sponte sine p̄statiōe soluit ibi vide.

In sexagesima secūda qōe pcludit̄ q̄ p  
subsidio exigēdo si concurrūt ep̄s et cre-  
ditores beneficiari p̄ferit ep̄s creditori-  
b⁹: q̄ aut oia cēsus supiori solui d̄z: sicut  
dñs p̄i⁹ deducit qd̄ sibi a seruo debet:  
sicut et funeraria actio et multe alie p̄fe-  
runtur: multo fortius hec q̄ est fiscalis  
et valde pia. Limita ut ibi in fine.

In sexagesima tertia questione si papa  
et ep̄s pcurrūt petentes subsidium ex  
cāis l̄imis uterq̄ exigere pōt si utriq̄  
pōt p̄stari sicut i duob⁹ visitatib⁹ eodez  
tpe eandē ecclesiā debent due pcuratio-  
nes. Idē si un⁹ et idē visitat noie duoz  
Ibi fallit si subditi nō p̄nt soluere nisi  
unū: tūc soluit pape. Et ibi si duo exigē-  
tes subsidia diuersa cēt paris cōdictio-  
nis quid iuris.

In sexagesima quarta qōe cōcludit̄ q̄  
si ep̄s locauit oia bona ep̄at⁹ et durate  
locatiōe ep̄s imponit charitatīnū substi-  
diū q̄ cedit lucro p̄ductoris: sicut d̄r de  
lucro qd̄ puenit ex renouationib⁹ vel i  
uestituris. Et ibi allegat alia s̄ilia et re-  
spondet ad allata in p̄iū. Limita ut ibi



nisi ex quantitate pccii vel aliis pprobabilibus  
pieturis considerata rex et personarum quali-  
tate psteret aliter esse de merito pbenitum.

In sexagesima quinta questione concluditur quod  
ex quo conductori debet ut supra prima  
questio si unus erat conductor tunc ipso sub-  
sidio tunc vero solutio alter quod subsidium  
debetur conductori qui erat tunc ipso subsidio

In sexagesima sexta questione concluditur quod  
etiam cardinales tenent solvere generale  
subsidium ipso tunc per papam beneficiis per  
expeditionem per infideles ratione suorum bene-  
ficioz l3 Rota consulerit prius studio con-  
placendi. Et ibi fundatur ista conclusio et  
adducta in prius resolvuntur. nam adducta  
in prius per magna preloquuntur in penalibus  
et odiosis nos vero in favorabilibus.

In sexagesima septima questione concluditur quod  
etiam iudei possunt compelli ad solutionem sub-  
sidii charitativum: imo secundum magis com-  
munem tenent etiam ad decimas personales  
Nam ecclesia non debet esse deterioris condi-  
tionis quam si eorum possessiones possederetur  
a christianis: nec christiani debent esse deterioris  
conditionis quam iudei. Et ibi quod eodem modo  
dicendum est de saracenis et aliis infideli-  
bus habitantibus in terris christianorum.

In sexagesima octava questione concluditur quod  
decima papalis seu subsidium quod imponitur per  
papam non debet exigi de bonis hospitalium  
leprosoz vel xenodochioz: et non solum de  
his que convertuntur in alimoniam pauperum: sed  
nec de his que convertuntur in usus illorum qui  
presentes hospitalibus et pauperibus deseruiunt.  
Limita nisi hospitale esset datum in beneficium  
vel si rectores non deseruiunt hospitalita-  
ti. Et ibi quod etiam non debet solui de eo quod su-  
perest ultra usum infirmorum. scilicet de residuo: quod  
debet expendi in usus aliorum pauperum: vel con-  
servari ad suppuerientiam maioris nume-  
ri pauperum: et ista declaratio favorabilis est

In sexagesima nona questione concluditur quod de-  
cima papalis non solum deductis expen-  
sis fructuum cogendorum causa per d. Anto. secunda  
aliis decimis spiritualibus. Nam ista decima  
papalis non est proprie et stricte decima sed  
potius subsidium et variabile nec regula-  
tur ut alie decime spirituales.

In septuagesima questione ponitur quod Jo. an.  
in addi. i. tit. de instru. edi. §. non vero aliqua  
verum sed coram quo. quando papa concessit privile-  
gium hospitalariis percipiendi omnia legata ad  
pias causas per subsidium tredecim. Et legatur  
factum pauperibus: executor distribuit hospi-  
taliis predictis: an hospitale debeat habere ius  
proprio vel iure privilegii: distingue ut ibi

In septuagesima prima questione concluditur  
quod concilium generale canonice congregatum in  
quo personaliter non interfuit papa non potest im-  
ponere generale subsidium etiam per subsidium fidei  
christiane: quod propter sui arduam celsitatem de-  
reservatis pape. Limita ibi nisi urgeat  
magna necessitas et periculum sit imminens in  
mora sed presente papa potest.

In septuagesima secunda questione concluditur  
quod papa potest concedere laico seu principi se-  
culari decimam fructuum beneficiorum certe per  
necesse vel omnino: et non solum ad ipsos sed imo et  
in perpetuum: curia romana tamen in perpetuum  
non concedit.

In septuagesima tertia questione concluditur quod  
decima papalis solui debet de quibuscumque be-  
neficiis. Et hoc casu verbum beneficium large  
sumitur. et ideo de capellanis et beneficiis alta-  
rii solui debet: dummodum beneficium excedat summam  
florenorum. vii. auri nisi una persona habet  
plura beneficia infra dictam summam sed si colle-  
cta excedunt. Et ibi quod de ecclesiis ka-  
tedralibus metropolitanis et patriarcha-  
libus solui debet decima papalis.

In septuagesima quarta questione concluditur



q<sup>uod</sup> l<sup>ib</sup> de elemosynis que dantur ad fabri-  
cas nō deatur decia papalis: tñ d<sup>icitur</sup> reddi-  
tib<sup>us</sup> deputatis ad fabricā bene debetur

In septuagesima quinta qōne pcludit<sup>ur</sup>  
q<sup>uod</sup> habetes priorat<sup>us</sup> domos grāgas pē-  
siones vel reddit<sup>us</sup> a monasteriis vel ec-  
clesiis i beneficiū vel ex mera grā tenēt<sup>ur</sup>  
ad decimā papalē: secus si hñt ex p<sup>ro</sup>du-  
ctionis ad firmā emptiōez fructuū  
vel p mercede vel remuneratōe sui labo-  
ris: tñ illi quoz ē p<sup>ro</sup>p<sup>ri</sup>etas soluere debēt

In septuagesima sexta qōne pcludit<sup>ur</sup> q<sup>uod</sup>  
decia papalis solui d<sup>icitur</sup> etiā de distributi-  
onibus que dant<sup>ur</sup> rōne int<sup>er</sup>essentie vel d<sup>icitur</sup>  
minutis oblatiōib<sup>us</sup> que fiunt ecclesiasti-  
cis psonis rōne ecclesiāz p sepulturis  
z dādis penitētiis z de mortuariis. Et  
q<sup>uod</sup> nisi de hoc esset declaratio exp<sup>re</sup>ssa cōt<sup>ra</sup>  
dicendū p<sup>ro</sup>hi<sup>bitur</sup>: q<sup>uod</sup> regularit<sup>er</sup> distributōes  
quotidiane z mortuaria z oblatōes seu  
incerte elemosyne nō p<sup>ro</sup>putant<sup>ur</sup> in reddi-  
tibus beneficii nec in eius valore.

In septuagesima septima qōe pcluditur  
q<sup>uod</sup> decimā papalē nō tenent<sup>ur</sup> soluere mo-  
nasteria religiosoz seu monialiū z alio-  
rum regulariū quoz reddit<sup>us</sup> vel p<sup>ro</sup>uēt<sup>ur</sup>  
sunt adeo tennes q<sup>uod</sup> de illis sustentari  
nō possunt sed habēt publice medicare  
p sustentatiōe vite sue: sec<sup>us</sup> in decimis  
spūalibus soluēdis: quoniā ille solui de-  
bent quānis soluens nō hēat tantuz in  
redditib<sup>us</sup> q<sup>uod</sup> possit se z familiā suam sub-  
sistentare: quia ille nō tantū debent<sup>ur</sup> eccle-  
sie s<sup>ed</sup> etiā deo: z solunt<sup>ur</sup> in honorē dei.

In septuagesima octava qōe pcluditur  
q<sup>uod</sup> de pictatiis nō d<sup>icitur</sup> solui decima papa-  
lis. Nec de relictis ut de his eman<sup>ant</sup> p<sup>ro</sup>-  
petui redditus ecclesie: sed de redditib<sup>us</sup>  
ipsis pceptis ex emptiōe scā sic. Et ibi  
q<sup>uod</sup> d<sup>icitur</sup> syluis z nemoribus que nō p<sup>ro</sup>suene-  
runt vendi nō d<sup>icitur</sup> solui decima papalis

nisi ptingerz durare decia veros dños  
aliquid p<sup>ro</sup>cipere de eis. Ibi an de p<sup>ro</sup>cura-  
tionibus. Et de obnientib<sup>us</sup> ex iurisdic-  
tione impio regalia vel regalib<sup>us</sup> vel d<sup>icitur</sup>  
pascuis herbagiis vel piscariis.

In septuagesima nona qōne pcluditur  
q<sup>uod</sup> decima papalis nō solui d<sup>icitur</sup> ab eo qui  
h<sup>ab</sup>et hortū ex quo p<sup>ro</sup>cipit fructus quos in-  
terdū vendit: q<sup>uod</sup> nō est reddit<sup>us</sup> neq<sup>ue</sup> p<sup>ro</sup>-  
uēns sed appropinquat nature p<sup>ro</sup>uētū  
secus i decimis cōibus z spūalibus.

In octuagesima qōne pcludit<sup>ur</sup> q<sup>uod</sup> decia  
beneficiōz d<sup>icitur</sup> solui scdm taxā s<sup>ed</sup> si nulla  
repi<sup>ritur</sup> i loco soluere debēs iurabit quan-  
tū poterūt valere fructus illi<sup>us</sup> āni z sta-  
bit<sup>ur</sup> iuramento suo nisi p<sup>ro</sup>bari possit ma-  
ior valor reddituū: z postea fieri taxatio

In octuagesima prima qōne pcludit<sup>ur</sup> q<sup>uod</sup>  
in taxatiōe vocādi sūt oēs quoz int<sup>er</sup>est:  
tñ taxatio fit cū eo qui colligit fructus  
nisi consuetudo aliud inducat.

In octuagesima secūda qōe pcludit<sup>ur</sup> q<sup>uod</sup>  
ex eo q<sup>uod</sup> decima d<sup>icitur</sup> solui scdm taxā p<sup>ro</sup>sue-  
tā q<sup>uod</sup> illa d<sup>icitur</sup> p<sup>ro</sup>sucta taxatio qñ ē cōsuetu-  
do p<sup>re</sup>scripta z p. xl. ānos sic obseruauz  
nisi in p<sup>ri</sup>u<sup>o</sup> sit p<sup>ro</sup>suetudo q<sup>uod</sup> stet taxatio  
ni etiā paucor<sup>um</sup> ānoz: cui tūc pōt<sup>est</sup> stare  
collector si voluerit al<sup>ius</sup> pōt<sup>est</sup> taxare si  
fructus sūt vberiores. Et q<sup>uod</sup> ista ē cōis-  
opio: q<sup>uod</sup> l<sup>ib</sup> ista p<sup>ro</sup>suetudo nō sit p<sup>ro</sup> ins s<sup>ed</sup>  
p<sup>re</sup>f<sup>er</sup> ins tñ tangit ius ecclesiāz: iō requi-  
rit<sup>ur</sup> cursus. xl. ānoz. Et q<sup>uod</sup> a cōi opione  
nō audet recedere: tñ ex ibi diffuse alle-  
gatis q<sup>uod</sup> apparet dubia si sel<sup>ect</sup> rep<sup>er</sup>it taxa-  
tionē factam l<sup>ib</sup> nō sint elapsi. xl. āni: nec  
apparet alia taxatio in p<sup>ri</sup>u<sup>o</sup>.

In octuagesima tertia qōne cōcludit<sup>ur</sup> q<sup>uod</sup>  
decima papalis d<sup>icitur</sup> solui in pecunia non  
in grano vel rebus etiam si nulla taxa-  
tio reperitur ibi facta.



In octuagesimaquarta qōne cōcludit̃  
q̃ in verbis illis sc̃dm̃ taxatiōem decie  
in bullis expressis d̃z attēdi locus ubi ē  
beneficiū de quo querit̃: et si ibi non cur  
runt turonēses fieri extimatio monere  
ibi currētis ad rōnem turonensū et fieri  
cōparatio iuxta pōdus et p̃suetudinem  
cābū nō iuxta casuale caristiaz vel vtili  
tatem que p̃p̃t casum accideret. Et ibi  
quid si sit variata taxatio. Et ibi q̃ cu  
ria romana observat q̃ in expectatiuis  
verba illa sc̃dm̃ valorē decime ut cōter  
d̃i intelligunt̃ ut expectans possit acce  
ptare et sibi facere p̃videri de beneficio  
valoris in duplicata quātitate q̃ sit ex  
pressum. Et ibi notabilis et late alia po  
nuntur in pratica qm̃ beneficiū nō repe  
ritur taxatū. Vel si capelle reperiuntur  
taxate: et beneficium principale nō repe  
ritur taxatū. Et ibi quādo scribit papa  
in forma pauperuz et non in forma cōi.

In octuagesimaquinta qōne p̃cluditur  
q̃ collector deputat̃ p̃ papā sine sp̃iali  
mandato ad taxandū beneficia: tñ pōt  
illa taxare que nō reperiunt̃ taxata: qz  
hoc est quoddā p̃paratoriū ad executio  
nē d̃mādari. Et ibi ponūt̃ pulchra filia

In octuagesimasexta qōne p̃cluditur  
q̃ solutio decime d̃z fieri de pecunia cur  
renti in loco ubi sunt beneficia p̃ quib̃  
soluit̃ decima. Et si plures sint monete  
erit in optiōe solventium de qua et d̃ ṽfi  
tationi. Limita nisi ex p̃dicturis p̃sume  
ret̃ aliter esse de mente pape qui impo  
suit decimā: tūc eius mēs attendi debz

In octuagesimaseptima qōne p̃cludit̃  
q̃ in solutiōe decime attēdi d̃z i moneta  
t̃ps ipsius solutiōis decime papalis et  
taxatio tunc sc̃a l̃z alie diuerse reperiāt̃  
facte vel t̃pe impositiōis nisi solues fu  
isset in mora: qz tunc nō attendit̃ t̃pnus  
quo soluit̃ s̃z quo solui debebat̃. Et ex

quo sum̃ int̃ p̃sonas ecclesiasticas agi  
mus de equitate canonica: iō nō attēda  
tur post morā estimatio pecunie quanti  
plurimi fuerit a tempore more.

In octuagesimaoctava qōne cōcluditur  
q̃ l̃z collector decime nō possit p̃ execu  
tione decime papalis ex cā pignoris vel  
distraktionis cape calices libros et alia  
ornamenta ecclesiaz diuinis officiis de  
putata. Tamē sec̃ est in schiffis argen  
teis et libris iuris vel artū vel ornamē  
tis mensalibus vel lectisterniis et simili  
bus. Et similis collector p̃ executione  
loco pignoris vel distraktionis nō pōt  
cape hostia vel colūnas vel regulas vel  
lapides marmoreos ecclesie affixos vel  
similia: secus si nō affixa sint talia l̃z ad  
ducta et parata ut affigāt̃ qd̃ de rigore  
iuris p̃cedit sed de equitate habeant̃ p̃  
affixis quātum ad hoc et tanto forti⁹ si  
alias fuerūt affixa l̃z mō nō sint habent̃  
pro affixis p̃ferti si sint remota ut ite  
ruz affigantur nisi auctoritate ep̃i cēt  
remota ut nullibi ampli⁹ affigerentur.

In octuagesimanona qōne p̃cluditur  
q̃ collector etiā a sponte dantib⁹ nō pōt  
recipere calices vel alia ornamenta diui  
nis officiis deputata loco pignoris vel  
distraktionis pro decima papali.

In nonagesima qōne p̃cluditur q̃ col  
lector capienti p̃ executione res p̃hibi  
tas: si extraiudicialit̃ p̃cedit pōt de sc̃o  
resisti si p̃stāt esse diuinis officiis depu  
tatas: secus si dubiū sit. Et etiā si p̃ce  
dit iudicialiter si notorium est illas res  
quas capit esse diuinis officiis depu  
tas: als cū gravamē sit repabile p̃videt̃  
per appellatiōem: et post appellatiōez  
poterit violentē resisti tanq̃ fiat a nō in  
dice cum facultas per eam sit suspensa  
Et hoc posset fieri sine peccato nisi for  
te p̃pter scandalū evitandum.



In nonagesima prima qōne pcluditur  
q si collector pape capit deputata diui  
nis officiis p executione p dispositione  
iuris: qz delegatus est ep̄s ut ordinari⁹  
loci pōt eū punire p̄sertim si notoriū  
est esse calices et alia ornāmēta diuinis  
efficiis deputata. Et hēt ordinari⁹ puni  
dere ne pars indebite grauet maxime  
rōne notorii: nō tamē cognoscit de insti  
tia vel iniustitia: nec ipedit eius p̄cessus  
vel executiōem iustā. Et ibi q etia; cō  
stitutio Eugeniana forte hoc casu non  
suffragatur collectoribus talibus.

In nonagesima secūda qōne concludit  
q collector qui pro decima rapit ab ini  
tis ornāmēta diuinis officiis deputata  
p formā p̄ciliū viciensis dī sacrilegus et  
est infamis nō tamē excōicatus ipso iu  
re nisi rapuerit cum effractiōe vel incē  
dio s; bene poterit excōicari: et etiā erit  
puniendus pena arbitraria: et saltem ar  
bitrabitur quasi sacrilegus ex quo fecit  
ut collector. Etiam si capiat de ecclesia  
nōdū p̄secrata p̄sertim si ibi celebrā  
diuina officia. Ibi q minor tamē pena  
imponeret si abstulisset rē nō sacrā nec  
benedictā l; diuinis officiis deputatam  
de ecclesia: sed si aliūde et nō sit res p̄se  
crata nec benedicta: tunc p̄ueniens pec  
cat mortalit: et erit pena arbitraria. Et  
q libri diuinis officiis deputati non be  
nedicuntur p̄ter missale.

In nonagesima tertia qōne pcludit q  
etiā si sint res p̄miscuis usibus deputa  
te. s. diuinis officiis: et qz platus uti in  
camera: tamē istas capere nō potest col  
lector: qz usus rei dignior trahere debz  
usum minus dignum.

In nonagesima quarta qōne pcludit q  
collectores et subcollectores pape sunt  
potius indices iurisdicōem habentes

q negociorū gestores p̄sertim qz fili⁹  
est q deputant cū facultate exercendi  
censuras: et habent coberctionem absq;  
aditione alterius iudicis. Et ibi q non  
possunt innocare auxilium brachii secu  
laris nisi sibi specialiter sit concessum.  
Sicut et pcurator fisci uti iurisdicōe  
et officio iudicandi. Nō tamen est ordi  
narius sed forte delegatus ad uniuersi  
tatem causaz appellari potest.

In nonagesima quinta qōne pcludit q  
collector talis pōt excōicare suspēdere  
et interdicare nō soluētes decimā et alia  
d̄bita camere aplice. Immo ex stilo cu  
rie ex supabūdāri hoc apponit i lris pa  
pe. Et etia; pōt apponere alias penas  
q censurę: imo contumacia exigēte pri  
uare beneficiis. In psonis tamē ep̄oz  
p̄pellendis modestiā seruare d;: et i coa  
ctionibus inferendis dignitati deferre  
d;. Et qd dī de interdicto intelligendū  
est de speciali non autem de generali in  
terdicto: quia illud apponere nō potest  
sine speciali mandato pape.

In nonagesima sexta qōne pcludit q  
collector decime papalis pōt mulcare  
recusantes soluere: qz delegat⁹ pape pōt  
mulcare. Et idē in subdelegato nō tū  
pōt iponere subdelegat⁹ tāta mulctā si  
cut delegat⁹. Et q hec ē cōis snia cano.

In nonagesima septima qōne pcludit q  
collector pape p exactiōe decimē nō pōt i  
uocare auxiliū brachii secularis nisi nō  
soluētis tāta fuerit rebellio q sit contē  
ptus ecclesiastice cēsurs. Et ibi que fue  
rit rō q non possit innocare.

In nonagesima octaua qōne pcludit q  
p collectores pape rectores beneficiorū  
nō soluētes decimā pnt etiā psonaliter  
capi cū hoc sit debitū fiscale: nec requi  
ritur q sit facta bonorū discussio. Nam

delegat⁹ pape p  
cas i delegato al  
excōicare foris  
nō sunt meri in  
sit ad penam sed  
p̄dicta nisi i bene  
legentibus qui in

In nonagesima  
si collector vult ex  
cōi vel collegio co  
regentes et rep̄se  
vel rectorem. Et  
ne uniuersitatis c

In centesima qō  
ria debeat fieri m  
exigere a collegio  
statutis vel secula

In centesima pri  
ad imponendā ecc  
collectores suffici  
edictum tā in sub  
to per ep̄m q in o  
rīdetur ad id qd  
canio ferri possit  
sonalis. Et ibi a  
vel censurarum a  
audiri debeant.

In centesima sec  
collector volens  
claudat porta ve  
edictum in portis  
Et si non est ibi  
edictum in loco v  
magis vicina: qu  
blicas et omnibu

In centesima ter  
soluens decimā  
infirmi solutiōis:  
dato sp̄ali pōt f  
ex quo bz mādat



delegat<sup>9</sup> pape pōt cape & incarcerare: se-  
cus i delegato ab inferiori. Nam si pōt  
excoicare fortius cape & incarcerare q̄  
nō sunt meri impli qm̄ incarceratio nō  
fit ad penam sed ad custodiam. Limita  
p̄dicta nisi i beneficiatis doctorib<sup>9</sup> ac u  
legentibus qui incarcerari non possūt.

In nonagesimanona qōne cōcludit<sup>r</sup> q̄  
si collector vult exigere ab uniuersitate  
cōi vel collegio cessantibus pōt capere  
regentes & representantes: puta priorem  
vel rectorem. Et ibi an singulares p̄so-  
ne uniuersitatis capi possint.

In centesima qōne. cōcludit<sup>r</sup> quōd & qua  
via debeat fieri monitō: si vult collector  
exigere a collegio vel uniuersitate eccle-  
siasticis vel secularibus.

In centesimaprima qōne cōcludit<sup>r</sup> q̄  
ad imponendā ecclesiasticā censuram p  
collectores sufficit generale p̄clama vel  
edictum tā in subsidio charitativo iposi-  
to per ep̄m q̄ in decima papali. Et ibi  
rūdetur ad id qd̄ dī q̄ ad hoc ut excoi-  
catio ferri possit requirit<sup>r</sup> monitio per-  
sonalis. Et ibi an ad euitatiōem pene  
vel censurarum allegantes ignorantia  
audiri debeant.

In centesimasecūda qōne p̄cluditur q̄  
collector volens exigere decimaz si sibi  
claudat<sup>r</sup> porta vel oppidū v3 imponere  
edictum in portis ciuitatis vel castelli.  
Et si non est ibi tutus accessus ponat  
edictum in loco viciniori vel in ecclesia  
magis vicina: quia ecclesia est locus pu-  
blicus & omnibus patens.

In centesimatertia qōne p̄cluditur q̄  
soluens decimā pōt instare ut sibi fiat  
instm̄ solutiōis: & absq; aliquo alio mā-  
dato sp̄ali pōt facere instm̄ liberatiōis  
exquo h3 mādātū ad solutiōez recipiendā

In centesimaquarta qōne cōcludit<sup>r</sup> q̄  
collector nō solum pōt facere instm̄ re-  
ceptionis sed etiā instm̄ quietatiōis et  
de decimis nō solutis p̄fiteri sibi esse sa-  
tisfactuz: & aduertēda sunt verba facul-  
tatis: l3 sint copulatiue posita ad recipi-  
enduz solutionem & p̄fitendū: pōt tamē  
etiam de nō solutis cōfiteri. Et l3 non  
habeat collector expresse mādātū ad  
p̄fitendū: tamē poterit cōfiteri & quita-  
re: etiam de his de quibus nō apparet  
facta solutio. Etia si emanaret cōfessio  
eius sup receptione precii rez vendita-  
rum ppter solutiōem decime. Et p̄di-  
cta sunt vera quādo collector est soluen-  
do al3 secus: quia faciliter daret mate-  
ria colludendi in p̄iudiciū fisci & ca-  
mere apostolice.

In centesimaquinta qōne cōcludit<sup>r</sup> q̄  
laicus non potest esse collector decime  
papalis cum ei cōpetat cohercio ecclesi-  
astica. Et idem in subcollectore quādo  
deputatur cū eadez iurisdictione: secus  
si esset nudus & mer<sup>9</sup> subcollector: nul-  
lam habens iurisdictionē vel cohercio-  
nem. Satēdum est sine dubio q̄ si papa  
vult ex certa scia potest merum laicum  
deputare collectorem decime etiam cū  
iurisdictione & cohercione.

In centesimasexta qōe p̄cludit<sup>r</sup> q̄ colle-  
ctor decime absq; sp̄ali mādato pōt ad  
decimas colligendas vel debita camere  
apostolice deputare subcollectores: siue  
dicam<sup>9</sup> delegatū siue p̄curatores ad ne-  
gociā: q̄ hoc nō pōt dici magnū nego-  
ciū in quo videat<sup>r</sup> electa industria p̄sone  
Stat enī in arbitrio iudicis q̄ dicat<sup>r</sup> ar-  
duum: nec hoc dī stipendiū qd̄ soluat<sup>r</sup> p  
laboribus sed poti<sup>9</sup> collecta. Vel dato  
q̄ esset stipendiū potest a p̄sone illustri  
p̄cipi per p̄curatorem. Et ideo quilibz  
ep̄s vel archiep̄s pōt petere subsidium



charitativum per procuratorem. Et ibi quod  
etiam si potestas est limitata ut non possit  
nisi unum deputare: tamen poterit successi-  
ve plures diversis temporibus. Limita  
predicta per deum nisi in deputacione collecto-  
ris dicatur de tua prudentia vel circum-  
spectiōe plurimum confidentes vel similia  
verba apponantur: quod si tunc electa indu-  
stria persone. Ideo si papa diceret de fi-  
de et legalitate tua confidentes.

In centesima septima questione concluditur quod  
collectores apostolici possunt in beneficiis  
reservatis loco economi se intrinsecare  
et fructus recipere et conservare ad utili-  
tatem camere apostolice.

In centesima octava questione concluditur quod col-  
lectores debent transcendisse etatem xviii  
annorum nisi ex certa scientia pape deputare-  
tur inferioris etatis: et alia deputatio est  
subrepticia. Unde infra predicta loquuntur in p-  
curatore ad negocia qui penitus caret in-  
iurisdictione. Et quod persona collectoris pape  
debet esse qualificata iuxta tenorem. c. statutum  
§. i. de rescriptis. in. vi. Sicut etiam dicimus  
in executoribus gratiarum pape datis cum  
clausula vocatis vocandis. Et idem in  
subcollectoribus qui est commissa tota facul-  
tas operans ipsis collectoribus: sed si sit  
deputatus ad certum nudum ministerium  
tantum. Et ibi quod religiosus professus non  
potest esse collector vel subcollector pape  
nisi sit qualificatus: puta prior conventu-  
alis vel abbas etiam si deputaretur ut nu-  
dus minister sine iurisdictione.

In centesima nona questione concluditur quod si colle-  
ctor prius fecit unum subcollectorem et po-  
stea in eodem loco deputat alium non faciēdo  
mentionem de primo si primum revocare  
sicut in procuratoribus. Ibi secundo forte quod  
dantur subcollectores cum iurisdictione  
et coercendi potestate collectoribus ipsis  
operante prefati quod collector in subde-

legatione seu primi collectoris deputa-  
ris omnia commisit nihil sibi reservando: et  
ipse primus collector tam cepisset uti iuris-  
dictione: quod cum talis non possit expressse re-  
vocari multo minus tacite. Sed primum  
plane prederet si primus esset subcollector  
generalis et postea secundo loco specialis: tunc  
esset revocatus primus quo ad illam speciem  
etiam quod subcollectores omnes sunt depu-  
ti cum iurisdictione omnimodo generalis non  
cepisset uti iurisdictione in illa specie. E-  
contra verso vero si primo est constitutus specialis et  
postea constitueretur generalis per constitutionem  
generalis subcollectoris secundo loco  
factam: non intelligitur revocatus primus  
specialis quo ad illam speciem.

In centesima decima questione disputatur late  
quod probetur quod quis fuerit collector apo-  
stolicus: et quod sit curie observatur quod non  
credatur sine litteris. Limita et declara singu-  
lariter ut ibi in practica. Et limita et ut ibi  
nisi collector esset deputatus a papa ad de-  
cimas colligendas in curia romana seu ab  
ecclesie urbis Romane pape existente in urbe.

In centesima undecima questione concluditur quod sub-  
collector bene probatur per testes: quod iste non  
est de casibus enumeratis per glo. ordinariam  
in. c. romana. de censi. i. vi. Commissio enim  
facta ab inferiore a principe bene probatur  
per testes. Et sic egregie limitatur. l. i.  
de mand. principi. que solum habet locum  
in delegato Pape vel Imperatoris.  
In his vero que de iure communi et ordinario  
competunt officiali si negetur officialis  
sufficit probare eandem nominationem  
et reputationem et habitationem. Et pre-  
dicta procedunt etiam si subcollector nul-  
lam haberet coercionem sed nudum facti  
ministerium: quia communis est opinio quod  
mandatum procuratoris potest probari  
etiam per testes. Et ibi respondetur ad  
notata per Bal. in. l. falsus. in penultima  
solu. de furtis. Et ibi limitatur ista

communis opinio  
tota possit etiam

In centesima duodecima  
concluditur quod lex ba-  
cum in collectore  
nisi probetur depu-  
quo supra in proxi-  
molleraria et commu-  
bil operetur: prese-  
validitate gestorum  
beneficia sua sint r-  
rit collector vel un-

In centesima decima  
concluditur. an suffici-  
re seu deputacione co-  
lectoris pape per ri-  
guali solentur vel  
vel non producatur  
stris bullarum pape  
stro supplicationum  
ria observatur quod equi-  
registri supplicationum  
registri bullarum o-  
nalis et sigilla recog-  
valde practice.

In centesima decima  
concluditur quod per  
cum sigillo suo sine  
scriptione testium p-  
tas seu deputatio su-  
in actis cause gravi-  
si subcollector depu-  
one quod quando sine  
est quod sic per tex. l. i. f.  
prima de procurato-

In centesima decima  
concluditur quod bene  
subcollectorum ap-  
servata quoruncun-  
corum in quacunq-  
et illa duntaxat be-



communis opinio q<sup>d</sup> mandatum procura-  
toris possit etiam per testes probari.

In centesimaduodecima questione cō-  
cluditur q<sup>d</sup> lex barbarius. nō habeat lo-  
cum in collectore vel subcollectore: et q<sup>d</sup>  
nisi probetur deputatio per modum de  
quo supra in proximis duabus q<sup>ō</sup>nib<sup>9</sup>  
tollerātia et cōmunis error: hoc casu ni-  
hil operetur: presertim si non agatur d<sup>e</sup>  
validitate gestorum sed ad effectum q<sup>d</sup>  
beneficia sua sint reservata ex eo q<sup>d</sup> fue-  
rit collector vel unic<sup>9</sup> subcollector pape

In cētesimadecimatertia questione cō-  
cluditur. an sufficiat docere de faculta-  
te seu deputatiōe collectoris vel subcol-  
lectoris pape per transumptum ab ori-  
ginali solēniter vel non si penderet lis  
vel non producat sumptum de regi-  
stris bullarū pape vel non vel de regi-  
stro supplicationū. Et ibi q<sup>d</sup> hodie cu-  
ria observat q<sup>d</sup> eque credatur sumpto  
registri supplicationū pape sicut sūp<sup>o</sup>  
registri bullarum dummodo manus of-  
ficialis et sigilla recognoscant. Ibi vide  
valde pratice.

In centesimadecimaquarta questione  
concluditur q<sup>d</sup> per litteras collectoris  
cum sigillo suo sine manu notarii et sub-  
scriptione testium potest probari facul-  
tas seu deputatio subcollectoris: secus  
in actis cause gravis prejudicii. Etiam  
si subcollector deputatur cu<sup>9</sup> iurisdic-  
tione q<sup>z</sup> quando sine iurisdictione clarū  
est q<sup>d</sup> sic per tex. l. i. ff. de procura. et i. de.  
prima de procurato.

In centesimadecimaquinta questione  
concluditur q<sup>d</sup> beneficia collectorū vel  
subcollectorū apostolicorum sunt re-  
servata quorūcūq<sup>3</sup> collectorū et uni-  
corū in quacūq<sup>3</sup> ciuitate vel diocesi  
et illa duntaxat beneficia que durante

corum officio obtinuerunt: et in quibus  
et ad quicūq<sup>3</sup> ius eis competierit: et non  
solum sunt reservata si vacent per obi-  
tum sed etiam qualitercūq<sup>3</sup> vacent

In centesimadecimasexta q<sup>ō</sup>ne cōclu-  
ditur q<sup>d</sup> beneficia collectorū et unico-  
rum subcollectorū pape que tunc ha-  
bebant vel in eis ius competebar cēsen-  
tur reservata vel saltem affecta etiam  
postq<sup>uā</sup> desierit esse collectores vel sub-  
collectores: ita q<sup>d</sup> reservatio vel affectio  
non cessabit: donec de eis postea vacan-  
tibus fuerit per papam provisum. Et  
q<sup>d</sup> hodie emanavit extranagens Dan-  
li secundi: q<sup>d</sup> beneficia semel reservata  
seu affecta semper remaneant reservata  
donec per provisionē pape purgata fa-  
crit reservatio seu affectio. Et idem in  
reservatis ex capite capellaniatus vel  
familiaritatis vel alterius officii pape.

In cētesimadecimasep̄tia q<sup>ō</sup>ne cōcludit<sup>r</sup> q<sup>d</sup>  
reservatio beneficiū resultans ex per-  
sona collectorū vel unicorū subcolle-  
ctorū d<sup>e</sup> specialis reservatio.

In centesimadecimaoctava q<sup>ō</sup>ne pclu-  
ditur q<sup>d</sup> beneficia quorūcūq<sup>3</sup> collectorū  
apostolicorum sunt reservata etiā si nō  
sint unici collectores sed sint plures si-  
mul etiam non insolidū deputati: et uni-  
citās per regulas cācellarie solū requi-  
ritur in subcollectoribus.

In cētesimadecimanona q<sup>ō</sup>ne pcludit<sup>r</sup>  
q<sup>d</sup> bñficia que acquisuerūt collectores  
vel subcollectores pape seu affecti sūt  
postq<sup>uā</sup> desierunt esse officiales nō sunt  
reservata.

In centesimavigesima q<sup>ō</sup>ne pcludit<sup>r</sup> q<sup>d</sup>  
beneficia que p̄dicti collectores vel sub-  
collectores affecti sunt ante officium  
sunt reservata.



In centesima vigesima prima questione concluditur quod etiam beneficia collectorum vel subcollectorum que ipsi nunquam possiderunt sed in illis ius tantum habuerunt sunt reservata ex quo inferitur quod beneficia curialium morientium apud curiam per duas dietas que sunt reservata tantum morientium in curia habent locum etiam si ius solum habebant in beneficiis illis licet nunquam eorum possessionem habuerint.

In centesima vigesima secunda questione concluditur quod beneficia que possedit collector in quibus nullum ius habebat non intelliguntur reservata. Sed verbis obtinuerit: quando referatur ad ius ibi pulchre vide. Et limita vel modifica ibi primam conclusionem.

In centesima vigesima tertia questione concluditur quod si papa mandat provideri Titio collector vel unico subcollector de primo beneficio vacaturo in certa ecclesia datis executoribus: si moritur collector vel subcollector antequam beneficium vacet: tamen beneficium ipsum debet reservari quando reservatio specialis siue generalis emanat motu proprio secus si ad supplicationem partis: quia tunc sunt odiose reservationes sicut expectative. Et concludit quod dispositio. c. unici de rexp. p. m. l. vi. non habet locum quando reservatio expectantis emanasset motu proprio. Hodie vero ex stilo moderno expectatarum res est clara quoniam apponitur in eis clausula: quod infra mensem duxeris acceptandum: et sic reservatio videtur condicionalis: et ideo post mortem expectantis non potest impleri conditio nec reservatio potuit unquam dici purificata: ideo remanet sine effectu. Et ibi quod omnis dispositio emanans per viam legis maxime perpetue dicitur emanare motu proprio. Et ibi quod appositio manus pape ligat manus inferioris etiam si nullus appo-

natur: et hoc si pure secus si conditiona liter. Et ligat non solum si apponat manus super beneficio vacanti sed etiam si super vacaturo. Et predicta procedunt quando papa apponit manus super certo beneficio vacaturo secus si super incerto. Et ibi quod licet appositio manus pape liget manus ordinarioz non tamen manus aliorum expectantium apostolicorum.

In centesima vigesima quarta questione concluditur quod in ista materia unus subcollector dicitur eodem tempore licet successive et diversis temporibus plures fuerint subcollectores. Et sufficit quod eodem tempore non fuerit nisi unus ut sua beneficia dicantur reservata: quia verum est eos omnes fuisse subcollectores unicos licet fuerint plures successive.

Laus deo.

Finis Tabule.



gesima quarta q<sup>o</sup>ne  
 materia unicus sub  
 et tempore h<sup>o</sup> fuit  
 p<sup>o</sup>ib<sup>o</sup> plures fuit  
 Et sufficit q<sup>o</sup> eod<sup>o</sup>  
 si unicus ut sub  
 ruata: quia ver<sup>o</sup>  
 subcollectores  
 successine.

s Deo.  
s Tabule.



Quoniam nullum apud mortales siue optabilius siue landabilius officium est: quod id: quod omnibus prodest: et quod ad communem utilitatem inuentus est: nec ulla erga fratres pietas magis elucescit: quam ea: qua fratres ipsos eo affectu mortuos colimus: quo eosdem viuentes colere solebamus: Haec considerans clarissimus utriusque iuris interpres ac generosus Comes. D. Aurelius bellencinus Mutinensis ambo haec officia uno actu vberime impleuit. Nam cum excellentissimus ac poene diuinus iuriconsultus. D. Bartholomeus Bellencinus quoddam eius germanus: ac inter amplissimos atque illustres apostolici palatii auditores Rome assumptus maxima illic auctoritate et honore polleret: et ultra alia preclara opera: quae fecerat seu inceperat: quoddam egregium atque elegans de subsidio charitativo et decima beneficiorum opusculum a nullo alio adhuc compillatum et forte intactum composuisset: et morte interceptus illud edere non potuisset: cum id a multis et a non nullis sacri palatii auditoribus requireret: Optimus eius Germanus D. Aurelius antedictus fratris immortalitati ac publice utilitati consulens maxime prelatorum et totius cleri christiani per innumerabiles ipsius Germani sui libros ac per ipsa: ut ita dixerim: fragmenta diligenter scrutatus hoc tandem ipsum opusculum tanquam iaspidem infimo latitantem inuenit: quod cum summa laetitia sumptum in lucidam formam redegit: redactumque hoc modo mihi Antonio Dischomino imprimendum dedit: quod diligentissime imprimi curavi. Quicumque igitur opus hoc lectitauerit: et utilitatem aut voluptatem aliquam inde exceperit. Deo omnipotenti in primis: et tam fratri viuo: quam ipsi auctori mortuo sese debere intelligat.

Tractatus  
fido: et De

9  
pro  
ex  
fido  
ori

dei ac gloriosissimi  
Marie et ad com  
line facilius cui  
etiam de charit  
te anno domini m  
ccc. lxxvii. regna  
to componendum  
correctionis atque  
quo d subsidio qu  
exposuit duntax  
non autem de col  
principes secular  
laicis quam clericis  
minius existentib  
cassum esset labor  
nas occupare ut.

Primo quero: qu  
dum charitativu  
pi: archiepiscopi:  
res i ciuitatibus  
est in. c. conqueren  
in. c. cum apostolu  
est. De papa no d  
sibi videbit pot ex  
dum: cum sit dñs on  
in summa de censu  
et. et breuiter alleg  
cuncta per mundi  
rex. in. c. ii. de preb  
ut lite pendet. et t  
L. de ope. liber. q  
pro seruitus per se  
est imponere suo  
subsidium usque a  
vel mandare sub  
eisdem operibus



Tractatus de Charitativo sub  
sidio: et Decima beneficiorum.

q Noniam plerunq; inter  
prelatos et subditos sup  
exactione charitativi sub  
sidii cōtentiones et iurgia  
oriuntur: ideo ad laudem

dei ac gloriosissime virginis matris ei?  
Marie et ad cōmunem utilitatem: utq;  
lites facilius evitari possint: Hunc tra  
ctatum de charitativo subsidio curren  
te anno domini nostri Iesu christi. M  
cccc. lxxvii. regnante Sixto papa quar  
to componendum duxi: quem cuiuslibet  
correctioni atq; emendationi subicio: in  
quo d subsidio quod plati a clericis suis  
exposcunt duntaxat tractare intendo:  
non autem de collectis et oneribus que  
principes seculares tam subditis suis  
laicis q̄ clericis et ecclesiis in eorum do  
miniis existentibus imponunt: quia in  
cassum esset laborare et frustra membra  
nas occupare ut. xix. di. c. in memoriam

Primo quero: quis possit petere sub  
sidium charitativum. Respondeo episco  
pi: archiepiscopi: patriarche: seu prima  
tes i civitatibus et diocesis suis: tex.  
est in. c. conquente. in fi. de offi. ordi. et  
in. c. cum apostolus. §. prohibemus. de  
cēsi. De papa nō ē dubiū qz quādocūq;  
sibi videbit pōt exigē charitativūz sub  
sidij cū sit dñs omnīū ut inquit Hosti.  
in summa de cēsi. §. ex quibus causis.  
et breuiter. allegat. c. nunc vero. et. c.  
cuncta per mundum. ix. q. iii. bene facit  
tex. in. c. ii. de preben. li. vi. et in cle. i. i fi.  
ut lite penden. et dicit Bal. in. l. i. in fine  
L. de ope. liber. qz tempore necessitatis  
pro seruitiis personalibus dominus po  
test imponere suo subdito charitativūz  
subsidium usq; ad valorem operarum:  
vel mandare subdito qz seruiat alteri in  
eisdem operibus ut. l. si libertus artem

ff. de ope. liber. Similiter dicit Bal. in  
dicto. c. conquente. in fi. qz reges pos  
sunt imponere ista subsidia: sed prius de  
bent imponere sibi postea aliis si mensa  
regis non sufficit: allegat. l. ab omnibus  
§ si titio. et quod ibi notat Dy. de leg. i.

Secundo quero: an archiepiscopus ex  
tra diocesim suam etiam ab ecclesiis p  
uincie sue possit exigere charitativum  
subsidium. Hosti. in. c. ut preterite. de  
elect. cum quo transit ibi Anto. de but.  
tenet qz patriarcha d iure potest ppter  
magnas expensas pro cōmuni utilitate  
ecclesie factas exigere charitativūz sub  
sidium ab omibus ecclesiis que sunt de  
patriarchatu suo per illum tex. et per re  
gularū quod omnes tangit. li. vi. Et idē  
videtur sentire de archiepiscopo quo ad  
illos de provincia sua: et cum illo dicto  
Hosti. videtur transire etiam Bualp.  
cal. in suis consiliis in titulo de cēsi. cō  
silio. iii. Sed cōtrariū credo esse ve  
rius de iure: et pro hac parte videtur ca  
sus in. c. romana. in fi. de peni. et remi. li.  
vi. vbi solūz permittitur metropolitano  
qz possit subditos suffraganeorū ad sub  
sidium charitativū monere quasi velit  
tex. qz non possit compellere: et hoc ibi  
sentit Hosti. et apertius ibi Domi. i. §.  
quero quare isti nō possunt compellere  
Item cum hoc iure non reperiatur ar  
chiepiscopis permissum: eis censetur in  
hibitum per tex. in. c. romana. de supp.  
neg. prela. li. vi. ibi: Cum id non inveni  
atur a iure concessum. et per tex. in. c. pa  
storalis. in prin. de offi. ordi. Nec obstat  
c. cum apostolus. §. prohibemus. v. susti  
nemus autem. ibi: Moderatum ab eis  
valeant auxilium postulare. de censib.  
quia dico qz ille. §. solum refert ad prin  
cipiū. §. prohibemus. aduersando ei qz  
dixerat prohibēdo ne episcopi subditos  
suos talis gravare presumant loquen  
do de solis episcopis: non autem refert



ille. v. valeant et ad. §. quo circa prime  
precedentem: ubi dicebatur de procura  
tionibus episcoporum et archiepiscoporum  
provincias visitantium: quia relatio fie  
ri debet ad proxima ut in. c. cum dilecti.  
de donat. et l. si idem cum eodem. §. si. et  
ibi non. ff. de iurisd. om. iudi. Et quia ex  
quo constitutio est diuersa per. §. clausu  
le apposite in uno non referunt ad aliū  
ut notat glo. in. c. unico. in verbo sic po  
stulatus. de postu. prela. li. vi. et in cle. cu  
pientes. §. si. de penis. Diuersitas enī  
capitulorum facit quod dictum in uno non  
censetur in alio repetitum ut plene not  
Bar. in. l. pretor. §. erat itaq. ff. vi bon.  
rap. et in. l. talis scriptura. de leg. primo  
et Abb. sic. in. c. secundo requiris. de ap.  
Et quia si ista interpretatio fieret quod di  
ctus. §. sustinemus autem. haberet locū  
in archiepiscopo quo ad provinciam suā  
posset per eam inferri grauamen eccle  
sias contra. c. i. de consue. Et idē dico  
de patriarchis quo ad ecclesias patriar  
chatus sui. Et idem de primatibus qui idē  
est fere in omnibus quod patriarcha: ut  
est tex. in. c. ii. xcix. di. et habetur i. tex. et  
glo. in. c. clericos. xxi. di. quoniam ad instar  
archiepiscoporum in provincia sua. patri  
arche seu primates in patriarchatu suo  
nihil possunt nisi quatenus de iure eis  
hoc reperit permissum tex. est in. c. con  
questus. ix. q. iii. et in. c. duo simul. de off.  
ordi. Non obstat dictum. c. ut preterite  
quia ille tex. dum dicit de bonis patriar  
chatus intelligit de bonis camere eccle  
sie patriarchalis: non autem de bonis  
ecclesiarum que sunt i. patriarchatu quod  
indican ibi verba sequētia dūmodo ec  
clesie bona non fuerit occupata: et ita illū  
tex. intelligunt ibi Bos. et Abb. siculus  
Predicta tamē itelligo vera nisi consue  
tudo eis tribueret hanc facultatem exi  
gendi charitativum subsidium etiam a  
provincialibus vel existentibus de pa  
triarchatu: quia talis consuetudo bene

valeret: ut expresse tenet Hostiensis et An  
to. in dicto. c. ut preterite. de elec. et Suas.  
calde. in suis consil. i. titu. de cens. consi.  
iii. Pro quibus est casus expressus in  
terminis in extrauaganti Benedicti. xii.  
que incipit: *Uas electionis*. §. premissis  
quoque. in verbo vel consuetudine. bene  
facit tex. in dicto. c. conquestus. et i. c. ro  
mana. §. i. de foro compe. li. vi. et in. c. ro  
mana. §. i. de appella. li. vi. Dicit tamen  
Anto. post Innocentium et Hostiensis. quod si subditi  
suffraganei archiepiscopo metropolita  
no denegarent charitativum subsidium  
vel hospitium ab eis ex gratia petenti:  
non archiepiscopus sed episcopus suus  
eos punire poterit: quia inhumaniter se  
habuerunt contra suum archiepiscopum  
ut ipse Anto. de but. refert in. c. cum ex  
officii. in prima col. de prescrip.

Tertio quero: an cardiales ab ecclesiis  
seu capellis subiectis titulis suis in qui  
bus de iure cō eis appetit iurisdicō: ut  
est tex. in. c. querelas. de elec. possint exi  
gere charitativum subsidium sicut pos  
sunt eas visitare: et ab eis procuraciones  
recipere: ut est tex. in. c. cum apostolus.  
§. i. de cens. Videtur dicendum quod non  
quia l. cardinales in ecclesiis titulis su  
is subiectis habeant pinguius ius quā alie  
matrices ecclesie i. capellis sibi subiectis  
ut inquit Innocentius in. c. dilectus. in glo.  
sua que est super verbo de iure cōmuni  
de capel. monac. et Jo. and. in. c. dilecto.  
quem sequitur ibi dominus Anto. de  
but. de offi. archi. Tamen istud pinguius  
ius non reperitur in iure specificatum  
in exactione charitativi subsidii: ut patet  
in tex. i. c. bis que. de ma. et obe. ubi enu  
merantur illa que competunt cardinali  
bus in ecclesiis titulis suis subiectis in  
ter que hoc non enumeratur. Sed ta  
men contrarium dico esse verum de iure  
per doctrinam Jo. mona. in. c. unico. de  
maio. et obe. li. vi. ubi dicit quod cardinales

in ecclesiis titu  
iurisdictionem  
scopalia: et ita  
differe sequuntur  
Et idem tenent  
tri. Jo. de Im  
no. et bis que. et  
Cardi. zaba. po  
romani. §. irritu  
ergo quemadmodum  
exigere charitativum  
subsidium sibi subiectis  
in prima questione  
ecclesiis titulis  
stat. et bis que. p  
sequitur ibi non  
ritant subsidium: et  
patet quia ibi cri  
situtio et destitutio  
ad cardinalem m  
dilectus: et est tex  
reclam. Illa enim  
iurisdictionis qu  
c. bis que. potius  
plur: ideo non ba  
ad specificata ut  
mona. l. damni in  
no infec.

Quarto quero: an  
interiores episco  
decani archiepiscopi  
les possint exigere  
subsidium ab ecclesiis  
titulis subiectis glo.  
de cens. in verbo  
sic etiam sequuntur  
Et idem tenent  
xxiii. distine. et  
Per. et Abb. an  
apostolus. quoniam  
tur ibi Hostiensis.  
res hoc eis non  
vel consuetudin  
retur. Et ista vi



in ecclesiis titulis suis subiectis habent iurisdictionem episcopalem et iura episcopalia: et ita refert papam sibi respondere: et sequuntur ibi Jo. and. et Domi. Et idem tenent dominus Anto. de buttri. Jo. de Imola et Abbas sicu. in dicto. c. his que. et latius ceteris dominus Lardi. zaba. post Albarbe. in clemē. ne romani. §. irritum. in. iii. qōne de electi. ergo quemadmodum episcopi possunt exigere charitativum subsidium ab ecclesiis sibi subiectis: ut dictum est supra in prima questione: ita et cardinales ab ecclesiis titulis suis subiectis. Nec obstat. c. his que. preallegatum: quia non sequitur ibi non enumerat exactio charitativum subsidium: ergo non potest exigi quod patet quia ibi etiam non enumeratur institutio et destitutio. et tamen illa spectat ad cardinalem ut dicit Inno. in dicto. c. dilectus. et est tex. in preallegato. c. que relam. Illa enim enumeratio spectat iurisdictionis quam fecit papa in dicto c. his que. potius facta est causa exempli: et ideo non habet restringere solum ad specificata ut est tex. in. c. i. ne ele. vel mona. l. damni infecti stipulatio. ff. de dāno infec.

**Quarto quero:** An prelati seculares inferiores episcopis: puta archidiaconi: decani: archipresbyteri: prepositi et similes possint exigere charitativum subsidium ab ecclesiis prelature vel dignitati sue subiectis glo. in. c. cum apostolus. de censib. in verbo exactiones. tenet quod sic: et eam sequuntur ibi Bos. et Phil. Et idem tenet Archid. in. c. dictum est xliii. distine. Sed contrarium tenet Pet. et Abb. antiquus in dicto. c. cum apostolus. quorum opinionem sequuntur ibi Hostien. et Anto. de buttri. dicentes hoc eis non licere nisi ex privilegio vel consuetudine eis permissum reperitur. Et ista videtur esse communis opi-

nio quam tenet Archid. in. c. iuxta sanctionem. xvi. q. i. Et idem sentit Hosti. in summa de offi. ordin. §. quid pertinet §. quid si religiosi talias. Et istam opinionem teneo: pro qua bene facit tex. in dicto. c. dictum. que etiam iudicio meo probatur ex textu dicti. c. cum apostolus. §. prohibemus qui cum primo permisisset episcopis exigere charitativum subsidium postea subiecit. §. Archidiaconi vero siue decani nullam in presbyteros seu clericos exactionem exercere presumant. Pondero verbum vero: quod venit ad correctionem et moderationem seu ad uersantiam precedentium ut est textus cum glo. in. c. statutum. §. cum vero. de rescrip. li. vi. cum similibus. Pondero etiam verbum nullam. quod verbum generale videtur includere etiam charitativum subsidium: et pro hoc facit. c. ad aures. de excessi. prela. et quia talibus prelati valde pauca de iure comuni competunt nisi plus sibi de consuetudine competere reperitur ut in. c. cum satis et. c. ad hec. et ibi plene notatur de offic. archid. quia ratione consuetudinis bene ei hoc liceret ut dixi supra in secunda questione. Et ideo si super hoc haberet speciale privilegium a papa ut est tex. in extranagati Benedicti duodecimi que incipit: *Uas electionis*. §. premisis quoque. in verbo ex apostolica indulgentia.

**Quinto quero:** An abbates vel priores possint exigere charitativum subsidium ab ecclesiis secularibus vel regularibus monasteriis suis non pleno iure subiectis. Dico quod non nisi hoc habeat consuetudo per ea que dixi supra proxima questione. et pro hoc facit. c. avaricie de preben. et clemē. quia regulares. §. eadem quoque auctoritate. de supple. negl. prela. et. c. prohibemus. de censu. Consu- luit tamen Bual. calde. in suis consiliis



in titu. de cens. consilio tertio: qd si generalis rotius ordinis fecit magnas expensas in promotione pro comuni utilitate religionis poterit propter hoc exigere charitativum subsidium a tota religione si non potest solvere de bonis prelature. Si autem ecclesie subiecte essent monasteriis pleno iure: tunc quid iuris sit. Dicendum ut plene habet per glo. et Arch. xvi. q. ii. in summa. et c. i. et per Innoc. in c. in lateranensi. de preben. et in c. cum et placare. §. in ecclesiis. ubi etiam glo. et doc. de privilegi. et plenius ceteris per Ant. de butri. in c. de monachis. de prebe.

Sexto quero: An commendatarius perpetuus ecclesie cathedralis prout sunt communiter cardinales possit exigere charitativum subsidium ab ecclesiis sibi subiectis ac si haberet ecclesiam in titulum. Respondeo qd sic per ea que notat Archidi. in c. nemo deinceps. de elec. lib. vi. et in c. qui plures. xxi. q. i. et Innoc. in c. si constituit. de accusa. et dominus Card. zaba. post Zenz. in cle. fi. in xii. q. de procura. ubi dicunt qd commendatarius non habeat titulum ecclesie: tamen habet legitimam administrationem: et potest exercere iurisdictiones que competerebunt episcopo titulado.

Septimo quero: An capitulum sede episcopali vacante possit exigere subsidium charitativum a clericis diocesanis. Respondeo qd sic secundum glo. in c. cupientes. §. ad hec. in verbo aliunde. ubi etiam hoc firmiter Jo. mona. Archidi. et Domin. de elec. li. vi. Idem etiam voluit Domin. in c. unico. §. xvii. an possit. de maio. et obedi. lib. vi. Et idem dico si ecclesia non vacaret sed quasi vacaret: puta quia episcopus captivus esset ab hostibus: vel alius ei esset interdicta administratio nulla alia adhuc facta per papam provisione de administratore ecclesie per tex. in c.

si episcopus a paganis. de supp. neg. prelat. lib. vi. et per id quod notat glo. in clem. i. in verbo sede vacante. de hereti. Similiter dico qd collegium cardinalium sede vacante potest imponere generale subsidium omnibus beneficiatis dummodo imminet grandis et evidens necessitas: et periculum ecclesie imminet nisi imponatur: et hoc fiat de consensu omnium cardinalium per tex. in c. ubi periculum §. idem quoque. de elec. lib. vi. et glo. ordinaria. in c. ad succidendas. i. verbo sede vacante. de scisina. lib. vi. Alii autem cardinales non hoc possent vacante sede per tex. in clem. ne romani. §. irritum. de elec. Volens autem caute solvere vacante sede debet procurare qd iudex iubeat ei qd solvat et eius auctoritate solvat secundum Hosti. et dominum Ant. in c. si. ne sede vacan. sicut in simili providit lex solvendi administratori pupilli ut. l. ait pretor. §. permittitur. ff. de mino. An autem ecclesia vacans seu carens rectore teneatur ad solutionem charitativi subsidii. Dico qd sic per tex. optimum cum glo. in verbo oneribus. in c. presenti. §. porro. de offi. ordi. lib. vi. et in c. charitatem. xii. q. ii. ubi patet qd ista solutio fiet per iconomum. Et an ecclesia vacans possit tunc iudicialiter ad hanc solutionem compelli. Pendet ex his que habent in dicto. c. si. ne sede vacan.

Octavo quero: Utrum administrator datus per papam ecclesie cathedrali vacanti possit a subditis illius ecclesie exigere charitativum subsidium. Respondeo qd sic per tex. in c. is cui. de elec. lib. vi. et in c. ultimo in fi. de supp. negl. prel. lib. vi. et in c. cum nobis olim. in fine. de electio. Et idem dico de coadiutore episcopo simpliciter dato per ea que notat Jo. and. et Ant. de butri. in c. ultimo de cler. egrotan. ubi dicunt qd coadiutor simpliciter datus episcopo omnia potest

que potest per  
inhibere per  
Nono quero  
firmat? nondum  
charitativum sub  
hoc sit iurisdic  
probat per tex. in  
ordi. iur. c. et  
et tunc qd prius  
incurrat pena  
qui. que incipit

Decimo quero  
gere vult chari  
rat? plenus cap  
apostolus? de celi  
et Ant. de butri.  
ceteri sine filio  
clericorum p. c. no  
fia pla. l. al. ra  
plum tenet qd r  
§. primi coiter  
ponendo nouo  
rei vere granio  
ecclesie. Dicit  
celi. que sequit  
cau bene requi  
ides repetit. H  
que sequunt ibi  
§. glo. videat a  
uit.

Undecimo que  
spiali madato ei  
gere charitativu  
bac specificae tac  
cevi. qd incipit  
ubi multa tract  
vi sentire qd si  
carum suu gen  
dicit eni qd talis  
vilitatione inest  
no veniunt in g  
ii. de of. vica. li. v  
rius generalis



que pōt ep̄s p̄f alienationē bonorū sibi  
inhibitam per. c. vnicū de tle. egro. li. vi.

**Nono quero:** *Utrū ep̄s electus et con-  
firmat⁹ nondū p̄secratus possit exigere  
charitativū subsidium.* R̄spondeo q̄ sic cum  
hoc sit iurisdictionis non ordinis: et hoc  
probat⁹ p̄ tex. in. c. p̄querēte. in fi. de offi.  
ordi. iūcto. c. transmissam. de elec. *Lanc*  
*at tñ q̄ prius expediat bullas suas ne*  
*incurrat penā extranagantis Bonifa.*  
*viii. que incipit: Iniuncte.*

**Decimo quero:** *Quā ep̄s a clero suo exi-  
gere vult charitativū subsidium: an requi-  
rat⁹ p̄sensus capituli.* So. *Inno. in. c. cū*  
*apostol⁹. de cēsi. quē sequunt⁹ ibi Jo. an.*  
*et Anto. de but. dicit q̄ ep̄s hoc nō d̄z fa-*  
*cere sine p̄silio capituli sui et etia⁹ ipsoꝝ*  
*clericorū p. c. novit. et c. quāto. d̄ his que*  
*fi. a pla. Cal. tamē in suis p̄sil. i. ti. d̄ cēsi.*  
*p̄sil. iiii. tenet q̄ requirat⁹ p̄sensus capituli*  
*s̄z primū cōiter teneat.* Si vō agerēt de  
ip̄onendo nouo censu ecclesie: q̄ tūc age-  
rēt de re graniori. i. de p̄petuo p̄iudicio  
ecclesie. *Dicit Hosti. in. c. significavit. d̄*  
*cēsi. quē sequit⁹ ibi Anto. de butri. q̄ eo*  
*casu bene requirit⁹ p̄sensus capituli. Et*  
*ide⁹ repetit Hosti. in. c. cū clerici. d̄ pac.*  
*quē sequunt⁹ ibi Ant. de bu. et Abb. sicu*  
*l̄z glo. videat⁹ ali⁹ velle in. d. c. significa-*  
*uit.*

**Undecimo quero:** *An vicari⁹ ep̄i sine*  
*sp̄ali mādato ep̄i possit imponere et exi-*  
*gere charitativū subsidium.* R̄spondeo. q̄  
hāc specificē tactā: sed *Sede. in p̄sil. suo*  
*cccvi. qd̄ incipit: Reuerende p̄f d̄ i iure*  
*et ibi multa tractat de potestate vicarii: et*  
*v̄f sentire q̄ si ep̄s p̄stituit unū solūz vi-*  
*carium suū generalē q̄ hoc nō poterit.*  
*dicit enī q̄ talis nō poterit visitare: q̄ in*  
*visitatione inest inquisitio et correctio: q̄*  
*nō veniūt in ḡnali mādato ut ē tex. in. c.*  
*ii. de of. vica. li. vi. S̄z si eēt p̄stitut⁹ vica-*  
*rius generalis in tp̄alibus et sp̄ualibus*

tūc magis dubitat dicēs q̄ talis p̄dicta  
oīa possit dū tamen nō sint nimis ardua  
et iuerisimilia et icogitata et exigētia spe-  
ciale mandatū. *Ex quib⁹ v̄bis Sede. cre-*  
*do q̄ neutro cāu vicari⁹ poterit ip̄onere*  
*et exigere charitativū subsidium nisi hoc*  
*sit sibi sp̄ali⁹ ab ep̄o demandatū: q̄ exa-*  
*ctio requirit sp̄ale mandatū vel saltem*  
*ḡnale cū libera qd̄ sp̄ali equipat⁹. l. p̄cu-*  
*rator cū libera. ff. de p̄cu. Itē q̄ nō ē*  
*v̄sile ep̄m i ḡnali mādato de tali matia*  
*cogitasse: nec forte sibi fuisset hoc in sp̄e*  
*p̄cessurus: ergo nō d̄f venisse in manda-*  
*to generali arg. c. ultimo de of. vica. li.*  
*vi. et regule iuris in generali. li. vi.*

**Duodecimo quero:** *An legatus pape i*  
*tota puincia sua possit exigere charitat⁹*  
*uū subsidium p̄serti si sit legatus de latere*  
*Uideat⁹ dicendū q̄ nō: q̄ l̄z iurisdicatio le-*  
*gati sit ordinaria ut est tex. in. c. ii. de of.*  
*lega. li. vi. Tamē est sup̄indicta et stricto*  
*mō intelligenda ut voluit glo. pen. i. cle.*  
*ii. de of. ord. pro qua bene facit. c. p̄senti.*  
*de of. leg. li. vi. Et est iurisdicatio impro-*  
*rogabilis scdm̄ Hostiē. in. c. p̄. et ibi cla-*  
*rius Anto. de but. de of. lega. Hec autē*  
*exactio charitativū subsidium a iure legatis*  
*nō reperit⁹ p̄missa: ergo nō est extendē-*  
*da corū facultas. Tamē p̄rius de iure*  
*credo esse verum p̄ doctrinā Spe. in. ti.*  
*de legat. §. nunc ostendendū. in ultima*  
*col. v̄. legatus. v̄bi dicit q̄ legatus pape*  
*cui cōmissum est plene legatōis officiū*  
*in sua puincia oīa libere et imediate po-*  
*terit que siue de iure siue de cōsuetudi-*  
*ne quilibet ordinari⁹ siue legatōis exer-*  
*cere possit siue sit abbas sine archiep̄s*  
*siue patriarcha siue primas vel ali⁹ qui*  
*cūq̄. Nā ipse maius imp̄iū oībus post*  
*romanū pontificē in puincia sua bz. c. si*  
*abbatē. de elec. li. vi. et l. et iō. ff. de off. p̄-*  
*cō. et leg. et plenissimā bz iurisdictionem*  
*vt. l. si in aliā. §. fi. ff. de off. p̄cō. et lega.*  
*Singe enī q̄ turcus debellavit terram*



in qua residebat legat<sup>9</sup> pape: et oia bona legat<sup>9</sup> abstulit: vel cepit familiā suā quā ab hostib<sup>9</sup> redimere op<sup>9</sup>: vel dom<sup>9</sup> quā inhabitabat cū oib<sup>9</sup> suis bonis casu cō busta ē: vel alia subest cā legitima: o quib<sup>9</sup> .i. dicā. *L*erte non video quin charitati uum subsidium iponere et exigere possit a suis puincialib<sup>9</sup>: quinimo v<sup>9</sup> forte attē tari posse q<sup>9</sup> iurisdic<sup>9</sup>io legat<sup>9</sup> fauorabili or sit q<sup>9</sup> ordinaria c<sup>9</sup>pi p<sup>9</sup> tex. i. c. si a sede. in si. de p<sup>9</sup>b<sup>9</sup>li. li. vi. et i. c. dilect<sup>9</sup>. de of. lega. *P*reterea videm<sup>9</sup> q<sup>9</sup> maior fauor a iure tribuit<sup>9</sup> exactioni pcuratiōis q<sup>9</sup> debet<sup>9</sup> le gato pape q<sup>9</sup> illi q<sup>9</sup> debet<sup>9</sup> c<sup>9</sup>po ut ē tex. i. c. cū instātia. de c<sup>9</sup>si. et in. c. accedētes. de p<sup>9</sup> scrip. iūcto. c. cū ex officii. co. ti. *N*ō ob. gl<sup>9</sup> in. d. de. ii. de of. or. q<sup>9</sup> fateor quo ad terminos illi<sup>9</sup> de. s. quo ad iducendā sub reptiōne iducit<sup>9</sup> facili<sup>9</sup> subreptio i<sup>9</sup> l<sup>9</sup>ris le gati ut i. c. si. de of. leg. li. vi. q<sup>9</sup> nō p<sup>9</sup>sumi tur hēre notitiā rerū sue ample puincie sicut et papa q<sup>9</sup> subreptio nō cadit in c<sup>9</sup>po qui p<sup>9</sup>sumit hēre notitiā sue unice dioce sis. *E*t si l<sup>9</sup>r nō ob. c. p<sup>9</sup>nti. de of. leg. quia ille reseruatiōes bene sūt odiose quoniā p<sup>9</sup> eas ligant<sup>9</sup> man<sup>9</sup> inferior<sup>9</sup>: et tollit<sup>9</sup> eis ipsoz potestas p<sup>9</sup> decretū legat<sup>9</sup> p<sup>9</sup> nō. p<sup>9</sup> Jo. an. i. c. si apostolice. de p<sup>9</sup>b<sup>9</sup>li. li. vi. Si l<sup>9</sup>r nō ob. dictū *H*osti. i. d. c. pe. de of. lega. q<sup>9</sup> *H*osti. loquit<sup>9</sup> multū dubitauit: et vi cit<sup>9</sup> q<sup>9</sup> equū et rōnabile sibi videret<sup>9</sup> prius et *H*osti. tenet *S*pe. in ti. de legato. s. nunc dicam<sup>9</sup>. v. itē potest indicare i alie nā puincia. et. v. s. nūquid legat<sup>9</sup> p<sup>9</sup>stituit<sup>9</sup> quinimo *H*osti. v<sup>9</sup> tex. i. c. significasti de fo. cōpe. tenēdo illud quod sentiūt ibi *H*osti. et. d. *A*nto. q<sup>9</sup> iurisdic<sup>9</sup>io ordina ria de iure cōi non p<sup>9</sup>petat abbati nisi ex p<sup>9</sup>suetudie vel priuilegio p<sup>9</sup>cept<sup>9</sup> correctō i monachos. *E*t p<sup>9</sup>riū etiā vult. d. *A*bb. sicu. i. c. ceter<sup>9</sup>. iuxta prin. de iudi. qui cō eludit q<sup>9</sup> iurisdic<sup>9</sup>io d<sup>9</sup>ni feudi: q<sup>9</sup> est ordi naria ex priuilegio iuris sp<sup>9</sup>eali pōt<sup>9</sup> pro gari dū tū nō proge<sup>9</sup> ad diuersum gen<sup>9</sup> car. *P*reterea lex dicit generalit<sup>9</sup> q<sup>9</sup> iu

risdic<sup>9</sup>io ordinaria pōt<sup>9</sup> progari nō distin guēdo an sit ordinaria naturalis vel ex priuilegio. l. est receptum. et. l. si conue nerit. ff. de iurisdic<sup>9</sup>io. om. iudi. et. l. i. ff. de iudic. ergo generaliter est intelligenda l. de p<sup>9</sup>cto. ff. de publicia. *N*ec ob. etiam p<sup>9</sup>dictis glo. in. c. si p<sup>9</sup>pter tua debita. i vbo p<sup>9</sup>cedim<sup>9</sup>. de rescrip. li. vi. que sequē do *B*of. et. q<sup>9</sup> legat<sup>9</sup> pape nō pōt<sup>9</sup> etiā ad tēpus reseruare oēs fruct<sup>9</sup> beneficiorū vacantiū sed hoc pōt<sup>9</sup> sol<sup>9</sup> papa: q<sup>9</sup> illa lo quit<sup>9</sup> q<sup>9</sup> oēs fruct<sup>9</sup> reseruauit. hic vō lo quimur q<sup>9</sup> certa portio p<sup>9</sup> subsidio peti tur sine magna lesione ecclesiāz.

*T*ertiodécimo quero de forma exigēdi charitativū subsidium. *R*ūdeo *H*osti. in c. p<sup>9</sup>querēte. de of. ord. instruit sup<sup>9</sup> hoc p<sup>9</sup> latos dicēs q<sup>9</sup> p<sup>9</sup>clat<sup>9</sup> p<sup>9</sup>gregato clero cū charitate et humanitate loquat<sup>9</sup> clero ex primēdo cām sue egētie et hortādo q<sup>9</sup> cū cuilibz p<sup>9</sup>xio i necessitate sit subueniēdi fortius sibi subuenire debet<sup>9</sup> narrādo q<sup>9</sup> spōsus ē tot<sup>9</sup> ecclesie: et absurdū esset q<sup>9</sup> spōsa videret<sup>9</sup> sponsū laborantē egestate ipsa existēte diuite sicut in fili d<sup>9</sup> in. l. nō tantū. ff. de re iudi. hortādo q<sup>9</sup> non expe ctēt p<sup>9</sup>pulsionē sed poti<sup>9</sup> sponte soluāt al legando id q<sup>9</sup> d<sup>9</sup> in. c. i. de dona. et ipsūz *H*osti. sequunt<sup>9</sup> simpliciter *A*nto. de but. et *Jo*. de *J*mo. i. d. c. p<sup>9</sup>querente.

*Q*uartodécimo quero: *Q*uare appel let<sup>9</sup> charitativū subsidium. *R*ūdeo quia a principio cū charitate o<sup>9</sup>z peti et nō violē ter extorqueri ar. c. ex p<sup>9</sup>te. de c<sup>9</sup>si. scōz *H*osti. et. doc. in. d. c. cōquerente. *E*t idē substātalit<sup>9</sup> dicit *J*mmo. in. c. cū apostol<sup>9</sup> de c<sup>9</sup>si. et. *P*au. in. d. c. ad nostrū. de c<sup>9</sup>si et ibi refert. d. *L*ard. in primo notabili. *E*t appellat<sup>9</sup> subsidium: q<sup>9</sup> sicut subsidia ria actio dat<sup>9</sup> quādo deficit p<sup>9</sup>pria et sp<sup>9</sup>cti alis actō ut i isti. ad. l. acquil. s. fi. et i isti. d<sup>9</sup> iterdic. s. fi. cū glo. ita hoc subsidium pe tit<sup>9</sup> q<sup>9</sup> reddit<sup>9</sup> p<sup>9</sup>prie ecclesie nō sufficiunt.



pro onerib<sup>9</sup> incōbētib<sup>9</sup>.

Quintodecimo quero: Si subditi ab epō suo cum charitate requisiti: nolunt ei prestare subsidium an per ipsum epm poterunt ad hoc compelli. Archid. in. c. cauendum. x. q. iiii. super hoc varias refert opiniones et nullam approbat. Si militer Bal. in. c. conquerente. de offi. ordi. arguit pro et contra et non firmat. Sed Inno. in. c. cum apostolus. de censib. super hoc recitat opiniones: et tandem concludit qd si subsit manifesta et rationalis cā ipse episcopus poterit eos ad id compellere: et ipsum sequuntur ibi *Ido sti. Jo. and. Anto. de butri. et Abbas sicu.* Et hoc videtur de mente tex. in dicto. c. cum apostolus. §. prohibemus. dū dicit moderatum valeant subsidium postulare dummodo eis graues non existat quasi innuat qd dum subditos non grauant bene eos possunt cogere. Et pro hoc est tex. cum glo. in verbo in exigendo in cle. frequens. de excessi. prelato. et ibi clarius Pan. de leaza. quem sequit<sup>r</sup> ibi Pet. de anchara. in. §. viii. nota. Et idem tenet ibi dominus Card. in. §. nō nulli. in prima questione. Et idem tenet Lopus allegatione. xx. que incipit: Si vacante dicens qd propter hoc eos poterit excommunicare per tex. in dicta clem. frequens. de excessi. prelato. quoniam ponunt pro constanti domini de Rota in nouis decisi. cccxxv. que incipit: Item extra rotaz petebatur consilium qd episcopus in sua diocesi potest proponere edictum qd quicunqz clericus beneficia sue diocesis non soluerit ei charitativum subsidium infra tantum tempus sit excommunicatus. Et ibi plene disputant an illi qui non soluerunt pretendentes ignorantiam edicti evitant penam excommunicationis ut latius dico. i. questione. ci. Nec obstat qd episcopus videatur esse iudex in causa propria contra li. L. ne quis in sua cā. quia ratione no-

torii seu manifesti permittitur episcopo qd sit iudex in facto proprio saltem concernente cōmodum et honorem ecclesie sue ubi al's esse nō posset tex. est in. c. romana. de penis: et notat Innocē. in. c. ex parte in christo. de verbo. signi. et Anto de butr. in. c. cum venissent. de iudi. Ratione enim notorii efficitur iudex competens qui alias esset incompetens. c. romana. §. notoria vero crimina. de censib. libro. vi. et c. sollicitudinem. de appel. et c. i. de offi. delega. libro. vi. Pro exactione tamen subsidii non poterunt loco pignoris capi vel distrabi calices libri vel alia ornamenta divinis officiis deputata per tex. in cle. si beneficiorum de decimis. que clemē. solaz intelligitur et restringitur quando subsidium exigitur per collectores pape vel alias iuxta terminos illius cle. sed in subsidio qd iure proprio exigitur per ordinarium nō habet locum illa clemē. sed antiqua iura servabuntur secundum Paul. de leaza. in dicta clementina: que sequitur ibi Cardinalis zaba. in ultima questione. Et de hoc dico latius infra questione lxxxviii. et quattuor qōnib<sup>9</sup> sequētib<sup>9</sup>

Sextodecimo quero: Que sit iusta cā exigendi charitativū subsidium. Rūdeo requirit qd sit manifesta et rationalis causa: nec nimis grauentur subditi tex. est in. c. conquerente. in fi. de off. ordi. et in. c. cum apostolus. §. prohibemus. de censib<sup>9</sup>. Et dicitur rationalis causa relevatio oneris debitor<sup>9</sup> et expense nimis granes et intollerabiles: puta propter guerram pro iure ecclesie tuendo exortam secundum *Ido sti.* in summa in titu. vt ecclesiasti. benefi. §. i. in. iiii. colū vti. sed que potest esse iusta causa. et in titu. de censibus. §. ex quibus causis. v. Item potest fieri exactio vel quando facit expensas pro aliquib<sup>9</sup> negociis cōmunibus totius diocesis scdm Innoc.



in. c. i. circa finē de statu mona. Vel quā  
do episcopus fecit magnam expensam  
in litigando pro iuribus ecclesie sue vel  
quicunq; sit casus superueniens propter  
quem suppositū habet necesse talia  
petere scdm Anto. de butri. et Jo. de  
Ymo. in dicto. c. conquerente. circa finē  
Pro quo etia; allego optime quod no  
tat Ly. in. l. neminē. in ultima qōne. L.  
de sacro. san. eccle. et Archi. in. c. quia co  
gnouimus. x. q. iii. et Specu. i. ti. de feu.  
§. quoniam. §. et nota q; vasalli. Et idēz  
dico de expensa facta in promotione sua  
pro soluenda bularum ānata in camera  
apostolica: vel p. psequēda electiōe sua  
in curia iuxta. c. cupiētes. §. ad hec. et §.  
si vero. vbi etia; bona glo. in verbo di  
sereta. de elec. li. vi. Predicta intelligūt  
vera Anto. de butr. et Jo. de Ymo. in di  
cto. c. conquerente. nisi episcopus in ca  
sum illum incidisset culpa sua: quia si p  
pter suam prodigalitatez sibi imputare  
tur argumēto. c. ex parte. de consue. Et  
si oriatur contentio inter episcopum et  
cleruz eo quia clerus dicat non subesse  
rationabilem causam petendi subsidiz  
episcopo petente et contrarium asserēte  
hoc dīterminari debet arbitrio superioris  
scdm glo. notabilē in verbo rōnabilis. i.  
dicto. c. cum apostolus. §. prohibemus.  
et Hostiē. in summa de censu. §. ex quib;  
causis. §. si. quid si subditus dicat. qui ita  
dicit tenere Bos. pro quo allego quod  
notat Archi. in. §. iuxta sanctionez. qui  
§. al's incipit: nouarum. xvi. q. i. vbi dicit  
q; statur arbitrio superioris an subsit ra  
tionabilis causa imponendi aliq; onus  
ecclesie: et ita dicit tenere Ala. Lau. et  
Philip. in dicto. c. cum apostolus. et ita  
sentire Bos. in summa de censu. §. nunc  
videamus. pro quib; ē bonus tex. cum  
glo. i. vbo tāta necessitate. in. c. nō min;  
de imn. ec. et glo. in. c. cū oliz. in vbo indi  
ci. de verbo. sig.

Decimoseptimo quero: Quando est cō

tentio inter episcopum et clerum super  
causa exigendi charitativum subsidium  
quia clerus dicit non subesse causaz ma  
nifeste rationabilē: quis erit iudex com  
petens super hoc. Hosti. Jo. an. et An  
to. de butr. in dicto. c. cum apostolus. di  
cunt q; hoc casu eligent arbitri qui hoc  
terminabunt per. c. si clericus. xi. q. i. et  
sic dicit Jo. an. fuisse de facto obtentuz  
et idēz dicit Archi. in. §. iuxta sanctionē  
xvi. q. i. per dictum. c. si clericus. Et sub  
dit Archi. in dicto. §. iuxta sanctionem  
q; si subditi nollent eligere arbitros epi  
scopus eos compellet per notata i. c. ir  
refragabili. §. ceterum. de offi. ordi. Hosti.  
Jo. in summa de censib. §. ex quibus  
causis. §. quid si subditus dicat. dicit q; i  
hac cōtrouersia si episcopus sit reus re  
curratur ad metropolitanum: si vō cler;  
sit reus eligent arbitri: si vō sit appella  
tum tūc recurrēt ad iudicē ad quez est  
appellatum. Et idem concludit Pau.  
de leaza. in cle. i. de excessu. prela. quez se  
quuntur ibi Lardi. zaba. De. de ancha  
et Jo. de Ymo. Nec hoc casu ipse episco  
pus esset iudex competens stāte dubio  
an causa exigendi subsidium sit rōnabi  
lis vt concludit Oldra. consili. ccxxxiii.  
In secundo dubio. Si vō constaret q;  
causa esset manifesta et rationabilis: tūc  
procederent que dixi supra in. xv. qōne.

Decimooctauo quero: An iudices de  
cōtrouersia inter episcopum et cleruz su  
per charitativo subsidio cognoscentes  
debeant in dubio presumere causaz esse  
rōnabilez. Videlz q; sic attēta dignitate  
petētis et honestate psonę ipsius. argu.  
c. in nostra. de procura. et c. ii. de no. ope.  
nuntiatio. et i. e. nisi essent. de preben. et  
glo. in. l. titio fundus. de condi. et demō.

In contrarium facit tex. in. c. si quis  
prepostera. l. di. et in. c. ego solis. ix. disti.  
Et hoc ultimum credo esse verius: q;  
tex. in. c. conquerente. in fi. de offi. ordi.

et in. c. cum apostolus  
lumi requirit causa  
q; sit manifeste ratio  
q; in dubio non de  
bitis.

Decimono quero  
magnam emptionem  
ecclesie sue sumptuo  
emtionem fecit pro  
sanctificatio venditor  
subsidis suis exigere  
fidem. Hosti. in sum  
fi. §. i. sed que potest  
in. de censu. §. ex quib;  
potest fieri exactione.  
Jo. de Ymo. in. c. con  
de offi. ordi. tenent q;  
verū quando episcopi  
emtionem pro ecclesie  
publicam utilitatem:  
pro ecclesia unum cast  
de necessarium statui  
epo ecclesia non erat l  
in suo. Et hoc est qu  
nar Oldra. consilio suo  
Lira propositam qu  
dico f. fecit magnaz ex  
ca ecclesie sue necessar  
vira necessaria sibi et  
nisi de redditibus eccle  
bitis cōtractis pro fab  
licite poterit exigere el  
fidem arg. c. i. et c. de b  
et c. concessio. et c. quatr  
cum si episcopus feciss  
pionem prediorum p  
bis annos maiores fru  
e sibi imbutaret vel au  
retinere possit. Hosti. cr  
pro soluendo venditor  
re charitativū sub sidu  
longe minores redditu  
argumēto. c. cum causa  
hoc non esset rational



et in. c. cum apostolus. de censib. non so-  
lum requirit causam rationabilem : sed  
q̄ sit manifeste rationalis : ergo innuit  
q̄ in dubio non debet presumi rationa-  
bilis.

**Decimonono quero :** Episcopus fecit  
magnam emptionem : puta pro fabrica  
ecclesie sue sumptuosa vel aliam magnā  
emptionem fecit pro ecclesia sua : an pro  
satisfaciendo venditorib⁹ possit a clericis  
subditis suis exigere charitativum sub-  
sidium. **Hosti.** in summa vt ecclesi. bene-  
fi. §. i. v. sed que potest esse iusta causa. et  
in ti. de cens. §. ex quibus causis. v. itez  
potest fieri exactio. et **Anto.** de butri. et  
**Jo.** de Imo. in. c. conquerente. circa fi.  
de offi. ordi. tenent q̄ sic : quod intelligo  
verū quando episcopus fecisset magnā  
emptionem pro ecclesia sua continentē  
publicam utilitatem : puta quia emisset  
pro ecclesia unum castrū quod erat val-  
de necessarium statui ecclesie sue : et sine  
quo ecclesia non erat bene secunda de sta-  
tu suo. Et hoc est quod pprie determi-  
nat **Oldra.** consilio suo. ciuii. quod incipit  
Circa propositam questionem. Et idē  
dico si fecit magnā expensam pro fabri-  
ca ecclesie sue necessariam : et episcopus  
ultra necessaria sibi et familie sue nō po-  
test de redditibus ecclesie satisfacere de-  
bitis cōtractis pro fabrica illa : quia tūc  
licite poterit exigere charitativum sub-  
sidium arg. c. i. et c. de bis. de eccle. edifi.  
et c. concessio. et c. quattuor. xii. q. ii. **Als**  
enim si episcopus fecisset magnam em-  
ptionem prediorum pro ecclesia ut ex  
his annuos maiores fructus perciperet  
et sibi imbursearet vel ampliorē statum  
retinere possit. **Nō** credo q̄ episcopus  
pro soluendo venditoribus possit exi-  
gere charitativū subsidium a clericis suis  
longe minores redditus eo habentibus  
argumēto. c. cum causam. de preben. q̄  
hoc non esset rationale ut exigit. c. cū

apostolus. Et ita intelligi et limitari de-  
bent dicta doctorum supra allegat. Et  
scdm̄ predicta etiam limito dictū **Spe.**  
in titu. de feud. §. quoniam. in penultima  
colūna. v. si. et nota q̄ vasalli. vbi simplici-  
ter dicit q̄ vasalli comitum vel baronū  
imperii tenentur domino conferre pro  
aliqua terra emenda

**Vigesimo quero.** Si episcopus habet  
facere iter ad papam vel imperatorem  
vel regem : an pro ista expensa possit exi-  
gere charitativum subsidium. **Inno.** in  
c. i. circa finē de statu. mona. tenet q̄ sic.  
**Idem** tenent **Hosti.** **Anto.** de butri. et  
**Jo.** de Imo. in. c. pquerēte. in fi. de offi.  
ordi. et glo. i. verbo pro regis in. c. vno.  
x. q. iii. et **Wal.** in. l. si quis ad declinan-  
dam. in. viii. colūna. **L.** de epi. et cleri. et  
**Dau.** de leaza. in. cle. i. de excessi. prela.  
quem sequitur ibi dominus **Lardi.** in  
§. non nulli. in. iii. oppo. Et idem tenet  
ibi domin⁹ **De.** de ancha. i. v. viii. nota  
**Pro** quibus allego optimum tex. in. c.  
ca que. de censib. quod intelligo verum  
quando episcopus accedit pro necessita-  
te cōmuni vel sue ecclesie. Vel quando  
visitat limina beati **Petri** ut impleat  
iuramentum a se prestitū iuxta formā  
c. ego enim. in. fine de iurciuran. et ita p-  
prie loquitur. c. ea que. preallega. **Als**  
enim si accederet pro priuatis negociis  
vel causa salarii : non credo q̄ possit exi-  
gere charitativum subsidium argumen-  
to. c. cum pro causa. cum glo. vltima de  
procura. et c. ut preterite. de elec. cū glo.  
ibi super verbo fecerint. et argumēto. c.  
statutum. §. insuper. cum glo. in verbo  
propter causam. de rescrip. li. vi. ad hoc  
tex. in. l. ex parte. in. principio. ff. famil.  
hercis. et glo. vltima in. c. inter cetera. x.  
q. iii. et ita pprie restringit **Abb.** sicut  
in. c. cum apostol⁹. de cens. dicens etiā q̄  
quando permittit episcopo exigere cha-  
ritativū subf. diū p p̄dca itineratiōe : hoc



ita demum ei licebit si talem expensam subire nō potest ex redditibus ecclesie sue per illum textum in. §. prohibemus qui ponderat necessitatem dum dicit sustinemus autem pro multis necessitatibus.

**Aligsimoprmo quero:** Si episcopus vocatus est ad concilium generale ad quod ire tenetur ut est tex. in. c. placuit. xviii. distinc. et notat Innoc. et Jo. and. in. c. grane. de preben. vel est vocatus ad concilium provinciale ad quod etiam ire tenetur: ut est textus in. c. episcopus ad sinodum. xviii. dist. et quasi per totam illam distinctionem. An possit propter hanc causam a clero suo exigere charitativum subsidium. Dic qd sic secundū Innoc. in. c. i. circa fi. de statu mona. quē sequuntur ibi Anto. de butr. et Abbas siculus: qui Abbas pre ceteris bene ibi ponderat illud dictum Innoc. Et idem dicit Abbas siculus in. c. conquerente. de offi. ordi. et in. c. dilectus. eodem titulo. et Bald. in. l. si quis ad declinandam. in. viii. col. de epi. et cleri.

**Aligsimosecundo quero:** Utrum episcopus possit a clericis suis pro expensa facienda pro aduentu regis vel Imperatoris seu principis charitativum subsidium postulare. Dic qd sic presertim si ab eo tenet regalia: sed non debet eos gravare vel ad hoc cogere scdm Archi. post Hugu. in. c. unio. x. q. iii. Sed credo qd etiam eos possit cogere per textū in. l. neminem. l. de sacr. sanc. eccle. Et hoc clarius dicit Innoc. in. c. nō minus. de immuni. eccle. Et pro hoc allego qd notat Specu. in. titu. de feu. §. quoniam. in penulti. col. 4. et nota qd vasalli. vbi dicit qd vasalli comitum et baronum tenentur conferre seu contribuere in sumptibus quando Imperator transit per loca eorum: aliter tamē ibi loquitur Jo.

and. in additi. post Rosre. vbi precise loquitur: an vasalli Imperatoris teneantur ei ministrare expensas dum transit per eorum loca quando vadit Romam pro corona.

**Aligsimotertio quero:** Utrum episcopus a subditis suis possit semel duntaxat an vō etiam pluries exigere charitativum subsidium. Dic qd potest non solum semel sed etiam pluribus vicibus ipsius exigere dummodo subsit rationalis causa scdm dominum Abb. siculū in. c. cum apostolus. de censu. mouet per illum tex. in. §. prohibemus. dum dicit que aliquotiens superueniunt. et posita opinione Abbatis pro vera: pro qua bene facit. c. visitandi. cum glo. i. xviii. q. ii. et c. si. de censu. li. vi. et c. mandamus. de offi. archid. et c. cū venerabilis. de censu. An possit exigere ultra bis vel ter decidi potest ex his que notat Bald. in. l. si duo. per illum tex. ff. de arbitris. et in. l. i. l. de his que pene nomie. et Ange. in loratione. ff. de feriis. et in. l. si finita. in principio de damno infec. et Archidi. in c. nunc vero. ix. q. iii. vbi ponunt quot vi ces importet verbum quotiens.

**Aligsimoquearto quero:** Dictum est supra in. xv. questione qd episcopus potest excommunicare subditos denegantes ei charitativum subsidium: an si episcopus petat subsidium sine manifesta et rationabili causa: et sic contra iura presertim contra. c. nullus episcopus. gravamen. i. q. i. et subditis negatibus illud exhibere eos excommunicat: An sententia excommunicationis sit ipso iure nulla. Videtur qd non: quia sententia pastoris sine iusta sine iniusta ligat et timentenda est. xi. q. iii. c. primo et secundo.

**Contrarium credo esse verius:** quia potius credo sententiam esse nullā per tex. in. c. cū ad quorundā. de excessi. pre.



in intellectum Hosti. et Jo. and. ibi. te  
nentiū q̄ illa decre. contineat ius cōmu  
ne: et per glo. eundem intellectum sequē  
tem in. c. presenti. in glo. ii. de sent. excō.  
li. vi. et per nō. per Innoc. in. c. cum apo  
stolus. in glo. sua. i. de cens. vbi patet q̄  
si episcopus vel prelatus dū visitat ultra  
formam iuris grauat subditos in exigē  
dis procuratiōibus: si propter hoc eos  
excōicat sentētia est ipso iure nulla: qd̄  
etiam tenet Hosti. in summa de censib.  
§. fi. i. fi. Et pro hoc quod notat Pau.  
de leaza. in cle. si beneficiorum. de deci.  
quem sequitur ibi Card. zaba. in. xv. q.  
vbi dicit q̄ si subditi resistētes collecto  
ribus pape volētibz occupare calices  
vel ornamenta ecclesiarum pro exactio  
ne decime papalis cōtra illā cle. ab ipsis  
collectoribus excōmunicantur: illa ex  
cōmunicatio est nulla per tex. i. dicto. c.  
cum ad quorundam. per quem tex. etiā  
consultuit Buaf. cal. in suis consiliis i. ti.  
de sent. excom. consilio. ix. quod incipit:  
Collector papalis. q̄ si collector pape  
exigere volens decimā a religiosis exē  
ptis a solutiōe decime papalis eis priui  
legium suum allegantibus ipsos ppter  
denegationem solutionis excōmunicat  
sentētia est ipso iure nulla: pro hoc tex.  
in. c. ultimo de preben. et glo. fi. in. c. ma  
nus. de conse. di. v. Et quāuis glo. in di  
cto. c. cum ad quorundam. et in dicto. c.  
cum apostolus. in verbo existant. videā  
tur velle q̄ illa decretalis cum ad quo  
rundam. contineat speciale priuilegium  
Tamen mihi magis placet q̄ contineat  
ius cōmune videlz speciale in excōmuni  
catione lata propter exactionem indebi  
tam. Et si teneremus opi. glo. sequere  
tur absurdū q̄ decre. nihil operaretur  
quia non apparet cui decre. dirigatur: et  
sic nullus ex ea priuilegium consequere  
tur. Item quia fugiēdi sunt intellectus  
trabentes decretales ad gratiam scdm  
Jo. an. in. c. ex parte ade. de testi. et l3 de

cre. cum ad quorundam. loquatur in p  
curatione a visitate ultra debitum exa  
cta. tamen quia mens pape ibi principa  
liter est fundata super exactione indebi  
ta quam faciūt prelati a subditis. Dico  
q̄ l3 ille casus annullans ipso iure excōi  
cationem sit exorbitans a regulis iuris  
cōmunis: tamē propter mentem cōdito  
ris decre. et omnimodā idēritatem rati  
onis decre. illa locum habet in excōmu  
nicatione lata in subditos denegantes  
charitativū subsidium episcopo suo ab  
eis sine rationabili causa petitum: et in  
collectore pape indebite solutionem de  
cime exigente: per tex. cum glo. in. c. si  
postq̄. §. i. in verbo mente. de elec. li. vi.  
et in. c. i. cum glo. in verbo italie. de rep.  
ordi. li. vi. Et predicta sine dubio proce  
derent quando episcopus eos excōmu  
nicaret: quia ad nutum et simplicem vo  
luntatem episcopi absq̄ aliqua rationa  
bili cā nolunt charitativum subsidium sol  
uere hoc expresso in sententia: quia tūc  
clarissime appareret d̄ nullitate sentētie  
excōicationis eo q̄ contineret intollera  
bilem iuris errorem per. c. per tuas. de  
sen. exco. et. c. venerabilibus. §. fi. de sen.  
excom. li. vi. Sed si esset pbabile dubiū  
an cā exigendi subsidium esset manifesta  
et rōnabilis: tunc excōicatio per episco  
pum lata nō esset nulla per ea que scri  
bit dominus Card. zaba. in dicta cle. si  
beneficiorum. in. xv. q. vbi hoc dicit i ex  
cōicatione lata per collectorem pape ca  
piēte p decima calices vel alia ornamē  
ta diuinis officiis deputata contra illaz  
cle. per. l. si quis ex aliena. ff. de iudi. et. l.  
ex quacunq̄. ff. si quis in ius voca. non  
icrit. Et an episcopo vel collectori de  
cime in predictis exercitibus possint  
subditi violenter resistere. Dico. i. q. xc.

**Uigesimoquinto quero:** Episcopus ex  
causa manifesta et rationabili petit chari  
tativum subsidium a subditis suis: ipsi vo







vt notat glo. in cle. i. in verbo subditos.  
de foro cōpe. et habet in. c. nup. de sent.  
exco. Et p hoc quod notat Archi. i. c.  
cauendum. x. q. iii. vbi videt concludere  
q l3 eps visitet clerū et populum ut i. c.  
romana. de censu. li. vi. Tamē a laicis nō  
potest exigere pcuracionem nisi hoc vi  
deret cōsuetudo. Et ad idem est glo aper  
ta in. d. c. romana. in verbo laicos. tex.  
tamen in. d. c. cauendū. potest adduci p  
et cōtra: ut plenius tangit Domini. post  
doc. in. d. c. romana. in fi. prin. Et p pre  
dictis allego quod notat Pau. i. cle. ad  
nostram. et ibi Lardi. zaba. in. xvi. nota  
bili de censibus.

**Aligesimoseptimo quero:** An capitulū  
seu canonici ecclesie katedralis tenean  
tur epō suo prestare charitativum subsi  
diū quādo ab eis petit ex legitimis cāis  
d quib⁹ dictum est supra. Dic q sic scōz  
Hosti. Bal. et Anto. de bu. in. c. ut pre  
terite. de elec. et fortius ipsi debēt ei sub  
uenire q ceteri: quia dignius est q mē  
bra subueniāt capiti suo q extranei ar.  
c. cum non liceat. de prescrip. et c. requisi  
ti. de testamē. Et vide quod dico infra  
in. lxxvi. questione.

**Aligesimooctauo qro:** An exactio cha  
ritativi subsidii quam fecit eps dicatur  
esse d lege diocesana: an vō dicatur esse  
de lege iurisdictionis. Questio ē magni  
effectus ppter illa que dicaz. infra pro  
xima questione. Inno. in. c. i. de sta. mo.  
dicit q est de lege diocesana. Idem te  
nent Jo. an. Anto. de bur. et Jo. de imo  
in. c. dilectus. de off. ordi. et Bald. in. l. si  
quis ad declinandam. in. viii. col. de epi.  
et cler. Hoc idem velle vident Archi.  
et Jo. and. in. c. i. de preben. li. vi. Idem  
sentit glo. magna in. d. c. dilectus. et glo.  
x. q. i. in summa. Tamē Abb. sicu. in. d. c.  
dilectus. multum de hoc dubitat: tum  
quia Inno. in. d. c. i. de statu mona. sup

ei⁹ dicto omnes predicti doct. se fun  
dant postea in. fi. videt recedere ab illa  
opione dum ultimate Inno. dicit. Vel  
dic q hec nō sunt de lege diocesana sed  
iurisdictionis: quia de lege iurisdictionis  
dī esse omne illud ad quod monasteria  
tenentur. Nunq enim i canonibus an  
tiquis aliqua mentio fit de lege iurisdic  
tionis sed noua decre. tantū facit men  
tionem et. Tum propter verba Inno.  
in. illo. c. dilectus. qui dicit potius dicen  
dum esse epōs unam tantū legem hēre  
s. diocesanam: et sub hac cōprehenditur  
totum ius episcopale quod in diocesi h3  
eps et etiam lex iurisdictionis. et sic In  
no. nō videt distinguere leges diocesana  
a lege iurisdictionis. Tamē ut ex predi  
ctis apparet cōis doct. finis est q chari  
tativum subsidii nō sit de lege iurisdictionis  
sed de lege diocesana.

**Aligesimonono qro:** An monasteria te  
neantur prestare epō charitativum sub  
sidium in hoc cōis sententia doct. tenet  
q non: et ita firman in terminis Jo. an.  
Anto. de bu. et Jo. de Inno. in. c. dilect⁹  
de off. ordi. Inno. in. c. i. de sta. monac.  
Bal. in. l. si quis ad declinandam. in. viii  
col. de epi. et cler. et Archi. et Jo. an. in. c.  
i. de preben. lib. vi. mouentur: quia exa  
ctio charitativi subsidii ē de lege diocesa  
na et non iurisdictionis ut dixi supra p  
xima questioe a qua lege diocesana mo  
nasteria sunt exempta ut est tex. in. c. ne  
pro cuiuslibet. xvi. q. i. et in. c. q sit. in fi.  
cum glo. xviii. q. ii. et in. c. i. de sta. mona.  
Et expresse tenet Hosti. in summa de  
statu mon. §. fi. et in ti. de censu. §. ex qui  
bus causis. et item eps exigit. et glo. in  
verbo solutionis. in. c. inter cetera. x. q.  
iii. Sed Abb. sicu. in. d. c. dilect⁹. et in. d.  
c. i. de statu mona. dubitat de hoc cōi di  
cto. et dicit q quidam psuluerunt p̄iūz  
quibus ipse videt adherere per tex. in  
cle. i. et ii. de censu. vbi patet q religiosi



tenent solvere onera et intra episcopalia  
nisi se tueri valeant speciali privilegio  
pape vel consuetudine. Et per hac opione  
allego tex. ubi videtur casus in terminis  
in extranaganti *Benedicti. xii. q. incipit*  
*Uas electionis. §. premissis quoque. in*  
*verbo monasteriis et locis aliis. sed te*  
*neo eodem opinionem per predicta. Non*  
*obstat dea. cle. i. quia loquitur quando mo*  
*nasteria nolent solvere episcopo subsidium*  
*charitativum pro ecclesiis monasterio*  
*subiectis que ecclesie antequam essent subie*  
*cte monasterio solvebant et solvere tene*  
*bantur episcopo charitativum subsidium et alia*  
*iura episcopalia que ecclesie censentur fuisse*  
*subiecte monasterio cum suo onere ut in*  
*c. pastoralis. d. deci. et sine preiudicio epi*  
*ut in. c. quia monasterium. de religi. do.*  
*Et quod ita intelligi debeat. d. cle. i. indicat*  
*tex. ibi dum dicit: Ac iura episcopalia et alia*  
*prestari per ipsos antequam ad eos pervenis*  
*sent solita etc. Illud enim verum est quod*  
*monasteria bene tenentur solvere episcopo*  
*charitativum subsidium pro ecclesiis et ca*  
*pellis monasterio subiectis ut inquit In*  
*no. in. d. c. i. de statu mo. et Bal. in. d. l. si*  
*quis ad declinandam. Et sentit glo. in*  
*deco. c. inter cetera. in verbo solutionis.*  
*Pro quibus recte intuenti est casus per*  
*prie in. c. conquerente. de offi. ordi. ubi pa*  
*pa vult quod abbas montis casini per eccle*  
*sias et capellis monasterio suo subiectis*  
*teneatur episcopo assensu solvere subsidium*  
*charitativum. Bene facit. c. cum capella.*  
*et c. ex ore. de privileg. et c. de monachis*  
*de prebe. et c. i. de preben. li. vi. et cle. i. de*  
*iurepatro. Non ob. tex. in. c. inter cete*  
*ra. x. q. iii. dum tex. dicit Monasteriorum*  
*tamen basilicis ab hac solutionis pensione*  
*sejunctis. quia ut dicit Hosti. in summa d.*  
*sta. mona. §. si. ille tex. exponi debet basi*  
*licis monasteriorum. i. basilicis que sunt*  
*monasteria. aliter corrigere per alia iura*  
*Vel intelligi de monasteriis que sunt*  
*exempta cum capellis suis: que capelle*

tunc gaudent eodem privilegio. Eodem  
modo potest responderi ad. §. premissis  
quoque. in extranaganti vas electiois. quod  
loquitur quando charitativum subsidium exi  
gitur a monasteriis pro ecclesiis et capel  
lis sibi subiectis. Vel referri ad superiora  
verba: videlicet quando exigitur charitati  
vum subsidium a monasteriis ex speciali  
privilegio vel consuetudine dum tex. ibi dicit  
*Ex apostolica indulgentia vel consuetu*  
*dine. non quod hoc fieri possit de iure com.*  
*Et si dicatur cle. i. de censu. loquitur non so*  
*lum de ecclesiis sed etiam de monasteriis*  
*que aliis monasteriis subiciuntur. Re*  
*spondeo quod ille tex. non gravat quod solvant*  
*nisi iura episcopalia quecumque eis subicerent*  
*episcopo erant prestari solita que forte*  
*antea episcopo ex speciali privilegio tenebant*  
*ad charitativum subsidium persolvendum*  
*Vel potest intelligi ille tex. generaliter*  
*loquens de solutione alterius iuris episco*  
*palis: videlicet de solutione percuracionis que*  
*sine dubio a monasteriis debetur episcopo vel*  
*archiepiscopo visitati ut est tex. i. c. sopite. de*  
*censu. et in. c. romana. de censu. li. vi. Et per*  
*hoc ultimum etiam respondeo ad cle. ad no*  
*strum. de censu. quia non loquitur in chari*  
*tativo subsidio sed in solutione percurati*  
*onis facienda ratione visitationis ad quam*  
*bene tenentur monasteria ut predicti. Et*  
*per hec remanet salva consuetudo opio a qua*  
*non est recedendum in iudicando et presulendo*  
*Predicta intelligo vera nisi monaste*  
*rium haberet populum: quoniam cum tunc*  
*ratione populi teneatur etiam ad omnia que*  
*sunt de lege diocesana ut vult Inno. in*  
*dicto. c. i. de sta. mo. et Jo. and. in additi.*  
*Spe. in rubrica d. privileg. etiam tenebitur ad*  
*charitativum subsidium quod est de lege dioce*  
*sana: ut dictum est supra proxima questione.*  
*Item quod dixi monasteria teneri per eccle*  
*sias et capellis sibi subiectis ad charitati*  
*vum subsidium: intelligi debet de ecclesiis vel*  
*capellis habentibus populum. Vel si non*  
*habent populum: sunt tamen ecclesie vel*



capelle seculares. al's eni si sunt regula  
res ita demuz tenebunt ad charitativu  
subsidium si monachi ibi resident simpli  
citer ut monachi uo ut cōgregatio. nam  
si essent ibi ut cōgregatio nō esset pro eis  
soluendū charitativu subsidū cū etiā ta  
les sint exēpti ab epō quo ad legē dioce  
sanā sicut mōasteria. Et hoc vult Inn.  
i. c. i. lateranēsi. circa fi. de p̄bē. z i. d. c. i.  
de sta. mo. p. c. i. x. q. i. Et q̄ dixi d mōa  
steriis itelligo nō solū si sint mōasteria  
habētia abbate: s; etiā si sint monasteria  
nō habētia abbate sed p̄p̄riū priorē alte  
ri monasterio nō subiecta p̄ tex. in. c. ca  
que. §. fi. de sta. mo. z in. c. cū in ecclesiis  
de ma. z obe. Et idēz dico de monaste  
riis monialiu p̄ tex. in. d. c. ca que. in fi.  
z glo. ii. i. cle. i. de elec. z per id qd notat  
Archi. z Jo. an. in. c. i. de religi. domi. li.  
vi. z Lap. abbas in. c. unico. de excessib.  
p̄ela. li. vi. V; quo ad visitationē mona  
steria monialium etiā exempta subsint  
ordinario loci ut est tex. in cle. attenden  
tes. de sta. mona.

Trigesimo quero: An clerici paupes  
teneant epō prestare charitativu sub  
sidium. Hosti. Anto. de but. z Jo. d imo  
in. c. cōquerente. de offi. or. dicunt q̄ epi  
scopus hoc nō potest exigere a pauperi  
bus z oppressis per. c. licet. de censibus  
Pro quibus allego tex. in. c. cū aposto  
lus. in fi. de cens. z in. c. i. de magistrati.  
z in. c. placuit. i. q. ii. z. d. Lar. in clem. i.  
in. xvi. q. de cens. Quod itelligo verū  
quādo totaliter sunt paupes p̄ tex. in  
c. statutum. §. insuper. de rescrip. lib. vi.  
dū dicit: S; et vbi totalit fuerūt paupe  
res nil p̄suis exigit zc. Et hoc tenet  
Bal. in. l. etiam in pe. col. L. de execut.  
rei iudi. z in auten. defuncto. in vltima  
col. L. ad tertu. vbi allegat p̄ hoc nō. i.  
l. inditiones. L. de anno. z trib. libro. x.  
Si aut posset clericus aliquid prestare  
lz satis modicū crederem q̄ de illo mo

dico teneatur p̄ rata prestare charitati  
uum subsidium ar. c. pcuraciones i fine  
primi responsi de cens. Et quod ibi no  
tat Anto. de but. z eius qd notat Hosti.  
in summa de cens. §. fi. v. sed z patet  
q̄ si aliqua ecclesia. vbi parz q̄ due eccle  
sie paupes que tamē aliquid prestare  
possunt iunguntur simul ut solvant ite  
gram pcuraciones visitanti. Et hoc ma  
xime pcederent quādo subsidium impo  
neret per ep̄m p̄ negocio tangēte totā  
diocesim per ea que notat Hosti. in sū  
ma de off. archidi. §. qd sit ei? officiu. v.  
sed nunquid plures ecclesias. Et crede  
rem hoc casu indicari debere pauperem  
clericū qui ex redditib; nō p̄cipit ultra  
decentē victum suū: cūz tex. in. c. cū apo  
stolus. §. phibemus de censib. p̄cipue  
prohibeat subditos ob hāc cām nō gra  
uari qui certe gravarent si eoz decens  
victus minueret: habita etiā cōsideratio  
ne eius quod dicit glo. in. c. i. xxi. q. i. z i  
c. conquerente. de cle. nō resi. z Cardi.  
zaba. in cle. i. §. sane. i. v. notabili de iure  
patr. lz al's pauper variis modis dicat  
ut plene notat Barto. in. l. si cōstante. i  
prin. ff. solu. matri. z in auten. p̄terea.  
z ibi etiam Bal. L. vnde vir. z Bald. i  
repeti. l. i. in. xvi. col. §. super quinto. L.  
de sac. san. eccle. z in. l. si vō pro p̄demna  
to. §. qui p̄ rei qualitate. z ibi etiaz An  
gc. ff. qui satisda. cog.

Trigesimoprimo quero: Si clericus nul  
lum hz beneficiū habet tamē p̄moniu  
valde amplum an teneatur cōtribuere  
ad subsidū charitativu epō prestandū  
presertim si est intitulatus ad titulū pa  
trimonii. Tex. in. c. cum apostolus. §. p̄  
hibemus. de cens. hoc non apit sed sim  
pliciter dicit q̄ a subditis potest peti dū  
tamē nō grauentur. Tamen credo dici  
posse q̄ tales ad hoc nō teneant. z hoc  
colligo ex mēte glo. ii. z doc. ibi i. c. tuis  
de preben. z docto. in. c. novum genus.



de deci. volentium q̄ clericis de bonis  
suis patrimonialibus teneatur solvere  
decimas ac si esset laicus : et per ea que  
notat Inno. in. c. episcopus. in ultima  
glo. sua. v. item non credimus q̄ ppter  
hoc. de preben. et quia. c. conquerente. in  
fi. de offi. ord. videtur velle q̄ solum ista  
exactio fiat ab ecclesiis : et §. prohibem⁹  
in. c. cum apostolus. itelligi debet d̄ sub  
ditis. s. beneficiatis. Tamen questio satis  
dubia est : quia cum clerici quo ad bona  
sua patrimonialia exēpti sint a collectis  
et muneribus laicorum ut est tex. in. c.  
q̄q̄. de censu. li. vi. et in cle. presenti. de cē  
sib. et plene notat Specu. in ti. de cleri.  
coning. §. i. et Anto. de but. et Inno. i. c.  
ultimo. de vita et honesta. cle. satis equū  
videtur q̄ ecōverso ratione patrimonii  
sui prestant saltem charitativū subsidium  
episcopo suo.

**Trigesimosecundo quero:** Utrum epi  
scopus possit exigere charitativum sub  
sidium ab ecclesiis sue diocesis exemptis  
Videtur q̄ sic per tex. in cle. frequens  
§. i. de excess. prela. dum tex. dicit : in exi  
gendo insup ab ipsis exemptis ipsorumq̄  
subditis subsidium charitatis excedunt  
nimium contra eos. quasi velit ille tex.  
a cōtrario q̄ si nō nimium excederent sed  
esset moderatū ab exemptis posset exi  
gere. Et ita per illū tex. ibi firmat Ab.  
sculus. Et idem videtur velle ipsemet  
Abb. sicu. in. c. dilectus. de offi. or. Pro  
quo facit : quia istud videtur munus or  
dinarium cum imponatur a lege seu ca  
none scdm Bar. in. l. omnes. l. de ano  
et tribu. li. x. Sed exemptus itelligitur  
exemptus a munerib⁹ extraordinariis  
tantum non ab ordinariis scdm Barr.  
in. l. vacuatis. l. de decurio. lib. x. et i. l.  
i. per illum tex. l. de indictionibus. lib.  
x. et in. l. ii. ff. de iure immunit. et in. l. uni  
ca. l. de vacatione muneris publici. li.  
x. Sed tamen contrarium tenco per

tex. in cle. i. in verbo exemptionis. de cē  
sib. et per tex. in. c. luminoso. circa mediū  
xviii. q. ii. vbi patet q̄ episcopus nullam  
potestatem nec facultatem habz in loco  
exempto sue diocesis dum tex. ibi dicit  
Nec audeat ibi episcopus chatedram  
suam collocare vel quamlibet potestate  
exercere imperandi nec aliquaz ordina  
tionem quavis lenissimaz faciendi etc.  
Et hanc partem videlz q̄ episcopus nō  
possit exigere charitativum subsidium  
ab exemptis in terminis tenet Paul⁹ i  
deā clemē. frequens. quem sequitur ibi  
Lard. zaba. in. §. non nulli. in. iii. oppo.  
Et idem tenet ibi Pe. de ancha. in. v. f.  
viii. nō. Et hoc idem etiam satis videt  
velle Inno. in. c. i. circa medium de sta.  
mona. Non obstat tex. in dicta clemē.  
frequens. v. in exigendo. quia ibi non d̄  
sumi sensus a contrario : quoniam resul  
taret absonus iuris intellectus per glo  
in clemen. i. de vsur. et ea que notat Jo.  
and. in. c. publicato. de elec. Resultaret  
enim absurdum q̄ exempti vexari pos  
sent ab ordinario contra dictum. c. lumi  
noso. Vel potest dici q̄ tex. de clemē.  
dum dicit nimium excedunt itelligit  
quando episcopus exigit charitativum  
subsidium a monasteriis vel locis exem  
ptis ratione ecclesiarum non exempta  
rum populum habentium sibi subiecta  
rum quo casu episcopus bene potuisset  
exigere charitativum subsidium si fuisset  
moderatum. Et huic intellectui ap  
plaudet littera illius clemē. dum dicit  
ipsorumq̄ subditis subsidia etc. Et istū  
intellectum tenet Zenze. in deā clemē.  
frequens. pro quo facit. c. cum capella  
et c. exore de privilegi. Et q̄ pro talib⁹  
capellis vel ecclesiis non exemptis ha  
bentibus populū possit exigi charitari  
vum subsidium a locis exemptis quib⁹  
tales ecclesie seu capelle sunt subiecte  
tenet Inno. in deō. c. i. circa medium de  
statu mona. De quo dixi latius supra

in. xix. q. i. De  
charitativū subli  
quia ad hoc ut su  
solum requirit q̄  
canone vel statu  
et deā. l. i. cum glo  
ca. munc. publici.  
tar q̄ habeat cer  
tem prestationem  
l. venientem. l. de  
voluntarie. in pri  
mo. et Bar. in. l.  
malle. et in quo lo  
patione charitat  
annua nec semper  
indigentiam et co  
temeremodo non  
mag. Benedicti. xi.  
cimonis. §. premissi  
cedunt et vera sunt  
exemptionis pape  
tam cum plena lib  
verbum plena lib  
cessa itelligat ex  
bus que sunt de lo  
omnibus que sunt  
candis Inno. in. c.  
et super verbo libe  
li. vi. Prefatio au  
dū est de lege dioce  
pra in. xxviii. q. one.  
exemptionis appo  
interdum apponit  
tatem q̄ ecclesia h  
charitate priori cu  
nearum propter  
cularetur a prestat  
dū per ea que scrib  
cū. quod incipit. E  
stulato suffragio.  
inter monasterium  
tio dubio principal

Trigesimotertio  
ricus solum teneat



in. xxix. q. Nec est verum q̄ prestatio  
charitativi subsidii sit munus ordinariū  
quia ad hoc ut sit munus ordinariū nō  
solum requirit̄ q̄ imponatur a lege seu  
canone vel statuto seu senatusconsulto  
vt dca. l. i. cum glo. et ibi Bar. l. de va  
ca. munc. publici. lib. x. sed etiam requiri  
tur q̄ habeat certam annuam et regula  
rem prestationem scdm̄ Buil. de cum. in  
l. neminem. l. de sac. san. ec. et Ly. in. l.  
voluntarie. in prima q̄one. l. de excus.  
tuto. et Bar. in. l. i. in ultima colū. l. de  
mulie. et in quo loco. li. x. quod non est in  
p̄statione charitativi subsidii que nō est  
annua nec semper uniformis: sed iuxta  
indigentiam et contingentem necessita  
tem: dūmodo non excedat taxam extra  
uag. Benedicti. xii. que incipit: vas ele  
ctionis. §. premissis quoq̄. Predicta p  
cedunt et vera sunt presertim si priuilegiū  
exemptiōis pape diceret q̄ eximit eccle  
siam cum plena libertate: quoniam illud  
verbum plena libertate. importat q̄ cō  
cessa intelligat̄ exemptio tam ab omni  
bus que sunt de lege iurisdictionis q̄ ab  
omnibus que sunt de lege diocesana se  
cundū Inno. in. c. veniens. in glo. sua q̄  
est super verbo libertate. de verbo. sign.  
li. vi. Prestatio autem charitativi subsi  
dii est de lege diocesana ut dictum est su  
pra in. xxviii. q̄one. Sed si in priuilegio  
exemptionis apposta esset clausula que  
interdum apponitur: videlz volumus  
autem q̄ ecclesia huiusmodi exemp̄a in  
charitate priori cum episcopo suo rema  
near: tunc propter exemptionem nō ex  
cusaretur a prestatione charitativi subsi  
dii per ea que scribit Abbas sicu. confi.  
ciii. quod incipit: Omnipotentis dei po  
stulato suffragio. In causa que vertit̄  
inter monasterium sancte crucis. in ter  
tio dubio principali.

Trigesimotertio quero: Tenēdo q̄ ele  
ricus solum teneatur prestare charitati

num subsidium de redditibus beneficio  
rum suorum de quo dictum est supra in  
xxx. q̄one. Utrum clericus excomuni  
catus teneatur ad solutionem charitati  
ui subsidii. Videt̄ q̄ non: quia clericus  
excommunicatus durante excommunicati  
one non percipit fructus beneficiorum  
c. pastoralis. in fi. et ibi Innoc. et doc. de  
appella. et notat glo. ultima in. c. studeat  
l. dist. et Archid. in. c. ad hec. xxii. disti.  
et Hosti. i. summa de sen. excom. §. quis  
sit effectus. circa prin. Tamē contra  
rium et bene iudicio meo tenet Bar. in  
l. inter quos. §. damni. ff. de dam. infec.  
quia ex quo excommunicatus est sua cul  
pa non debet excusari a solutione ut. l. si  
merces. §. culpe. ff. loca. Excommunicat⁹  
enim quo ad subeunda onera et graua  
mina haberi debz pro non excommunica  
to: vnde ab eo totum exigi potest quod  
posset si non esset excommunicatus. tex. ē  
in. c. si vere. de sen. excom. et in. c. intelle  
ximus. de iudi. et notat Innoc. et doc. in  
c. veritatis. de dolo et cōtu. Et pro hoc  
qd̄ notat Bar. i. l. i. l. de infamib⁹. li. x.  
et l. i. l. de dignitatibus. li. xii. et Dy. et  
Bal. in. l. si quis solidum. ff. de hered. in  
stitu. vbi volunt q̄ si nobilis propter de  
lictum priuatur nobilitate: tamen post  
priuationem tenebitur ad onera et colle  
ctas ad quas tenent nobiles. quia intel  
ligitur priuatus nobilitate quo ad com  
moda dūtaxat: non autē quo ad onera  
et incōmoda. Nec est equum q̄ excoīca  
tio que excoīcato asserre debet damnum  
et incōmodum: ei asserat cōmodū et pre  
rogatiuam. c. intelleximus. de iudi. et l.  
siue hereditaria. ff. de neg. gest. Sic est  
in bannito restituto: quia tenet̄ ad colle  
ctas medio tempore impositas scdm̄ Al  
bri. de rossa. in. l. princeps bona. per illū  
tex. cum glo. ff. de verbo. sig. Et idem  
dico de clerico suspenso a beneficiis qui  
durāte suspensione nō percipit fructus  
beneficiorum suorum scdm̄ glo. et ibi clarius



Anto. de bu. in. c. cū bone. de eta. z qua.  
z Hosti. in dcō. §. quis sit effectus. vñ.  
sed nunquid ita est de suspensio. z Inno.  
in. c. sicut. de coha. cle. z mul. z doc. in. d.  
c. pastoralis. ex eadem ratione ne repor  
tet pmodū de suo dolo vel delicto. Pre  
dicta intelligo quando sentētia excoīca  
tionis vel suspensionis est iusta: secus si  
esset iniusta: quia tunc non esset quid cle  
rico imputandū: nec culpa posset ei ascri  
bi. Pro hoc quod notat Jo. an. i. c. oliz  
el. iii. de resti. spo. z. c. cum dilecti. de his  
que vi metusue cā fi. z Hosti. in dcō. §.  
quis sit effectus. vñ. hic etiam notabis. in  
fine. z quod dico infra proxima questioe  
In predictis tamen aliter loquitur Lodo.  
pont. consilio. lxxiii. quod incipit: In xpi  
noīe amen circa primū nullū vñ dubiūz

Trigesimoquarto quero: Retēta eadez  
opione q̄ clericus non teneatur ad pre  
stationem charitatiui subsidii nisi occasi  
one fructuum beneficiorum suorum si  
clericus habet beneficia que nō possidz  
quia ab alio occupantur forte per tyra  
niam vel intrusionem: lz ipse habeat ve  
rum z indubitatū titulum an tenebit  
ad prestandum charitatiuz subsidium.  
Dico q̄ nō scdm̄ Guicel. de cu. in. l. solē  
nibus. l. de rei vendi. quē sequit̄ ibi  
Bal. in fi. cōmenti. Et idē tener Pau.  
de castro consilio suo. cxxiii. quod incipit  
In xpi nomine amen: si non interuenis  
set in finalibus verbis consilii. z De. d.  
ancha. consil. clxx. circa fi. quod incipit:  
In xpi nomine amē. dominus layzari⁹  
fuit inuestitus. Et hoc satis equū vñ q̄  
cōciliū lateranēse. s. c. cum apostolus. §.  
prohibemus. de cens. vult q̄ ex solutioe  
charitatiui subsidii subditi non grauent̄  
qui certe grauent̄ si cogere solvere  
pro beneficiis que nō possident. Et idē  
eadem rōne dico si clericus possidet be  
neficia ex quibus fruct⁹ nō percipit: for  
te ppter guerras vel inundationē aqua

rum vel alium casum fortuitum arg. c.  
propter sterilitatē. de loca. z. l. si merces  
§. vis maior. ff. loca. Sicut z dicimus d  
illo qui obligatus est alteri solvere pen  
sionem annuā p fructibus beneficii sui  
q̄ si non percipit fructus non tenebit ad  
pensionem dato q̄ possideat beneficiūz  
vt expresse consuluit dominus Paul⁹  
de ca. cōsilio suo. li. quod incipit: In xpi  
nomine amen: q̄ exceptiones. z Lodo.  
ponta. consilio suo. cclxx. quod incipit:  
Omnipotentis dei postularo suffragio.  
circa primū pposite consultationis arti  
culum zc. in penal. carta. v. quo ad sextū  
in quo querit̄. z Abb. sicu. in. c. nisi cēt  
in penultima col. de preben. Predicta  
tamen intelligo quando fructus nō pe  
cipit sine culpa sua als secus per. l. penul.  
in prin. ff. so. ma. z per ea que dixi supra  
proxima qōe. Ab intruso autē seu alio  
possessore beneficii qui nullum ius hēt  
in beneficio poterit ep̄s exigere charita  
tiuum subsidii per ea que notat Inno.  
in. c. nihil est. de elec. quia in talibus attē  
tēdū videt̄ principalit̄ quis sit possessor  
beneficii: quoniā onus collecte ut pluri  
mum sequit̄ possessorem ut. l. ii. z. iii. l.  
sine cen. vel reliquiis: pro hoc facit. c. cō  
sultationibus. de iurepa. c. cū olim. de cā  
poss. z pprie. z. c. querelam. de elec. Ad  
hoc quod notat Linc. z Jo. an. et An  
to. de bu. in. c. per venerabiles. qui fi. sint  
legi. et Archi. in. c. si quisq̄. xi. q. i. vbi di  
cunt q̄ d̄ legatioe facta tali pposito intel  
ligit̄ cōmissio scā existenti in possessioe  
prepositure lz nullum habeat ius: nō au  
tem illi qui non est possessor lz veruz ha  
beat et iustū ipsius titulū. Ad idem qd̄  
notat Inno. in. c. cumana. de elect. et q̄  
non est dignuz q̄ intrusus vel iniustus  
possessor melioris sit conditionis q̄ in  
stus possessor et canonice intitulat⁹ qui  
cogere ad prestationē subsidii. xvi. q. i.  
c. legi. c. eū qui. de preben. li. vi. et. c. prin  
git de dolo et contum. Et hic adde que

scribo infra in  
dant quando t  
sunt sed si pend  
eas quoz ut  
rem beneficii et  
vms est posses  
quis eorum cog  
pensationes cha  
ep̄s poterit ag  
merit z hoc erit  
quod de credito  
Inno. in. c. quia  
est super verbo d  
si duo sunt. quē  
concel. preben. li.  
in. l. si post litem.  
z domini de Ror  
lū. que incipit: D  
tendentibus ad  
ditariorum agere  
sonali contra plu  
bereditare: quon  
bereditatem ad se  
est in opione cre  
tium contra quē  
bereditate volunt  
non possessor vt. l.  
tractibus. ibi: Lo  
ritotem. z ibi etiam  
ne. z ibi Bar. l. z  
in. l. bec autem. §. si  
per. l. fal. z quod b  
fia. ff. de transact.  
rit subsidium poss  
bonit ab aduerfar  
compensabit ut de  
contractib⁹. l. de p  
autem econtra si li  
super episcopatu: s  
possessore tencant  
uum subsidium. D  
e quod ibi per Ba  
lib. xi. et per glo. fi.  
z querelam. de elec  
tus. l. de ord. cog



scribo infra in qōne. li. Predicta procedunt quando beneficium non est litigio suū: sed si pendet lis super beneficio inter duos quoz uterq; pretēdit se esse rectorem beneficii et illud ad se spectare: sed unus est possessor beneficii et alter non quis eorum cogi debet per episcopū ad prestationē charitativi subsidii. Dic q ep̄s poterit agere p̄tra quem ex eis voluerit et hoc erit in eius optione: secundū quod de creditoribus prelature pcludit Inno. in. c. quia cunctis. in glo. sua que est super verbo de capitulo. v. sed quid si duo sunt. quem sequitur ibi Domi. d. concess. preben. li. vi. et idem tenet Bar. in. l. si post litem. circa si. ff. de exceptio. et domini de Rota in antiquis deci. dccc liii. que incipit: Duobus abbatibus contendētib; ad instar creditorū hereditariorum agere volentium actione psonali contra plures contendentes super hereditate: quorum quilibet pretendit hereditatem ad se tantum pertinere: qz est in optione creditorum agere volentium contra quem ex litigantibus super hereditate volunt siue sit possessor siue non possessor vt. l. si. §. si autem ex contractibus. ibi: Contra possessore vel petitorē. et ibi etiam glo. in verbo cautione. et ibi Bar. l. de peti. heredi. facit tex. in. l. hec autem. §. si duo. ff. si cui plus q̄ per. l. fal. et quod habetur in. l. cōtrouersia. ff. de transact. Et si is qui soluerit subsidium postmodum in lite succubuerit ab aduersario solutū repetet vel compensabit ut deā. l. si. §. si autem ex contractib; l. de peti. heredi. Quid autem e contra si lis pendet inter duos super episcopatu: an subditi requisiti a possessore teneantur soluere charitativum subsidium. Dicendū ut in. l. litib; et quod ibi per Bar. l. de agri. et censi. lib. xi. et per glo. si. et ibi Anto. de bu. in c. querelam. de elec. et Bal. in. l. cum status. l. de ord. cog. et tex. xi. q. i. c. q; ref

Trigesimoquinto quero: Si ecclesia sita in vna diocesi habet predia vel possessiones in alia diocesi: an pro eis rector teneatur soluere charitativum subsidium episcopo in cuius diocesi sita est ecclesia. An vō episcopo in cuius diocesi sita sūt predia. Dic q cum istud subsidium debetur ab ecclesiis vel a personis propter ecclesias: vt i. c. conquerente. de off. ord. non autem sit onus reale ipsi rei seu predio specificē affixū debet solui episcopo vbi sita est ecclesia: non autem vbi sita sunt predia. Et idem in similibus puta in procuracionibus legatorum vel decimarum papali persolueda. Ita concludit Jo. and. in. c. i. de imu. eccl. libro. vi. quē sequitur ibi Domi. de sancto Bem. et De. de ancha. i. repet. regule accessionū i sexta oppo. lib. vi. Idem tenet Sede. multum diffuse hoc attrigens consil. suo eli. quod incipit: Thema tale est monasterium sancti Valgani. et Pau. in clem. i. de iurepatro. quem sequitur ibi Card. zaba. i. §. sane. i sexta qōne. Et idem firmiter De. de ancha. consil. cxli. quod incipit: In xpi nomine amē: ad predicta dubia per ordinem. Et pro hoc bene facit quod notant Inno. Hosti. et Jo. and. i c. pastoralis. de privileg. et Pau. i clemē i. de rebus eccl. nō alie. et Buas. calde. i suis consiliis i titu. de rebus eccl. nō alie. consil. x. Attendi enī debet ecclesia tāq; caput. arg. l. cum i diuersis. ff. de reliqu. et sump. fun. Non autēz predia que sūt ecclesie accessoria: ut i. c. unico de conse. eccl. vel alta. li. vi. et deā regula iuris accessionum. Secus vō esset i muneribus mere realibus: vt. l. forma. §. si vō quis agrum. et ibi Bar. ff. de censib; De quibus intelligi etiam debet quod notat Bal. i. l. etiam. in ultima colū. l. de execu. rei iudi. Aliter tamē in ista materia terminare videt Bar. i. l. i. i. v. col. v. sed quero cpi posset imponi. et plenius ibidē



in. vi. col. 4. aliquis est hic cinis. post glo  
ibi. L. de mulie. 2 i quo loco. li. x.

**Trigesimosexto quero:** Dictū est supra  
xxix. q. q. ecclesie et monasteria tenent sol  
uere charitativū subsidium p ecclesiis et  
capellis sibi subiectis hñtib⁹ populū  
quid si monasteriū est i una diocesi et ec  
clesia sibi subiecta est i alia diocesi: an de  
bebit charitativū subsidium solui epō i cu  
ius diocesi sitū ē monasteriū: an vō epō  
i cui⁹ diocesi sita ē ecclesia subiecta. De  
de ācha. diffuse tāgit istū passū p sil. suo  
cxli. qd̄ icipit: In xpi noie amē: ad p̄dca  
dubia p ordine rñdendo. et p⁹ argumēta  
ad utrāq; ptem pcludit q solui d̄ epō i  
cui⁹ diocesi ē ecclesia subiecta: nō aut illi  
vbi ē monasteriū p̄cipale. mouet potis  
sime p tex. i. cle. i. d̄ cēsi. et i. c. qz monaste  
riū de reli. do. et dicit q aliū est qñ i alia  
diocesi sūt tātū p̄dia et possessiōes: quia  
tūc seruari d̄ qd̄ dictū est supra p̄ima  
q. Aliud est qñ ibi ē ecclesia: qz possessi  
ones nullū hñt statū de p̄se: sed ecclesia  
capax ē iuriū et stat⁹ et similiū: et ep̄s loci  
illi⁹ ecclesie h̄z curā. Idē r̄z Pan. i. cle  
i. de iurepa. quē sequit̄ ibi De. de ācha. i  
ii. col. Et idem v̄ ibi velle Lar. zaba. in  
§. sane. in. v. q. Et p hoc bene facit tex.  
cū glo. i verbo locor: i. cle. i. de sup. negl.  
pla. et i. c. cum seculū. de iurepa. et i extra  
uag. Jo. xxii. q icipit ad apostolatus n̄ri  
et qd̄ notat Inno. i. c. pastoralis. d̄ p̄ui

**Trigesimosextimo quero:** Si cleric⁹ h̄z  
beneficiū ex quo alteri soluit annuū cen  
su et vel pensioē annuā legitime p̄stitutā  
an teneat soluere charitativū subsidium  
epō p oib⁹ redditib⁹ bñficii: an vō ille  
qui recipit pensioē tēat illd̄ soluere p ra  
ta pensiois sue quā p̄cipit. Rñdeo q qui  
libz eoz soluere d̄z p rata sua: nō aut cle  
ric⁹ possidēs bñficiū tēbit soluere solidū  
seu p oibus fructib⁹: qz cū exactio cha  
ritativū subsidii fiat ab ecclesiis p̄p̄t red

ditus eaz ut colligit̄ ex. c. p̄querente. de  
off. or. iūcto. c. cū apostol⁹. §. p̄hibemus  
de cēsi. Pensio vō annua vt ex stilo curie  
p̄z semp imponat̄ sup fructib⁹: redditi  
bus et puentibus illi⁹ beneficii iustū est  
q ille cui soluit pensio p illis redditib⁹  
subeat partē oneris i solutione charita  
tini subsidii. Et idem credo qñ agit de  
solutione decime papalis. Et hoc forma  
liter v̄ velle Inno. in. c. dilecto. in fi. de  
verb. sig. Secus dicens esse qñ agit de  
solutione pcuracionis rōne visitationis  
facienda: quoniā illa integre soluet̄ p re  
ctorem beneficii nō p pensionariū: quia  
visitatio p̄p̄t quā debet pcuratio fit ma  
gis intuitu psonaz q rerū. Ad idēz qd̄  
notat Inno. i. c. cū nō sit i hoic. p̄p̄e fi. de  
deci. vbi dicit q qñ pensio ē p̄stituta sup  
fructibus eiusdē fundi: tunc pensio trā  
sit cū onere suo. Et sic aperte ibi v̄ vel  
le Inno. q pensionari⁹ teneat soluere p  
rata pensionis: non aut rector beneficii  
soluat integrū. Pro hoc bene facit tex  
in. c. tua nobis. circa fi. de deci. dum tex.  
dicit sicut colon⁹ d̄ parte fructuū q sibi  
remanet rōne culture: sic et dñs de por  
tione quam percipit rōne terre decimā  
reddere sine diminutione teneat. Ad idē  
allego quod plenius notat Inno. in. ca  
nobis. de deci. cuius dicta sequitur An  
to. de bu. i. c. cum sint homines. de deci.  
ex cuius mente satis colligitur ista con  
clusio. bene facit glo. i. in. c. questi. xvi. q  
i. Rōne enim oneris incumbētis recto  
ri beneficii i soluenda annua pensio p  
eius fructibus dici potest q rector ex  
fructibus illius beneficii tantūz habeat  
dñtaxat i redditibus quantūz est id qd̄  
ei superest soluta pensioe per tex. opti  
mū in. l. non amplius. in p̄in. de legat. i.  
et i. l. sed si hoc. §. i. de condi. et demon. et  
quod ibi notat Bar. Bal. et Jo. de imo  
et hoc multūz dictat equitas que p̄fer  
tim in istis ecclesiasticis obseruanda est  
et dilecti. de iudi. et c. i. de dolo et contr.

In contra  
notat Jo. and  
concessi p̄be  
tur ad verba  
p̄dicta sunt: q  
in considerat  
fuit an benefi  
gratia. Ad p̄e  
quod dico infra

Trigesimooct  
calibus xenod  
reconibus cor  
tatum subsidii  
cum glo. in verbo  
§. i. de cēsi. lib. v  
visantur per ep  
tur procuratio.  
litteras. de p̄be  
italia loca large su  
necificia ecclesiastice  
nobilitari: an i exp  
vacatura que sum  
remur hospitalia.  
videt̄ tex. in extra  
incipit vas elecio  
fis quoz. i verbo  
rñs seu personis.  
ri q̄ talia loca tene  
charitativū subsidii  
cit. c. fi. de cēsi. et v  
tis quartū. Monoz  
quos refert glo. i. i.  
de deci. et ibi dñs. L  
de declarationis dece  
laria et alia similia  
lutionem decime p  
Kap. i. repen. c. de x  
religi. domi. Sed  
gūdam: q̄ aut h  
lum perpetuum cle  
bus fieri potest vt  
§. v. autem. de reli  
censet ecclesia et be  
alia beneficia: et ide  
epalia p̄soluenda



In contrariis tamen vñ facere quod  
notat Jo. and. i. addi. Spe. i. rubrica de  
concess. preb. i. fi. Sed si recte aduertatur  
ad verba Jo. an. nō p̄dicat bis quē  
predicta sunt: quia loquitur quādo sumus  
in consideratione valoris beneficii ad  
finē an beneficiū comprehendatur sub  
gratia. Ad predicta tamen videndū est  
quod dico infra. q. lxxxi.

Trigesimo octauo quero: An ab hospi-  
talibus xenodochiis vel leprosariis seu  
rectoribus eorū exigere possit ep̄s chari-  
tativum subsidium. Videlicet q̄ sic p̄ tex.  
cum glo. in verbo pia loca. in. c. romana.  
§. i. de cens. lib. vi. vbi patet q̄ talia loca  
visitantur per episcopum: et ab eis exigi-  
tur procuratio. Ad idē tex. in cle. per  
litteras. de preben. vbi videt̄ probari q̄  
talialia loca large sumendo possint dici be-  
neficia ecclesiastica: quia alis ibi frustra  
dubitaret: an i expectatiuis ad beneficia  
vacatura que sunt odiose comprehendere-  
rentur hospitalia. Ad idem in terminis  
videt̄ tex. in extranag. Benedicti. xii. q̄  
incipit vas electionis. circa fi. §. premis-  
sis quoq; i verbo locis. et i verbo recto-  
rib⁹ seu personis. vbi aperte videt̄ p̄ba-  
ri q̄ talia loca teneantur ad prestatiōē  
charitativū subsidii. In contrariis fa-  
cit. c. fi. de cens. et declaratione Clemen-  
tis quarti Honorii et Bonifacii octavi  
quos refert glo. i. i. cle. si beneficiorum.  
de deci. et ibi dñs. Card. i. iii. q. vbi p̄ viā  
declarationis decernit hospitalia lepro-  
saria et alia similia loca non teneri ad so-  
lutionem decime papalis: quod etiam t̄  
Lap. i. repeti. c. de xenodochiis. i. lii. q. d̄  
religi. domi. Sed super hoc puto distin-  
guendum: Q̄ aut hospitale datur in titu-  
lum perpetuum clerico: quod certis casu-  
bus fieri potest vt i clemē. quia contingit  
§. vt autem. de relig. dom. Et tunc quia  
censet ecclesia et beneficiū regulatur ut  
alia beneficia: et ideo tenebit̄ ad oia iura  
ep̄alia p̄soluenda sicut alie ecclesie. Et

hoc tenet Card. zaba. i. de cō. §. ut autem  
i. xi. q̄one. et allegat notata per Inno. in  
c. ultimo de cens. Si vñ hospitale non  
datur i titulum prout hoc est regularit̄  
ut i de clemē. quia p̄tingit: et tunc ē ad-  
uertendū: quia aut hospitale est erectū  
sine auctoritate episcopi et sine aliqua cō-  
secratione quod fieri potest: nam licite  
potest quis ex deuotione sine alicuius  
auctoritate deputare partes domus sue  
ad suscipiendos pauperes peregrinos  
et ibi hospitalitatē retinere secundū glo  
in de clemē. quia contingit. §. fi. i verbo  
altaria: et Hostien. i. summa de regular.  
§. i. v. quid de rusticis. et i titulo de ecclē.  
edif. §. cuius auctoritate. v. quid si ep̄s.  
et Inno. Hosti. Jo. an. et Anto. d̄ bu. i.  
c. ad hoc d̄ rel. do. et Anto. de but. i. c. cū  
dicat apl̄s. de ecclē. edif. et plenius Lap.  
in repetitione. c. xenodochiis. in. x. q̄one  
de relig. dom. Et tunc sine dubio talis  
locus nō tenebit̄ ad p̄statōem charitatiui  
subsidii: nec ad alia iura ep̄alia: q̄ talis  
loc⁹ nō ē ecclesiastic⁹: vt dicūt doc. i p̄dicis  
locis et possit talis loc⁹ itē ad p̄phanos  
vsus redigi: vt dicit Inno. i. c. iter dilectōs  
circa mediū. v. vñ dicit q̄ meli⁹ vñ. d̄ dona.  
et idē vult Bal. i. autē. hoc ius p̄fectū  
i. ii. col. l. d̄ sa. fa. ec. et i. l. orfanotrofos.  
de epi. et cle. allegās Spe. i. ti. d̄ sta. mo.  
§. i. v. xxxvi. cui⁹ de cā sequit̄. d̄. De. d̄ an-  
cha. i. d. cle. q̄ p̄tingit. et i cle. p̄ lras. de p̄-  
be. Et idē p̄cludit De. d̄ ancha. p̄li. suo  
cxxxii. q̄ d̄ icipit: In xp̄i noīe amē: sup̄ pri-  
mo dubio prima facie. et Pau. d̄ ca. p̄li.  
suo. cccxcv. q̄ d̄ icipit: In xp̄i noīe amen  
p̄supposita p̄ vera. et Ab. sic. i. disput. sua  
q̄ d̄ icipit: Sēptim⁹. i. iii. dubio. et hoc ex-  
p̄sse t̄ Pau. i. d. cle. q̄ p̄tingit. quē sequi-  
tur ibi. d̄. Car. i. xii. q. et Ab. sic. i. c. offi-  
cii. i. fi. d̄ testa. allans §. i. p̄li. suo. cxxx  
Taliū tñ locorū ē nō ecclesiasticorū curaz  
et sollicitudinē h̄z ep̄s saltē mortuo fūda-  
tor durate adhuc hospitalitate scōz Ab  
sic. i. d. c. officii. d̄ testa. et i. c. int̄ dilectōs. i.  
fi. d̄ dona. et. c. xenodochiis. d̄ rel. do. et. c.



sopite. de censi. semp allegando tex. i. §. si quis edificationem in autem. de eccle. ti.  
**E**t de talibus hospitalibus privatis intelligitur tex. in. c. patentibus. de priuil. et in deo. c. inter dilectos. de donati. De talibus etiam intelligitur quod dicit Ymo. in. c. i. ultra medium de sta. mona. ubi dicit quod grangie non tenentur epō ad ea quod sunt de lege dioecesana per. c. fi. de censi. Si vero hospitale sit fundatum auctoritate episcopi: et ibi sit oratorum in quo celebrantur missae: tunc est magis dubium an talis locus teneatur epō ad prestationem charitativam subsidii et aliorum iurium episcopaliū. Et in hoc dominus Lar. in deā clemē. quia contingit. in principio in. xii. quōne tenet quod non. Et idem videtur velle De. de perusio in tractatu suo de quarta canonica in. xiii. quōne principali. §. de munim queritur de visitatore. et Lap. in repetitione. c. de xenodochiis. in. li. 2. c. q. de religio. domi. dicentes post Sede. in suis filiis. Quod ad epīm dioecesanū spectet providere quod hospitalium et locorum similium bona convertantur ad usum deputatum: et propter hoc possit ea visitare tamen non poterit percuraciones nec alia iura episcopalia ab eis exigere: quia talia bona converti debent in alimoniam pauperum et sustentationem rectoris hospitalis: et ita dicunt tenere Jo. de ligna. in deā clemē. quia contingit. Sed contra rursus credo hoc casu esse verius: quia ex quo hospitale est fundatum auctoritate episcopi: et ibi de eius auctoritate celebratur ab eo exigere possit licite episcopus subsidium charitativum et alia iura episcopalia sicut ab aliis ecclesiis sue diocesis: per ea que notat Ymo. in dicto. c. de xenodochiis. de relig. domi. et c. ultimo de censibus. Et de talibus hospitalibus loquitur c. ad hec. de relig. domi. Et in hac parte inclinare videtur Sede. consilio. cxi. quod incipit: Questio talis est an dioecesanus et consilio. cxxx. quod incipit: Factum ta-

le est: quedam domus. et Abbas sicut in dicta disputatione que incipit: Sempronius. in. iii. dubio et in. c. sopite. de censibus. et in dicto. c. fi. de censi. quia de talibus hospitalibus et similibus piis locis auctoritate episcopi fundatis communiter et ut plurimum idem iudicat et disponit quod de ecclesiis ut est tex. et ibi Bar. in. l. oia privilegia. de epi. et cler. et est tex. in. c. accedentibus. de privileg. et in. c. neque decem. xvi. q. iiii. in dicto. c. de quarta. de prescrip. Et pro hoc tex. cum glo. in verbo beneficiis in cle. dispendiosam. de iudic. Pro hoc etiam tex. in. c. sciant cuncti. et c. generali. de elec. li. vi. et in. c. requisiti. §. secus. et c. fi. de testa. et in. c. ex litteris de consuet. et in. c. cum sit generale. que ibi multum notat Abbas sicut. de foro compe. et in. c. grandi. de supp. neg. prel. libro. vi. Et pro hoc quod notat Lap. de caste. in repetitione. c. de xenodochiis. in. l. iiii. quōne. de religio. domi. ubi tenet quod quemadmodum in beneficiis non fit missio in possessionem ex primo decreto contra contumacem sed proceditur ad diffinitivam sententiam ut in. c. euz qui de eo qui mit. in poss. cā rei servā. lib. vi. Ita eodem modo fieri debet quando agitur de hospitali: et ita dicit disputando tenuisse Lap. Abb. et illud dictum sequitur Domini. in dicto. c. cum quis. et De. de ancha. in dicta cle. dispendiosam. §. quarto nota de iudi. Item quia talia hospitalia et similia loca pia auctoritate episcopi fundata iurantur restitutione integrum sicut ecclesie secundum Jo. an. Jo. de fant. et Domini. in. c. ii. de resti. in integ. lib. vi. et Bal. in dicta autem. hoc ius porrectum. in. ii. col. et De. de ancha. in deā clemē. per litteras. de preben. et in. c. i. de in integ. resti. libro. vi. Et quia in alienatione rerum talis hospitalis requiritur eadem solennitas que requiritur in alienatione aliarum rerum ecclesiasticarum secundum Antonium de butri. in. c. nulli. ad fines



post Hosti. et Jo. an. ibi de reb. ecc. non  
alic. per tex. in dcā autem. hoc ius porre  
ctum. ubi etiam hoc vult Bal. Et ideo  
videtur concludere Lap. in repetitōe dcī  
c. de xenodochiis. in lxx. q. Et de tali  
b<sup>o</sup> hospitalibus et piis locis auctoritate  
episcopi fundatis proprie intelligit tex.  
in dcō. c. romana. §. i. de cens. li. vi. dum  
vult q<sup>d</sup> pia loca teneantur ad procurati  
onem sicut alie ecclesie et per consequens  
eadem rōne ad alia onera episcopalia a  
quibus talia loca non reperiuntur speci  
aliter exempta. Et hoc satis videtur vel  
le tex. in. c. cum dicat apostolus. de eccle  
edifi. dum dicit: Caveant tamen ut iniu  
riosi veteribus ecclesiis de iure parochi  
ali ne quāq<sup>ue</sup> existant. Q<sup>ui</sup> enim pro pietate  
eis conceditur ad aliorum iniuriam  
nolumus redundare. De talibus etiam  
hospitalibus auctoritate episcopi funda  
tis intelligi debet tex. in dcā extranagā  
vas electionis. §. premissis quoq<sup>ue</sup>. Si  
vero non apparet q<sup>d</sup> hospitale fundatum  
fuerit auctoritate episcopi: et tunc si ibi  
celebrantur missę publice et habet cam  
panile et campanas publicas: tūc credo  
idez quod in casu supra proximo: videlicet  
q<sup>d</sup> teneatur ad prestationem charitativū  
subsidiū: quia talis locus presumit fun  
datus auctoritate episcopi scdm Archi  
in. c. nemo. de consecra. di. i. quem sequit<sup>ur</sup>  
domin<sup>us</sup> Anto. de bu. post doc. in dcō. c.  
fi. de cens. et De. de peru. i. tractatu suo  
de quarta canonica in. xlii. qōne princi  
pali. h. denum queritur si apparet. et  
Lap. in repetitōe. d. c. de xenodochiis. in  
lvi. qōne. et Lodo. pon. in. l. sciendum. i.  
xvi. col. de verbo. oblig. et Abb. siculus  
in. c. patentibus. de priuile. et in disputa  
tione sua que incipit: Sempronius. i. iii.  
dubio principali. et in. c. inter dilectos. d.  
dona. et Sede. cōsil. cxi. quod incipit: Q<sup>u</sup>o  
talis est an diocesanus. ex quo enim loc<sup>us</sup>  
per talia signa habet faciem loci ecclesia  
stici talis presumendus et censendus est

arg. c. si index laicus. de sen. excom. li. vi.  
et l. stigmata. l. d. fabricēsi. li. xi. et l. si  
accepto. ff. d. iure fis. et l. itē apud labconē.  
§. si quis virginez. ff. de iniuriis. et c. si vo  
el primo: et in. c. ad audientia. de sen. exc.  
Et q<sup>d</sup> talis locus presumatur fundatus  
auctoritate episcopi expresse tenent dñi  
de Rota in antiquis deci. cix. que incipit  
datur articulus q<sup>d</sup> ecclesia. per. l. si filius  
l. de peti. here. et l. qui i aliena. de acq.  
hered. et per ea que notat Inno. in. c. in  
notuit. de eo qui fur. ordi. susce. Et con  
trarium et male iudicio meo in hoc tenu  
erit Pan. de ca. in dcō consi. cccxv. cir  
ca fi. Si vero hospitale de quo dubitatur  
an sit fundatum auctoritate episcopi non ha  
beret signa predicta: tūc dico q<sup>d</sup> lz appel  
laret<sup>ur</sup> sub vocabulo alicuius sancti etiaz  
si haberet patronos: et ibi esset rector et  
fratres: lz ibi etiaz secrere missę celebra  
rentur prout cōter fit in domibus prici  
pum: quia per talia signa non probatur  
oratoria seu hospitalia illa esse publica:  
sed potius debent dici priuata scdm In  
no. Anto. de bu. et Abba. sicu. in dcō. c.  
inter dilectos. de dona. A talibus locis  
nō poterit episcopus exigere charitativū sub  
sidium: sicut nec ab hospitalib<sup>us</sup> priuatis  
sine auctoritate episcopi constructis: ut dictū  
est supra. An autem hospitalia et alia  
loca pia de quibus dictum est q<sup>d</sup> non te  
nentur ad solutionem charitativū subsi  
diū: nec aliorum iurium episcopaliū te  
neantur contribuere ad solutionem col  
lectarum et onerum que per principem  
secularem vel cōmunitatem imponunt<sup>ur</sup>  
populo et cōmuni seu laicis: plene exami  
nat De. de ancha. in dicto cōsilio. cxxii.  
et concludit q<sup>d</sup> nō per plura media: cui<sup>us</sup>  
contrarium tenet Lap. in repetitione di  
cti. c. de xenodochiis. i. lx. qōne: q<sup>uo</sup>d discu  
tere nō pertinet ad pntem materiam.

Trigesimonono quero: Quando est cō  
tentio inter episcopum et clerum super



charitativo subsidio: an questio ista de  
beat agitari et decidi summarie et de pla  
no sine strepitu et figura iudicii iuxta  
formam cle. sepe. de verbo. sig. Respon  
deo quod non imo agitari debet plenarie per  
id quod notat glo. in. clem. dispendiosa  
in verbo decimis. quam sequuntur ibi  
Dau. Card. zaba. et Jo. de imo. d. iudi.  
que vult quod quando est questio inter col  
lectorem pape et clericos super subsidio  
pape prestando. i. super decima papali:  
non habet locum dispositio illius clem.  
sed causa debet agitari plenarie quod etiam  
latius tenet Card. zaba. in cle. si benefi  
ciorum. in. ii. qone. de deci. Et Stepha.  
ibi teneat contrarium: ergo idem et for  
tius dicendum in subsidio episcopi vel  
alterius prelati. Pro opione tamen Ste  
pha. videri videtur tex. in. l. publicas. l.  
de feriis. et tex. i. l. ne quicquam. §. de plano  
ff. de offi. procon. et lega. ubi tex. dicit de  
plano autem consul potest expedire hoc  
ut obsequium parentibus et patronis li  
berisque patronorum exhiberi iubeat et c.  
coniuncto ei. c. qualis. ii. q. vii. et c. ita di  
ligere. et c. pictarium. xxx. q. iiii. in quibus  
libris patet quod idem iuris dicendum est  
de episcopo et patre spirituali quod dicitur de pa  
tre carnali. Pro quo etiam facit tex. in  
l. iiii. §. preterit. ff. de in ius vocan. iun  
cta. l. generalis. eo. ti. et cle. si quis suaden  
te. §. episcopi. de penis. Sed potest pro  
concordia dici quod prima opinio que est co  
munis procedat regulariter. Opinio vero  
Stepha. procedat quando episcopus pe  
teret a clero charitativum subsidium per  
sustentatione sua: quo casu causa agitari de  
beret summarie quia talis causa cesset causa  
alimentorum: que debet agitari summa  
rie quando pater a filio petit alimenta et  
econtra ut est tex. i. l. si quis a liberis. §.  
si vel parens. ff. de liber. agno. et notat  
Spe. in ti. de offi. iudi. §. postremo. v. sic.  
tertio dicendum est. et Bar. in extrava  
ganti ad reprimendum super verbo sum

marie. circa medium: facit. l. eadez orati  
one. in verbo alimenta constituentur. ff.  
de feriis. presertim quando alimenta pe  
tuntur officio iudicis secundum Spec. in ti.  
de appellati. §. in quibus. v. octavo. Et  
pro hoc quod notat Zenze. in cle. i. de  
iurepatro. quem sequitur ibi Card. za  
ba. in. §. si. in. iiii. qone. Et sequitur etiam  
ibi Pet. de ancha. in ultima colu. v. sed  
querit zenze. ubi dicunt quod quando agitur  
de decenti tractatione et iure sustentatio  
nis cum hoc concernat alimenta perso  
ne: causa ista debet tractari summarie ad  
l. ne quicquam. §. de plano. possit facilius respon  
deri quod ibi permittatur quod procedatur  
de plano: per hoc non sequitur quod causa  
sit summaria iuxta formam dec. cle. sepe  
quia verbum de plano de per se positum  
hoc non importat secundum Bar. in dicto. §.  
de plano. et in dea extranaganti ad repri  
mendum. super verbo de plano. et Car.  
zaba. in cle. dispendiosam. in. xli. qone de  
iudi. et doc. i. dea cle. sepe. Ad. l. publicas  
potest responderi quod ibi causa possit agitari  
diebus feriatis per hoc non sequitur quod  
sit causa summaria ut patet in causis criminalibus  
que possunt agitari die feriata ut. l. custo  
dias. de publi. iudi. et tamen non sunt su  
marie. l. sciant cuncti. l. de probat. et. v.  
q. vi. c. epiphanium.

Quadragesimo quero: Dictum est su  
pra in quarta quod quod prelati episcopo in  
feriores non possunt exigere charitati  
vum subsidium a subditis suis nisi hoc  
eis competat ex consuetudine vel privi  
legio: An legatus de latere possit hoc  
privilegium eis concedere. Respondeo  
quod non per tex. in extranaganti Bene  
dicti. xii. que incipit: vas electiois. §. pre  
missis quoque. ubi tex. non sine ministerio  
dicitur ex apostolica indulgentia. ubique  
enim requiritur apostolica indulgentia non suf  
ficient privilegium vel indulgentia legati de late  
re ut est tex. cum glo. i. verbo aplice. in cle.



per litteras. de preben. et in cle. q. contigat. §. i. in verbo apostolice sedis. de rel. domi. et in. c. si postq. in princi. in verbo sedes apostolica. de elec. li. vi. unde dicit Inno. in. c. dilectus. de fil. presb. quem sequitur Archi. in. c. quisquis pulsatus ii. q. vi. q. non dicitur emanare a sede apostolica q. ab eius legato emanat nisi ab ipso papa emanet: pro quibus est tex. in. c. hi qui auctoritate. de preben. lib. vi. Et iste est unus de casibus pape reservatis addendus ad alios quos enumerat glo. ordi. in. c. q. translatione. de of. lega. et plenius Spe. in ti. de legato. §. nunc ostendendum.

Quadragesimoprimo quero: An sit statuta certa meta seu quantitas ultra quam non possint prelati a subditis suis exigere p. charitativo subsidio. Dico q. sic quia hodie est determinatum q. non possunt exigere: nec etiam a volentibus recipere nisi tantum quantum ascenderent procuraciones singule si prelati p. alius licite visitarent: et hoc per extranagantes Benedicti. xii. que incipit: vas electionis. circa fine. §. premissis quoq. adiuciendo Que autem sit quantitas illar. procuracionum: declarat in supiori pte illi. extranag. §. 3. Lap. allega. sua. xxxvii. que incipit: Stante constitutione. dicit q. cum illa extranag. vas electionis. non fuerit a principio recepta nec usu utentium comprobata q. eps possit sine peccato a subditis exigere et a volentibus recipere charitativum subsidium ultra taxam in. d. extranag. terminatam per. §. leges. iii. di. et p. nota. in. c. i. de treu. et pace. dicens q. tunc non audeat hoc asserere: sed uniuscuiusq. iudicio hoc relinquit arg. c. mulieri. de iureiur. Et pro hoc quod notat Lar. zaba. in cle. frequens. §. non nulli. in. iii. q. one. de excessi. prelat. ubi dicit arbitrium esse quantum possit per prelatos a subditis exigi p. charitativo subsidio

et ita dicit se dixisse i. c. cum apostolus. §. p. bibemus i. vii. q. de cessi. Sed credo q. hodie standum sit taxe impositae per dictas extranagantes per ea que notat Jo. an. in novella in. c. felicis. de censu. libro. vi. ubi Jo. an. qui fuit antiquior Lap. non dicit q. illa extranagans a principio non fuerit recepta usu utentium: quinimo expresse dicit q. quo ad solutionem charitativi subsidii hodie standum est determinationi et taxae emanate per dictam extranagantem vas electionis. et cum eo simpliciter transit Domi. in deo. c. felicis. Et fateor q. dictum. d. Lar. esset verum videlicet q. esset arbitrium. s. usq. ad summam extranag. et ab illa taxa infra: sed taxam illam non possunt excedere p. p. d. c.

Quadragesimosecundo quero: An valeat consuetudo q. epi vel alii prelati a subditis suis possint exigere et a volentibus recipere charitativum subsidium ultra taxam positam in dea extranag. vas electionis. Dico q. non per tex. illi. extranagantis in. d. §. premissis quoq. i. verbo vel consuetudine. ubi papa videtur improbare et reuocare consuetudinem per quam charitativum subsidium exigeretur vel etiam a volentibus recipere ultra taxam illam. Et hoc satis rationabile videtur quia Benedictus. xii. ex diffinitione sua ibi arbitratus est q. si ultra taxam illam charitativum subsidium exigeretur ecclesie conferrentur gravate contra mentem et verba concilii generalis videlicet c. cum apostolus. §. prohibemus. de censu. Ideo dici debet q. talis consuetudo non valeat tanq. gravosa ecclesiis per tex. in. c. i. de consue. et c. cum causa. de re iudi. Et pro hoc optimus tex. cum glo. in verbo consuetudinis. in. c. dilecti. et ibi clarius Hosti. et docto. de maio. et obe. ubi p. q. non valet consuetudo q. archiepi metropolitani a suis suffraganeis exigant iuramentum ultra formam a iure statutam



Hoc tamē intelligo verū nisi esset consuetudo antiqua tāti tēpōis cuius initium nō sit memoria in p̄iūz: quia talis consuetudo ita inueterata hēt vim p̄iūlegii a p̄ncipe cōcessi ut in. c. sup̄ quibusdam. §. p̄terea de verbo. sig. e. l. hoc iure. §. ductus aque ff. de aqua quor. et cōstina. et l. i. §. si. ff. de aqua plu. arcē. ad hoc. c. i. de p̄scrip. li. vi. et qđ notat Abb. sic. in cle. si una. i. si. per glo. ibi in verbo quāuis. de reb. ecc. nō alie. et i. d. c. dilecti. de mai. et obe. qui hoc modo limitat dictum glo. et doc. ibi Clarum est autē qđ ex p̄iūlegio speciali pape posset exigi charitativū subsidium ultra taxam positā in dēa extrauaganti arg. c. p̄posuit. de cōcess. p̄ben. et c. cūcta per mundū. et c. per p̄ncipale. ix. q. iii.

Secūdo limbo nisi esset consuetudo generalis qđ p̄clari exigerēt seu reciperent charitativum subsidium a subditis suis ultra taxam. d. extrauag. quoniam tunc id eis liceret: qđ per consuetudines generalē acquirēt id qđ nō potest acquiri nisi ex solo p̄iūlegio: dūmodo v̄tētes illa generali consuetudine sint capaces possessionis illius iuris quo utuntur ut ē in isto casu. Ad hoc est glo. nō. i. c. catholica. xi. di. Nec dico hoc casu ad optinēda ea qđ nō possūt haberi nisi solo ex p̄iūlegio sufficere generalē consuetudines vnius p̄uincie vel nationis per tex. i. c. ex tuarū. de auc. et usu pal. vbi dī qđ generalis consuetudo Hispanie nō sufficit ad tollendū ius vel honorem alterius. Sz intelligo de generali consuetudine vniuersalis ecclesie per tex. in. c. p̄ morem. ibi: Aut enī mos est omnium metropolitanoz et c. distinct. quaz papa sciat et tolleret per ea que notat Oldra. p̄sil. celiū. quod incipit: Quia tota decanī. vbi dicit qđ quicquid potest p̄iūlegio cōcedi potest consuetudine introduci sciēte illo qui posset p̄iūlegium concedere Et hanc regulam dicit ponere Innoc. in. c. nouit. de iudi. et in. c. cum contigat.

in si. de foro cōpe. cuius dicta debent intelligi scđm quod p̄dixi.

Quadragesimotertio quero: An pene suspensionis et restitutionis dupli et alie pene impositae in p̄ma pte. d. extrauag. vas electionis. p̄clatis excedētibz taxam ibi positam i exigendis p̄curacionibz rōne v̄sitationis intelligantur repetite in sequenti. §. p̄missis quoqz. cōtra p̄clatos excedentes taxam ibi positam i exigendo charitativū subsidio cū illo §. p̄missis. nulla penitus fiat mentio de pena. Videlē qđ sic per id quod notat glo. ordinaria i. c. de multa. §. hoc idem. i verbo i eadem ecclesia. quā sequuntur ibi cōiter doc. de p̄bē. que vult qđ pena ibi i p̄ma parte apposita acceptatibz secundū curatū etiam intelligatur repetita i secunda parte que loquitur de dignitatibz et personatibz. vbi nulla fit mentio de pena. Et idem tenet Lap. in cle. statutum. de elec. quem sequitur ibi Lar. zaba. in tertia oppo. Idem v̄i vel le. de. de ancha. i. cle. ne romani. §. porro. v. quito nota. de elec. per illum tex. et per l. i. §. hęc actio. ff. si quis testa. lib. cē ius. fue. Sz p̄rium i terminis p̄p̄is t; Lap. alleg. sua. xxxvii. que incipit: Stante p̄stitutione. vbi expresse vult qđ pene apposite i p̄ma parte. d. extrauag. vas electionis. non intelliguntur repetite i scđa parte: que loquitur de charitativū subsidio per regulam i penīs. li. vi. Et hanc partem teneo p̄ qua allego glo. i. clem. quoniam. §. si. i verbo sanctioni. de vita et honesta. cle. et i. c. cupiētes. §. ceterum i verbo p̄uicnt. de elec. lib. vi. Nec obstat glo. et cōis snia docto. i. d. c. de multa. quia illa doctrina est vera quando additio fit p̄stitutioni per viam parificationis. et ita fuit i. c. de multa. qđ idicant verba tex. ibi dum dicit hoc idem. secus si additio nō fiat per modū parificationis: sed per modum continuationis p̄



ut fuit in casu de extrauagantis. §. premissis. ubi rex. non dixit hoc idem etc. §. dicit premissis quoque adiciendo statui mus etc. que dictio quoque est dictio con tinuatiua ut notat Archi. in. c. quorun dam. de elec. li. vi. quo casu non intelli gitur repetita pena. Et ita pprie loquit etiam rex. in dea cle. quoniam. in fine de vita et honest. cle. Non obstat rex. in di cta cle. ne romani. §. porro. quia ille rex. potius facit pro hac parte: quia ibi de iure non censebantur repetite pene: nisi papa eas repetiisset expresse in. v. penas in di cta pstitutione ptenas etc.

Quadragesimoquarto quero: Dicitur supra in. xli. q. q. prelati in exigendo vel a volentibus recipiendo charitativo sub sidio non possunt excedere taxam que emanauit per extrauagantem Benedicti xii. que incipit: vas electionis. et dictum est supra prima qone q. pene apposite i prima parte illius extrauag. non intelli guntur repetite in secunda parte que lo quit de charitativo subsidio in qua nul la fit mentio de pena si prelati in hoc ex cedunt recipiendo subsidium ultra taxa de extrauag. qualiter puniri debeant. Forte posset dici q. tenent ad restonez dupli per tex. i. l. unica. l. de superacti onibus. li. x. et in. c. pcuraciones. i. fi. de censu. et. c. exigit. de censib. lib. vi. Vel te nentur indebitum exactum restituere et tantudem pauperibus erogare per tex. in. c. quia pleriq. de imu. eccle. §. circa hoc dubium facit: quia in fine illius extra uagantis apposita est clausula que coiter in bullis apostolicis apponi psuenit: vi delz Siquis autem hoc attetare presu pserit indignationem omnipotentis dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursum. que verba cum in fine pstitutionis posita sint referunt ad qualibet parte ipsi pstonis ut in. c. se cundo requiris. et. c. inquisitioni. de appe.

et plene notat in. l. talis scriptura. de leg i. Ideo restat videndum que pena veni at imponenda excedentibus taxam in exigendo charitativo subsidio pp illaz clausulam de indignatione apostolorum Et in hoc Bal. in. c. i. §. porro. in secun da col. i. titu. que fuerit prima ca benefi. amir. i. usibus seu. dicit q. illa verba que coiter i litteris apostolicis apponuntur videlz alioquin indignationem beatorum apostolorum Petri et Pauli se noverint incursums importat coinationem priua tionis beneficiorum ecclesiasticorum: qd dicit meri tenendum. Sed credo illud dictum Bal. non esse verum: quia hoc nullo iure probatur: nec priuari quis debet benefi ciis suis sine graui culpa ut est tex. in. c. inuictum. xvi. q. vii. et tenent doc. maxie Anto. de bu. i. c. ar. si clerici. de iudi. pre fertim epi q. quos cum maiori maturita te pceditur ut in. c. q. pontificali. de of fi. deleg. li. vi. et. c. pastoralis. in prin. co. titu. et. c. q. periculosum. de sent. excom. lib. vi. qui etiam difficilius ceteris a suis ecclesiis amouentur ut in. c. i. et. ii. de tras la. epi. et. c. nisi specialis. de off. lega. et q. pena priuationis nemini imponitur nisi ubi hoc iure reperitur expresse ut est glo. nota. in. c. ultimo de iurpe. et notat Bal. i. auten. ex testamento. in pen. col. l. de secun. nupt. allegans p hoc tex. in auten. de no eligendo secundo nub. §. cum igitur. ibi: nec lex est aliquid tale di cens unde dico q. erit hoc casu pena ar bitraria ar. c. de causis. i. fi. de off. deleg. et. l. i. ff. de iure delib. Et ita precise deci dit Bal. in repet. l. cunctos populos. ci ca prin. v. nota p litteris apostolicis. l. de sum. tri. et fide carbo. Et Ange. i re peti. l. si vacantia. i. secunda carta p illum tex. i. verbo non curat indignatione. l. de bo. vac. li. x. Et ide vult Bal. i. auten. statuimus. circa medium. l. de epi. et ele. allegat. §. super hoc. in auten. de que sto. et i auten. ut liti iurent. §. i. Idez vult



etiam sentire Bar. in extranag. quonia  
nup. super verbo indignationez. vbi dicit  
q illius verbi nullum effectum reperit:  
nisi quatenus verbum sonat: q princeps  
ex hoc indignatus non exhibebit se ei gra  
tiosum. Pro quo allego tex. i. clem. ad  
nostrum. i. fi. de cens. coniuncta ei glo. i.  
verbo religiosi. i. fi. i. cle. i. de sen. excom.  
Ad hoc bene facit tex. cum glo. penul.  
in. c. si canonici. §. fi. de offi. or. li. vi. Et  
scdm hoc intelligitur tex. in. c. i. §. conuen  
ticular. i. verbo nostram indignationez  
subituris. de pace iura. fir. in vfi. feudo.  
et in cle. exiit de paradiso. i. fi. de verbo.  
sign. et i. cle. nolentes. §. notarii. de heret.  
Sateor q rone talis clausule contrane  
niens peccat mortaliter: etiaq si materia  
als o sui natura non eet pceptiva nec ad  
mortale peccatu obligativa per ea que  
notat Jo. and. in nouella. i. c. romana. §.  
procuraciones. sup verbo maledictionez  
incurrat. et ibi Lap. et Domi. de censib.  
li. vi. et Jo. mo. Archi. Jo. an. et Domi.  
in. c. i. in prin. de sepul. lib. vi. ad hoc. c. si  
quis venerit. de maio. et obe. Itē etiam  
absq dicta clausula prelati tenerent ad  
restitutionē eius quod ultra taxam po  
sitam in deā extranag. fuisset pro chari  
tativo subsidio perceptum per regulaz  
peccatum. lib. vi. et c. cum tu. de usuris.  
Indignatio tamē principis interdū vī  
inducere infamiā: ita vī velle tex. i. l. ii.  
in prin. ibi non tamē si citra indignatio  
nem principis ei successor datus sit. ff. d  
his qui notā. infam. Et aliquando indi  
gnatio videt importare penam mortis  
per tex. in. l. nihil inter est. in pri. ibi: quia  
lex parem in eos qui deprehensi sunt i  
dignationem exigit. ff. de adulter. Illa  
tamen indignatio que apponitur i litte  
ris apostolicis sumitur in bonam partē  
et ex bono zelo sicut et indignatio dei: o  
qua loquitur tex. in. §. sed continuo. de  
pe. di. i. Et in hoc est differentia iter in  
dignationem et dedignationem: q indi

gnatio cōter et proprie assumitur in bo  
nam partem et ex bono zelo. Dedigna  
tio vō fit ex malo zelo: ut est tex. et glo. et  
ibi Archid. et Domi. de sancto Bem. in  
c. vera iusticia. xlv. disti. Pro quo illud  
Virgilii. i. secundo libro Encidos. Et  
casum insontis mecum indignabar ami  
ci. Aliquando tamen indignatio large  
et improprie sumitur in malam partem  
ut est tex. in. c. indignatur. xxxii. q. vi.  
et i. c. quantumlibet. de peni. di. i. Hoc  
tamen indubitanter verum credo q si  
prelati a subditis exigunt charitativum  
subsidium ultra taxam deā extranag.  
licite id in quo excedit pūt ei denegare  
Et si propter hoc excoicantur snia erit  
nulla: ut latius dixi supra i. xxiii. qōne.

Quadragesimoquinto quero: An va  
leat statutum editum per capitulum va  
cante sede epali per quod statutū dmi  
nuitur charitativū subsidium epō. Nī  
q sic: quia capitulum sede vacante suc  
cedit epō in facultate condendi statuta  
que dnrabunt etiam in tempore futuro  
rum episcopoz scdm Jo. and. i. c. unico  
de maio. et obe. li. vi. et Sede. consil. xvii.  
quod incipit: Capitulum ecclesie kate  
dralis. cuius dicta sequitur Per. de an  
cha. in repeti. c. canonum statuta. in. xii.  
carta. vfi. sed quero an sede vacante de  
constituit. quia capitulum vacante sede  
regulariter succedit episcopo i his que  
sunt iurisdictionis ut in. c. his que. et c.  
cum olim. de maio. et obe. et condere sta  
tura est iurisdictionis ut. l. omnes popu  
li. et ibi plene per Bar. de iusti. et iur. et  
notatur in. c. cum omnes. de constitut.

Sed contrarium in hoc teneo: quia  
lz capitulum sede vacante possit conde  
re statuta ut dictum est: tamen non po  
test condere statutum per quod minna  
tur subsidium charitativū episcopo se  
cundum Lap. expresse hoc tenentem al  
legatione sua. xx. que icipit: Si vacante.



quem sequitur Domi. de sancto Bem.  
in. §. i. qui incipit episcopoz. xviii. distin.  
quia statuta tendentia ad preiudicium  
episcopi vel ecclesie katedralis : non po-  
test capitulum condere vacante sede cū  
ecclesia careat legitimo defensore argu-  
mento. c. dudum. de rebus ecclie. nō ali.  
libr. vi. z eius quod notat glo. in. c. si qua  
de rebus. xii. q. ii. Sicut enī non potest  
episcopus condere statuta ad preiudi-  
cium inferiorum: nisi illi consentiant ta-  
cite vel expresse ut notat Inno. z Tho-  
sti. in. c. vestra. de loca. z Archid. in. c. p-  
nunciandum. de consecra. dist. iii. z An-  
to. de butr. in. c. cum omnes. de constit.  
z in. c. que in ecclesiis. eodem titulo  
Ira z fortius dicendum est qd capitulū  
vacante sede non possit condere statu-  
tum per quod minuat̃ charitativum  
subsidiū episcopo vel aliud preiudiciū  
episcopo vel ecclesie sue inferatur. plus  
dicit Lopus in dicta allegatione. xx. qd  
etiam si statutum capituli super diminu-  
tione charitativi subsidii esset iuratum  
qd episcopus postea creatus non obstan-  
te illo statuto z iuramento. poterit exi-  
gere consuetum subsidium: quia statutū  
inferioris ius superioris tollere non po-  
test ut in clem. ne romani. in principio  
de elec. z in. c. quod super bis. de maio.  
z obed. quod intelligo verum etiam si  
episcopus postea creat⁹ antea erat un⁹  
de canonicis qui cōdiderunt z iurarūt  
observare illud statutum cum tale iura-  
mentum fuerit temerariū z in damnum  
episcopalis dignitatis prestitum p tex.  
optimum in. c. sicut nostris est auribus  
intimatum. de iureiuran. per quem tex.  
dicit ibi Abbas siculus qd si cardinales  
ante creationem summi pontificis sta-  
tuunt aliqua tendentia in preiudicium  
pontificalis dignitatis z iurant illa ser-  
vare: si contingat aliquem eorum crea-  
ri pontificem: tale iuramentum non li-  
gat neqz astringit ad observationē. Si

militer dicit Lap⁹ allegatione sua. xxi.  
que incipit Ad dubium precedentis du-  
bi. qd canonici met qui iurarūt servare  
illud statutum eorum super diminutio-  
ne charitativi subsidii licite poterūt epi-  
scopo postea creato solvere charitativū  
subsidiū iuxta priorem formam: non  
obstante eorum statuto z iuramento te-  
merario: quia sicut episcopus licite pōt  
exigere non obstante dicto statuto z iu-  
ramento: ita z per consequens ipsi etiā  
licite possunt solvere. allegat nota. per  
Inno. in. c. dilecto. de preben. z p. Pau-  
in clemen. ut professores de regula. z p-  
Jo. and. in. c. i. de his que fi. a mai. par.  
cap. dicens qd tamen ad cautelam capi-  
tulum posset absolui ab illo iuramento  
per episcopum vel eius vicarium. Pro  
hoc quod notat Bal. in. l. si ad excludē-  
dam. circa finez. l. de rebus credi. vbi  
dicit qd statuta iurata sapiētia monopo-  
lium nō artant iurantes: z tale iuramē-  
tum non ligat ipso iure. z allegat. l. i. l.  
de monopo. Pro quo etiam allego bo-  
num tex. in. c. constitutionem. §. ceterū.  
z §. sequenti. de verbo. signi. libro. vi. et  
in. c. vbi periculum. §. penultio de elec.  
libro. vi. Et quod notat Bar. in. l. si. ul-  
tra medium. ff. de colleg. illi. z Bua sp.  
calde. in suis consiliis in titulo de iureiur-  
rando cōsilio quarto quod incipit: An  
legatus. Si enim non valet neqz obli-  
gat iuramentum prestitum ab ipso pre-  
lato in preiudiciū dignitatis et ecclesie  
sue ut est tex. in. c. pervenit. el primo. et  
c. tua nos. el primo. z c. in intellectu. de  
iureiurando. Fortius nec iuramentum  
prestitum a capitulo sede vacante prela-  
tum representante.

Quadragesimosexto quero: Dictum  
est supra in. xli. z. xliiii. q. qd episcopus in  
exigēdo charitativo subsidio nō potest  
excedere taxam extranagantis Bene-  
dicti qd incipit vas electionis. z si excedit



licite ei pōr denegari : An si episcopus petat subsidium ultra taxam dicte extranagātis possint licite subditi ei denegare totum subsidium etiam quod est licitum et infra taxam ipsius extranagantis Pau. de leaza. in clemē. attendentes. d. statu mona. quem refert ibi Petrus d. ancha. i. v. septimo nota. loquens de numero superfluo accedendum cum episcopo visitante quo ad prestationem procuratoris arguit pro et contra et non firmat. Sed credo qd non possint totum denegare : sed possunt ei tantum denegare in eo quod excedit debitum iuris idest taxam dicte extranagantis : non autem in ea quantitate que est infra taxam per tex. i. l. i. §. trebarius. ff. d. aqua quoti. et effluu. et glo. in c. inter cetera. in verbo quinquagenarius. x. q. iii. et in c. cum apostolus. in verbo existant. de censib. Cum enim quantitas debita ab indebita sit facile sepeparabilis. Non debet vtile per inutile vitari ut habetur in regula vtile. lib. vi. Et pro hoc quod notat Barto. in l. prima. §. si stipulanti. de verbo. obliga. quem sequitur Anto. de butr. in c. unico de plus peti. vbi voluit qd si positio consistat in quantitate ratione partis false non potest tota positio negari : quia in quantitatibus facile potest debitum ab indebita sepeparari. Et per hoc respondetur ad ea que notat Spec. in titulo depositi. §. septimo. v. undecimo. et glo. in verbo rationabili. c. ii. de confes. libro. vi. et in c. presentium. in verbo sigillatim. de testib. libro. vi. cum concordantiis plurimorum aliorum doctorum volentium qd ratione partis false : potest negari tota positio : quia dictum corum intelligitur quando positio non consistit in quantitate sed est in diem vel sub conditione vel aliter qualificata : ut declarat Barto. in dicto. §. si stipulanti. Clerus tamen hoc casu litigando super to

to subsidio petito cum episcopo : non videretur esse in mora : et haberet iustam causam litigandi nisi episcopus offerret se paratum recipere illam partem liquidam charitativi subsidii que est infra taxam dicte extranagantis vas electionis per ea que scribit Bar. in l. qui solidus in principio de lega. ii. Et multo fortius excusaretur clerus : quando episcopus recusaret recipere pte debita sibi oblata sed vellet totum quod petit : quia tunc si non de iure saltem de facto debitum ab indebita esset inseparabile secundum Anto. de butr. in dicto. c. cum apostolus qui dicit ita intelligi debere Innocen. et Jo. and. ibi. l. 3. ipsi loquantur in procuratore : que petitur ratione visitationis : sed eadem est ratio in charitativo subsidio.

Quadragesimosextimo quero An episcopus vel alius prelatus cui competit facultas exigendi charitativum subsidium possit illud charitativum subsidium subditis remittere et eos ab ipsius prestatione eximere. Videtur qd sic per tex. in c. constitutus. de religio. domi. et in c. cum venissent. de institutis. Et hoc videtur aperte velle Innocen. in c. pastoralis. per illum tex. in verbo omnes proventus preter catedralium. de donati. vbi Innocen. exponit proventus id est moderatum auxilium. De quo in c. cum apostolus. §. prohibemus. de censibus. Et in eadem glo. etiam refert Innocen. qd quidam dicunt qd si episcopus vel alii cui privilegium qd non soluat moderatum auxilium in illo valet exemptio. Pro hoc quod notat Pet. de ancharano in clemen. presenti. de censibus i fine post Jo. and. in c. peruenit. de immuni. eccl. vbi dicunt qd barones marchiones duces et alii principes his casibus quibus possunt imponere subditis tales et col

lectas possunt  
a solutione illar  
contrarium est  
no ut expresse  
Antoni. de butr  
cum venerabilis  
clemen. prima de  
quirit ibi Pet  
ma questione: qu  
Charitas non q  
de peni. diffin. ii. l. 2.  
no: quia remissio  
dicitur donatio. l. 1.  
ff. de donatio. c. l. 1.  
ff. de libera. lega. 3.  
de test. que dona  
ta est prelato. c. ii.  
prelatio charitati  
bilis fundari super  
pactis priuorum  
ius publicum. ff. d.  
ri. de foro compe  
stimus. de religio  
prior fuit per papa  
cum venissent. loc  
scopali: videt de in  
ecclesiarum. Yste  
fibus specialiter e  
and. et doctores in  
bulis. in quibus no  
mittere subditis i  
non prestant chari  
dendus ad alios  
in c. visis. in verbo  
c. pastoralis. de de  
offici. in verbo pe  
plus sentunt Jo.  
in dicto. c. cum ve  
valet remissio rea  
facta per episcopu  
ad ritas ipsius ep  
ta episcopali seu f  
tionis teneat An  
reo in dicto. c. pas



lectas possunt etiam aliquos eximere  
a solutione illarum collectarū. Sed  
contrarium est cōmunis doctorum opi  
nio ut expresse tenent Hostien. Jo. an.  
Antoni. de butr. et Abbas sicut in. c.  
cum venerabilis. de censu. et Paulus in  
clemen. prima de iure patrona. quem se  
quitur ibi Petrus de anchara. in ulti  
ma questione: quia ut dicit Apostolus:  
Charitas nunquā excidit. c. querendum  
de peni. distin. ii. Et hanc opinionem te  
neo: quia remissio seu liberatio gratuita  
dicitur donatio. l. in edibus. in principio  
ff. de donatio. et l. non solum. §. si is qui.  
ff. de libera. lega. et c. veniens. el primo  
de testi. que donatio regularitē prohibi  
ta est prelato. c. ii. de donatio. Et quia  
prestatio charitativū subsidii est iuris pu  
blii fundati super naturali equitate qd  
pactis privatorum tolli non potest ut. l.  
ius publicum. ff. de pactis. et c. si diligen  
ti. de foro competen. Nec obstat. c. con  
stitutus. de religio. domi. quia ibi exem  
ptio fuit per papam confirmata. c. autē  
cum venissent. loquitur de alio iure epi  
scopali: videlicet de institutione et custodia  
ecclesiarum. Iste autem est unus de ca  
sibus specialiter enumeratis per Joā.  
and. et doctores in dicto. c. cum venera  
bilis. in quibus non potest episcopus re  
mittere subditis ius episcopale: scilicet qd  
non prestat charitativum subsidium ad  
dendum ad alios enumeratos per glo.  
in. c. visis. in verbo tradite. xvi. q. ii. et in  
c. pastoralis. de donatio. et in. c. cum ex  
officiis. in verbo penitus. de prescriptio.  
plus sentiunt Jo. and. et Anto. de butr.  
in dicto. c. cum venerabilis. qd nedum nō  
valet remissio realis charitativū subsidii  
facta per episcopum: sed nec personalis  
ad vitam ipsius episcopi: l. secus in quar  
ta episcopali seu fructibus canonice por  
tionis teneat Anto. de butr. post docto  
res in dicto. c. pastoralis. de donatio. et

in aliis iuribus episcopalibus regulari  
ter verum sit qd quando commodum pre  
lati est seperabile a commodo ecclesie:  
ut quia cōsistit in honorificentia concer  
nente personam ipsius prelati tantum:  
potest ad vitam suam illud ius remitte  
re: prefertim si remissio sit firmata iura  
mento ut concludit Antoni. de butr.  
post glo. et doctores in dicto. c. cum venis  
sent. et in. c. si quis presbyterorum. de re  
bus eccle. non alienan. et in. c. peruenit.  
el primo. de iure iuran. Ad hoc. c. veni  
ens. de transactio. Secus dicens si com  
modum prelati non esset seperabile a cō  
modo ecclesie. Et ita hoc casu forte di  
cere possumus qd commodum quod per  
cipitur ex charitativo subsidio est ita cō  
nexum qd in eo commodum prelati non  
est seperabile a commodo ecclesie sue be  
ne consideratis causis ex quibus potest  
exigi charitativum subsidium. De qui  
bus dictum est plene supra in sedecima  
et decimanona questionibus: et quattuor  
questionibus ibi sequentibus. Ex qui  
bus concludi potest qd l. vera etiam es  
set opinio Innoc. Anto. de butr. et Ab  
batis sicut l. i. c. cū ex officio. de prescrip.  
volentium qd procuratio ratione visita  
tionis debita possit per episcopū remit  
ti saltem pro tempore preterito: prefer  
tim si remissio fiat particulariter et i spe  
cie et post visitationem: et non in tempus  
successoris episcopi. quia illa procuratio  
concernit commodum privatum ipsius  
episcopi dūtaxat: cui renunciari potest  
vt. vii. q. i. c. qd periculosum. et c. ad apo  
stolicam. de regula. Tamen hoc non ha  
beret forte locum in charitativo subsi  
dio: quod non soluitur nec solui debet  
nisi propter commodum ecclesie princi  
paliter ut patet in questionibus supra  
allegatis. Nec obstant notata per glo.  
et Barto. in. l. iiii. l. de anno. et tribu. li.  
x. quos sequitur Lodo. ponta. consilio



quingagesimo quod incipit In christi nomine amen. Idem in prefata consultatione qui volunt quod exactor tributorum communis propter paupertatem potest subditis remittere solutionem tributum: quia ut dictum est plene supra in. xxx. questione quando clerici sunt pauperes de mero iure absque aliqua remissione non tenentur ad prestationem charitativam subsidii. Sed si predicta sint vera de iure: tamen non credo quod ita rigide intelligendum sit quin episcopus possit eo tempore quo exigit ab aliis charitativum subsidium uti gratia vel liberalitate erga unum vel duos clericos amicos vel consanguineos suos et forte bene meritos remittendo eis portionem suam charitativum subsidii pro illa vice: si ex hac remissione non gravatur ecclesia cathedralis presertim si hoc habet consuetudo: quoniam sicut potest episcopus de rebus ecclesie sue facere modicam donationem dictante hoc consuetudine ut in. c. ceterum. de donatio. et c. si quos de servis. et c. bone rei. xii. q. ii. et plene notat Idothen. in summa de donati. §. et quicquid Multo fortius potest facere remissionem moderatam. Et quia in querendis facilis prelati preiudicare potest ecclesie quam in quesitis ut habetur in regula delictum. de regu. iur. libro. vi. et in. §. si. xvi. q. vi. et in. c. i. de restitu. in integrum. libro. vi. Et isto modo salvari potest opinio Innocentii in dicto. c. pastoralis. de donatio. Fateor tamen quod facilius presumetur fraus in remissione quam in donatione per. l. si ego. ff. ad velleia. et per id quod notat glo. in. c. statutum. §. notorium. in verbo remissione. de rescriptis libro. vi.

Quid autem iuris sit super subsidio quod imponitur per papam seu super decima papali. Clarum est quod non potest remitti per collectorem pape sine speciali

mandato per. l. filiusfamilias. ff. de dona. et in. l. contra iuris. §. si. ff. de pactis. et c. si. de off. vica. libro. vi. Cum remittere sit idem quod donare ut in. c. veniens. el primo. de testib. et l. si fundum. §. titio fundum. de lega. i. et habetur in. l. si quis obligatione. de regu. iuris. que donatio non venit in generali mandato per iura predicta. Sed utrum et quomodo possit quis ab eius solutione eximi. Dico plene infra in questione. lxxiii. et duabus sequentibus.

Quadragesimo octavo quero: An valeat compositio inter episcopum et clericum super modo prestationis et quantitate charitativum subsidii. Respondetur quod sic per. in. l. illud. et ibi Bart. l. de anno. et tribu. libro. x. ubi patet quod valet compositio facta per presidem provincie cum subditis super quantitate solutionis tributum. Ad idem etiam moveor per. cum glo. in verbo legitima. in clem. i. de censibus. et quod ibi notant Pau. et Bucl. et ibi latius dominus Card. in. xii. q. de et per. cum glo. in verbo nec compositiones. in clem. ad nostrum. de censib. Sicut et valet compositio super decimis solvendis ut in. c. ex multiplici. de deci. et i. c. statumimus. de transactio. Et sicut valet compositio inter episcopum et archidiaconum super iurisdictione in subditos ut consuluit Lodo. pont. consilio. ecc. lxxii. quod incipit: Omnipotentis postulato suffragio: in preposite consultationis articulo. Sicut etiam tenet transactio inter patrem et filium emancipatum facta ut. l. si superstiti. l. de dolo. et l. si. qui adversus quos. Presertim si talis compositio super charitativo subsidio fuit firmata iuramento: argumento. c. quavis. de pactis libro. vi. Vel si fiat propter bonum pacis ad evitandas dissensionibus et rancoribus clericorum summi: quod pax multa permissum iure non permittitur ubi non est consensus et in. c. nisi essent. c. de. et c. de. Et hoc modo quantitas que sit minor quod super charitativo subsidio benedictionis. §. prem. cum ille rex non sit ab iniuriis ultra summam sed etiam prohibetur solvere ultra summam aperte ibi papa compositionem per se recipi charitativum subsidium in illa ex. Sed compositio si sit illa taxa extranea supra dixi. Fateor etiam compositio talis sit non autem persona componentis tantum facta cum consensu ma. et c. pastoralis. de fine consensu capituli fine de donatio. pape ad exigendum nam papalem non papam deputato. possit componere et hoc demandum: le mandatum cum l. c. qui ad agendum. ribus libro. vi. et in. ff. de procuratoribus et in. l. qui rome. bonum obligatio. n. mandatum ad exi-



cordias et rancores inter episcopum et  
clerum suum: quoniam propter bonum  
pacis multa permittuntur que alias de  
iure non permitterentur ut est tex. in c.  
ubi non est consensus. de despon. impu.  
et in c. nisi essent. de prebend. et in c. pla  
cuit. xc. di. Et hoc itelligo verum: dum  
modo quantitas contenta in compositi  
one sit minor quantitate taxata a iure  
super charitativo subsidio per extraua  
gantem *Benedicti. xii.* que incipit: vas  
electionis. §. premissis quoque. quoniam  
cum ille tex. non solum prohibeat exigi  
ab inuitis ultra summam ibi taxatam:  
sed etiam prohibet a volentibus sponte  
soluere ultra summam illam id recipi: sa  
tis aperte ibi papa videtur improbare  
compositionem per quam exigi possit  
vel recipi charitativum subsidium ultra  
summam in illa extrauaganti taxatam.  
Sed compositio super summa minori  
quod sit illa taxa extrauagantis valebit ut  
supra dixi. Fateor tamen quod ad hoc ut  
compositio talis sit realis et perpetua:  
non autem personalis ad vitam prelati  
componentis tantum requiritur quod sit  
facta cum consensu capituli sui per i. c.  
tua. et c. pastoralis. de his que fi. a prela.  
sine consensu capituli. et c. pastoralis. in  
fine de donatio. In collectore autem  
pape ad exigendum subsidium vel deci  
mam papalem nomine pape per ipsum  
papam deputato. Clarum est quod non  
posset componere nisi ei specialiter esset  
hoc demandatum: vel haberet genera  
le mandatum cum libera per textum in  
c. qui ad agendum. in fine de procurato  
ribus libro. vi. et in l. mandato generali  
ff. de procuratoribus. et quod notat *Bar  
tolus* in l. qui rome. §. calimacus. de ver  
borum obligatio. nisi haberet generale  
mandatum ad exigendum subsidium

ubicunque locorum: vel saltem alienius  
magne prouincie. Quoniam forte tunc  
talis collector possit componere per te  
xtum in l. nam et nocere. ff. de pactis. fa  
cit textus in l. solutum. §. finali cum l.  
sequenti que incipit *Nel vniuersorum*  
ff. de pignorat. action. et in l. ius iuran  
dum quod ex conventionem. §. finali. ff.  
de iureiurando. et in l. ediles. la prima  
§. procuratoris. ff. de edili. edicto. Et  
idem fortius dicendum est in camerario  
pape qui est prepositus administrationi  
omnium bonorum temporalium pape.  
Pro quo est optimus tex. in l. prima.  
in principio. ff. de offi. procura. cesa. Et i  
contrarium vigeat tex. in eadem l. pri  
ma. §. denique. sed ille. §. denique. secundum  
glo. ibi intelligit quando constaret aper  
te quod compositio fieret ad damnum fisci  
seu principis. Si autem manifeste con  
staret quod compositio fieret ad commo  
dum pape. Credo quod tunc quilibet col  
lector pape etiam sine speciali mandato  
vel libera posset talem compositionem  
facere per tex. in l. cum hi. §. eam trans  
actionem. ff. de transactio. et in l. non co  
minis. l. de procura. et glo. in c. primo  
in verbo vacante. ne sede vacan. Prin  
ceps autem secularis cui per papam ad  
tempus concessum est quod percipiat deci  
mam fructuum beneficiorum forte sui  
dominii iuxta elemen. si beneficiorum.  
de decimis. cum glo. in verbo cui vis li  
cite potest componere super decima cum  
beneficiatis secundum *Paulum* in dicta  
elemen. si beneficiorum. quem sequitur  
ibi *Cardina. zaba. in. v. qone.*

*Quadragesimonio quero: Si episco  
pus habet valde magnum patrimonium  
ex quo posset subuenire indigentie et ne*



cessitati imminenti ecclesie sue: sed tamen  
reservato patrimonio vult iponere cle  
ro suo subsidium charitativum: An possint  
eo casu subditi licite denegare subsidium  
dicendo ei quod subueniat suis et ecclesie ne  
cessitatibus de proprio patrimonio postquam  
habet amplum patrimonium. Videtur  
quod sic per. l. si quis a liberis. §. sed si filius  
ff. de liber. agnosc. ubi patet quod pater ita  
demum tenetur alere filium et contra  
si non habet aliunde unde se alat. Pre  
terea bona patrimonialia prelati viden  
tur obligata ad subueniendum indigen  
tie et necessitati ecclesie ut videtur velle  
glosa in. c. constitutus. lo ultimo in ver  
bo impotentiam. et ibi clarius sentiunt  
Hostien. et doctores de appellat. Pro  
hoc quod notat glo. in. c. ex litteris. de  
pigno. et in. c. similiter. xvi. q. i. que voluit  
quod bona patrimonialia prelati sunt taci  
te obligata ecclesie sicut bona mariti ux  
ori. Sicut enim maritus subueniri debet  
uxori presertim necessitatem patienti ut  
l. si cum dorem. §. si maritus. et §. si nau  
tem in seculissimo. ff. solu. matri. et l. quod  
in uxorem. de nego. ges. Ita equum est  
quod prelatus subueniat sponse. i. ecclesie  
sue necessitatem patienti argumento. c.  
sicut vir. et c. sicut alterius. vii. q. i. cum  
ei sit matrimoniali vinculo alligatus ut  
est tex. in. c. requisisti. ad finem de testa.  
et in. c. ii. de translatio. episcopi vel electi  
Pro ista opinione etiam adduci potest  
tex. in. c. episcopus. in fine de preben. dum  
tex. dicit nisi talis ordinatus de sua vel  
paterna hereditate subsidium vite possit  
habere. et in. c. tuis. eodem titulo. In  
contrarium videlicet quod subditi non possint  
episcopo denegare subsidium charitati  
uum preterea bonorum patrimonialium  
ipsius episcopi vixere videtur tex. in. c.  
quicumque. xii. q. iiii. ubi patet quod si prela  
tus aliquid de proprio exposuit pro uti  
litate vel negotiis ecclesie: hoc ei debet

restitui et refarci ab ecclesia: quod ex  
presse etiam tenent Jo. and. in. c. ex par  
te. de constitutio. et Dy. et Nicolaus de  
Neapoli in. l. a tutela. per illum textum  
ff. de contrario iudi. tute. Plus dicunt  
Jo. de ligna. Anto. de butri. et comuni  
ter doctores in. c. de multa. de prebend.  
quod si habens beneficium curatum pro ec  
clesia sua fecit expensas de propriis bo  
nis si contingat postmodum cum adipi  
sci secundum beneficium curatum cum  
pacifica possessione licite poterit retine  
re possessionem prioris beneficii donec  
ei satisfiat ab ecclesia priori de expositis  
per eum de propriis bonis pro illa eccle  
sia. nec incurret penam extravagantis  
Joannis xxii. que incipit: Excecrabilis  
§. qui vero. nec aliquam aliam penam.  
Si ergo potest exposita repetere: sequi  
tur quod non tenetur prelatus de proprio  
patrimonio subuenire necessitati eccle  
sie. Et per consequens non videtur quod  
subditi hoc preterea se a prestatore chari  
tativum subsidium excusare valeant. Et hec  
pars forte est verior. Pro qua faciunt  
notata per Anno. in dicto. c. episcopus.  
de preben. Et idem in terminis prop  
riis videtur velle Oldradus consilio suo  
cxlix. quod incipit: Queritur utrum  
mortuo. Ubi plus dixit quod si episcopus  
de suo proprio fecit expensas in curia  
vel alibi pro utilitate ecclesie sue: et pro  
pter hanc expensam imposuit charitati  
uum subsidium subditis: sed ante soluti  
one subsidii mortuus est episcopus de  
redibus episcopi debebit illud subsidium  
et ipsi habebunt percipere illam subven  
tionem argu. l. usufructu. ff. solu. matri.  
Sed verum est quod in casu quo consuluit  
Oldra. dicit quod papa concesserat episcopo fa  
cultatem exigendi subsidium. Sed non  
credo quod privilegium pape ibi fuisset ne  
cessarium: sed forte fuit obventum ob cau  
telam ratione dubii evitandi ut. l. testa



menta. *L. de testa. vel forte subsidium*  
q̄ petebatur erat immoderatum et per  
ipsius exactionez grauabantur subditi  
contra. c. cum apostolus. de censib. ideo  
fuit necessarium priuilegium seu indul  
tum pape.

Quinquagesimo quero: An subditi  
prescribere possint q̄ non prestent cha  
ritatiuum subsidium episcopo. Respon  
deo q̄ non: quia hoc esset prescribere cō  
tra charitatem: et sic prescriptio non pos  
set habere iustam causam seu iustum fo  
mentum. Item quia petere tale subsi  
diū pendet a facultate superioris causa  
rationabili subsistente: ideo ibi non cur  
rit prescriptio que nō currit in his que  
sunt facilitatis iuxta notata per *Inno.*  
in. c. cum ecclesia sutrina. de causa poss.  
et proprie. et in. c. bone. el. secundo. de po  
stu. prelat. Et ita per istas rationes q̄  
non currat prescriptio contra prestatio  
nem charitatiui subsidii tenent *Hosti.*  
*Anto. de butr. et Abbas siculus in. c. cū*  
apostolus. de censib. et domini de *Rota*  
in antiquis decisio. sexcentesima septua  
gesimasexta que incipit *Dic q̄ subsidii*  
*Idem* videtur velle *Pet. de anchara.*  
post *Pau. in clem. i. in fine. de iure pa*  
trona. Et pro hoc facit quia in tributis  
non currit prescriptio ut. l. compit. *L. d.*  
prescrip. xxx. anno. et. s. porro publice  
functiones. xvi. q. iii. Et notat glo. ma  
gna. in. c. cum non liceat. de prescrip. et  
in. c. tua. el. secundo in verbo tributa. de  
decimis. et in. c. decime. i. glo. prima. xvi.  
q. i. et. c. clerici. xvi. q. iii. Contrarium  
tamen videtur velle *Abbas sicul⁹ in. c.*  
dilectus. de off. ordina. vbi dicit q̄ valet  
prescriptio q̄ ecclesia particularis non  
teneatur contribuere i oneribus comu  
nibus cum aliis ecclesiis per tex. cum  
glo. in clem. i. de censibus. Sed respon  
deo q̄ clem. i. de cens. intelligitur de in

ribus episcopalibus et oneribus prescri  
ptibilibus prout est quarta decimarum  
et mortuorum que est prescriptibilis  
etiam contra episcopum ut in. c. de quar  
ta. de prescrip. non autem de imprescri  
ptibilibus ut est charitatiuum subsidium  
et quedam alia iura episcopalia: de qui  
bus per doctores in. c. cum venerabilis  
de censib. Fateor tamen q̄ l3 particula  
ris ecclesia non possit prescribere chari  
tatiuum subsidium contra episcopum: ta  
men poterit illud prescribere contra ali  
as ecclesias diocesis: videlz ut relique  
ecclesie teneantur episcopo ad prestatio  
nem integri subsidii etiam pro rata que  
alīs competeret huic particulari ecclesie  
prescribenti. Ita concludit *Abb. sicul.*  
consilio suo. xcv. quod incipit *Iesu chri*  
sti saluatoris eiusq̄ piissime genitricis:  
per ea que notat *Jo. de ligna. in. c. acce*  
dentes. de prescrip. vbi voluit q̄ l3 parti  
cularis ecclesia nō possit prescribere cō  
tra legatum vel nuncium sedis aposto  
lice q̄ non teneatur ad contributionem  
procuracionis legatorum: potest tamen  
contra alias ecclesias diocesis prescri  
bere q̄ relique ecclesie teneantur ad in  
tegram procuracionem legatorum. Et  
hoc dictum intelligo verū nisi tot essent  
prescribentes contra reliquas ecclesias  
q̄ indirecte ex prescriptione minueretur  
charitatiuum subsidium episcopo: forte  
quia relique ecclesie essent non soluēdo  
vel nimis grauarentur ex solutione in  
tegrum subsidii pro se et ecclesiis que pre  
scripserunt soluendo secundū dominum  
*Lardi. zaba. in dicto. c. accedentes. qui*  
ita intelligit et declarat dictum *Jo. de*  
ligna. ibi. Forte tamen valeret prescri  
ptio vel consuetudo q̄ non prestaretur  
per clerum integrum subsidium episco  
po: s3 certa portio tantū seu quantitas mi  
nor loco subsidii p ea q̄ scribit. d. *Lardi.*  
zaba. i. cle. i. i. p. i. iii. q. d. iur. pa. et i. c. cū



venerabilis. de censu. sicut de procurato  
re rōne visitationis debita etiam tenet  
glo. i. c. quicūq; recognouerit. xvi. q. vii.  
et Inno. i. quadam extrauaganti que in  
cipit: venerabilibus. et i. c. cum ex officii  
quem sequitur ibi Anto. de but. de pre  
scrip. et Archid. in. c. relata. x. q. i. Pro  
quibus est bonus tex. i. c. olim. de censu.  
Et quod notat Bar. in. l. si prius. i. pri  
us. ff. de aqua plu. arcen. presertim si esset p  
scriptio vel consuetudo tanti temporis  
cuius non est memoria in contrarium p  
c. i. de prescrip. li. vi. et c. super quibusdā  
§. preterea. de verbo. signi. Et aliter fir  
mare videantur Jo. and. in. c. ultimo. d  
censib. lib. vi. et Abb. sicu. in dicto. c. cum  
ex officii. Predicta tamen credo in  
telligenda et declaranda secundum ea que  
scribit dominus Card. zaba. in cle. i. in  
xiii. qōne de censib.

Quinquagesimoprimo quero: Episco  
pus ex causa manifesta et rōnabili impo  
suit charitativū subsidium subditis suis:  
et prefixit eis certum terminū ad solue  
dum: contingit q; quidam beneficiarius  
in sua diocesi post impositionem subsidii  
et ante solutionem et ante lapsum tempo  
ris soluendi perceptis iam fructibus il  
lius anni: renūciavit beneficio: vel mor  
tuus est: vel translatus est ad aliā eccle  
siam seu permixtavit beneficiū: vel alio  
dimisit beneficium: an successor in bene  
ficio qui nullos fructus illo anno perce  
pit ex beneficio teneatur ad solutionem  
charitativi subsidii: an vero teneatur il  
le qui dimisit beneficium fructibus iam  
perceptis. Dominicus in. c. presenti. §.  
porro. circa principium per illum tex.  
de off. ord. libro. vi. concludit q; tenebit  
soluere ille: qui percepit fructus illius  
anni: non autem successor in beneficio:  
qui fructus nō percepit. Et ita dicit se  
pluries determinasse. Pro quo facit q;  
hoc onus videtur reale: et soluitur respe

ctu fructuum: ideo debet solui per illum  
qui fructus percepit ut in. l. quero. ff. de  
usufruc. lega. et l. generali. §. si. eodē titu  
lo. et l. neq; stipendium. ff. de impensis.  
et l. hactenus. ff. de usufruc. et l. si pendē  
tes. §. si quid cloacarii. eodem titu. Et  
pro hoc quod notat Anto. de but. con  
silio. lx. quod incipit: In nomine Jesu  
christi. videtur primo aspectu. Sed  
contrarium teneo: quia cum talia sint  
onera realia: et principaliter imponantur  
dignitati seu beneficio ad ea tenet pos  
sessor beneficii etiam pro preterito tem  
pore ut. l. imperatores. ff. de publica. et  
habetur in. l. si. in glo. in verbo pensati  
ones. Et sine censu. vel reliquis. ad hoc  
tex. in. c. i. de solut. Et istam partem in  
decima papali imposta post Jo. d. mon  
te Durlo disputando tenet Jo. and.  
in regula iuris non est in mora. in mer  
curialibus. libro. vi. quem sequitur Se  
de. consilio. ccix. quod incipit: Capitulum  
vacante sede. Hoc idem in decimis  
predialibus preteritis nō solutis ab au  
ctore qui percepit fructus q; debeat sol  
ui per modernū possessorem predii cō  
sultat Feder. consilio. lxxxi. quod incipit  
Laicus de predio. Et hoc tenent Jo.  
and. Anto. de but. et Abbas siculus i  
c. cum homines. de decimis. et Hostie.  
Jo. and. et Abbas siculus in. c. postora  
lis. eodem titulo. Ad idem quod notat  
Zenze. in clemē. prima de censibus. ubi  
sub dubio tamen forte dicit q; possessor  
beneficii tenetur soluere iura episcopa  
lia non solum pro presenti tempore sed  
etiam pro preteritis temporib; quibus  
auctor suus qui percepit fructus iura  
episcopalia nō soluit: et h; de hoc ibi mul  
tum dubitet Petrus de anchora. qui  
non audet firmare. Tamen dominus  
Card. zaba. in dicta clemē. prima in  
xi. q. tenet istam opinionem: videlicet q; pos  
sessor beneficii possit pueniri et p preteritis  
iuribus epalib; nō solutis ab auctorib;



In contrariū tamen multum vige-  
ret. i. l. apud euz. i. prin. *L. de cētorib⁹*  
et peqhatoribus. li. xi. presertim si colla-  
tio beneficii est facta nouo possessori be-  
neficii per eum qui petit nunc subsidium  
et debitum ppterito tempore: vt pul-  
chre ad propositum declarat Archi. in  
c. si quis latus. xvi. q. i. Sed ppter hoc  
non auderem recedere a priori opione  
que est cōis. Fateor: tamē q si epus  
vellet agere cōtra illuz qui dimisit bene-  
ficiū iam perceptis fructibus illi⁹ ani-  
imposito charitativo subsidio sed nōdū  
solutū q posset eum compellere ad solu-  
tionem: quia i eius est optioe vtruz ve-  
lit agere ptra possessorē beneficii: an cō-  
tra illum qui percepit fructus. Et  
idem est i aliis iuribus epalibus secūdu  
d. Card. i. d. cle. i. i. xi. q. Et hoc idem in  
decimis predialibus ante eum firmavit  
Jo. an. i. d. c. cū homines. de deci. et sed.  
in d. consil. lxxxi. et Tho. in scda scde. q.  
lxxxvii. arti. ii. i. fi. et glo. si. in. c. pleriq. d.  
pact. Pro hoc tamē facit qd notat glo.  
magna in. c. si quis presbyteroz. de reb⁹  
ec. non alie. et in. c. monemus. xii. q. ii. et i  
c. ex presentium. de pigno. et in. c. abbas  
de his que vi metusue cā fi. et i. c. cū ve-  
nissent. i. gl. pen. de resti. i. integ. Fateor  
tamē Jo. an. i. d. mercu. non est i mora  
q si possessor compellatur ad soluendū  
subsidium eo soluto si ille qui dimisit be-  
neficiū perceptis fructibus et eis aspor-  
tatis erat talis qui nō faciebat fructus  
suos: vel malo modo eos consumpsisset  
conueniri poterit per possessorem bene-  
ficii: qui coact⁹ fuit soluere subsidium re-  
petendo solutum. Pro quo bene facit  
tex. cum glo. in vbo pteritū. in. l. apud  
inlianum. §. heres. de lega. i. Et idēz vi-  
dit Sede. in dco consil. ccix. Et respōdet  
Jo. and. in dca regula non est i mora.  
ad contraria q loquuntur in mero usu  
fructuario qui facit fructus suos i vita  
et i morte: et ad onera tenet suo proprio

nomie: quod non est in beneficiato: pre-  
sertim habente dignitatem seu admini-  
strationē ut notat glo. ordinaria i. d. c.  
presenti. qui per dimissionē beneficii sui  
quo ad illud beneficiū habetur p mor-  
tuo ut. vii. q. i. §. ecce. Et predicta nul-  
to fortius procederent quando quilibz  
eorum percepisset partem fructuz illi⁹  
anni. Et quidam voluerint quemlibet  
teneri pro rata fructuum perceptorum  
arg. l. diuortio. in pri. et l. de diuisione. ff.  
solu. matr. Equum tamen et magis ho-  
nestuz esset q epus vel collector subsidii  
cui datur optio conueniendi quez velit  
ex predictis ut supra dixi pelleret que-  
libet ad solutionem pro rata fructuum  
perceptorum. Et si ille qui dimisit bene-  
ficiū percepisset omnes fructus illius  
anni: ipsum soluz compelleret ad soluti-  
onem subsidii per regulam qui sentit. d.  
reg. iur. li. vi. quia ut dicit tex. i. l. unica.  
§. pro secundo. *L. de cadu. tol.* non ē fe-  
rendus is qui lucrū quidem amplectit⁹  
onus autem annexum contemnit. Et  
hic adde que scripsi supra i. xxxiii. qdē.

Quinquagesimo secūdo quero: Si eccle-  
sia est sita i confinibus duarum diocēsu  
cui epus soluet ecclesia illa charitativum  
subsidium. Respondeo non esse hoc ca-  
su attendendum i cuius diocēsi sint pre-  
dia illius ecclesie per ea que dixi supra i  
xxxv. qdē. Sed in hoc quidam dicunt  
q vterqz episcopus poterit exigere sub-  
sidium charitativuz et alia iura episcopa-  
lia pro dimidia per. l. adeo. §. insula. et §.  
fi. ff. de reruz diui. et in. l. arbor. ff. cōi di-  
uid. et in. c. cū quis. §. i. de sepult. lib. vi.  
et c. relatum. cl. secūdo in fine de testam.  
et in. §. insula. in situ. de rerum diui. Et  
istam opinionem sequi videtur Abbas  
sculus. de parrochi. c. super eo. Alii te-  
nent q quilibet in solidum habebit iura  
episcopalia. Et hoc i terminis tenet glo.  
i. c. licz i regulis. i vbo puenit. xvi. q. iii.



Sed hec opinio non placet: quia ex duplici onere faciliter contingere posset quod ecclesia gravaretur. *¶* c. cum apostolus. *¶* s. prohibemus. de censib. et quia quodammodo monstrum videretur quod ecclesia haberet duo capita eque principalia. *¶* c. quoniam in plerisque. de off. ordina. et c. in apibus. vii. q. i. Alii tenent quod illius censeri debet ecclesia ubi est caput arg. l. cum in diceris. ff. de reli. et sump. fune. Et in hoc et residere Innocentius. in d. c. super eo. de parrochi. post varias opiniones recitatas. Alii is videtur quod illius debeat censeri ecclesia in cuius diocesi est porta ecclesie per. l. prediis. *¶* s. qui domum. et quod ibi notat Bar. de lega. iii. et Bar. in l. qd. pelauit. ff. de dam. infec. et Bal. in addi. i. l. si tertius. de aqua plu. arcen. Sed hec opinio non placet: quia ubi est paries porta ibi existens non habet alterare dispositionem iuris ut est tex. in c. unico. in fine et ibi Domini. de p. se. eccle. vel alta. li. vi. Nec placet precedens opinio: quia tota ecclesia una est et indivisibilis. c. noviciatus. vii. q. i. et cle. frequens. *¶* s. penult. de excessi. prela. Unde concludo quod ratione dubii poterunt ambo episcopi invicem concordare quod alternis vicibus exigant charitativum subsidium et alia iura episcopalia arg. cle. plures de iure patro. et l. quotiens. in prin. ff. de usufruc. et l. via. ff. de servitu. titu. generali. et l. cdi dividuo. *¶* s. cum de usufructu. ff. cdi dividuo. Nec in hac concordia erit necessarius consensus rectoris illius ecclesie per tex. in cle. si una. de reb. eccl. non alie. Et in primum faciat. c. dudum. de rebus eccl. non alie. lib. vi. quod loquitur quando agitur de totali alienatione particularis rei immobilis ecclesie rectore consentis. Si vero nolent concordare super alterna perceptione charitativi subsidii et aliorum iurium episcopaliu: quibusdam videtur quod per se ipsos se impediant. et sic uterque excludatur per tex. i. l. ii. *¶* s. fi. ff. qui. mo. usufruc. amit. et i. d. l. quotiens. in prin.

ff. de usufru. Sed hoc non credo verum isto casu: quia delictum et culpa prelati non debet nocere ecclesie. xvi. q. vi. c. si episcopus. et regula delictum. de reg. iur. li. vi. Sed credo quod hoc casu archiepiscopus metropolitani ipsorum eos cogere poterit ut concordent super perceptione charitativi subsidii et aliorum iurium episcopaliu: ex quo discordia episcoporum vertitur in preiudicium ecclesie in personis constitute per tex. i. l. huiusmodi. *¶* s. si. et quod ibi notat Bar. de lega. i. et in l. si. i. prin. ubi etiam Bal. l. cdi delega. precipue si dicitur na fuerit discordia illa inter episcopos per tex. notabile in c. placuit. xc. disti. Poterit etiam metropolitani ordinare quod alternis vicibus ab illa ecclesia subsidium charitativum et alia iura episcopalia percipiantur. Et sic alternis vicibus ipsa ecclesia conferatur ut tenet glo. no. i. d. c. l. in regulis. xvi. q. iii. Et idem recitat Innocentius. i. d. c. super eo. de parrochi. l. ibi ultiate non resideat in hac opinione. Sed hanc opinionem amplecti videtur ibi Anto. de but. et ista tenet etiam Abbas sicu. i. c. ultio de re iudica. Et hec opinio mihi placet preferim si metropolitani videret imminere periculum: ne episcopi propter prentionem huius ecclesie in confinibus posite veniant ad rixas et arma per. l. equissimum ff. de usufruc. et per ea que notat Specius. i. de peti. et poss. *¶* s. i. v. i. summa. et i. titu. de sequestra. poss. et fruc. *¶* s. i. v. sed non quid ubi agitur. et Jo. and. i. regula lo cupletari in mercur. li. vi. et Ang. i. autem ut liti. iurent. *¶* s. i. Sed si ageretur de oneribus mere personalibus: tunc procedere possent deca Jo. and. Domini. et aliorum i. d. cum quis. *¶* s. i. de sepul. li. vi. Et hic adde quod scribo infra i. l. xiii. quone.

Quinquagesimotertio quero: Si episcopus nomine sue ecclesie petat subsidium charitativum a subditis: an subditus possit petere quod fiat compensatio eius quod

sibi debet episcopus nomine sue ecclesie. Et eodem modo petat subsidium pro compensatione debiti subsidii de debito subsidii sic per l. ff. de compensa. modo debitum si quis si esset debitor quod tunc non fieret in l. l. de compensa. debet se intromittere in l. in provinciis meritis et accusa. l. de exco. m. b. Bar. li. xii. Et de cdi filio epi vel papae fides infra duos *¶* s. qui compensatio fidei glo. in verbo pens. nisi index sit minus ad hoc phan secundum Bal. in l. l. Preceda limbo vero subsidium legitime mentorum ipsius admittetur compensatio in ca. l. de compensa. petetur propter defectum status negocium ff. de conlecto. pape petere imposita propter fatentem glo. in d. l. ob dico si episcopo petenti obtineretur compensatio nomine suo proprio episcopo: quia talis compensatio debet secundum Ant. q. xiii. per tex. o compen. Pro quo in l. eius. v. extra Si autem ageretur de rum esset quod tunc ratio ut est casus



sibi debet ep̄s nomine et intuitu ecclesie  
ep̄alis. Et eodem modo si collector pa  
pe petit subsidium: An possit obici exce  
ptio cōpensationis de eo qđ habenti sol  
vere subsidium debet camera apostolica  
Rūdeo qđ sic per tex. in l. idem iuris. et  
l. si. ff. de cōpensa. Quod est verum dū  
modo debitum sit ex eadem statione: se  
cus si esset debitum ex diversa statione  
qđ tunc non fieret cōpensatio ut est tex.  
in l. i. l. de cōpen. qđ unus officialis nō  
debet se intromittere de officio alterius  
vt. l. in provinciis. et ibi Barto. l. d. nu  
merariis et actuariis li. xii. et l. quicūq.  
l. de executoribus et exactoribus. et ibi  
Bar. li. xii. Et de tali debito qđ petitur  
cū fisco ep̄i vel pape cōpensari debet fie  
ri fides infra duos menses ut. l. aufert.  
§. qui compensationē. ff. de iure fisci. et l.  
fi. cū glo. in verbo indaginem. l. de cō  
pensa. nisi iudex statueret breviores ter  
minū ad hoc pbandū quod facere possz  
secundū Bal. in l. in ea. l. de compen.  
P̄cedā limbo vera nisi charitativum  
subsidium legitime peteret ob causas ali  
mentorū ipsius ep̄i: quoniam tunc non  
admitteret cōpensatio: ut est casus i. d.  
l. in ea. l. de compen. Et idem dico qđ  
peteret propter exercitum missum pro  
defensione status ecclesie p tex. in l. ob  
negociū. ff. de compen. Vel quādo col  
lector pape peteret subsidium seu decimā  
impositā ppter fauores fidei xp̄iane ut  
sentit glo. in d. l. ob negociū. Et idēz  
dico si ep̄o petenti charitativū subsidium  
obiiceret cōpensatio de eo quod ep̄s dō  
nomie suo proprio ex psona sua nō tāqđ  
ep̄s: quia talis compensatio admitti nō  
debet secundū Archid. in c. sacerdotes  
xii. q. iiii. per tex. optimū in l. penul. ff. d.  
compen. Pro quo est quod notat Bal.  
in l. eius. §. extra queritur. l. de ppen.  
Si autē ageret de solutione tributi cla  
rum esset qđ tunc nō admitteret cōpen  
satio ut est casus in d. l. in ea. et in d. c. l.

aufert. §. ut debitoribus. et glo. i. in c. de  
cime tributa. xvi. q. i.

Quinquagesimoquarto quero: An col  
lectores vel alii. officiales deputati ad  
colligendū seu exigendū subsidium chari  
tativum in certo loco si ibi sunt benefici  
ati teneantur ipsi etiam p rata sua cōtri  
buere ad solutiōez subsidii. Videtur qđ  
sic per tex. et glo. in l. actores. l. de exa  
ctio. tribu. li. x. Sz tenendo qđ charitati  
uum subsidium nō sit munus ordinariū  
sed potius extraordinariū put conclusi  
supra in. xxii. q. predicti officiales sunt  
exempti a tali solutione scđm Bar. i. l.  
i. in fi. l. de immunita. nemī. conce. li. x. p  
tex. in l. honorem. ff. de muner. et hono.  
Nisi teneremus qđ tale onus soluendi  
subsidium esset mixtum: qđ tunc a tali one  
re officiales non excusarent scđz Bar.  
in d. l. honorem. Ad l. actores respōde  
ri potest qđ loquitur in muneribus ordi  
nariis et mere realibus: ad que subeūda  
officiales tenentur.

Quinquagesimoquinto quero: An a  
finia lata in cā charitativā subsidii possit  
appellari. Hosti. in summa de censibus  
§. ex quibus causis. §. quid si subditus  
dicat. ponit p pstanti qđ sic ut dixi supra  
in. xvii. q. Quod credo verū regularit  
p. l. et in maioribus. l. de appell. et c. de  
appellationibus. de app. sicut et appella  
ri potest in cā decimarū ut notat glo. i. c.  
tua. el scđo de deci. et in aliis causis p̄is  
etiam spūalibus ut est tex. in cle. dispen  
diosam. in fine de iudi. Sed hoc itelligo  
verū nisi subsidium charitativū impo  
neret ppter necessitatē alimentorū ep̄i:  
quo casu cum alimēta petant ex officio  
propter inopiaz a finia in tali cā subsidii  
lata nō posset appellari scđm Spe. in ti.  
de appella. §. in quibus. §. sed nunquid  
quādo iudex decernit. et Bar. in l. mella  
in prin. ff. de alimen. et cib. lega. et in l. fi.



circa prin. ff. de appella. reci. z Bal. in. l. nemo. L. de sum. trini. z fide catho. Et idem dico si subsidium imponeret p aliqua alia cā dilatione non recipiente: puta quia opprimentibus hostibus imminet ruina z periculum status ecclesie: nisi p subsidium cito subueniatur. Hoc enim casu cum res sit peritura non debet dici q appellatio sit permessa per tex. in. l. fi. ff. de appel. reci. z i. l. quisquis. L. quoz appel. non reci. z in. §. sunt quorum. v. si quis etiam ausus. ii. q. vi. Et hoc vult Spe. i. dcō. §. in quibus. v. octauo quando res. z Hosti. i. summa in titu. de sen. z re iud. §. quo remedio. v. quinto quando res. z Jo. an. in. c. romana. de appell. li. vi. Et ideo dicit Bal. in. l. unica i pe. col. v. quid si unus scholaris. L. si d momenta. poss. sue. app. q a snia lata in cā studii non potest appellari: puta vtrum turbans studium possit expelli: quia studium non patitur dilatiōem. Sicut nec etiā appellari potest ne cadaver seu corpus humanū tradatur sepulture scdm glo. z Jo. and. in. c. ex parte. el primo de sepul. z Archi. in dcō. §. si quis etiaz ausus. z Spe. in dicto. §. in quibus. v. octauo quādo res. per tex. i. §. penul. i autē. ut cum de appel. cog. quia sepultura hominis non recipit dilatiōem ut. l. ne corpora. ff. de relig. z sumpt. fune. z. l. fi. z autem. item qui domum. L. de sepulc. xio.

Quando autem appellatur licite a snia lata in cā subsidii ad quē sit appellandum. Dic q si arbitri pronunciarunt secundū ea que dixi supra in. xvii. q. appellabitur ad papam per tex. cum glo. i. v. bo iudicem. in. c. ab arbitris. de off. dele. lib. vi. Si vō appellet a collectore pape imponēti subsidium appellabit ad papā tanq̃ a pape delegato ut in. c. super questione. de off. delega.

Quinquagesimo sexto quero: Descendendo modo ad subsidii quod imponit

per papā qd tex. i. cle. ii. de deci. appellat decimam beneficioz: sed pprie decima non est: qz frequenter variatur secundū glo. in cle. dispendiosam in vbo decimis de iudi. An Imperator z principes seculares teneant cōtribuere ad subsidium impositum per papam p expeditione tuncum in defensione fidei xpiane. Respondeo q sic per tex. in. c. maximianus z. c. ab impatoribus. z. c. ostendit. xxiii. q. iii. z in. c. regum. z. c. princeps. xxiii. q. v. z in. c. quoniam. x. di. z in. c. cum ad verum. xvi. di. presertim Imperator qui est vasallus pape z ei iurat fidelitatem ut i. cle. i. de iureiuran. Sicut cōuerso cum Imperator nō potest cohercere suos subditos inobedientes: papa tenet sua potentia domare rebellionem ipsoz scdm Inno. in. c. l. ex suscepto. de fo. compe. Pro quo est bonus tex. i. c. i. de forma fidei. in vfi. seu. z in. c. de forma. in fine xxii. q. v. Et qz bi duo gladii debent se invicem iunare. c. dilecto. in fi. de sen. ex. li. vi. z. d. c. cū ad vex. Et sepe videmus q ecclesia inuocat auxilium seculare. c. tanta. i. fi. de excess. prela. c. i. z. c. quoniam in plerisqz. de off. ord. xvii. di. c. nec licuit c. postulasti. de homic. c. petimus. xi. q. i. cū multis similibus q auxiliū Imperator mādāt sibi exhiberi ut est tex. i. §. si quis p aliquē clericū. in auten. de san. epi. qui tex. est canonizatus. xi. q. i. c. si quis ptra aliquem clericum.

Quinquagesimosextimo quero: Si papa imponat subsidii vel implorat auxilii a principibz secularibus vel a laicis preserti p auxilio fidei z defensione religionis xpiane ab oppssioe turci. Principes vō seculares ei subsidii ibumanit denegant vel id p̃stare negligunt: an possint ad id per papā cōpelli vel censura ecclesiastica coartari. Videt q nō p tex. i. c. hortatu. xxiii. q. viii. vbi Adrianus papa solo hortatu z precibus induxit regem



Karolum ad bellū p̄tra longobardos  
antea per Pipinū eius patrē susceptū  
Ad idē tex. i. c. p̄trea deuotionis. ea. cā  
z. q. Pro hoc quod notat Inno. i. c. in  
quisiōi. in fi. de sen. excom. vbi dicit q̄  
si papa p̄cipiat laico qui nō est de iurisdī  
ctione sua nec rōne persone sue nec alia  
ratione nō videt quare debeat obedire.

Sed p̄rium credo: q̄ etiam per cēsu  
ras ecclesiasticas cōpelli poterunt. Et  
hoc expresse tenent Jo. an. Ant. de bu.  
z Abbas sic. i. c. exposuit. de dila. p̄ illū  
tex. in verbo p̄ ecclesie romane subsidio  
z per tex. in. c. administratores. xxi. q. v.  
Pro quibus etiā allego tex. in. c. ex cōi  
cam. el. i. §. moneant. de heret. z i. c. sta  
tuimus. de cle. maledi. z i. c. adrianus. el  
ii. coniuncta glo. i. lxxii. di. Ad idē alle  
go glo. Inno. z doc. i. c. i. de of. ord. z in  
c. iudei siue saraceni. cuz glo. in verbo ex  
cōicationis. de iude. Idem sentit Inno  
in. c. q̄ super bis. de voto. Pro hoc fa  
cit. c. decernimus. de sent. exco. li. vi. c. se  
culares. de fo. p̄p. co. li. c. ii. d. except. co.  
li. z. c. licet. d. iureiu. eo. li. Rōne enī pec  
cati z inobedientie ecclesia nō solum ex  
cōicat iudices seculares ut in dictis iuri  
bus: sed etiam Impatōrē reges z alios  
p̄icipes seculares. c. nouit. d. iudi. c. duo  
sunt. xvi. di. c. valētinianus. lxxii. di. c. si  
aut. xi. q. iii. Plus dicit Abbas siculus  
in. d. c. exposuit. q̄ papa pōt acius q̄ p̄  
excōicationē punire p̄sertiz Impatō  
rem ei denegātē subsidū allegat. c. vene  
rabilē. de elec. z. c. alius. xv. q. vi. z. c. ad  
abolēdā. §. statum. d. here. Sz meli⁹ fa  
cit cle. i. de iureiu. z. c. ut officiū. §. fi. de  
heret. li. vi. Et sic sērit q̄ forte p̄p̄t hoc  
p̄ eū pōset iuste idicere bellū vel p̄cede  
re ad penā priuationis: q̄ forte nō essz  
absōnū dicere: q̄ cū agatur de sustenta  
tione fidei z religionis xp̄iane subsidio:  
non pōt negari quā inhumanit̄ auxiliū  
ecclesie denegando grauissimū delictū  
cōmittat: z clauēs ecclesie p̄tenere vide

atur z periuriū icurrit p̄traueniendo fi  
delitatis iuramēto p̄ eū p̄estito secūdū  
formam dē cle. i. de iureiu. z. c. tibi dñō  
lxxii. di. Et ideo deponendus merito cē  
seatur per tex. cum glo. in verbo grauif  
sima. in. c. ad apostolice. de re iudi. lib. vi.  
z glo. in. d. c. alius. vt etiaz pulchre ad p̄  
positum determinat Hosti. in summa d  
elec. §. quis eligat. §. p̄sult⁹ apud lugdu  
num: p̄sertim si Impatōr sepius ab ec  
clesia requisitus ut auxilium imp̄tatur  
subsidium nō exhibet p̄ glo. magnā i fi.  
in. c. si papa. xl. di. Ad. c. hortatu. z. c. p̄te  
rea deuotiōis. pōt faciliter rñderi q̄ ibi  
Adrianus papa ex vrbānitate curialif  
fuit locutus hortando: cum tamē pōset  
mandare z p̄pellere: q̄ hortatus pape  
habet p̄ mandato cle. i. cum glo. i verbo  
exhortamur. de testi. et. c. i. et ibi docto.  
de testa. Ad hoc. c. rogo. xi. q. iii. et quod  
plene notat Anto. de bu. in. c. nam cōcu  
piscentiā. de cōsti. Predicta itelligo  
vera nisi papa seu sedes apostolica ex  
redditibus vel bonis romane ecclesie se  
iuuare pōset ab oppressione turci: quo  
niam cū istud sit remedium subsidiariz  
ita demū cogi debent ad hoc subsidium  
p̄incipes seculares quādo ecclesia non  
potest sibi subuenire. Hoc satis colligit  
ex his que scribit Anto. de but. in. c. cuz  
non ab homie. i. prima col. v. z nō. q̄ ces  
santibus. per illū tex. de iudi. Pro quo  
bene facit tex. in. c. ii. in fi. de cle. excom.  
mīn. z in. c. cū ad verū. xvi. di. z i. c. quo  
niam. x. di. et in. c. dilecto. in fi. de sentē.  
excom. li. vi. dum tex. dicit q̄ bī duo gla  
dū cōsueuerūt exigente necessitate sibi  
inuiē suffragari z in inuamē alteri⁹ sub  
uentione mutua frequentius exerceri.  
Ex quo infert Anto. de but. in. d. c. cuz  
nō ab homie: q̄ quādo iudex ecclesiasti  
cus hz potestātē carcerandi: z hēt carce  
res habiles ad clericos detinendos: nō  
potest artare iudicē secularem ad carce  
randos clericos p̄ debitis: quod dictūz



refert etiam et sequitur Abbas siculus  
in. d. c. cum non ab homie. Et p hoc fa  
cit tex. in. c. illi autem. et c. si priuati. xii.  
q. i. et c. clericos. et c. pastor. i. q. ii. et in. l. si  
quis a liberis. §. sed si filius. ff. de liber.  
agn. et c. quonia quicquid. xvi. q. i. Nec  
credo q ecclesia teneatur prius vedere  
bona sua presertim sacra anteqz compel  
lat principes ad prestationem subsidii:  
quia iura que loquuntur de talium rex  
alienatione ponderant necessitate ut in  
c. aurū habet ecclesia. et c. sicut oīno. xii.  
q. ii. et signanter tex. i. autem. hoc ius. l.  
de sa. san. ec. canonizata. x. q. ii. c. hoc ius  
dum rex. dicit: nec aliunde soluere valet

An autem Imperator vel principes  
seculares teneantur pape seu pontifici  
pro subsidio predicto prestare exercituz  
sumptibus suis ipsorū principū. Videt  
q sic per tex. in. l. suo victu. ff. de op. lib.  
Sed hoc pender ex his q scribit Spe.  
in ti. de feu. §. quoniam. v. xxii. et v. seq.  
et Oldra. p. l. cxxxiii. quod incipit: Sa  
ctum tale est quidam miles. et Bar. in. l.  
si non sortem. §. libertus. ff. de cōdi. ide.  
et in. l. menia. §. i. ff. de annu. leg. et Bal. i.  
c. i. ultia col. de capita. qui curia ven. et  
in. l. liberti liberteqz. l. de ope. liber. et. l.  
quoniam liberi. post glo. ibi. l. de testi.  
et Anto. de but. et doe. in. c. i. quibusdaz  
de penis. et glo. in. c. vos autem. xvi. q. i.

Et an principes a quibz papa exigit  
subsidium refricare possint in dubiū: an  
bellum quod indicit per papam sit iustū  
vel iniustum: forte dicēdo q hoc cau nō  
licet ecclesie pugnare ptra infideles re  
nocando in dubium dicta p̄ria Inno. et  
Hosti. i. c. qd sup his. d. voto. et Archi.  
in. c. si de rebus. xxiii. q. vii. et Oldr. p. l.  
lxvii. quod incipit: An contra saracenos  
et Pe. de anchor. in repetitione regule  
peccatum. in tercia qōne li. vi. vel aliter  
allegando q bellum non sit iustum: ita  
q ipsi possint cognoscere de veritate bu  
ius exceptionis pēdet ex his que plene

scribunt Inno. Jo. an. Anto. de but. et  
doe. in. d. c. i. de off. ord. et Suiel. de cu.  
Bar. Bal. et moderni i. l. magistratibz  
ff. de iurisd. om. iud. et Bart. in. l. diuus  
et. l. non est dubium. ff. de custo. reo. Sz  
in principibz secularibus qui sunt vasal  
li pape put est Imperator per dictaz de.  
i. de iureiurā. et multi alii clarius dicen  
dum est q stante dubio: an bellum sit iu  
stum tenentur prestare subsidium pape  
secundū glo. notabilem i verbo offende  
re in. c. i. de noua forma fide. pro qua est  
optimus tex. formalis in. c. i. in prin. i. ti.  
hic finit lex deinde cōsue. regni. et in. c.  
quid culpatur. in fi. xxiii. q. i. nec eorum  
est cognitio an bellum sit iustum vel iu  
stum secundū Bal. hoc plene attingen  
tem in dicto. c. i. in. ii. col. in ti. hic finitur  
lex deinde consue. regni. et Anto. de bu.  
in. c. olim. el. i. §. si. ad secundum ad quos  
spectet cognoscere. de rest. spo. Si tamē  
bellum esset iniustum etiaz vasalli pape  
ei licite denegarent subsidium scdm glo. i.  
c. de forma. in glo. i. xxii. q. v. et in. d. c. i.  
de noua forma fidei. et in. c. breui. et ibi  
latius docto. de iureiuran. et est satis de  
mente tex. in. d. c. i. de noua forma fidel.  
dū dicit: Si pringat te rem aliquā iniu  
ste vel fortuito casu et. et dum dicit: Si  
scinero te velle iuste offendere aliquē et.  
quando iniusticia belli est notoria: et est  
belluz ad offendendum: secus si ad defen  
dendam ecclesiam ut est tex. apertus in  
d. c. i. i. prin. hic finitur lex deinde consue  
tudines et. et ibi clarius Bal. de quo vi  
cendum ut ibi latius per eū et per eūde  
Bal. in. c. i. in prima col. in titulo quibz  
modis feud. amit. vbi plene loquitur su  
per hac materia.

Quinquagesimo octauo quero: An  
aliquis subditus possit privilegio pape  
se tueri q nō teneat ad solutionem sub  
sidii p papam impositi. Oldra. cōsil. ciii.  
quod incipit: Circa ppositam questionē

circa si. concludit q  
dictionibus. li. x. A  
Jo. an. in. c. cū in  
et q nullus potest  
et q non teneatur  
non possit per eū  
Oldra. intelligo ver  
et generale exim  
tunc iste casus non  
per tex. in. l. nemini  
Sed si esset spēale  
a papa precise de nō  
impositum vel impo  
vel sedem apostolicā  
da decima papali.  
privilegium sit seru  
renocet per regulari  
li. vi. et c. i. et ii. xxv. c.  
credendum q per p  
concedatur. Et p  
stantia. dū dicit nisi  
ullegium sedis apol  
sit exempta. Ad idē  
res. in verbo nisi pe  
de p̄scrip. Nec ob  
in dicto. c. cum instā  
ibi sequuntur Anto  
q ideo nō valeret ta  
ibi eximeret ab obe  
ret acceptus quod  
la. xiii. di. quod non  
pro predictis allego  
et Anto. de bu. in. c.  
hāc loqui videatur  
silio. c. liii. quod incip  
amen: in qōne que  
federicum. per. l. vac  
lib. x. Et per multa  
respondi potest.

Quinquagesimonon  
p̄sentio inter papā  
cam et clerū certe t  
mine subsidii seu de  
tantam summam si



circa si. concludit q non per. l. i. *L. de in*  
*dictionibus. li. x.* Et p hoc quod notat  
 Jo. an. in. c. cū instantia. de censu. vbi dī  
 cit q nullus potest se pūilegio pape tu  
 eri q non teneatur ad eum venire vel q  
 non possit per eū excoīcari. Sed dīcū  
 Oldra. itelligo verum quādo pūilegiū  
 esset generale eximens a muneribus: q  
 tunc iste casus non comprehenderetur  
 per tex. in. l. neminem. *L. de sa. san. eccl.*  
 Sed si esset spēale pūilegiū cōcessū  
 a papa precise de non soluendo subsidū  
 impositum vel imponendum per papā  
 vel sedem apostolicam vel de non soluē  
 da decima papali. Nō video quī tale  
 pūilegiū sit seruandū donec p papā  
 renocet per regulam decet. de regu. iur.  
 li. vi. c. i. c. ii. xxv. q. ii. Non est tamen  
 credendum q per papā tale pūilegiū  
 concedatur. Et p hoc tex. i. d. c. cum in  
 stantia. dūz dīcit nisi forte per spēale pū  
 ilegiū sedis apostolice q nō credim?  
 sit exempta. Ad idem tex. in. c. acceden  
 tes. in verbo nisi per spēale pūilegiū  
 de prescrip. Nec obstat dictum Jo. an.  
 in dicto. c. cum instantia. supra relatū qd  
 ibi sequuntur Anto. de bu. z Abb. sicu.  
 q ideo nō valeret tale pūilegiū: quia  
 ibi eximeret ab obedientia pape z effice  
 ret acephalus quod esse nō potest. c. nul  
 la. xciii. di. quod non est in casu isto. Et  
 pro predictis allego quod notat Jo. an.  
 z Anto. de bu. in. c. puenit. de immu. ec.  
 l. 3. alr loquī videatur De. de ancha. con  
 silio. ccliii. quod incipit: In xpi nomine  
 amen: in qōne que vertitur inter dūm  
 federicum. per. l. vacuatis. *L. de decuri.*  
*lib. x.* Et per multa alia: quibus facili  
 responderi potest.

Quinquagesimonono quero: Facta ē  
 puentio inter papā seu camerā apostoli  
 cam z clerū certe diocesis: q clerus no  
 mine subsidii seu decime papalis teneat  
 tantam summam soluere pape quando

contingerit per papā imponi decimam:  
 deinde ptingit q papa spēaliter excimit  
 quendā beneficiatū illius diocesis a so  
 lutione subsidii seu decime papalis: que  
 ritur an clerus teneatur ad solutionem  
 integri subsidii sicut prius an vō detra  
 hi debeat portio que cōtingeret illuz be  
 neficiatum exemptum si nō fuisset exē  
 ptus. Videri dicendum q tanto minus  
 debeat solui ppter exemptiōem illius p  
 tex. in. l. vnica. *L. ut nullus ex vicariis*  
*pro alienis vicariis debitis teneatur li.*  
*x. z in regula non debet. de regu. lib. vi.*  
*z in. l. si fundū sub conditione. §. si liber*  
*tus. de leg. i.* Et hoc videt tenere Spe.  
 in ti. de censu. §. nunc dicendū. v. quid si  
 vniuersitas alicuius loci quem sequunt  
 Jo. an. z Anto. de bu. in. c. puenit. de  
 immu. ec. z De. de ancha. consilio. ccliii.  
 quod incipit In xpi nomine amē. in qōe  
 que vertitur. z Stepba. in cle. presenti.  
 de censu. z Ange. in. l. si vnus. §. item si  
 pactus. ff. de pactis. Ita dicens ibi tene  
 re Guicel. de cu. z Ray. Pro quo dicit  
 esse glo. ordinariam in. l. vacuatis. *L. d.*  
*decurio. li. x.* Pro quo etiā allego Bal.  
 in. l. etiam in ultima col. *L. de execu. rei*  
*iudi.* Ad idem quod notat Bar. i. l. mu  
 nerum. §. si. ff. de mune. z bono. vbi dicit  
 q de iure cōi onus deficientium nullus  
 teneat subire allegat. l. i. *L. d. oī agro de*  
*serto. li. xi.* Sed prius teneo p ea que  
 notat Bar. post Ja. de are. in. l. ab oib?  
 in prin. p illum tex. de lega. i. vbi dicit q  
 si dicat statutum q comitatēses teneat  
 soluere salariūz potestati postea excimit  
 aliqua villa ceteri tenebunt ad integrū  
 salariū potestatis. et sequit Per. de an  
 cha. i. dicta cle. presenti. Sed melius ad  
 propositū adduco quod scribit Lar. za  
 ba. in deā cle. pūti. in fi. vbi dicit q si col  
 lecte debent ab vniuersitate alicui tanq  
 supiori si iure superioritatis excimit ali  
 quos a solutione sicut est papa hoc casu  
 exēptio singulorū nō pderit vniuersitati



et ideo infert quod si papa specialiter eximit aliquos a solutione pcurationis legati per hoc reliqui non minus tenentur ad integram pcuracionem legati. Dictum autem Spe. in d. §. nunc dicendum. intelligitur secundum eum in collectis que debentur ex contractu non autem de iure communi et ratione superioritatis prout est prestatio subsidii charitativi et pcuracionis legatorum sedis apostolice. Et idem substantialiter concludit Abbas sic. plene hoc attingens i. e. accedentes. de prescrip. Pro hoc quod notat Bar. in l. actores. per illum tex. L. de exac. tribu. li. x. Nec obstat quod dixi supra de pcuracione inter clericum et papam seu cameram apostolicam per quam videtur quod hic sumus in debito ex contractu quia conventio illa est duntaxat super quoribus: quoniam ipsa prestatio subsidii seu decime papalis est debita de iure communi ad omnem requisitionem pape per. c. ii. de preben. li. vi. et c. i. in fi. ut lite pendens. Si tamen tot eximerentur quod ceteri gravarentur in prestando integrum subsidium revocari debet tale privilegium exemptionis per. c. suggestum. de deci. secundum Car. zaba. in d. c. p. i. i. fi. imo possunt reliqui integrum subsidium denegare: et ad papam appellare secundum Car. zaba. in d. c. accedentes. quia non est verisimile quod papa voluerit eximere cum gravi preiudicio aliorum arg. l. ii. §. si quis a principe. ff. ne quid in loco pub. et c. super eo. d. off. deleg. Et Abbas sic. in d. c. accedentes. in ultima col. super hoc ultimo distinguit An privilegium exemptionis sit per papam concessum: motu proprio: An vero ad supplicationem alicuius: cuius distinctio non placet: quia motus proprius non tollit defectum intentionis pape ut sentit Jo. an. in c. si motu proprio. de preben. li. vi. et domini de Rota in novis decisione c. viii. que incipit Inter hec motus proprius et expressus Egi. d. bellame. deci. cccclxxv. que incipit Premisse tres. Que inten-

tio pape est per sua rescripta non velle alios gravare ut dictum est. Super ista etiam materia quando ex pluribus gravatis uno vel aliquibus exemptis ceteri teneantur ad integram prestationem: et quando detrahi debeat portio exempti videndum erit quod scribit Ang. et Jo. de imo. in dicta l. ab omnibus. in prin. et Lodo. pont. plene in l. iiii. §. actor. et sic. quarto dubitatur. ff. de re iudic. Et quando est facta predicta compositio qualiter debeant illi qui composuerunt inter se onus decime sic compositae dividere: declarat Bar. in dicto. §. actor. et melius Bal. in l. etiam. in penult. col. et melius ibidem in ultima col. §. or. modo pone dominus mediolani. L. de execu. rei in di. et Bar. in l. ne quid. ff. de incend. rui. et naufrag. et in l. i. in v. col. §. quero qualiter imponatur. et §. sequenti. L. de mulie. et in quo loco. li. x. et Bal. i. autem. de functo. in ultima col. L. ad etu. Inno. i. c. grave. de sen. excom. glo. in c. cupientes §. ad hec. in verbo discreta. de elec. li. vi.

Sexagesimo quero: Utrum episcopus cum clero ex causa privilegiare possint aliquem beneficiatum ibidem forte nobilem vel advocatum: quo ad hoc quod non teneatur solvere subsidium impositum per papam seu decimam papalem. Videtur quod non per tex. in l. vacuatis. L. de decurio. li. x. et alia que diffuse adducit De. de ancha. consilio. ccliii. quod incipit: In christi nomine in questione que vertitur. Pro hoc tex. i. l. ius emphiteoticum. secundum unam legem. quam approbat ibi Bar. L. d. fun. patrimon. li. xi. Sed dic quod ex quo episcopus et clericus hoc faciunt ex causa valet privilegium etiam subdito processum secundum Spe. in ti. de cens. §. nunc dicendum. §. quid si universitas fecit pactum Quod intelligo vix quo ad preiudicium ipsius cleri et concedentium privilegium duntaxat non autem quo ad preiudicium pape vel camere apostolice exigentis decimam seu

subsidium: cui per preiudicium secundum Lodo. quod incipit In christi nomine de decisione proposita hoc bonus tex. in l. de pactis. et in l. iiii. §. si in l. ii. et l. iii. §. si Et ad idem optimum de bu. post glo. in c. dicit quod pactum per tur a solutione processum apostolicorum teneantur sed non in rui. Pro hoc etiam biton. et l. sequenti notat Archid. in c. i. i. Quid autem ratio quod episcopus suis nomine proprio privi. questione.

Sexagesimo primo questione. lvi. quod papa re aliquos quod non tenent subsidium seu decimam quod quidam privilegia pape pape solvit substatione quod per talem indicitur privilegio cum invenerit quod rem privilegium in solutione dorum. Dic quod sic per ibi notat Bar. L. d. nulla munera suscep. notat Ly. in l. volum. L. de excusa. tuto. L. pont. consilio. ccliii. quod nomine amicus pro decimationis. in ultimis co si nulla emanassent compulsi est solvere extruendi. circa prin. totum. ff. de munc. sponte et sine prestat penderet ab illa vulg.



subsidium: cui per hoc nullum inferitur  
preiudicium scdm glo. & Bar. in dicta. l.  
vacuatis. & Lodo. ponta. consilio. ccliii.  
quod incipit In xpi nomine amen: pro  
decisione propositae consultationis. Pro  
hoc bonus tex. in. l. inter debitorem. ff.  
de pactis. & in. l. iii. in prin. ff. de transac.  
& in. l. ii. & iii. l. sine censu vel reliquis  
Et ad idem optime quod notat Anto.  
de bu. post glo. in. c. pleriqz. de pact. ubi  
dicit qd pactum per quod clericus libera-  
tur a solutione procuratoris legatorum  
apostolicorum tenet in preiudicium paci-  
fcentium sed non in preiudicium legato-  
rum. Pro hoc etiam allego tex. in. l. de  
bitorum. & l. sequenti. l. de pactis. & qd  
notat Archid. in. c. si quis laicus. xvi. q.  
.i. Quid autem sit in subsidio chari-  
tativo quod episcopus exigit a subditis  
suis nomine proprio. Dixi plene supra i  
xlvii. questione.

Sexagesimoprimum quero: Dixi supra  
questione. lvi. qd papa potest privilegia-  
re aliquos qd non teneantur ad solutio-  
nez subsidii seu decime papalis: Pone  
qd quidam privilegiatus instante colle-  
ctore pape soluit subsidium cum prote-  
statione qd per talem solutionem no pre-  
iudicetur privilegio suo: an protestatio  
eum inuict: ita qd remaneat sibi saluum  
privilegium in solutione aliorum subsi-  
diorum. Dic qd sic per tex. in. l. i. & quod  
ibi notat Bar. l. de his qui sponte ci-  
vilia munera suscep. lib. x. Et per id qd  
notat Ly. in. l. voluntarie. in. v. questione  
l. de excusa. tuto. Et idem tenet Lodo.  
ponta. consilio. ccliii. quod incipit. In xpi  
nomine ame pro decisione propositae co-  
sultationis. in ultimo dubio. Et ideo vi-  
de si nulla emanasset protestatio si p vim  
compulsus est solvere per tex. in. l. cura  
extruendi. circa prin. & nec si per vim ex-  
torum. ff. de mune. & bono. Si autem  
sponte & sine preestatione soluisse: tunc  
penderet ab illa vulgari qone: an p uni

cum actum contrarium videatur quis  
renunciasset privilegio suo: de qua late  
per Ly. i. dicta. l. voluntarie. & p Inno.  
in. c. accedentibus. de privile. & per glo.  
& omnes doctores in. c. cum accessissent.  
de constitutio. An autem protestatio  
predicta vitiet illam solutionem subsidii  
factam tempore protestationis Ly. sen-  
tit qd non in. d. l. voluntarie in. v. qone.

Sexagesimosecundo quero: Si epus  
nomine proprio vel collector nomine pa-  
pe exigit subsidium charitativum a sub-  
ditis beneficiatis: & eodem tempore co-  
currant creditores clerici a quo petitur  
subsidium: an debeat preferri creditori-  
bus petens charitativum subsidium. Di-  
co qd sic: quia ante omnia solui debet cen-  
sus superiori scdm Jo. and. & Anto. de  
bu. in. c. eam te. de eta. & quali. & Archi.  
in. c. cum singula. circa medium de pben-  
li. vi. Sicut dominus prius deducit qd  
sibi a seruo debetur ut. l. sed si damnum  
§. peculium. & §. preterea. ff. de peculio.  
Nec mirum quia si funeraria actio et mul-  
te alie de quibus in. l. ii. cum sequenti. ff.  
de privileg. credi. habent privilegium ut  
preferantur aliis creditoribus multo for-  
tius hec que est fiscalis & valde pia: ut p-  
batur ex tex. in. c. cum apostolus. §. pro-  
hibemus. de censi. Hoc tamen intelligunt  
vex Jo. an. & Ant. de bu. i. d. c. ea te. Si  
debitum fuit pccu cu clerico ignorate vel  
pccate plato nunc subsidium exigere: secus  
si illo scierte: qd tunc plato pcurreret cum  
aliis creditoribus per. l. i. ff. de tributo.

Sexagesimotertio qro: Si epus petit  
charitativum subsidium a subditis: & eodez  
tpe collector pape ab eisdem petit subsidium  
& usqz petit ex legitima ca: an utriqz sit  
pstatum. Rndeo qd sic si utriqz pot pstatum  
p id qd scribit Ant. d. bu. p. doc. i. c. cum  
nup. d. censi. ubi dicit qd si eode tpe pcur-  
rat duo visitates ecclesia hebuit duas p-  
curaciones. Et ideo erit scdm eos: si unus



tantum visitat vice duorum quibus cōpetit visitatio. Si vero subditi non possent soluere nisi unicum subsidium: debet illud solui collectori pape: et cessabit subsidium impositum per episcopum arg. in c. qui resistit xi. q. iii. z. c. si a sede. de preb. li. vi. Et per hoc allego quod norant Archi. Jo. an. z Domi. in c. romana. de cens. li. vi. ubi dicunt quod si archiepiscopus z metropolitanus z episcopus diocesanus visitant ecclesiam: ecclesia non potest prestare nisi unicam procuracionem: illa prestabit archiepiscopo tantum maiori non autem episcopo. Similiter dicentes quod si archidiaconus cui ex consuetudine competit visitatio z episcopus visitant ecclesiam que non potest prestare nisi unicam procuracionem: illa prestabitur episcopo non autem archidiacono. Pro hoc etiam quod notat Inno. i. c. in lateranensi. ultra medium de preben. z in c. cum ex officio. in glo. sua penul. de prescrip. que sequitur Archi. ix. q. iii. in. §. fi. Et per hoc facit. l. contra pupillum. §. is qui ad manus. ff. de re iudi. et quod notat Hosti. i. summa de ma. z obe. §. z ad quid. §. quid si duo sunt. z glo. in c. cum parati. de appellat. Si autem exigentes subsidia diversa essent paris conditionis: tunc recurrendum esset ad glo. magistrum in l. ciues. l. de incolis. lib. x. Et ad ea que plene scribit Spe. in titulo de seu. §. quoniam §. xii. z §. sequenti. et Lodo. pont. cōsilio xlvii. quod incipit: In Christi nomine amen: visis necessariis. ubi plurima adducit: hoc tamē difficile esset reperire per c. quoniam in plerisque. de off. ord. z sicut in unaquaque. xxi. q. ii. Nisi forte ex dispensatione pape put fuit in Augustino ut in c. non aut. vii. q. i. Et hic adde quod scripsi supra questione. llii.

Sexagesimoquarto quæro: Episcopus locauit cuidam omnia bona z fructus episcopatus sui: contingit postea quod durate locatione episcopus exigit charitativum subsidium a subditis: Utrum illud quod percipitur ex solutioe subsidii cedere debeat lucro ipsius pductoris. Videtur quod non quia illa non censent in fructu que non renascuntur ut l. diuortio. §. si vir in fundo. ff. soluto mar. Et ideo dicit ibi Bar. z in l. quedam. §. nihil. ff. de edēdo. quod illud quod non percipitur nisi semel ut est lucrum quod percipitur ex pthocolis notarii non debet esse in fructu. Contrarium credo esse verius quod imo cedat lucro conductoris per tex. in l. usufructu legato. §. i. ff. de usufruc. z in l. itē si fundi. in prin. co. ti. z in l. pctor ait. §. quod de fructibus. ff. de bo. auc. iudi. poss. z in cle. statutū. de elec. Et pro hoc allego quod plene notat Jo. an. in additi. Spe. in ri. de loca. §. nūc aliqua. §. xliii. ubi post multa videtur concludere quod nisi de mente contrahentium vel ex cōiecturis aliter presumatur conductor fructuum ecclesie cedit lucrum capoldi pueniens ex renouationibus vel inuestituris quas facit prelatus: Ad idem quod notat Bar. in l. fi. ff. so. mar. quem sequitur ibi Jo. de imo. ubi tenet per si mulier dedit castrum in dotem marito: etiam lucrum quod prouenit ex iurisdictione ut condemnationes z mulcte seu pene que exigitur propter delicta dicunt esse in fructu: z cedunt lucro mariti. Et respondet ibi Bar. ad illud quod dicitur quod non dicuntur fructus nisi renascantur: dicens quod nunquam ex aliqua re illud idem quod semel natum est postea renascitur sed aliud eiusdem generis: z ita est in iurisdictione: quia sepe z sepius cōtingit quod cōmittuntur delicta propter que pene mulcte z condemnationes bonorum imponuntur que dicuntur renasci hz non in eodem numero z specie bonorum. Et eodem modo dico quod cum subsidium charitativum possit ultra semel imponi ut cōclusi supra quōne. xxi. Luz pluries occurrere possint legitime cause ex quibus rōnabiliter possit exigi subsidium satis dici possit: quod hic fructus

renascatur: z per ad. §. si vir in fundo facit quod notatur in l. expen. z in c. i. §. pensita. z in c. i. §. cogniti. Bar. in de no. ope. num. p. quod ibi notat L. emp. Sateor: rationem vel aliter per fiduciam reze per re possit quod episcopus intendebat quod hoc ex subsidio obueniret per. c. intel. de verbo. sig. pro. post. Pleu in ad. l. sed z si susceperit hoc bene facit quod in verbo agendo. l. locat. §. qui marit. l. anito. in prin. ff. de

Sexagesimoquinto quæro: Episcopus locauit supra prima percipitur ex subsidio autem uniuersali pductoris episcopus: Quod si erat unus cōductor subsidium reperitur alius cōductor lucrum subsidii debet: quod cum tempore quod tunc percepti quod anno postea fit solutio. ff. de usufruc. z cōdus scdm uniuersal. emp. Pro notat Bal. post. L. om. iudi. z in l. diuortio. z in rubrica. Caritas tamen hz magistraliter tractare hz.



renascatur: et per hoc remanet responsus  
ad. §. si vir in fundo. Et per predictis bene  
facit quod notat Bal. in. l. i. de fruc.  
et lit. expen. et in. l. i. si. de si propter pub.  
pensita. et in. c. l. §. sciendum. i. ti. de feudi  
cogni. et Bar. in. l. in puinciali. §. si ego.  
de no. ope. nun. per. l. creditor. in prin. et  
quod ibi notat Ly. in additi. ff. de actio.  
empti. Fateor tamen quod si ex quantitate  
precii vel aliis pbabilibus cōiecturis cō  
siderata rex et personarū qualitate cōsta  
re posset quod eps in generali locatione nō  
intendebat quod hoc cōmodū quod percipit  
ex subsidio obueniret pductori: tunc nō  
veniet per. c. intelligentia. et c. preterea.  
de verbo. sig. prout etiam pcludit Jo. an.  
post Pileū in additi. in. d. v. xciii. allegat  
l. sed et si suscepit. §. i. ff. de iudi. Et per  
hoc bene facit quod notat glo. in. l. i. §. i.  
in verbo agendo. ff. de supficie. et Bar. i.  
l. corē. §. qui maximos. ff. de publica. et i.  
l. aristo. in prin. ff. de dona.

Sexagesimoquinto: Stāte opione quā  
tenui supra prima qōne: quod cōmodū quod  
percipitur ex subsidio charitativo debe  
atur vniuersali pductori bonorū seu red  
ditū cōpatus: Quid si tpe impositi sub  
sidii erat unus cōductor: sed tēpore quo  
soluitur subsidium forte sequenti anno  
reperitur alius conductor: cui pductori  
cedet lucrum subsidii. Dico quod primo cō  
ductor debet: quia debitum est contra  
ctum tempore quo erat cōductor: et fru  
ctus percepti quorum intuitu sequenti  
anno postea fit solutio per tex. in. l. defū  
eta. ff. de usufruc. et in. l. iulianus. §. si fru  
ctibus scdm unum intellectum glo. ff. de  
actio. emp. Pro quo bene facit quod  
notat Bal. post Ly. in. l. si. ff. de iurisdic.  
om. iudi. et in. l. diuortio. in prin. ff. soluto  
matr. et in rubrica. l. de rex pmi. in fi.  
Veritas tamen huius pendet ex his quod  
magistraliter tradit Barto. in. l. si. ff. de  
iure fise.

Sexagesimosexto quero: Papa impo  
nit generale subsidium quibuscūque bene  
ficiatis pro expeditione cōtra infideles  
vtrūque cardinales rōne beneficiorū suorū  
teneantur ptribuere ad prestatiōem bu  
iusmodi subsidii. Dñs Lodo. monta. pfi  
lio suo. ccccxviii. quod incipit: Omnipō  
tentis dei postulato suffragio: i. cāu quo  
queritur nūquid. pfuluit expresse quod nō  
teneantur ad prestatiōem talis subsidii  
mouetur pluribus mediis. Primo per  
l. senator. et l. nemo. l. dignit. li. xii. vbi  
dicitur quod senatores exempti sunt a muneri  
bus: quibus senatorib⁹ cardinales equi  
perantur ut i. c. ecclesia habet senatum.  
xvi. q. i. et in. c. cōstantinus. xvi. di. et no  
tat Anno. in. c. cū te. de re iudi. et habet  
in. l. i. §. de qua re. ff. de postulan. Facit  
tex. in. l. ius senator. l. de dignit. li. xii.  
vbi Imperator seipsū connumerat inter  
senatores. Secūdo per ea que notat  
Hosti. et Jo. an. in. c. ad liberandam. de  
iudeis. vbi referunt quandam extrava  
gantem Anno. tertii per quā i subsidii  
terre sancte imposuit subsidii omibus  
subditis et prelati: i. qua subiungit: nos  
autem et fratres nostri sancte romane  
ecclesie cardinales plenariam decimam  
persoluem⁹ et c. Per que verba colligit  
quod ideo papa se cū cardinalibus obtulit  
soluturum: quod alis i generali impositiōe  
cardinales nō pprehendebant. Ter  
tio per ea que notant Jo. mo. et Jo. an.  
in. c. unico de scisma. li. vi. vbi dicitur quod in  
materia penali seu reuocatoria priuilegi  
orum dispositio loquens per verba quā  
tūcūque generalia nō pprehendit card  
inales: nisi de eis fiat spēalis mentio per  
illum tex. et propterea dicunt ibi olim fu  
isse declaratum declaratoriam Bonifa  
cii octauī: de qua in. c. si. de concess. pbe.  
lib. vi. non comprehendere cardinales  
Pro quo etiā allegat notata per Jo. an.  
in. c. quia periculosus. de sen. exco. li. vi.  
vbi vult quod cardinales nunq̄ cōprehen



dantur sub censuris appositis in p[re]stione  
nisi d[icitur] eis expresse fiat m[en]tio. Quar  
to q[ui] cardinales sunt p[ar]s corporis pape  
vi. q. i. §. verum. §. si quis. z. l. quisquis.  
L. ad. l. iul. maie. z. ipsi sp[irit]uales fratres  
c. fundamenta. §. decet. de elec. li. vi. z. c.  
i. de off. lega. li. vi. unde sicut nō p[re]sumi  
tur papam p[er]sonā suam scrip[si]sse seu  
mandasse ut in. c. cu[ia] instantia. z. ibi nō.  
de censib. quia i[n] generali sermone intelli  
gitur exclusa persona loquentis. c. peri  
tio. de iur. iuran. z. l. inquisitio. L. de so  
lut. ita etiam intelliguntur exclusi card  
inales qui sunt p[ar]s corporis pape z. ei[us]  
m[em]bra. Quinto p[er] c. sedes. de rescrip.  
z. cl[erici] non p[oss]unt. de pen. z. c. qui ad agendū  
eo. ti. li. vi. z. per. l. fi. §. cui dulcia. de vino  
tri. z. oleo lega. z. l. nā q[uod] liquide. §. si. de  
pen. leg. cū cardinalatus sit maior qua  
cūq[ue] dignitate ecclesiastica p[re]ter papatū  
scōm Hosti. z. Jo. an. i. c. dilectus. el. i. d[icitur]  
p[re]ben. Et p[er] hoc etiam allegat. c. per ve  
nerabil[em]. §. rationibus. qui fil. sint leg.

Sexto z. ultio dicit non posse dici q[uod]  
cardinales rōne beneficior[um] suor[um] teneā  
tur tanq[uam] administratores seu cōmendata  
rii: q[uia] eo q[uod] ista qualitas cardinalat[us] re  
peritur adiecta adm[ini]strationi nō potest  
dici q[uod] ut adm[ini]stratores teneantur cum ap  
pellatione simplicis nō contineatur mi  
rum ut. l. titie textores. de lega. i. z. l. le  
gatis. de lega. ii. z. l. hoc legat[us]. de leg.  
iii. z. l. vim passam. §. p[re]scriptione. ff. de  
adult. z. allegat nō. per. d. Anto. de bur.  
in. c. at si clerici. §. de adulteris. de iudi.

Sz salua reuerētia tāti doc. credo q[uod]  
d. Vodo. pont. potius i[n] p[re]d[ic]to p[re]silio locu  
tus fuerit studio cōplacendi q[uam] aīo veri  
tatis exprimēde: z. opinor q[uod] veritas sit  
in d[omi]n[u]m: videl[icet] q[uod] cardinales teneantur  
ad p[re]statiōem subsidii quod imponit per  
papam in subsidium fidei xpiane. Q[uod]  
probabo rōne z. auctoritate. Et p[re]sup  
pono ante oīa q[uod] impositio subsidii ex ta  
li cā est fauorabilissima: q[uia] nullus p[oss]et es

se maior fauor q[uam] fauor fidei xpiane p[ro]p[ter]  
que[re] sepe receditur a terminis iuris. c. ii.  
de puer. in fide. z. c. indei. xxviii. q. i. z. c.  
ex multa. §. i. tanta quoq[ue] necessitate po  
puli xpiani. c. in fidei fauorem. z. c. accu  
satus. §. licet. z. quasi per totū. de beret.  
li. vi. Hoc sic p[re]supposito dico q[uod] rō na  
turalis dicit[ur] q[uod] ipsi teneant[ur] ad p[re]stati  
onem huius subsidii. Cū enī dicantur  
cardinales a cardine: q[uia] sicut a cardine  
regitur z. sustinet[ur] hostium: ita per card  
inales regitur z. sustinet[ur] vniuersalis ec  
clesia scōm glo. in. c. ii. de offi. archiep[iscop]i. dy.  
z. Archi. in. c. sacrosancta. per illum tex.  
in fi. xxi. di. z. i. c. vbi periculum. d. elect.  
li. vi. P[re]terea cum ipsi teneant locum  
apostolor[um] rōne maioris dignitatis q[uam]  
obtinent post papam p[er] c. per venerabi  
lem. §. rōnibus. qui fil. sint leg. iuncto. c.  
videntes. cu[ia] glo. xii. q. i. Sicut de ep[iscop]is  
etiam dicit[ur] tex. i. c. in nono. xxi. di. z. in. c.  
quor[um] vices. lxviii. di. qui minores sunt  
cardinalibus ut in. c. q[uod]q[ue]. ii. q. vii. vt ple  
nius ipse. d. Vodo. pont. hoc concludit  
p[re]silio. suo. cccxciii. q[uod] incipit. Nos estis  
lux mundi. Itēz cum dicantur esse colū  
ne ecclesie. c. accusatio. ii. q. vii. ibi: Colū  
ne sancte dei ecclesie que apostoli z. cor  
successores non immerito dicunt[ur]. z. cl[erici].  
si quis suadente. §. penul. de penis. ergo  
sicut hostium sustinet[ur] z. adiunatur a  
cardinibus sicut domus sustinet[ur] a colū  
nis: sicut apostoli omīa fecerunt p[ro] glori  
ficando z. ampliando Xpi nomīe etiam  
se morti subiciendo: ita conueniens est  
z. rōni consonum q[uod] cardinales contri  
buant ad solutionem subsidii in fauore[m]  
fidei z. religionis xpiane impositi. Itēz  
cum ut supra dictū est sint p[ar]s corpo  
ris pape qui vicarius est Christi ut. i. c.  
quanto. de transla. p[re]la. z. c. ita domin[us]  
xix. disti. Imitatores esse debent Iesu  
christi: qui ut legitur in actibus aposto  
lor[um]: Lepit primo facere postea docere  
vt alios v[er]bo parit[er] instrueret z. exemplo

Cum enim ipsi  
subsidia z. stipen  
ne facile inferior  
erūt ad talia exte  
de voto. c. cū in  
z. c. p[re]cipue. xi.  
tanq[uam] signū ad si  
omnes oculos a  
cl[erici]. de accusa.  
cōclusio p[ro]bat[ur]  
ex quibus pareb[at]  
lis p[ro]t. est bec g  
p[ro]bedit cardinal  
rate Archi. z. Jo  
de elec. li. vi. v  
dece. generaliter  
ita est in fauore a  
rum cōmendei nō  
etiaz cardinalē.  
Jo. mo. in extrai  
p[re]t. Excoīcamus  
de san. Ben. in. c.  
ma. li. vi. vbi dicit  
loquens cōp[re]ben  
quādo ē parit[er] p[ro]  
bus. z. ideo p[ro]ludi  
ret. c. felix. de per  
quis suadente. xvi  
illis z. introducta  
dūis clericalis ut  
cl[erici]. de sen. exco. cō  
lenz. quasi reuoca  
ad succedendas. d[icitur]  
credendum quasi l  
tanq[uam] cardinalis.  
notat Hosti. in. c. p  
li. vi. quē sequitur  
i. §. sacri. vbi dicit  
loquens de princip  
sit editus in fauor  
dit principes etiaz  
dicit se audisse a  
calem fuisse ipsius  
no per id quod no  
Dan. in cl[erici]. in ple



Cum enim ipsi cardinales prestiterint subsidia et stipendia pro auxilio fidei christiane facile inferiores eorum exemplo priores erunt ad talia exhibenda subsidia. c. magne de voto. c. cum in iuventute. de purg. cano. et c. precipue. xi. q. iii. quod cardinales sunt tanquam signum ad sagittam positum in quos omnes oculos coniungunt. c. qualiter et quando el. ii. de accusa. Quod autem ista sit vera conclusio probatur pluribus auctoritatibus ex quibus patebit quod dispositio favorabilis put est hec generaliter loquens comprehendit cardinales. Primo ex auctoritate Archiepiscopi et Jo. an. i. c. nemo deinceps de elec. li. vi. ubi volunt quod dispositio illa decre. generaliter loquens que introducta est in favorem animarum: ne cura animarum commendetur non idoneo comprehendit etiam cardinales. Secundo ex doctrina Jo. mo. in extravag. Bonifacii que incipit: Excoicamus. quem sequitur Domini. de san. Bem. in. c. ad succidendas. de scisma. li. vi. ubi dicit quod constitutio generaliter loquens comprehendit etiam cardinales quando est pariter proportionabilis cardinalibus. et ideo concludit quod etiam antequam emanaret. c. felicis. de penis. li. vi. dispositio. c. si quis suadente. xvii. q. iii. que est favorabilis et introducta in favorem totius ordinis clericalis ut est tex. in. c. contingit el. i. de sen. exco. comprehendebat cardinalem: et quasi reuocat que dixerat in. d. c. ad succidendas. dicens sibi tunc non fuisse credendum quasi loqueretur in causa propria tanquam cardinalis. Tercio per id quod notat Hosti. in. c. pro humani. de homi. li. vi. que sequitur ibi Jo. and. et Domini. i. §. sacri. ubi dicit quod ille tex. generaliter loquens de principibus et prelatibus: cum sit editus in favorem animarum comprehendit principes etiam maximi gradus: et ita dicit se audivisse ab auctore illius decreti. talem fuisse ipsius intentionem. Quarto per id quod notat Card. zaba. post Pau. in de. in plerisque. in prin. i. xvi. q.

de elec. ubi tenet quod dispositio illius de. generaliter loquens que inducta est in favorem cultus divini et dignitatis pontificalis non solum comprehendit archiepiscopos et patriarchas prout dixerat ibi glo. in verbo quacumque. sed etiam generaliter comprehendit quoscunque alios citra papam. Et propterea alii inter dominos meos de Hora me presente fuit determinatum quod regula cancellarie generaliter disponens quod nullus extra nationem suam vigore gratie expectative assequi possit parrochialem ecclesiam nisi intelligat et sciat intelligibiliter loqui illud ideoma comprehendat cardinales: cum regula illa edita fuerit in favorem animarum: quod sine dubio procedit in cardinalibus non residentibus in curia: quod illi non excusantur a residentia ut est tex. i. c. ex gestis. de de. non resid. Sed in residentibus in curia romana et assistentibus pape dubium facit: quia tales de iure communi excusantur a residentia in beneficiis suis secundum Jo. and. in addi. Spe. in titulo de cler. non residen. §. i. in fine. et i. titulo de legato. §. sequitur. Sed hoc non obstante credo quod bene fuerit iudicatum quia cum hoc privilegium cessare possit non residendo in curia: non haberi debet in consideratione: quia alii sequeretur quod regula illa de ideomate nullos officiales assistentes pape qui excusantur a residentia in beneficiis suis. p. c. cum dilectus. de de. non resi. Nec alios privilegiatos super residentia comprehenderet quod esset absurdum. Ad hoc enim ut lex contra omnes liget p. c. i. de psti. sufficit quod adaptetur ad ea que contra accidunt ut. l. nam ad ea. ff. de legi. et c. i. de cler. non resid. quod est contra verum quod ut plurimum curati resident in parrochiis suis: et curam animarum pro se exercent Illud autem de plano fateor quod in materia odiosa vel penali constitutio generaliter loquens per quaecunque verba non comprehendit cardinales nisi de eis fiat specialis



mētio: qz summi sunt patricii ut in. §. fili  
iustitias. insti. quibus mo. ius patr. po  
testa. sol. De quibus nisi spēaliter dicat  
cum spēali nora digni sint neglectum in  
telligitur ut. l. itē apud labeonem. §. hoc  
edictum. ff. de in iur. Et ita pprie intelli  
gitur et restringitur dictum Jo. mo. i. d.  
c. ad succedendas. volētis qz nunq̄ p̄sti  
tutio comprehendat cardinales: nisi de  
eis fiat spēalis mētio: qz intelligit quan  
do cōstitutio est penalis vel alr odiosa.  
Et ita declarat Abb. sicu. in cle. i. circa  
prin. de excess. p̄ela. Et p hoc dicit Tho  
sti. in. c. ex gestis. de cle. non resi. quem se  
quitur Jo. and. in addi. Spe. in tit. de le  
gato. §. sequitur qz constitutio cōmens  
censuras contra quēcunqz non compre  
hendit cardinales nisi de eis fiat spēalis  
mentio arg. c. qz periculosum. de senten.  
excom. li. vi. Et per hoc dicim⁹ qz pe  
na extranagantis execrabilis. §. qui vō  
imposita retinentibus beneficia incom  
patibilia sine dispensatione non hz locū  
in cardinalibus: ut est tex. in dēa extra  
nagati execrabilis. §. nos itaqz. et tenet  
Jo. and. in addi. Spec. in dēo. §. sequit  
in si. quicquid dixerit Abbas sicu. in. c.  
bone. el. i. de postu. p̄ela. et in. c. ecclesia.  
el. ii. de elec. Et ppter hoc recte etiaz cō  
sultit De. de ancha. p̄sil. suo. cclxxxviii  
quod incipit: In xpi nomie amē. Pro  
clariori euidētia qz regula cancellarie  
anullans gratias etiam motu pprio fa  
ctas nisi in eis exprimatū verus valor  
beneficii. non comprehendit gr̄as card  
inalibus factas: qz talis regula est exor  
bitans et restringenda. Et p multa alia  
motiva que ipse ponit ibi. Et propterea  
als fuit determinatū per dños meos o  
Rora me p̄nte qz dispositio extranagan  
tis Bonifacii octavi que incipit: In iun  
cte que punit p̄sitos in curia per papaz  
de ecclesia katedrali si administrant an  
teq̄ redimerit bullas de camera aposto  
lica nō comprehendit cardinales quib⁹

per papam prouisum est vel cōmendata  
ecclesia katedralis: qz dispositio illius ex  
tranagatis est penalis et odiosa et cōtra  
iura videlz p̄. c. transmissam. et. c. nostis.  
de elec. et. c. auaricie. eo. ti. li. vi. cūz ibi no  
tatis: vbi habet qz electus et p̄firmatus  
potest administrare quozū amboz loco  
succedit p̄visio apostolica ut notat glo. i  
verbo p̄visionem. in. c. i. de elec. li. vi. et i  
c. ut circa. in glo. ii. eo. ti. et lib. Restat  
modo r̄ndere ad motiva dñi Lodo. pon  
ta. adducta p parte cōtraria in dēo cōsi  
lio. Et primo ad. l. senator. L. de digni  
tati. lib. xii. r̄ndeo qz illa lex intelligitur  
de sordidis muneribus: lz ibi sit verbus  
generale a ceteris prestationibus quas  
iudices describunt a quibus munerib⁹  
sordidis de iure sunt exempti omnes il  
lustres ut. l. fi. L. de excusa. munez. li. x  
et oēs habētes culmina maximaz digni  
tatum ut est tex. in. l. maximaz. in prin.  
L. de excu. mune. li. x. A quibus mune  
ribus sordidis etiam exempti sunt non  
solum cardinales sed etiaz omēs clerici  
rōne snaz ecclesiaz et beneficioz ut. l.  
placet. L. de sac. san. eccle. et. i. §. nouaz.  
et. c. placet. xvi. q. i. Qz autem. d. l. senato  
rum. intelligatur solum de muneribus  
sordidis sentit ibi glo. in verbo nec non  
dum dicit inculcatio. Et hoc apertius  
ibi tenet Bar. ita summādo illum tex.  
et p hoc tex. in. l. quoniaz diuersi. L. de  
dignita. li. xii. Ad. l. nemo. L. de dignit.  
li. xii. r̄ndeo hoc v̄ez esse qz senatoribus  
nō potest indici munus nisi ex certa sciē  
tia principis. et p̄batur in. l. precipimus.  
eo. ti. Sed impositio subsidii ob fauorez  
fidei xpiane de qua dictum est facta est  
auctoritate pape et de eius certa sciētia  
qui scit eam impositionem cōprehendere  
cardinales. Ad secundum in quo vi  
cebatur de extranagati Inno. tertii re  
lata per Tho. et Jo. and. in. c. ad libe  
randā. de iudeis. videlz qz dicit nos aut  
et fratres nostri cardinales plenariant



decimā persoluimus. Rūdeo q̄ ibi nō  
fuerunt appposita illa verba eo quia car  
dinales non comprehendērent sub gene  
rali impositione subsidii: sed ppter ipsuz  
papam qui non comprehendebatur: q̄ i  
generali sermone non intelligitur psona  
loquentis ut. l. si mercedem. §. si. ff. d. ac.  
emp. z. c. petitio. de iureiur. Et semp in  
telligitur excepta persona p̄cipis ut in  
c. veniētes. de iureiurā. z. l. imperatores  
ff. ad municip. Vel fuit ideo de cardina  
libus expressum ibi ad cautelam ut faci  
lius alii inuitarentur ad solutionem nō  
q̄ non comprehendērentur in generali  
impositione: habundans. n. cautela non  
h̄z nocere ut. l. testamenta. l. de testa.  
z. l. qui mutnam. §. non ideo. ff. manda.  
Vel potest dici q̄ illa extrauagans sit  
renocata per tex. in probemio sexti. §. si.

Ad tertium dum adducebat dictuz  
Jo. mo. in. c. ad succidendas. de scisma.  
li. vi. volentis q̄ in generali dispositione  
nunq̄ comprehendantur cardinales ni  
si specificē de eis fiat mentio: satis plene  
fuit responsum supra: q̄ illa doctrina p  
cedit in penalibus z odiosis: hic autem  
sumus in fauorabilibus. Ad quartū  
dum dicebat Lodo. q̄ cardinales sūt ps  
corporis pape z eius membra. Rūdeo  
q̄ hoc non est simpliciter verū sed itel  
ligitur quo ad assistenduz pape z prestā  
da ei salubria consilia ut in. c. fundamen  
ta. §. decet. de elec. li. vi. non autēz q̄ car  
dinales tanq̄ pars corporis pape gau  
deant omnibus p̄uilegiis z prerogati  
tis quibus gaudet papa ut de se pater:  
sicut dicimus q̄ papa habet omnia iura  
in scrinio pectoris sui ut in. c. i. de consti.  
li. vi. Nam illud non est simpliciter verū  
sed intelligitur habere i scrinio pectoris  
per viros disertissimos z doctores cla  
rissimos quos semper in curia sua habe  
re p̄sumitur ut dicit L. y. in. l. omnium  
l. de testa. Vel intelligitur habere iura  
in scrinio pectoris quo ad iurium inter

prætationem scdm glo. in. c. p̄crea. xxiii.  
di. Alis enim si diceremus q̄ ex hoc q̄  
cardinales sunt membra et pars corpo  
ris pape non tenerentur ad prestationē  
subsidii: sequerēt eodem modo q̄ capitu  
lum seu canonici non tenerentur contri  
buere ad prestationem subsidii impositi  
per suum ep̄m q̄ ipsi sunt unum z idez  
corpus cum eo: quoniam ep̄us est caput  
z ipsi membra ut est tex. i. c. nouit. d. his  
que si. a p̄ela. sine consen. cap. z. c. cum  
clerici. de verbo. sig. Et q̄ debet esse dif  
ferentia inter dantem z recipientem ut  
in. c. si. de institu. z. c. per vestras. de iure  
patro. z. c. debitum. de baptis. qd̄ tamen  
est falsum: quia imo ipsi tenentur ad pre  
stationez subsidii charitatiui impositi p  
ep̄m: quoniam ipsi magis tenentur sub  
uenire ep̄o suo q̄ alii ut cōcludunt Tho  
sti. z Anto. de bu. i. c. ut p̄terite. d. elec.  
z dixi supra in. xxvii. q. Ad quintum  
dum adducebat Lodo. c. sedes. de rescrip.  
z de. non potest. de procura. Respōdeo  
q̄ c. sedes. loquitur i rescriptis ad lites  
que sunt odiosa ut in. c. ad bec. z. c. si. de  
rescrip. Et similiter de. nō potest. loqui  
tur in mandatis pcuratoriis in quibus  
debet fieri stricta interpretatio ut ē tex.  
in. c. cū olim. el. i. de off. deleg. hic autem  
sumus in materia fauorabili i qua fieri  
debet larga z ampla interpretatio. Si  
cut enim dicimus in litteris pape ad be  
neficia q̄ non comprehendit beneficiuz  
curatuz vel dignitas nisi de eo fiat men  
tio in litteris quoniam emanant littere  
odiose ut est tex. in. c. ultimo. de preben.  
z in. c. cum in illis. in prin. co. ti. li. vi. Ta  
men talia beneficia comprehenduntur  
sub generali vocabulo beneficiorum qm̄  
littere pape emanant in materia fauora  
bili ut est tex. in. c. si tibi concessio. de pre  
ben. li. vi. z in. c. tua. de verbo. sig. z hēc  
per glo. ordinariam in. c. beneficium. de  
reg. iur. li. vi. Ita dicendum est q̄ in ista  
generali z fauorabili dispositione com



prebendantur cardinales. Ad. l. fi. §. cui  
dulcia. de vi. tri. z. oleo lega. z. l. naz. q. li  
quide. §. fi. de penu. lega. rñdeo q. illa in  
ra loquunt in rebus non in personis ut  
hic. Vel loquunt quando precessit enu  
meratio specierum sub quibus id de quo q.  
ritur nullo modo prebendebat z. secu  
ra est clausula generalis quod nō est in  
casu nostro. Ad sextum z. ultimum  
dum dicebat Lodo. q. appellatione sim  
plices non venit mixtum: dico q. illud p  
cedit in materia odiosa ut est tex. in. c. l3  
canon. de elec. li. vi. iuncto. c. statutū. eo.  
ri. z. li. Sed secus est in materia favora  
bili prout est hic ut est tex. i. c. fi. d. sumo.  
z. in. c. cum tibi. de verbo. fig. z. plene per  
Bar. z. doc. in. l. ii. in prin. de verbo. obl.  
Preterea quāvis persona cardinaliū  
in multis sit privilegiata: tamē rōne be  
neficiorum que obtinent alio non docto  
subiacere debent illis in quorum diocesi  
bus obtinent beneficia sicut de exēptis  
dicit tex. in. c. cum capella. z. c. ex ore. de  
privileg. Sicut etiam de patriarcha ha  
bente cōmendā in diocesi epī determi  
nant Anto. de bu. z. Jo. de imo. p. Ho  
atinum in. c. ad supplicatōem. de renū.  
Pro hoc facit quod notat glo. ordina.  
in. c. i. iii. q. vi. Et per hec credo respōsū  
mortuis domini Lodovici.

Sexagesimosextimo quero: An iudei  
compelli possint ad solutionem subsidii  
impositi per papam p. tuitione z. defensi  
one fidei xpiane. Rñdeo q. sic: q. sicut  
ex prediis z. domibus suis coguntur sol  
vere decimas z. oblationes: de quibus  
soluerent xpiani si ea possiderent ut est  
tex. in. c. quanto. in fi. de usuris. z. in. c. ni  
mis. el. ii. de excess. prela. z. in. c. de terris  
de deci. z. tenet Immo. in. c. in aliquibus.  
de deci. z. Lap. allega. lxxiii. que incipit In  
dei nomine amen: dubitavius articul.  
z. Bal. in probemio Brege. in. iii. colū.  
De ecclesia per possessiones eorum de

terioris sit conditionis q. si possideren  
tur a christianis a quibus perciperet de  
cimas. Immo scdm magis cōm doct.  
sniam iudei teneantur etiā ad decimas  
personales ut tenet glo. in. c. decime. in  
verbo negocio. xvi. q. i. z. in. c. tua. el. ii. in  
verbo nequicie. de deci. z. Hosti. De. de  
ancha. d. Lar. zaba. z. cōiter doc. in. d. c.  
quanto. z. Anto. de bu. post doc. in. d. c.  
de terris. Indignū enim esset q. christi  
ani laici qui per papam possunt compelli  
ad solutionem talis subsidii: ut plene  
dixi supra in. lvi. q. et sequenti deterioris  
essent conditionis q. iudei. xxviii. q. i. c.  
omnes. Et eodem modo dico q. sarace  
ni z. alii infideles habitātes i. terris xpiani  
anorum vel existentes sub dñio xpiano  
rum cōpelli possunt ad pstatōem subdi  
dii impositi p. favore z. auxilio fidei xpiane  
p. ea que scribit Jo. an. i. addi. Spe.  
in rubrica de iudeis. v. est sciendū q. l3 d.  
iudeis. z. Oldra. consi. suo. xci. quod inci  
pit: Venit in dubium an saraceni. z. Ab  
bas sicu. i. d. c. de terris. z. p. utroq. dō  
bene facit quod notat Immo. in. c. quod  
super his. de voto.

Sexagesimo octavo quero: An decima  
papalis seu subsidii qd imponit p. papā  
debeat solui de bonis hospitalium lepro  
sarioz vel xenodochioz. Glo. ordinaria  
cum qua omnes transeunt in ele. si bene  
ficiorum. in glo. i. de deci. dicit q. tēpore  
Clemētis quarti z. Honorii emanarūt  
sup. hoc declarationes que repetite fue  
rūt tēpore Bonifacii octavi: quas dicit  
Jo. an. se vidisse sub bulla continentēs  
q. de redditibus talium locoz qui i. usus  
infirmoz z. pauperz convertunt decima  
papalis non debet solui. Et idem tenet  
ibi Pau. de leaza. dicens hoc fuisse tpe  
quo Bonifacius octavus imposuit de  
cimam p. guerra z. negociis regni Sici  
lie. Et hoc tenet etiā Lap. i. repetitōe  
c. de xenodochiis. in. lii. qōe. de relig. do.

Et sede. consi.  
nalis e. an dioce  
tracatu de qua  
principali. §. de  
re. Et aliquid t  
Sed quia p  
quuntur de his  
infirmoz z. pau  
cima papalis sol  
veruntur in usu  
spitalibus z. pau  
an. in addi. Spe  
ad intellectum b  
plurima iura z. r  
de talibus non d  
pallis. Subdit ta  
spitale esset datu  
dum sit iura ele  
tem. de relig. do.  
tatum hospitalit  
menta ministroz  
possint de decima  
ci. La tamē que i  
res predicti perci  
da. Pro quo uli  
preterea. L. de sa  
L. de epi. z. ele. ca  
raliter. Quid  
perest ultra usum  
ande eo soluet su  
pallis Lap. in de  
quo transit Jo. de  
luisse cum Jo. an.  
decima papalis: c  
re solum loquan  
in usus infirmoz.  
de. si beneficiorz. i  
dicens q. imo non  
de illo residuo: sed  
alioz pauperum  
necentiam maio  
ex quo ad hoc fue  
ti ut dicta ele. qui  
gis placet: tum e  
sunt favorabiles



Et Sede. consil. cxi. quod incipit: **N**ō talis ē an diocesan⁹. et Pe. de perus. in tractatu de quarta canonica in. xlii. qdē principali. v. demuz queritur de visitato re. Et aliquid tetigit supra in. xxxviii. q.

Sed quia predictae declarationes loquuntur de his que uertuntur i usus infirmoz et pauperum. Dubiū est an decima papalis solui debeat de his que cōuertuntur in usus illoz qui presunt hospitalibus et pauperibus deseruiūt. Jo. an. in addi. Spe. i rubrica de deci. v. itē ad intellectum hoc diffuse attingit: et per plurima iura et rōnes concludit q etia de talibus non debet solui decima papalis. Subdit tamen ibi Jo. an. q si hospitalē esset datum i beneficium put indum fit iuxta ele. quia cōtingit. s. ut autem. de relig. do. Nō si rectores hospitalium hospitalitati non deseruiūt l3 alimēta ministroz suoz qui deseruiunt possint de decima papali soluenda deduci. Ea tamē que in studio vel alibi rectores predicti percipiunt veniunt decimāda. Pro quo ultio bene facit. l. qui sub pretextu. l. de sa. san. ecc. et l. generalit. l. de epi. et cle. canoniza. xvi. q. i. c. generaliter. Quid autem de eo quod superest ultra usum infirmoz et pauperū an de eo soluet subsidium seu decima papalis Lap. in deā cle. si beneficior. cum quo transit Jo. de imo. ibi dicit se consulisse cum Jo. and. q de talibus solui d3 decima papalis: cum declarationes p̄dicte solum loquant de his que exponūt in vsus infirmoz. Sed Lar. zaba. i. d. ele. si beneficior. in. iii. q. tenet contrariū dicens q imo non soluet decima papalis de illo residuo: sed debet expendi i vsus alioz pauperum: vel p̄seruari ad superuenientiam maioris numeri pauperum ex quo ad hoc fuerunt redditus deputati ut dicta ele. quia contingit: et hoc magis placet: tum q2 declarationes p̄dicte sunt fauorabiles et introducte in fauore

alimonie pauperum: et ideo large interpretande ut dicit Jo. and. in addi. Spe. in deā rubrica: tum q2 una et eadez res nō debet diuerso iure cēseri. c. cum in tua. de deci. et c. cognouimus. xii. q. ii.

Sexagesimonono quero: An i solutiōe subsidii per papam impositi seu decime papalis deduci ante omia debeant expēse pro fructibus colligēdis facte: et sine quibus fructus percipi non potuerunt. Respondeo q sic scdm glo. in cle. si beneficioz. in verbo taxationem. de deci. q dicit ita contineri in quibusdam declarationibus pontificum. Et idem tenet ibi Lar. zaba. in. v. q. Et sequitur ibi Jo. de imo. Idem dicit Anto. de butr. post doc. in. c. cum homines. de deci. Pro hoc facit tex. in. l. i. l. de fruc. et lit. expen. et in. l. domum. l. de rei ven. et in. l. fruct⁹ ff. solu. mar. Et contrarium in hoc et male dicat Anto. de butr. post doc. in. c. si. d. voto. ubi dicit q vigesima reddituū ecclesiarum que imponit per papaz pro succursu terre sancte solui debet non deductis expensis. Nec obstat si dicatur q alie decime cōes et spūales solumuntur non deductis expensis ut in. c. cū homines. et c. non est. et c. tua nobis. de deci. quia ista decima papalis nō ē pprie et striete decima scdm Lar. in. d. cle. si beneficior. in. ii. et. iii. qdē. sed potius subsidium per ipsum papam imposituz et variabile. quia interdū imponit vigesima ut in. c. si. de voto. et in. c. ad liberandam. in antiqua compilatione de iudeis ut supra sepius dicitur est nec regulat ut alie decime spūales scdm glo. in cle. dispendiosam. in verbo decimis de iudi. l3 ista decima papalis ut refert Stepha. in dicta cle. si beneficior. Et Tho. in scda sede q. lxxxvii. arti. ultimo circa fi. hodie succedat loco decimar quas olim leuite. i. inferiorz ministroz gradus dabat sacerdotibus superioribus suis de quibus



loquitur rex. in. c. i. v. et rursus ex ipsis. de  
deci. Sed credo quod male dicatur: quia loco  
illius decime hodie successit quarta de  
cimarum et aliorum que debet episcopo de qua  
in. c. de quarta. de prescript. et in. c. que  
rente. de off. ordi. ut declarat Abb. sicu.  
in. d. c. i. de decimis.

Septuagesimo quero: Papa concessit  
privilegium hospitalariis et templariis  
quod pro subsidio terre sancte quisque eorum pro  
provincias suas percipiat legata indisti-  
cte relicta ad pios usus. Contingit quod in  
re legati vel hereditario relinquunt indi-  
stincte pauperibus vel pro anima mobile  
vel immobile executor deputatus in te-  
stamento verbo distribuerat quod tale ho-  
spitale habeat tantum et tale tantum vel  
tale habeat tale rem: et alius aliam rem.  
veniant hospitalarii vel templarii privi-  
legiati: et petunt ista bona dicentes quod di-  
stributio non potuit fieri per executores  
quia bona illa spectant ad eos dicentes  
sibi deberi non solum post privilegium  
sic relicta sed etiam relicta prius que ta-  
men non erant disposita tempore date  
privilegii executores contrarium asserente  
Queritur an valeat dicta distributio facta  
per executores. Jo. an. in addi. Spe. i-  
tit. de instru. edi. §. nunc aliqua. v. sed co-  
ram quo. post Rico. de mattha. format  
hanc questionem. et post multa concludit quod si  
executor admonitus fuerit et distribuere  
cessaverit. tunc privilegiati licite petunt  
Et similiter si privilegiati petierunt et  
obtinuerunt heredes sibi indemnari et  
consecuti sunt bona: hoc postea non retra-  
ctabit. Sed executores non moniti: nec  
sua privilegii lata nec solutio eis  
facta valebit distributio facta per execu-  
tores. Sed ubi testator non reliquisset  
executores. vel si reliquisset mortuus esset  
distributione non facta: tunc privilegia-  
ti predicti venirent ad tale relictum. Et  
ista dicta simpliciter sequitur Lap. in re

peti. c. de xenodochiis. in. lxxiii. q. de reli-  
do. Sed super hoc videndum est quod  
notat glo. in cle. i. in verbo deputatis. de  
testa. et Sede. consi. cxcvii. quod incipit  
Factum tale est ante constitutionem.

Septuagesimoprimum quero: An concilium  
generale legitime et canonice congregatum  
in quo papa personaliter non inter-  
est possit imponere generale subsidium  
omnibus beneficiatis forte pro subsidio  
fidei christiane vel pro alia causa. Rursus quod cum  
hec sit ardua et gravis res periculis uni-  
versam christianitatem censet de reservatis  
pape: dato quod non reperiat ius hoc speciale  
pape reservans p. c. maiores. de baptis-  
mo et per id quod notat Spe. in ti. de lega.  
§. nunc ostendendum. circa fi. v. legatus.  
et glo. in. c. quod translationem. de off. le.  
dicendum est quod concilium generale sine speciali  
commissione pape non possit hoc universa-  
le subsidium imponere nisi exeat magna  
necessitas et periculum sit imminens in mora  
pro ea que late scribit Abbas sicu. i. dispu-  
tatione sua quod incipit: Episcopus et quidam rector  
parmensis. in penul. car. ubi tandem post  
multa hinc inde adducta concludit quod con-  
cilium generale non potest expedire aliqua  
de reservatis pape nisi magna necessitas  
et imminens periculum ecclesie prius suade-  
at. Et pro hoc bene facit quod notat glo.  
in. c. episcopus presbyter. xi. q. iii. que dicit quod  
concilium non deponit episcopum nec restituit episcopum  
depositum: quia ista sunt pape reservata  
ut de primo est tex. in. c. i. et ii. de transla-  
tione. De secundo est tex. ii. q. vi. c. ideo. et  
habet in. c. ex tunc. de cle. non resi. et in. c.  
clerici. de cle. excom. min. Similiter nec  
concilium generale transfert episcopum nisi  
ad hoc habeat speciale mandatum a papa  
secundum Hugonem et Archiepiscopum. in. c. episcopus de loco  
vii. q. i. Ita intelligentes et restringentes  
tex. ibi dum dicit: In presentia synodi  
transferatur cum translationes episcoporum  
pape sunt reservate ut. d. c. quod translationes



z. c. mutationes. vii. q. i. cum similibus.  
Nec obstat predictis. c. ad liberandam  
in antiqua compilatione de iudeis. ubi  
patet q. in concilio generali fuit imposi-  
ta vigesima reddituum omnium ecclesi-  
arum pro succursu terre sancte: ut etiam  
tenet glo. in verbo vicesimam. in. c. ultio  
de voto. Quia respondeo q. in illo con-  
cilio: tunc intererat et presidebat perso-  
naliter Innocentius papa tertius ut ap-  
paret ex superscriptione dicte decre. ad  
liberandam. quo casu non est dubium q.  
papa in illo concilio potuit imponere vi-  
gesimam et decimam prout sibi placuit.

Septuagesimosecundo quero: **U**trum  
papa possit concedere laico seu principi  
seculari decimam fructuum beneficiorum  
certe provincie vel domini. Glo. in verbo  
cui vis. in cle. si beneficiorum. de decim.  
dicit q. sic: et dicit q. hoc sepe praticatur i  
Gracia. et sequit ibi Pau. d. leaza. dicens  
q. potest esse causa iusta: quia conceditur  
in subsidium terre sancte de voto. c. si. d.  
iudeis. c. ad liberandam. Et idem tenet  
Lar. zaba. in dicta cle. si beneficiorum.  
in. iiii. q. one. Pro quo facit quia si papa  
laicum habilitare potest ad mere spiritu-  
alia ut habet per glo. ordinariam in. s.  
verum. xxxii. di. et in. c. decernimus. et ibi  
omnes doctores de indi. Et per Spe.  
in ti. de lega. s. nunc ostendendum. v. lx.  
Et si propter oppressiones hereticorum  
premultitudine quorum ecclesie grana-  
bantur licite fuerunt olim ante concilium  
lateranense concessisse laicis decime mere  
spirituales ut notat Jo. an. et doctores  
in. c. cum apostolica. de his que fi. a pla.  
sine consen. cap. Aulfo fortius licitum  
est pape laico concedere istam perceptio-  
nem decime papalis. Curia tamen roma-  
na non fecit per tempora: nec facere in-  
tendit tales concessiones perpetuas sed  
solum ad tempus secundum glo. in dicta cle.  
si beneficiorum. in verbo ad tempus. Et

propterea papa non sine ministerio in. d.  
cle. posuit verbum illud concedatur ad  
tempus. quasi significaret q. talis concessio  
non solet nec debet per sedem apostoli-  
cam fieri in perpetuum. Si tamen hac  
perceptionem papa concederet laico vel  
principi seculari in perpetuum teneret  
concessio secundum Lar. zaba. in dicta cle. si  
beneficiorum. in. iiii. q. dicentem q. l. qui  
dam dicant q. hoc casu quando concedi-  
tur in perpetuum solutio debeat fieri non  
secundum taxationem sed secundum veram decimam fru-  
ctuum qui percipiuntur: quia tunc non  
habet locum illa cle. que loquitur quan-  
do concessio fit ad tempus: tamen sibi videtur  
q. etiam si concessio fiat in perpetuum  
solutio debet fieri secundum taxationem: quia  
illa cle. posuit verbum ad tempus non ad  
finem diversificandi modum solvendi de-  
cimam sed ad finem significandi tantum  
modo q. ista concessio non fit in perpetuum  
Item cum ista decima sit extraordina-  
ria et non certificata de iure per taxatio-  
nem consuetam certificabitur secundum eum.

Septuagesimotertio quero: **A**n decima  
papalis solvi debeat de quibuscumque be-  
neficiis. Rursus q. sic regulariter secundum  
Lardi. in cle. si beneficiorum. in prima. q.  
de deci. quia verbum beneficium hoc ca-  
su large debet sumi ut in. c. si tibi processio  
de preben. li. vi. et. c. tua. de verbo. signi-  
et quod notat glo. in. c. i. de regu. iur. lib.  
vi. Et propterea dicit glo. i. in fi. in dea  
cle. si beneficiorum. q. de capellaniis et  
beneficiis altarium solvi debet decima  
papalis. refert tamen Pau. de leaza. in  
dicta cle. q. Bonifacius papa octavus  
declaravit q. clerici seculares: quorum  
ecclesiastici redditus et prout summa  
annuam septem florenorum auri non ex-  
cedunt non tenerentur ad solutionem  
decime papalis nisi una persona haberet  
plura beneficia que simul collecta summa  
predictam excederent in quocumque



modico lz nullum beneficium de per se  
summam septem florenorum attingat.

Et per premissa infero q etia de ec  
clesiis katedralibus metropolitanis et  
patriarchalib<sup>9</sup> solui debet decima papa  
lis quannuis impositio expresse de talib<sup>9</sup>  
non loqueretur.

Septuagesimoquarto quero: An deci  
ma papalis solui debeat o deputatis ad  
fabricam ecclesie. Respondeo q de red  
ditibus ecclesiasticis deputatis ad fabri  
cam ecclesiarum solui debet: sed de obla  
tionibus et elemosynis: que dantur ad  
opus fabrice non soluitur decima papa  
lis secundum Jo. and. in clem. si benefi  
ciorum. in glo. i. de decimis. qui ita dicit  
contineri in declarationibus pontificu  
quas innovauit Bonifacius octauus  
et cum glo. simpliciter transit Jo. d. imo.  
in dicta clemen.

Septuagesimoquinto quero: An habē  
tes prioratus domos grangias pensio  
nes vel redditus a monasteriis vel ec  
clesiis teneantur ad solutionem decime  
papalis. Respondeo q si habentes pre  
dicta habent illa in beneficiu vel ex me  
ra gratia tenentur ad solutionem deci  
me papalis: secus si habeant ex contra  
ctu conductionis ad firmam vel emptio  
nis fructuum vel pro mercede et remu  
neratione sui laboris: quia tunc illi quo  
rum est proprietas: illa decimare debe  
bunt secundum glo. primam in dicta cle  
men. si beneficiorum. de decimis. que di  
cit ita contineri in declarationibus pon  
tificum. et sequitur Joan. de Imola ibi  
Et vide quod scripsi supra in. xxxvii.  
questione.

Septuagesimosexto quero: An subsi  
dium pape seu decima papalis solui de  
beat de distributionibus que dantur ra  
tione interessentie vel de minutis obla

tionibus: que fiunt ecclesiasticis perso  
nis ratione ecclesiarum pro sepulturis  
et dandis penitentiis. Respondeo q sic  
secundum glo. primam in dicta clemen.  
si beneficiorum. quam sequitur ibi Jo.  
de Imola. et ita dicit glo. contineri in  
predictis declarationibus pontificum et  
innovatione Bonifacii octau. Sed  
nisi essent declarationes ille hoc deter  
minantes precise in isto casu contrarius  
diceret: quia regulariter distributiones  
quodidiane non computantur in redditu  
bus beneficii nec in eius valore secundu  
dominos de Rota in nonis decif. cxxx.  
que incipit: Ite q quando impetratur.  
per tex. in. c. licet. de preben. et c. ultimo.  
h. in illis. de concessio. preben. libro. vi.  
quod etiam tenent domini de Rota in  
antiquis decisio. cccc. vii. que incipit: Ro  
ta q non sufficit. et decisione septingen  
tesima sexagesima sexta q incipit: Que  
ritur an quodidiane. et Oldrad. consilio  
cxviii. quod incipit: Ex virtute gratie.  
Et Jo. and. in additio. Specu. in rubri  
ca de concessio. preben. h. demum quere  
batur. Et Petrus de anchara. in repe  
titione clemen. i. h. quinto principaliter  
quero. de concessio. preben. Et idem  
nisi essent predictae speciales declaratio  
nes dicerem de mortuariis. quia regu  
lariter mortuaria et oblationes seu in  
certe elemosyne que fiunt ecclesie vel re  
ctori non computantur in redditib<sup>9</sup> seu  
valore beneficii secundum Jo. and. in  
additio. Specu. in dicta rubrica de con  
cessio. preben. h. demum querebatur. et  
Oldra. consilio suo. cxxvi. quod incipit:  
An obitus in mense facultatibus com  
putetur. Et satis probatur per textum  
optimum in. c. unico in fine de cler. non  
residen. libro. vi. vbi deciditur idem iudi  
candum de eo quod obuenit ex mortua  
riis vel anniversariis quod iudicatur o  
distributionibus quodidianis: quod ta  
men esset intelligendum et limitandum

ut pulchre de  
in repetitione  
nima carta de  
postq in hoc ca  
ratur est decla  
est. l. prosperit. f.  
liber. non fi. et c.  
na distinctione.

Septuagesimos  
bonis monaster  
solui debeat de  
Pau. in clemen  
amis per Boni  
declaratam q m  
aliorum regulari  
et proventus sun  
q de illis susten  
habenda vite sue  
publice mendica  
lutionem decime  
clarationes etiam  
calde. in titulo de  
ir. Et certe fuit  
quia agris nostris  
gare non debemus  
les. l. de seruitu  
lxxxvi. di. et c. no  
distine. v. l. alite  
comunibus et spir  
solui debent: quan  
ar tantum in redd  
miliam suam suste  
rum debentur ecc  
soluuntur in bono  
Jo. and. Anto. de  
c. cum homines. d  
c. quia tua. xii. q. i.  
gnouerit. xvi. q. v.  
in summa de decim  
quid si aliquis lon  
in summa de decim  
bantur. h. si. octau  
longo tempore.



ut pulchre declarat Petrus de ancha.  
in repetitione dicte clemen. prime in ul  
tima carta de concessio. prebend. Sed  
postq̄ in hoc casu spetialiter aliter decla  
raturum est declarationi ut dixi standum  
est. l. prosperit. ff. qui z a quibus manu  
liber. non si. z. c. in memoriaz. decimano  
na distinctione.

Septuagesimoseptimo quero: An de  
bonis monasteriorum et religiosorum  
solui debeat decima papalis. Refert  
Pau. in clemen. si beneficiorum. de de  
cimis per Bonifacium octauum fuisse  
declaratum q̄ monasteria monialium z  
aliorum regularium: quorum redditus  
z prouentus sunt adeo tennes z exiles  
q̄ de illis sustentari non possunt: sed p  
habenda vite sue sustentatione habent  
publice mendicare non teneantur ad so  
lutionem decime papalis. Et hanc de  
clarationem etiam refert z sequit̄ Bual.  
calde. in titulo de sentē. excom. consilio  
ix. Et certe fuit satis equa illa decisio:  
quia agris nostris sitientibus alios irri  
gare non debemus: ut dicit tex. in l. pre  
ses. l. de seruitu. Ad hoc. c. non satis.  
lxxxvi. di. z. c. nō mediocriter. de conse.  
distinc. v. Vt aliter dicamus in decimis  
cōmunibus z spiritualibus quoniam ille  
solui debent: quanuis soluens nō habe  
at tantum in redditibus q̄ possit se z fa  
miliam suam sustentare: quia ille nō tan  
tum debentur ecclesie sed etiam deo: et  
soluuntur in honorem dei: ut declarant  
Jo. and. Anto. de butri. z doctores in  
c. cum homines. de decimis. z est glo. in  
c. quia tua. xii. q. i. z in c. quicunq; reco  
gnouerit. xvi. q. vii. Et tenet Raymū.  
in summa de decimis ultra medium. v. si.  
quid si aliquis longo tempore. z Hosti.  
in summa de decimis. §. utrum prescri  
bantur. v. si. octauo queritur de his qui  
longo tempore.

Septuagesimo octauo quero: An de pi  
etancis monachorum vel aliarum per  
sonarum ecclesiasticarum ab extraneis  
liberaliter factis solui debeat decima pa  
palis. Dic q̄ non ut continetur in dicta  
declaratione Bonifacii octauī ut refert  
Paulus in clemen. si beneficiorum. de  
decimis. vbi etiam continetur q̄ de reli  
ctis a Christi fidelibus ut de eis eccle  
sie emanantur perpetui redditus non de  
bet solui decima papalis sed emptione  
reddituū facta de fructibus postea an  
nuatiz perceptis soluetur decima papa  
lis. Vbi etiam continetur q̄ de syluis et  
nemoribus que non consueuerunt ven  
di nihil soluitur nisi durante decima cō  
tingerit veros dominos aliquid de eis  
percipere: quia tunc de percepto soluet̄  
decima papalis. Vbi etiam continetur  
an decima papalis solui debeat de pro  
curationibus que soluuntur visitantib⁹  
vel non visitantibus: z de obuenientib⁹  
ex iurisdictione imperio regalia vel rega  
libus: vel de his que obueniūt ex pascu  
is herbagiis vel piscariis.

Septuagesimonono quero: An benefi  
ciatus habens hortum ex quo percipit  
fructus: quos interdum vendit tenea  
tur ex eo quod percipitur ex venditiōe  
illozū fructuum soluere decimam pa  
palem. Credo q̄ non per id quod notat  
Cardi. zaba. in clemen. exini. §. licet. v. si.  
tertio nota. de verbo. signi. per illuz tex.  
in verbo ad naturam z formam prouen  
tuum appropinquat. vbi probatur q̄ il  
lud quod percipitur ex venditione fru  
ctuum horti non est redditus neq; pro  
uentus: sed appropinquat nature pro  
uentuum secundum Cardi. ibi. In de  
cimis tamē cōmunibus z spiritualibus  
alr dicendū est: q̄ tales decime de his z  
oib⁹ aliis q̄ percipiunt̄ sunt soluēde ut est



tex. in. c. ex pre. cl. li. z. c. non est. de deci.  
ad hoc. c. peruenit. z. c. nuncios. co. ti.

Octuagesimo quero: Dicitur in clemē.  
si beneficiorum. de deci. q. quando habz  
solui decima beneficiorz debet solui scōz  
taxationem: si nulla in loco reperit taxa  
tio sed hēt fieri de nouo: quō fiet taxa  
tio. Dicit Guiel. de mōte laud. i. d. cle.  
si beneficiorum. q. fiet hoc modo: q. ille  
ad quem spectat fructuz beneficii per  
ceptio z. qui habet decimaz soluere iura  
bit quantum poterunt valere fructus  
illius anni: z. stabitur iuramento suo nisi  
probari possit maior valor reddituz: z.  
postea fiet taxatio. z. sic hoc casu iuramē  
tum precedet taxationez: lz alibi taxatio  
precedat iuramentum ut in. c. super eo.  
de his que vi metusue cā fi. Et sequit  
simpliciter Jo. de imo. in dicta cle. z. idē  
tenet ibi Card. zaba. i. ix. q. dicens q. iō  
in casu isto iuramentum precedit taxati  
onez: quia hic iurat ut testis: sed i. c. sup  
eo. iurat ut principalis. Sed certe non  
video q. isto casu dici possit q. iuramen  
tum precedere debeat taxationem: quo  
niam cōis doctrina doctorz habet q. qñ  
non est prestandum iuramentū affectio  
nis sed veritatis prout hic super verita  
te quantitatis fructuum annuoz: semp  
iuramentum debet precedere taxatiōez  
quia al's detegeret verecūdia iurantis:  
cuius iuramento lex voluit stari alio nō  
apparente. qd non esset in iuramento af  
fectionis scōm glo. in verbo docuerit. in  
c. i. de elec. li. vi. Et hoc vult Barto. ex  
presse in auten. hodie. per illum tex. L.  
de iudi. z. in. l. videamus. §. iurare ff. de  
in litē iuran. z. Ang. post glo. in. §. opor  
tet. in auten. de indicibus. z. Pet. de an  
cha. in repeti. c. finem litibus. in ultima  
carta. v. subsequenter iuxta predicta. et  
v. seq. de dolo z. contu. z. Abbas sicu. in  
dcō. c. super eo. de his que vi met'ue cā  
Et isto modo debet intelligi. c. olim. de

iniuriis. c. constitutus. de pen. z. §. opor  
tet. prealleg. Et omnia alia iura que lo  
quuntur de taxatione cum iuramento.  
Nec videtur veruz quod dicit. d. Lar.  
q. iste iuret ut testis: quia si iuraret ut  
testis non crederet sibi soli super quan  
titate reddituū beneficii sui ut. l. iuris in  
randi. L. de testi. z. c. licet vniuersis. de  
testi. Et quia cum p. tali cā agatur p. tra  
possessorem beneficii ut. l. ii. z. iii. L. sine  
cēsu. vel reli. Et dixi plene supra i. xxx  
liii. q. z. ipse sit qui habz respondere z. co  
gi non est recipiendū eius testimonium  
ut in. c. insuper. in fi. de testi. Presertim  
cum agatur de suo particulari cōmodo  
q. tanto plus percipiet quāto minus p.  
decima soluet iuxta nō. p. Anto. de but.  
z. doc. in. c. cum nūcius. de testib. Unde  
nō videt' verum dictū. d. Card. q. depo  
nat ut testis: sed potius ut pars cui cre  
ditur ex p. uilegio iuris quando alia p.  
batio non habet ut occurrit interdū ut  
l. si quando. L. vnde vi. Presertim in  
his que consistunt in animo. c. si v. cl. ii  
de sen. excom. c. significasti. el. i. de bemi.  
c. nulli. de elec. li. vi. cuz similibus. Ideo  
videtur q. cōmunis doctrina doctorum  
in dicta cle. dum volunt q. taxatio decie  
sequi possit iuramentum non sit vera nī  
si forte cōmunis doctrina saluaretur ex  
his que diffuse tangit Egi. de bellame.  
deci. sua septingentesima. xxii. que incipit  
Ad estimationez iniurie. dicendo q. fiat  
duplex taxatio: ita q. una precedat iura  
mentum z. alia sequatur prout ibi ipse  
ibi nititur conformare stiluz palatii apo  
stolici super taxatione expensaruz dispo  
sitioni iuris comunis.

Octuagesimoprimo quero: Si sūt duo  
prelati in vna ecclesia parochiali: puta  
patronus clericus z. vicarius qui ex an  
tiqua ordinatione ecclesie colligit omēs  
fructus de quibus annuatim solunt pa  
trono centū residuum remanet vicario



Ipse vero patronus huius solvere decimam pro tota ecclesia cum quo istorum fiet taxatio. *Guil. de monte lau. in cle. si beneficiorum. de deci. quem sequitur ibi Jo. d. imo. dicit quod nisi consuetudo aliud inducat fieri debet taxatio. cum illo qui colligit fructum vocato eo qui habet solvere decimam et sic vocentur omnes quos hec taxatio contingit arg. c. si. de bis que si. a prelato sine psen. cap. et regule quod omnes tangit. de reg. iur. li. vi. Et idem etiam Lard. zaba. in dea cle. in. x. q. Et per hoc allego quod notat Jo. an. in addi. Spe. i. rubrica de pcess. preb. in ultia. q. et Oldr. psi. clxxviii. quod incipit: Ad primam questionem. in ultimo dubio. Predicta loquuntur in taxatione que est quedam allibratio cui debet fieri: sed an integra solutio decime pro omnibus fructibus hoc casu fieri debet per vicarium tantum: dixi supra in xxxvii. questione.*

Octuagesimosecundo quero: Si in cle. si beneficiorum. de deci. quod decima beneficiorum debet solui secundum taxationem decime prescriptam quam dicimus taxam consuetam. *Guil. de monte lau. ibi post glo. in verbo taxationem dicit quod illa de taxatione prescripta que est consuetudo prescripta ut quod per. xl. annos sic fuit observatum. Tunc enim quantumque redditus beneficii sint augmentati non mutabitur taxatio. Et ita secundum eum fit quasi in omnibus partibus Francie Vel secundum eum potest intelligi taxatio consuetum: ubi est consuetudo quod de anno in annum mutetur prout plus vel minus valent beneficia. Et ita dicit fieri in Catalonia: ubi a tempore Clementis quinti fuit introducta talis decima in magnum detrimentum beneficiorum: dicens quod qui dam collectores in primo anno officii sui faciunt beneficiarios iurare super coram et iusta taxatione: et illam postea non mutant nisi contingat quod beneficiarius fiat maioris summe. Sed dicit hoc esse pericul-*

osum propter censuras que feruntur per processum. Sed si collector invenit beneficium taxatum a. xl. annis citra non stabit taxationi illi: quia non potest dici consuetudo ex quo adhuc non sunt. xl. anni quod taxatio illa fuit facta per. c. cum de beneficio. de preben. li. vi. nisi in partibus illis esset consuetudo quod staretur taxationi etiam pauciorum annorum quam. xl. Quo casu poterit collector stare illi taxae si volet aliter poterit taxare prout fructus erunt habere vel tenues. Sed si per. xl. annos fuisset observata: tunc ab illa taxa non recederetur. Et sequitur Jo. de imo. in. d. cle. Et idem dicit ibi Lard. zaba. in. vii. et viii. q. Sed advertendum est quia predicti doctores videntur male loqui: dum dicunt quod ad hoc ut stari debeat taxae consuetudine requiritur quod taxa illa observata fuerit per. xl. annos. nam istud videtur falsum: quia cum ista consuetudo solvendi sub certa taxa non sit contra ius sed preter ius: quia de iure beneficia non habent certam taxam: sed variantur redditus eorum contra secundum quod anni sunt fertiles vel steriles. Videtur sufficere quod taxatio fuerit observata. x. annis: cum consuetudo que non est contra ius contra eum sed preter ius etiam de iure canonico introducatur spacio. x. annorum secundum glo. in. c. consuetudo. xii. di. et in. c. ut litigantes. i. verbo statuimus. de off. ordi. li. vi. et i. c. ultimo in verbo consuetudo. de psuetu. li. vi. et Archi. in. c. consuetudinis. xi. di. Et domini de Rota deci. xxxiii. i. novis que incipit: Item fuit dubitatum. quibus adherere videtur Domi. in. c. cum de beneficio. de preben. li. vi. Sed nihilominus credo quod communis opinio quo ad terminos huius questionis sit verior: quia ex quo ista consuetudo tangit ius ecclesiarum et bona earum dato quod sit preter ius requiritur spacium. xl. annorum secundum Innocentium in. c. cum dilectus. ad si. de psue. que sequuntur ibi Hosti. et Jo. an. et Colle-



etarius in. c. ex parte. co. ii. z dñi de Ro  
ta in nonis deci. ccccxi. que incipit *Grē*  
querit quanti tps plenissime hoc attin  
gentes. qui mouent potissime per tex. i  
c. cū ecclesia sutrina. de cā poss. z pp. z i  
c. cumana. de elec. Jura autem in prius  
allegata loquunt de p̄suetudine preter  
ius q̄ non tangit ecclesias. Nec obstat  
si diceret q̄ c. cum ecclesia. z c. cumana.  
loquūt i p̄scriptione q̄ tēdit ad tollēduz  
particulare ius vnius ecclesie que semp  
est vniformis. xl. annoz. nō autem in cō  
suetudine que tangit vniuersum. i. oēs  
ecclesias regni p̄uicie vel ciuitatis: quo  
casu scdm quosdā etiāz p̄ ecclesias i his  
que nō sunt p̄ ius sed preter ius iducit  
cōsuetudo spacio. x. annoz: quia dico q̄  
etiā dato q̄ hoc esset verum illud p̄ce  
deret quando consuetudo uniformiter  
induceret contra omnes ecclesias ciui  
tatis vel p̄uicie tanq̄ contra aliqd̄ uni  
uersuz. Sed si inducitur difformiter cō  
suetudo contra quamlibet ecclesiam p̄  
ut est hic: quia quodlibet beneficium h̄z  
suam taxam seperataz: z taxa vnius be  
nificii est difformis a taxa alterius: tūc  
quia agitur de particulari interesse par  
ticulariter considerato cuiuslibet eccle  
sie non debet iudicari z cēseri consuetu  
do introducta contra vniuersitatem ec  
clesiaz: sed potius regulari debet ut p̄e  
scriptio tangens ius particulare singu  
larum ecclesiar. l. instantum. §. vniuersi  
tatis. de rerum diui. z c. qui manumitti  
tur. xii. q. ii. Ideo requiritur q̄ sit intro  
ducta spacio. xl. annoz ut dicebant dñi  
de Rota in p̄alleg. deci. ccccxi. lz ipsi lo  
quantur p̄ncipaliter in consuetudine  
de oprando. Et ista proprie videt mēs  
Anto. de bu. istum passum diffuse attin  
gentis in repeti. c. si. in. vi. z. vii. carta de  
consue. que sequit Domi. de san. Bem.  
in. c. mos est. i. di. z in. c. frustra. in. fi. viii.  
di. z in. d. c. p̄suetudinis. xi. di. z in. d. c. cō  
suetudo. xii. di. Pro quo allego etiā qd̄

notat Lardi. zaba. post Suiel. zenze. z  
Dau. i. cle. quia regulares. in prin. i. xx.  
q. de supp. neg. prela. z in ea. cle. §. p̄mis  
sa. in. iii. q. z Bal. in auten. quas actiōes  
in pen. col. §. extra queritur circa primā  
partem. L. de sa. san. ec. Verum tamen  
quia omnia predicta loquuntur quādo  
p̄suetudo introducitur contra ecclesias  
z ista taxatio p̄suetata posset esse q̄ sit uti  
lis ecclesiis: quia forte cōiter minus cō  
tinet q̄ esset vera decima fructuū. Vel  
saltē posset cē dubiū: an consuetudo hu  
ius taxe esset utilis vel damnosa ecclesi  
is: forte posset hoc casu recurri ad disti.  
Bal. in. c. i. in prin. §. quero quanto tpe  
prescribatur. in titulo qui seu. dar. poss.  
vbi dicit q̄ si consuetudo que inducitur  
est manifeste utilis ecclesie prescribitur  
spacio. xxx. annoz. Si autem est exp̄sse  
damnosa ecclesie requiritur spaciuz tan  
ti temporis: cuius contrariū non sit me  
moriam. Si vō est dubiū: an sit utilis vel  
damnosa ecclesie requiritur tempus. xl.  
annorum. Vel potest forte dici q̄ vera  
sit cōmunis opinio q̄ requirat tempus  
xl. annorum: quia cum de iure sit q̄ quan  
do papa exigit decimam beneficiorum:  
decima solui debeat habito respectu ad  
veram quantitatem fructuum consuetu  
do q̄ stetur taxationi p̄cise non atten  
to vero valore fructuum z eorum quan  
titate: satis potest dici consuetudo cōtra  
ius cōmune. Et ideo in ea requiratur  
tempus. xl. annorum ut in. c. si. cum glo.  
de consuetu. Vbi vō taxatio non fuit  
obseruata spacio. xl. annoz. dicunt doc. i  
illa cle. si beneficior. q̄ collector nō tene  
ret stare illi taxe s̄z poss̄z exigere decimā  
scdm verum valorē beneficior. ut p̄dixi  
Sed contrariū in hoc velle vident  
dñi de Rota in antiquis deci. lxxvi. que  
incipit *Ad. q̄ ubi beneficium. vbi dicit*  
q̄ si beneficium est semel taxatū per illos  
qui tunc habuerunt potestātē taxadi ex  
tali unica taxatione beneficinz videtur



taxatum: nisi aliquis actus contrarius  
taxationi interuenerit etiā si p multos  
ānos decima p illo beneficio non fuerit  
soluta nisi p illa vice pro qua fuit taxa  
tum: nec ideo minus vires hz taxatio se  
mel facta: qz si papa non indignit interi  
decimis: non ppter hoc videt remississe  
quin taxatio prius facta valeat arg. l. in  
filiis. *L. de decurio. scdm cos.* Ubi vō  
a. xl. ānis citra solutio decime vario mō  
fussset facta: tunc videt potē ē in optio  
ne beneficiatorum scdm quam summa  
velint soluere ex quo nulla taxa reperit  
prescripta spacio. xl. annor. vel possunt  
omissis taxationibus soluere decimam  
scdm vey valorem fructuū per id quod  
notat glo. in cle. attendetes. in verbo so  
lite. de sta. mona. Pro hoc tex. in. c. ex  
parte. de cens. et facit. l. plerunqz. in fi. ff.  
de iur. dot. et l. si quis seruum. *L. de con  
di. inde.* Vel forte obseruari debet in so  
lutione decime id quod vltio loco obser  
uatum est per tex. in. l. mella. §. sed si ali  
menta. ff. de ali. et ciba. lega. Et pro hoc  
quod notat Bal. in. l. binos. v. sed pona  
mus olim. *L. de aduo. diuer. indi.* vbi di  
cit qz si officiali promissum fuit salariū  
psuerum: et reperit qz vario modo prete  
ritis temporibus fuit solutum salariū  
intelliget pmissio de salario quod vltio  
loco fuit officiali solutum. facit. c. is qui.  
§. i. de sepul. li. vi. et l. si mulier. in prin. ff.  
de reli. et sump. fune. Et hoc satis vide  
retur equum ut rōne possessionis soluē  
di scdm certam summā in qua reperiun  
tur tuerentur in sua possessione argu. c.  
consultationibus. de iur. patro. et c. cum  
olim. de cā poss. et prop. Pro cōi tamē  
opione doctorum in dicta cle. si benefici  
orum. vrgere multum videtur tex. in. c.  
olim. de cens. vbi in solutione census nō  
attenditur vltima prestatio sed qd fuit  
obseruatum spacio. xl. annorum: ideo nō  
auderem recedere a cōmuni doctorum  
sententia lz satis videatur dubia per pre

dicta. Videndum tamen est ad predcā  
quod notat Bar. in. l. si prius. in prin.  
ff. de aqua plu. arcen. et Lodo. pont. cō  
silio. cxc. quod incipit: In christi nomie  
non est dubium hec onera.

Octuagesimotertio quero: An decima  
papalis solui possit i rebus beneficii pu  
ta in grano et vino presertim in locis in  
quibus non est taxatio. Respondeo qz  
non sed debet solui in pecunia scdm glo.  
in cle. si beneficiorum. in verbo monetaz  
de deci. que ita dicit contineri in declara  
tionibus pontificum. Et hoc satis vide  
tur tacite velle ille tex. in dcā cle.

Octuagesimoquarto: Papa mādāt ali  
cui prouideri de beneficio: cuius fructus  
redditus et prouentus centum librarum  
turonensium paruor scdm taxationez de  
cime non excedant: an tam in taxatione  
qz in valore monete considerando atten  
di debeat locus curie romane vbi papa  
facit gratiaz. Dic qz non sed attendi dz  
locus vbi est beneficium de quo querit  
et si ibi nō currūt turonēses fiet estima  
tio monete ibi currētis ad rōem turonē  
siū: et fiet cōpatio iuxta pondus et psuetu  
dinē cambii que cōiter ibi eē solent non  
iuxta casualē caristiā vel utilitatē qz ppter  
casus accideret scdm glo. in verbo psue  
tam. in cle. si beneficiorum. de deci. et vñi de  
Rota i antiquis deci. cccxxiii. qz incipit:  
Nō qz ubi ē scā grā. p hoc. c. cū canoni  
cis. in fi. de cens. Et idē dicit Jo. and. i  
addi. Spe. i rubrica de pccf. pbe. in pen.  
col. v. ad aliā qōem. p. l. iiii. ff. de bo. auct.  
in. poss. et l. heres abūis. §. si. ff. de indi. et  
l. pxisse. ff. de acti. et obl. Et idē t3 Old.  
psi. clxxviii. qd incipit: Ad primā questio  
nem. per. l. vinum. in fine. ff. si certū per.  
quem sequitur De. de ancha. in repeti.  
cle. i. in ultima colū. de concess. preben.  
Sed si in loco beneficii esset variata ta  
ratio decime: puta qz tempore date gra



tunc erat una taxa et tempore vacationis beneficii reperitur alia taxa diversa: tunc attendetur taxa que est tempore vacationis non autem que erat tempore date ut per plurima motiva concludit Oldr. consilio suo. lxxiii. quod incipit: Quidam impetravit primum beneficium. quem sequuntur domini de Rota in antiquis deci. octingentesima quinquagesima se prima: que incipit: Urbanus papa qui respondentes sufficienter ad iura contra voluntia quod attendi debeat initium et tempus date. de quo etiam ponit Jo. an. in addi. in dea rubrica. §. in. ii. l. iii. q. Et pro hoc quod scripsi infra. q. lxxxvii. Rota tamen et curia romana observat quod ubicumque papa in gratiis expectativis scribit pro aliquo ut sibi provideatur de beneficio non excedente certum valore puta. xl. si sine cura et. lx. si cum cura secundum taxationem decime ut contra sit propter istud verbum secundum taxationem decime poterit ille expectans acceptare et sibi facere provideri de beneficio valoris in duplicata quantitate quam sit expressum Unde si beneficium erit sine cura poterit acceptare et sibi provideri de beneficio secundum verum valorem fructuum valoris octuaginta. et si sit cum cura poterit acceptare et sibi facere provideri de beneficio valoris centum viginti secundum verum valorem fructuum illius loci ubi est beneficium: et hoc verum quando ibi non est facta taxatio decime. Et iste stilus fundatus est super extranaganti Jo. xxii. que incipit Suscepti. Sed si beneficium esset taxatum: tunc propter clausulam appositam in gratia secundum taxationem decime inspiceretur taxa beneficii non verum valor secundum dominos de Rota in antiquis deci. cclxxvii. que incipit: Ad. quod ubi papa confert. Sed si in litteris pape non continent illa verba secundum taxationem decime: tunc non sit duplicatio sed solum potest acceptari et provideri de beneficio non excedere

re valorem in gratia pape expressum iuxta veram estimationem valoris fructuum et reddituum illius loci ubi est beneficium secundum dominos de Rota in predicta deci. cclxxvii. Et ita quotidie observat in palatio apostolico. Quod tamen dixi quod quando scribitur per papam pro aliquo beneficiando cum clausula secundum taxationem decime si beneficius non reperitur taxatum valorem expressum in gratia duplicari de stilo palatii apostolici procedit de equitate cui ut plurimum inheret palatium apostolicum que equitas sumpta est ex dicta extranaganti Jo. xxii. que incipit: Suscepti. Et ita tenet Jo. and. in addi. Spe. in dicta rubrica de concess. p. ben. in nona col. §. in prima. q. argui potest post argumenta ad utramque partem quem sequitur De. de ancha. in repeti. ele. i. in penult. carta de concess. prebend. Secus dicens esse de rigore iuris quo non elidendo propter hoc gratias quas cum non sit beneficium taxatum ut videtur exigere gratia non comprehendat sub gratia: sed immo non obstante quod non sit taxatum attendetur factis debitis deductionibus verus valor fructuum beneficii: quibus consideratis estimabitur si iuxta valorem expressum in gratia et verum valorem fructuum et reddituum beneficii beneficium contineatur sub gratia arg. l. in testamento. de condi. et demon. l. si plura. ff. de edi. edic. quod ultimum omnia equitate idest iuxta Oldr. consilium. cxxxv. quod incipit: Factum tale est. s. de scō. ubi Oldr. etiam dicit quod valor verus ecclesiarum unitatum computabitur in vero valore beneficii cui facta est unio quod reperitur non taxatum. Sed si capelle vel ecclesie habent taxationem decime lxxii. principale beneficium taxatum non sit: capelle unite quantum ad taxationem decime retinent eam suam et naturam et qualitatem ut. l. rerum mixtura. in fi. ff. de usu capi. secundum eum. Et predicta procedunt quod

papa scribit per  
forma cōi. Q.  
pauper cū illa  
decime: vel alia  
solutum. Q.  
clarat Jo. and.  
de concess. preb.  
beat taxatio de  
in addi. Spe. in  
in ultima colū.  
veniri poterit.

Octuaginta  
eor deputatis  
decima possit  
pe taxare benefi  
sibi deputatis cō  
taxata ad finem  
decima exigi pos  
in ele. si benefici  
hoc credo verum  
preparatorum ad  
sibi demandatum  
et. l. ad legatum. ff.  
rea. de off. del. §.  
qui man. est iuris.  
Et ideo dicit Al  
mitas. i. prima co  
habet arbitrium  
disponere circa p  
etiam alio non sup  
in. l. ambiciosa. ff.  
pro hoc quod non  
liana. ff. de trans  
tor possit pronun  
ductis in compro  
cōi. extranea sec  
promisso quem se  
quintanallis. §. x.  
et in. c. constitutus.  
nisi essent. de pre  
facere potest ea c  
l. in mandato no  
tame. §. in hac st  
Et ideo pcurat



papa scribit pro aliquo beneficiando in forma cōi. Quando vō scribit in forma pauperū cū illa clausula scdm taxationē decime: vel al's amplius p decima per solutum. Quid hoc tunc significet declarat Jo. and. in addi. Spe. i. d. rubrica de concess. preben. Et qualiter fieri debeat taxatio decime declarat Jo. andr. in addi. Spe. in. d. rubrica de pcess. pbe. in ultima colū. v. s. ad taxationem autem veniri poterit.

**Octuagesimoquinto quero:** An collector deputatus per papā ad colligendā decimam possit sine spēali mandato pape taxare beneficia in pūincia vel locis sibi deputatis cōstituta que non reperit taxata ad finem ut facilius et pmodius decima exigi possit. Buiel. de mōte lau. in cle. si beneficioz. de deci. sentit q sic. et hoc credo verum: qz istud est quoddam preparatoriu ad executiōem eius quod sibi demandatum est p. l. ad rem mobilē et l. ad legatum. ff. de pcur. et c. i. et c. pte rea. de off. deleg. et l. i. in fi. ff. de off. eius cui man. est iuris. et l. ii. ff. de iuris. om. iu. Et ideo dicit Anto. de bu. in. c. cū infirmitas. i. prima col. de peni. et remis. qz habētes arbitrium sup statu civitatis pnt disponere circa preambula ad finē stat<sup>9</sup> etiam al's nō supposita. et allegat Bar. in l. ambitiosa. ff. de decre. ab oz. fac. Et pro hoc quod notat Bar. in l. cuz acquiliana. ff. de transac. vbi tenet q arbitratōr possit pronunciare etiaz sup non deductis in compromisso: dūmodo nō sint oino extranea sed cōtigua deductis i cōpromisso quem sequit Anto. de bu. in. c. quintanallis. v. xxii. d. i. de iur. iuran. et in. c. pstitutus. ad fi. de reli. do. et in. c. nisi essent. de preben. Sicut et pcurator facere potest ea que vicina sunt mādato l. in mandato non contineant ut l. iam tamē. §. in hac stipulatione. ff. iudi. solui Et ideo pcurator datus ad eligendum

prelatum pōt postulare ut est tex. et ibi glo. in verbo postulario in causis. de ele. et in. c. post translatiōez. de renun. et glo. in. c. l. ergo. viii. q. i. et in. c. innocēs. xxi. q. iiii. et in. c. si ppromissarius. i. verbo eligendi. de elec. li. vi. et in. c. nullus. in glo. magna. l. xi. di. Sicut et pcurator cōstitutus ad prosequendam appellatiōem potest impetrare lras sup ipsa appellatiōe vbi cā non est in curia scdm Spe. in tit. de rescript. presen. §. rōne autem impetrantis. circa prin. v. sed nunquid constitutus. dicens ita fuisse obtentum: qz impetrando dī prosequi. et sequitur Anr. de but. in. c. nō nulli. §. i. in prima col. de rescript. allegans p hoc tex. i. c. ex pte. s. de rescript. et c. dilectus filius. J. saracenus. eodem titulo.

**Octuagesimosexto quero:** Dictum ē supra qōne. lxxiii. q. decima papalis solui debet i pecunia non in bonis: de qua pecunia fiet solutio decime. Rūdeo de pecunia currenti et usitata in loco ubi sunt beneficia p quibus soluit decima ut est tex. i. cle. si bñficioz. de deci. p quo benefacit tex. in. c. ii. in fi. de cle. ma. et in. c. olī dī iniuriis et dam. dato. Et si plures monete current in illo loco erit in optiōe soluentium de qua moneta velint solvere: nec poterit collector eos cogere ad solvendū de alia moneta ex quo solvere volūt de moneta ibi currenti scōz glo. in dicta cle. si beneficioz. in verbo currētē. Quod est verū si ille monete i loco illo pariter sunt usitate: qz tunc de minori intelligitur ut l. numis. de legat. iii. et c. ex parte. de censi. et regula in obscuris. dī re gu. iur. li. vi. Et in termis Spe. in ti. de obliga. et solu. §. nunc aliqua. v. s. pone in statuto. Et per cōsequens tunc erit in optiōe solvētis qui semp soluet qd est minus scdm Boff. in. d. c. ii. de cle. male. et Hosti. in summa de cle. male. §. fi. v. s. quid si diversa. S. si i loco illo curreret



plures monere quaz una esset usitatioz  
altera tunc solutio dz fieri de usitatioz  
scdm Hosti. in. d. c. ii. de cle. male. quem  
sequit ibi Abbas sicu. Et ita etiā tenet  
Paul<sup>9</sup> de leaza. Bucl. de monte lan.  
Stepha. zēze. De. de ancha. Lar. zab.  
z Jo. de imo. in. d. cle. si beneficioz. p. l.  
si servus pluriū. §. si. de lega. i. z. l. semp  
in stipulationibus. de reg. iur. z regulaz  
inspicim<sup>9</sup>. de reg. iur. li. vi. Predicta  
intelligo vera nisi ex verisimilibus cōie  
cturis presumeret alr esse de mēte z in  
tentione pape qui imposuit decimā quo  
casu nō pcederent predicta : sed potius  
fieri debet solutio scdm qd verisimiliter  
intendit papa per ea q plene scribit Dy  
in. d. c. inspicimus. per illuz tex. z p ea q  
nō. Bar. in. l. paulus. circa prim. ff. de so  
lutio. z Anto. de bu. in. c. quanto. v. qro  
quid si i ciuitate sunt due monete. de in  
reiuando.

Octuagesimosextimo quero. Dicitur i  
cle. si beneficioz. de deci. q decima bene  
ficioz debet solui iuxta taxatiōem deci  
me z de moneta currenti in loco ubi sūt  
beneficia: quid si beneficia uno mō erāt  
taxata tpe quo fuit imposita decima: et  
alio modo erant taxata tpe quo fieri dz  
solutō decime vel tpe quo fuit imposita  
decima ibi currebat una moneta: modo  
tpe solutiōis currit alia: vel si currit ea  
dem moneta variatus est z alterat<sup>9</sup> va  
lor monete: an attendi debeat in solutio  
ne huius decime tēpus quo fuit iposita  
decima: an vō tēpus solutionis. Jo. an.  
in addi. Spe. in rubrica de cōcess. pben.  
v. in ea vō parte mouet. q. sed nō decidit  
Sed Pau. de leaza. in. d. cle. si benefici  
orum. arguit p z p: tandem quo ad fmi  
nos huius qōnis cōcludit q attendi dz  
tēpus solutionis p illum tex. qui ponde  
rat currentiam monete: z sic videt cōsi  
derare tempus solutionis. Et cū sequi  
tur ibi De. de ancha. l. z Lar. zaba. ibi in

xl. q. z Jo. de imo. non firment preser  
tim qz ad illum tex. posset responderi q  
lz papa ponderet currentiā tamen intel  
ligitur de moneta currenti tpe impositi  
onis non autem tpe solutionis. Sz nō  
recedo ab opione Pau. quā sentit Jo.  
and. ibi in glo. sua sup verbo currentem  
Et p hoc allego quia quādo solutio bz  
fieri ex lege vel statuto supioris in solu  
tione facienda nō attendit moneta cur  
rens tpe edite legis vel statuti sed tēpo  
re solutionis faciende ut notat Spe. in  
ti. de obliga. z solut. §. nunc aliqua ad fi.  
v. pone in statuto. per. l. penl. L. qui ad  
mit. z. l. ii. L. de consti. pecu. quem sequi  
tur Anto. de bu. in. c. quanto. in. ii. carta  
de iureiuran. et Bal. in. l. illud. i. fi. L. d  
sa. san. ec. Et idem dicit Bald. in. l. fi. in  
prim. L. cōia deleg. Et plenius ceteris  
hoc idem firmat Lodo. pont. p. l. cxxv  
qd icipit: In xpi noie amē: circa primū  
dubium. quia cū lex semp loquatur ut  
Lariani. L. de hereti. contingente muta  
tione pecunie post eandem de illa etia;  
ipsa cōstitutio loqui videt: et qz mutata  
pecunia intelligitur ad nouam mutatio  
nem mutata pstitutio ut. d. l. pe. L. qui  
admit. et. l. unica. §. i. L. de rei ux. acti.  
Et idem dicit Lodo. pont. in dco p. l.  
esse in pecunia que debetur ex rescripto  
vel precepto supioris: qz in ea non atten  
ditur moneta currēs tpe quo emanauit  
rescriptum vel preceptum: sed attendit  
tpe solutionis faciende. Ex quo spēalit  
infert ad terminos. d. cle. si beneficioz: q  
solutio decime fieri debeat scd mone  
tam currentē tempore solutionis: nō au  
tem tempore impositionis decime. Et i  
hoc oēs vident concordare. Et p hoc ē  
quod scripsi supra. q. lxxxi. L. pecunia  
que debet ex ptractu multa et varia vi  
cantur per doc. an attendi debeat tēpus  
cōtractus vel solutionis quando muta  
ta est moneta vel eius valor: ut patz ex  
his que scribit Ly. i. l. in minoz. i. ix. q.



**L.** i qui cau. i ite. resti. nō ē nec. z Spe.  
in. d. §. nūc aliqua. z ibi Jo. an. in addi. z  
Bar. i. l. paul. ff. de solu. z in. l. cū quid.  
ff. si cer. pe. z Bal. in. l. si quis argentum  
in. iii. col. **L.** de dona. z in. l. acceptam. in  
xvii. q. **L.** de usu. z in. l. quicunq. in ult.  
col. **L.** de ser. fugi. z Anto. de bu. z doc.  
in. d. c. quanto. z in. tex. z glo. in. c. olim.  
z. c. cum canonicis. de cens. z Oldr. p. si.  
xiii. z. consi. xxxviii. z p. si. clxviii. z p. silio  
ecl. z Albri. in opere suo statutoz in pri  
ma parte. q. cxlii. z Jo. d. Imo. p. Bar.  
in. l. pe. §. mancipia. ff. solu. ma. z Pau.  
i. d. cle. si beneficioz. et ibi latius ceteris  
De. d. ancha. que hic attingere nō esse  
pertinēs existimo quoniā in pñt nō lo  
quimur d. pecunia debita ex pñt vel te  
stamēto s; que debet ex mādato superi  
oris. **P**recedā tamē itelligenda sunt  
vera qñ solutio decime facta est tēpore  
debito. S; si solutēs fuissent in mora  
q; nō soluissent tēpore pñt si mutata  
expost moneta vel eius valore vellent  
soluere de moneta currenti tēpore quo  
soluunt z ad valorem monete tēpore  
solutionis existentē nō audirent ppter  
moram suaz: s; tenent soluere ad mone  
tam que tēpore illo currebat quo solue  
re tenebant: z scdm valorem qui tūc erat  
z Pau. de leaza. z De. de anch. in. d.  
cle. si beneficioz. **P**ro quibus bene fa  
ciūt que norat **L.** y. i. d. l. i. minor. i. ix. q.  
et qd habet in. l. qd te. z in. l. vinum. ff. si  
cer. pe. **E**t l; de rigore iuris post moraz  
habētū soluere deberet solui extimatio  
pecunie quāti plurimū fuit a tēpore mo  
re etiā si moneta tēpore quo fieri dēbat  
solutio erat minoris valoris q̄ sit i pñt  
iuxta nō. per **L.** y. i. d. l. i. minor. z Bar.  
in. d. l. paulus. z doc. i. d. c. quāto. q; mo  
ra d; semper cē nocua moroso ut. l. mo  
ra. ff. de vsur. z regula mora. de reg. iur.  
li. vi. **T**amē de equitate ex quo sumus i  
ter personas ecclesiasticas: z solutio de  
cime fit d. redditibus beneficioz: credo

q; sufficiat moroso soluere decimam ad  
monetam currentē tēpore quo soluere  
tenebat z eius valorem qui tūc erat:  
ita q; papa vel ille cui solui d; decima ex  
mora debitoris non damnicet neq; lo  
cupletet arg. c. fraternitas. i. v. absit ut ec  
clesia zc. xii. q. ii. z. c. suaz. de penis. z ci  
quod notat glo. in. l. semper in pñtioni  
bus. ff. de regu. iur. z in. c. hoc ius porre  
ctum. in verbo at plus. x. q. ii.

**O**ctuagesimo octavo quero: **D**i in cle.  
si beneficioz. de deci. q; per collectores  
seu levatores decime beneficioz nō pñt  
pro exactione decime calices libri z alia  
ornamenta ecclesiaz diuinis officiis de  
putata ex cā pignoris vel distractionis  
capi ut dixi supra. q. xv. **P**ro quo bene  
facit tex. i. c. i. d. pigno. z. c. ligna. z. c. alta  
ris. cū. iiii. capitulis ibi sequentib; de cō  
se. di. i. **S**; nunquid scipbi argēti libri  
iuris vel artūz vel ornāmēta mensalia  
lectisternia vel similia loco pignoris vel  
distractionis capi poterunt p exactione  
decime. **R**ūdeo q; sic scdm glo. in. d. cle.  
si beneficioz. super verbo deputati. **E**t  
idem i; ibi Pau. de leaza. **I**dē z fori  
dico dispositionē illius cle. pcedere qñ  
collector loco pignoris vel distractōis  
vell; recipe hostia vel colūnas vel regu  
las vel lapides marmoreos ecclesie affi  
xos vel similia: nam hoc nō poterit arg.  
c. ligna. z qd ibi norat Archi. de pfe. di.  
i. q; hoc phibet etiā i pphanis ut ē tex.  
z ibi Bar. in. l. cetera. §. hoc senatus. cl  
ii. de leg. i. z i. l. nutu. §. fi. de leg. iii. **E**t  
ideo dicit Bal. in. l. etiā. in. v. col. **L.** d.  
exce. rei indi. q; muri civitatis vel castri  
nō possunt in tenutā capi ut. l. sanctum.  
ff. de re. diui. **S**i vō talia nunq; affixa fu  
issent ecclesie s; adducta z parata ut af  
figerent: puta quia adducte sūt colūne  
vel marmora vel similia ut reparetur ec  
clesia: s; nōdū sunt affixa ecclesie: credo  
q; talia per collectorem decime possint



capi loco pignoris vel distractionis per  
tex. in. l. fundi. §. fi. ff. de act. emp. et in. l.  
granaria. eo. ti. nisi largo modo dicamus  
taliam etiam appellari posse diuinis offici-  
is deputata: et sic contineri sub prohibi-  
tione. d. cle. qd. satis esset equum: ne p. hoc  
impediret fabrica ecclesie: cui iura mul-  
tum fauent ut patet in. c. ultimo. d. testa.  
et in. c. si. de eccle. edificat. Et p. hoc facit  
tex. in. l. ii. ff. de sepul. viol. Sed de rigo-  
re iuris credo verum quod prius dixi p.  
id quod notat Archiep. in. c. altaris. de co-  
secra. di. i. vbi dicit qd. illa soluz. dicuntur  
diuinis officiis deputata que cu. effectu  
sunt in usu altaris vel diuinorum officiorum  
secus dicens esse in his que non sunt in  
actuali usu: h. hac intentione oblata fue-  
rint qd. essent in usu altaris quoniam ta-  
lia licite sumuntur in coes. vsus clerico-  
rum et etiam laicorum: et talia licite ven-  
duntur etiam laicis et donantur secundum  
eum: et sic dicta cle. non videtur habere lo-  
cum in eis. Si autem fuissent als. eccle-  
sie affixa: h. modo de pnti. sint sepata non  
possunt capi loco pignoris per collecto-  
rem arg. regule semel deo. li. vi. et l. cde  
sacra. ff. de pben. emp. Et p. hoc allego  
glo. in. c. que semel. xix. q. iii. Prefertim  
si sunt remota ut iterum ecclesie affigantur  
per tex. in. d. l. cetera. §. fi. et i. d. l. fundi.  
§. fi. et dca. l. granaria. Sed si constaret  
q. auctoritate episcopi essent remota ad  
finem ut amplius nulli ecclesie vel loco  
sacro affigerentur: tunc crederem talia  
posse capi per collectores decime nec co-  
tineri sub prohibitione cle. si beneficiorum  
per id quod notat glo. in verbo destru-  
cta in. c. et hoc diximus. xvi. q. vii. et Inno.  
in. c. cu. ex iniuncto. i. glo. sua sup. vbo re-  
uocatis. de no. ope. nun. et glo. in regula  
privilegiuz. de reg. iuris. li. vi. et in. c. sta-  
tutum. de elec. li. vi. arguendo de toto ad  
partem quod lex facile permittit ut. l. q.  
de tota. ff. d. rei vendi. et c. pastoralis. §.  
item cum totum. de off. deleg. Et vide

quod dico infra questione. xcii.

**O**ctuagesimonono qro: An collector  
decime possit a beneficiatis volentibus  
et sponte dantibus recipere calices vel  
alia ornamenta diuinis officiis deputata  
loco pignoris vel distractionis p. decima  
Respondetur q. non secundum Pau. de leaz.  
in. d. cle. si beneficiorum. de deci. per illum  
tex. in verbo recipi: quasi ille tex. du. pri-  
mo dicit capi intelligatur ab inuitis: et  
postea subiiciendo recipi intelligatur etiam  
a volentibus: q. sed. cu. solutio fieri de  
quantitate fructuum: h. secus sit in tribu-  
tis fisci ob quorum defectum potest fiscus  
res vendere ut. l. i. l. si propter publi-  
pensita.

**N**onagesimo quero: Collector decime  
contra prohibitionem cle. si beneficiorum. de de-  
cimis vult p. solutione decime papalis  
capere calices vel alia ornamenta diui-  
nis officiis deputata loco pignoris vel  
distractionis: an ei possit violenter resisti  
Pau. in. d. cle. si beneficiorum. de deci.  
tenet q. sic: quem sequitur ibi Lar. zab.  
in. xv. q. pro hoc allegans. l. prohibitum  
l. de iure fis. lib. x. et glo. penultima in  
c. ex litteris. de off. delega. Pro quibus  
etiam allego glo. in. c. non debet. xi. q. iii.  
et Inno. in. c. dilecto. de sen. excom. lib.  
vi. Archiep. et Jo. and. in. c. si eo tempore  
de rescrip. lib. vi. Bart. in dicta. l. probi-  
bitum. et Bal. in. c. i. in ultima colu. de of.  
delega. facit tex. in. l. i. §. offitius. cum. l.  
sequenti. ff. ne quis cum qui in ius voc.  
est vi eximat. Sed hoc intelligo verum  
qn. collector pcedit extraiudicialiter: vel  
si procedit iudicialiter notorium est illas  
res quas capit esse diuinis officiis depu-  
tatas secundum Abbatem siculum in. c. si  
quando. de off. delega. Alias autem cum  
gravamen sit reparabile per appellatio-  
nem: debet possidere appellare et post  
appellationem poterit ei violenti resistere



tanq̄ fiat a non iudice cū facultas colle-  
ctoris iā sit suspēsa p̄ appellatōem scdm̄  
Ymo. in. d. c. si qñ. quē sequunt̄ ibi An-  
to. de bu. z Jo. de imo. arg. c. bone. d. ap.  
z sequit̄ etiā Bal. i. l. additos. in ult. col.  
L. de cpi. audi. qz tūc solū ante appella-  
tiōez pōt iudici violentē resisti qñ grava-  
men qd̄ inferi nō est repabile p̄ appllōz  
puta qz inferi pena corporalis scdm̄ Ly.  
post Dy. i. l. i. fi. L. vii. vi. quos sequit̄  
ibi Bal. i. repe. t. xii. querit̄. z De. Ly.  
z Bal. in. l. ab executiōe. L. quo. ap. nō  
reci. z De. d. anch. i. repe. regule ea que  
fiūt a iudice. li. vi. in. i. oppo. Pro quib⁹  
est tex. cū glo. ult. in. c. nō iferenda. xxiij.  
q. iij. z in. c. rēcos. xxiij. q. v. z in. c. bi qui.  
xiii. q. vi. Et exp̄sse scūs Tho. dicens  
hoc posse fieri sine peccato: nisi forte pp̄  
scandalū euitādū cū ex hoc aliqua p̄tur-  
batio timeret̄ in scda scde. q. lxxix. arti. ul-  
ti. Pro hoc qd̄ notat glo. ult. in. l. quo-  
niā iudices. L. de app. Et eadē rōne et  
multo fortius nō posset resisti violēter  
collectorī qñ dubiū ē: an calices z alia  
ornamēta q̄ cape vult vel distrabere p̄  
solutiōe decie cēt diuinis officiis depu-  
tata: s̄ debēt clerici vel rectores si p̄ten-  
dūt se grauatos appellare: qz tūc rōne  
dubii valerent p̄cessus collectoris scd⁹  
Pau. i. d. cle. si beneficiōz. p. l. si quis ex  
aliena. ff. de iudi. z l. ii. ff. si quis i ius vo.  
nō ie. quē sequit̄ Car. zaba. i. d. cle. si be-  
necicioz. in. xv. q. qz nō licet iudici violē-  
ter resistere: qñ dubiū est an iudex in iu-  
ste faciat sed dz appellari scdm̄ Archi. i.  
d. c. nō dz. xi. q. iij. Et ita itelligi dz glo.  
in. l. ut vim. de iust. z iur. vbi de hoc per  
Bal. An aut̄ censure late p̄ collecto-  
rem decime p̄ sacerdotes ei denegātes  
exhibere calices z alia ornamenta diui-  
nis officiis deputata p̄ solutione decie  
sint nulle ipso iure dixi supra i. xxiij. q.

Nonagesimoprīmo quero: Tenēdo qz  
collector pape deputatus ad colligēduz

decimā hēat iurisdicōem delegatā: de  
quo dicet̄ infra Si collector pape capit  
calices missalia vel alia ornamēta diuinis  
officiis deputata p̄ exactiōe decie p̄ p̄bi-  
bitiōe p̄ciliū vienēsis. i. cle. si bñficiōz. d.  
decie: an possit puniri p̄ cpm ordinariuz  
loci: in quo talē excessuz facit. Ut qz nō  
cū in negotio sibi p̄misso maior sit quo  
cūqz ordinario. c. sane. ii. de of. dele. etiaz  
legato ut i. c. studiisti. de of. lega. Et iō  
eius delicta nō debēt posse puniri p̄ or-  
dinariū loci p. c. cū inferior. de ma. z ob.  
Et hanc partē tenere vī Spe. in. ti. de  
inquisitio. s. i. v. sed pone qz inquisitores.  
Et clarius Sede. psi. cxv. qd̄ incipit La-  
sus talis est quidā delegat⁹. Idē tenet  
Jo. an. maxie si p̄det adhuc iurisdicō  
delegati: p̄serti si per hoc ipediret̄ exe-  
curio mādati apostolici ut ipse Jo. and.  
notat in. c. si. de rescrip. cū quo simplici  
transit Jo. cal. i. comēto. c. i. i. ultia. q. de  
rpto. Et hāc opi. t̄ De. de anch. i. re-  
peti. c. postulasti. i. vi. oppo. de fo. p̄petē.  
S̄ magis placz mihi p̄ia opi. quā tenet  
De. Ly. z Bal. i. autē. qua i p̄uicia. L.  
ubi de cri. agi oz. z glo. ult. i. d. c. fi. de re-  
scrip. vbi Ant. de bu. z Abb. sicu. hanc  
opi. amplecti vident̄: qz rōne delicti nō  
subditus efficiť subditus ut ē tex. in. d.  
autē. qua i p̄uicia. z i. c. fi. de fo. p̄pe. Et  
qz reatus oēm bonorē excludit. l. i. in fi.  
L. ubi sena. vel clarif. Et qz videm⁹ qz  
ordinari⁹ punit delegatum excedentē i  
exigēdis imoderatis sportulis ut ē tex.  
z ibi Ang. i. s. volum⁹. i. autē. ut iudi.  
sine quoquo suffrag. Et hoc p̄sertim  
p̄to vex si notoriū est illos calices z or-  
namenta q̄ capiunt̄ p̄ collectorē cē diui-  
nis officiis deputata p̄ ea que ipse met  
Jo. an. notat i. c. statutu. de rescrip. li. vi  
quē refert z sequit̄ ibi Domi. i. s. fi. vbi  
vult qz si delegat⁹ grauat p̄tes p̄ formā  
illius. c. statutu. z d̄ hoc notorio ordina-  
rius est iformatus: hēbit ordinari⁹ p̄  
uidere ne p̄tes grauent̄. p̄ quo bñ facit



e. romana. §. i. de penis li. vi. Rōne enīz  
notorii sepe efficit iudex ppterēs qui al's  
eēt incōperēs. c. sollicitudinē. de ap. c. i. d  
of. de le. li. vi. z. c. romana. §. notoria. d. cē  
fi. li. vi. Opionē autē sūā videlz Jo. an.  
in. d. c. fi. Spe. z. Sede. z. alioz intelligo  
verā qñ ordinari⁹ veller cognoscere de  
iusticia vel iniustitia snie delegati pape:  
forte ad finē utrū fecisset litē suā iuste  
iudicādo: vel qñ p talē punitionē ipedi  
rēt pcessus z iurisdicō delegati pape:  
q tūc nō cēt pmissū ordinario. Al qñ  
veller ordinarius supplere negligentiaz  
delegati pape negligētis in exequendo  
mādatū apostolicū: qd est phibitū ordi  
nario nisi vbi vertit pīculuz aīe: puta in  
causis mīmonialib⁹ vel sīlibus ut in. c.  
significavit. de of. or. z plene tradit Ar  
chi. in. §. spaciū. iii. q. iii. que cessant i cāu  
pīti: quoniā lz ordinarius puniat colle  
ctorē delinquentē i capiēdo calices z or  
namēta: nō p hoc impedit neqz turbat  
ipse collector i exigendo decimā debito  
mō iuxta mādatū apostolicū. Predit  
ta pcedūt d iure cōi: s; pīdō eugeniana  
eximit officiales pape a iurisdicōe ordi  
naria: quib⁹ forte hoc casu extranag. il  
la nō suffragaret p. c. volentes. d. priu.  
li. vi.

Nonagesimosecundo quero: Si colle  
ctor rapit ab inuitis calices vel alia or  
namenta diuinis officiis deputata p so  
lutione decime qua pena sit puniendus  
Rūdeo si caput de ecclesia vī posse dici  
sacrileg⁹. Et idez si nō caput de ecclesia  
dum mō illa ornamēta sint psecrata seu  
benedicta p ea q notat glo. ordi. i. c. sacri  
legiū. xvii. q. iiii. z Inno. in. c. cū p cā. de  
sen. exc. z Bar. i. l. diu. ff. ad. l. iul. pecu.  
z Bal. in. l. si nōdū. L. de furt. z Sali.  
in rubrica. L. de cri. sacrile. z Lar. zab.  
in cle. i. in pri. in. i. q. de penis. Pro hoc  
tex. in. c. q multoties. de reg. in. z. c. quis  
quis. in fi. xvii. q. iiii. vbi patet q d iure  
canonico cōmittit sacrilegiū i reb⁹ siue  
auferat sacrū de sacro: siue sacrū de non

sacro: siue nō sacrū d sacro. Et hoc mō  
declaranī multa iura pferri. c. qui rapit  
z. c. si quis domū. xvii. q. iiii. z. c. p dia. xii  
q. ii. Ex quo inferri pōt q talis delin  
quēs efficit infamis p tex. in. c. ifames  
vi. q. i. z in. c. attēdendū. xvii. q. iiii. nō tū  
erit excoīcatus ipso iure p tex. in. c. ult.  
de furt. nisi capiat p dicta cū effractione  
vel incēdio: sed poterit excoīcari scdm  
glo. Jo. an. z cōiter doc. in. c. pquest⁹. d  
fo. ppe. z Adatbe. in cle. si quis suaden  
te. d. penis. quē refert z sequit ibi Lar.  
zaba. in pri. in. li. q. Et ita intelligi debet  
glo. Jo. in. c. canonica. xi. q. iiii. z i. c. oēs.  
z. c. sacrilegiū. xvii. q. iiii. z i. c. clerici. xii  
q. ii. Et credo q erit puniendus etiā pe  
na arbitraria scdm quod notat Inno. i  
d. c. cū p cā. z Sali. in rubrica. L. d. cri.  
sacrile. Et ita vī velle Lbo. i scda scde  
q. xcix. arti. vlti. Et arbitrabitur iudex  
istā penā pīderata qualitate persone z  
p dictione rei et tps ut est tex. l. sacrile  
giū penā. i. prin. ff. ad. l. iul. pecu. Ad hoc  
facit. c. sicut dignum. in pri. de homi. z. l.  
aut facta. ff. de penis. Et iudex debet  
potius arbitrari q hoc sit quasi sacrile  
gium q sacrilegiū z minuere penā autē  
to q lz iste delinquat excedendo metas  
sue facultatis: tamē hoc facit tanq col  
lector pape z cōmissarius apostolic⁹: et  
sic nō caret primordio vitatis arg. l. cūz  
filius. §. beres meus. de leg. ii. z eius qd  
notat Ly. in. l. null⁹. in. i. oppo. L. d. sū.  
tri. z Bal. in repe. l. data opa. i. xix. col.  
L. qui accu. nō pos. vbi allegat nō. i au  
ten. de non alie. §. qz vō vī simile. Et  
qd dixi de incurfu sacrilegiū in capiēte d  
ecclesia intelligo non solū si capiat de ec  
clesia psecrata s; si capiat de ecclesia nō  
dū psecrata scd; Archi. i. c. i. x. q. i. per  
c. pcepta. de ple. di. i. z idē sentit Archi.  
in. c. frater noster. in fi. xvii. q. iiii. z alr  
dixerit ipse met Archi. i. c. si quis domū  
xvii. q. iiii. pferri si in tali ecclesia nōdum  
psecrata diuina officia celebrant p tex. i  
c. pen. z quod ibi notat Hosti. de imu.



et. Et alii dicant glo. et Inno. in. d. c. p. c.  
Adno: tamen pena imponeret hoc ca  
su sacrilego qui abstulisset rem non sacra  
nec benedictam deputatam divinis offi  
ciis de ecclesia non consecrata quod de eccle  
sia consecrata: quia minus delictum com  
mittit quod violando ecclesiam consecratam  
ut est tex. cum glo. in. c. ultimo de psec.  
eccle. vel alta. et glo. in. l. si statuta patris  
ff. de iniuriis. cum pene commensurari de  
beant delicto. xxiii. q. i. c. non afferam?  
et c. quesitum. de his que fi. a maio. parte  
cap. Si vero collector caperet ornamen  
ta divinis officiis deputata nondum con  
secrata nec benedicta: nec caperet de ec  
clesia sed aliunde: tunc non credo quod pro  
prie committatur sacrilegium sed bene de  
linquit veniendo contra formam preli  
vicensis: videlicet contra clem. si benefi  
ciorum. que simpliciter loquitur de depu  
tatis pro ornamentis divinarum offici  
orum ex quo sunt in tali usu actualiter  
ut dixi supra quod. lxxviii. Sed de or  
namentis consecratis vel benedictis non  
precise loquitur illa clem. a cuius ver  
bis non est recedendum ut in. l. i. §. si is  
qui nanem. ff. de exercit. et l. non aliter.  
de lega. iii. Et hoc casu credo etiam quod  
contra veniens in talibus peccat morta  
liter. c. ii. de maior. et obedi. et puniuntur  
extraordinarie arbitraria pena: cum non  
sit determinata pena per illud concilium  
ut. l. i. ff. de iure deliber. et c. de causis. in  
fine de offici. delega. Et tex. in. c. sacri  
legium. xvii. q. iii. videatur velle quod talis  
etiam censeretur debet sacrilegus: et ibi  
apertius Archid. super verbo retinere  
dicens post Hugon. per illum tex. quod re  
tinens rem ecclesie etiam non datam sed  
ecclesie relictam et debitam committit sa  
crilegium. Pro quo est optimus textus  
in. c. indigne. circa medium. v. valde eni  
iniquum et ingens sacrilegium et c. xii. q.  
ii. Sed illa iura intelliguntur de sacrile  
gio improprie et largissime sumpto: non  
autem de proprio et stricto sacrilegio. Et

pro hoc facit quia diruens statuas de  
putatas sepulchro nondum tamen aplu  
baras neque affixas non tenetur propria  
actione sepulchri violari sed interdicto  
quod vi aut clam: ut est tex. i. l. ii. ff. de  
sepul. viola. quem ita intelligit glo. in. l.  
si statuta. ff. de iniuriis. Et non imme  
rito distinxi supra inter ornamenta divi  
nis officiis deputata consecrata seu be  
nedicta et non benedicta: quia quedam  
sunt que benedicuntur ut calix ut est tex  
i. c. i. §. vngit. d. sac. vinct. et Hosti. i. sum  
ma de sac. vinct. §. qui et quo. i. fi. Et si  
benedicuntur patena et vestimenta sacerdotu  
lia que satis possunt per hoc appellari consecrata.  
Sed libri divinis officiis deputati non bene  
dicuntur preter missale quod consuevit benedi  
ci: et huiusmodi orationes suas proprias in libro pontificali  
ut hoc notat Jo. an. Ant. d. bu. et Jo. de  
imo. i. c. i. d. pigno. l. §. i. ibi super hoc aliter  
loquatur.

Nonagesimotertio quero: Dicitur in  
cle. si beneficiorum. de deci. quod per solutio  
ne decime beneficiorum non possunt ca  
pi calices libri vel alia ornamenta divi  
nis officiis deputata: quid si sunt aliqua  
que sunt deputata permissivo usus puta quod  
sunt tales libri quibus sacerdos utitur in  
camera studendo et quibus etiam utitur in  
divinis officiis: an talia possint capi per  
collectores seu levatores decime. Pro  
et contra adduci possunt tex. in. l. hoc le  
gatum. de lega. iii. et in. l. quintus. la. i. ff.  
de auro et argen. lega. Sed credo quod ta  
lia non possint capi per tex. in. l. si com  
munem. in prin. ff. quemadmodum servi.  
amit. et in. c. sacris. de sepul. et per id quod  
notat glo. ultima in. c. unico. de iurepar.  
libro. vi. quia qua ratione dicimus in re  
bus quod magis dignum trahit ad se minus  
dignum: ita quod minus dignum assumit na  
turam dignioris cui adiungitur ut in. c.  
quod in dubiis. de consecra. eccle. vel al  
ta. et c. unico. co. ti. libro. vi. Eadem rati  
one dicere debemus quod usus rei dignior  
trahere debet ad se usum minus dignum



Et forte talis appellari poterit dele-  
gatus ad vniuersitatem causarum pcer-  
nentium exactionem decime beneficio-  
rum per ea que notat Bar. in l.i. in fi.  
ff. quis & a quo appelletur post Innoc.  
in c. romana. de off. ordi. lib. 20. vi. & glo.

Nonagesimoquinto quero: Retēto p  
vero qđ dixi supra p̄xia. q. videlz qđ col  
lector pape bēat iurisdicōem cū sit dele  
gatus pape: vtrū possit excoicare suspē  
dere ⁊ interdicare nō solvētes decima  
⁊ alia debita camere aplice. Rūdo qđ  
sic p̄tex. in. c. i. ⁊. c. p̄tecia. ⁊. c. ex lris. de  
of. dele. Et hoc ⁊z Spe. i. ti. de leg. §. se  
quit̄. v. itē ad c.º officii. ⁊ Bal. i. l. nulli.  
L. de sen. ⁊ interlo. o. iu. dicēs qđ bodie  
ex stilo curie ex supabūdanti i lris pape  
apponit̄ clausula p̄dictores p̄ censuras  
ecclesiasticas p̄scendo quo ad ipsos liti  
gātes s̄z quo ad extrānos scđm cū ope  
rat̄ ⁊ allegat̄ Inno. i. c. i. ⁊. c. in lris. d. of  
dele. In psonis tñ epōz p̄pellēdis ser  
uare d̄z modestiā de qua i. c. q. pōtifica  
li. eo. ti. li. vi. Quoniā i coactiōib⁹ ifere  
dis dignitati deferre d̄z ⁊ psonē. c. p̄ste  
ralis. i. prin. de of. dele. Quinimo dicit̄  
Ant. de bu. in. c. q̄renti. de v. sig. qđ dele  
gar⁹ pape pōt iponere etiā alias penas  
qđ censure l̄z in litteris suis apposita sit  
clausula illa: cōrradictores p̄ cen. ec. ec.  
Et poterit etiā cōtumacia exigente re  
belles beneficiis priuare scđm Inno. in  
c. q. diuersitatē. per illum tex. de conce.



Nonagesimosextimo quero: An colle  
ctor pape possit pro exactione decime ꝯ  
non soluētes decimā inuocare auxiliū  
brachii secularis. Dicendū videt qꝯ de  
iure cōi hoc possit sicut delegatus pape  
qui potest inuocare brachiumulare  
absqꝯ spēali cōmissiōe scđm Inno. 3o.  
an. Anto. de bu. 3o. de 3mo. ⁊ Abba.  
seculum in. c. significasti. de off. deleg. et  
idem tenet Hosti. in. c. i. eo. ti. ⁊ Spec.

i ti. de delega. §. sequitur. v. sed nūquid  
seculare Archidi. in. c. administratores.  
xxiii. q. v. Jo. an. z Anto. de bu. i. c. quo  
niam in plezisq. de off. ordi. Bernar. in  
c. statumimus. de off. delega. li. vi. z Sed.  
consilio. clxiii. quod incipit: In xpi noie  
amen: super inuocatione. z Domi. post  
Jo. an. Zenzc. z Lap. in. c. ut officium  
§. deniq. de heret. lib. vi. z Abbas sicu.  
in. c. si quis contra clericum. in penultima  
colū. de foro competē. Pro quibus est  
tex. in. c. tanta. in fi. quem ibi ad hoc no  
tat Abbas sicu. de excels. prela. dum mō  
faciat quando opus est ut dicit tex. i vi  
cto. c. tanta. z ordine debito seruato: vi  
delz q. a tali auxilio non incipiat ut. l. i.  
z. l. ordo. L. de execu. rei iudic. ut decla  
rat Sede. consilio. ccli. in fine: quod inci  
pit: Lasus talis est Jacobus de cremo  
na. Lz Archi. in dicto. c. ut officium. et  
Abbas antiquus in dicto. c. significasti  
z Bal. in rubrica de offi. delega. in. viii.  
colū. teneāt simpliciter q. delegatus pa  
pe non possit inuocare brachium secula  
re. z sup hoc distinxerit Buiel. de mon  
te laud. in cle. vnica de off. deleg. cū quo  
simpliciter ibi transit Lardi. zaba. in. x.  
qōne. Dicit tamen glo. ultima in clem.  
si beneficiorum. de deci. z Pau. ibi i fi.  
q. in declarationibus Bonifacii octauū  
continet q. non soluētes decimam be  
nificiorum per seculares potestare cogi  
non debēt nisi nō soluētis tanta fuerit  
rebellio q. ppf eccliaſtice cēsurre prēptū  
innocandū sit q. ipsum brachiū seculare  
Et dicit Lar. zaba. i. d. cle. si beneficiorū  
in. xvi. q. q. Bonifaci⁹ octauus i dictis  
declarationibus simpliciter phibuit p col  
lectores decime inuocare brachiū secu  
lare sine spēali mandato. quod forte cre  
do Bonifacium fecisse non q. hoc esset  
al's eis phibitum de iure cōi p predicta  
Sed q. forte collectores in violentiis  
inferendis cū auxilio brachio secularis  
sepe modū excedebāt in damnū et detri



mentuz ecclesiar: quibus talia enormia  
fiebant per laicos clericis infectos ut in  
c. clericis laicos. de imu. ecc. li. vi. Ideo  
Bonifacius sup hoc spēaliter. ut predi  
ctuz est puidit a cuius declaratione seu  
determinatiōe recedēdū nō eē arbitroz

Nonagesimo octavo quero: An recto  
res beneficio: nū nō soluētes decimam  
possint psonaliter capi per collectozē v  
de eius mandato. Rūdeo q sic cuz hec  
sit debitū fiscale ut l. cum eo. ff. ad l. iul.  
peculatus. et ibi Bar. quē sequit Jo. de  
imo. in. c. latoz. de pigno. Ad idēz allego  
Bar. in. l. p̄sentancū. in. iiii. colū. L. quō  
et qñ iud. Dicit tamē Bar. in. d. l. cū eo.  
q talis captus p debito fiscali nō debet  
poni i carcerib⁹ nisi p̄sistat in p̄tūmācia  
ut l. nemo carcerēz. L. de exac. tribu. li.  
x. vbi etiam hoc notat Bar. et p hoc qd  
notat Bar. in. l. iiii. §. actor. v. quero an  
pro tali debito. ff. de re iudi. Et an hoc  
casu requirā q prius facta sit bonoz  
discussio. Glo. et Bar. in. l. iiii. §. intozes  
ff. de suspē. tuto. tenent q sic. Sed con  
trarium tenet Jo. de imo. in. l. si filio. la  
ii. ff. solu. ma. per tex. in. §. qui aūt. v. sed  
hec quidem iuncta glo. in verbo cedere  
in auten. de fideiussio. Et an hoc cāu  
admitti debeat cessio bonoz bene decla  
rat L. y. in. l. i. i. prima. q. L. qui bo. cede.  
poss. Nec obstat predictis si dicat q col  
lector pape nō habet facultatem capien  
di neqz incarcerationi: qz delegat⁹ nō pōt  
capere neqz carcerare ut est tex. in. §. si  
vō. i. auten. de exhibē. rei. et notat Bar.  
in. d. l. consentancū. et p tex. a spēali i cle.  
i. in prin. de heret. quia rūdeo q ille. §.  
si vō. loquit in delegato inferioris a p̄i  
cipe: sed collector pape est delegat⁹ p̄i  
cipis cui pmittunt maiora. nam permit  
titur sibi excoicatio ut est tex. in. c. ex lit  
teris. de of. deleg. que excoicatio est me  
riū imperii scdm Inno. in. c. transmissam  
in fi. de elect. et in. c. de causis. v. itē dicit

quidam. de off. deleg. et Spe. in ti. de in  
risdic. om. iudi. §. i. v. scdm canones aūt.  
et Jo. de lig. post Hosti. in. c. pastoralis.  
in prin. de off. oz. Multo fortius ei per  
missa est captura et carceratio q nō sunt  
meri impii quādo carceratio non fit ad  
penam sed ad custodiam: ut est in casu  
isto ut dicit Bar. in. l. impium. i. iiii. col.  
v. s. iuxta hoc quero. ff. de iuris. om. iud.  
Nec i cle. i. de heret. ibi ē spēalitas i cā  
heresis quo ad capturaz: qz etiā aliis ca  
sibus captura pmissa est delegato pape  
ut est tex. in. c. super eo in fi. de cri. falsi.  
Et p̄dicta itelligo vera nisi beneficiati  
essent doctores actu legentes quoniam  
tales non possunt capi psonaliter scdm  
Bar. in. l. medicos. p illum tex. L. de p  
fes. et medi. li. x. Vel nisi eēt mulier p. l.  
i. L. de of. diuer. iud. et auten. nouo iure  
L. de custo. reo. puta abbatissa vel prio  
rissa que nō pōt capi p debito monaste  
rii sui scdm Bal. in. l. etiā. in. v. col. v. s.  
nunquid abbatissa. L. de execu. rei iud.

Nonagesimonono quero: Quādo col  
lector decime exigere vult decimam ab  
vniuersitate collegio vel conuentu: an  
possit p hoc eis cessantib⁹ soluere cape  
re psonaliter regētes seu rep̄tantes  
vniuersitatē vel capita collegii puta pri  
orem vel rectorē. Rūdeo q sic p tex. in  
l. i. i. pri. ff. de mune. et bono. per quez ita  
dēminat Bar. in. l. iiii. §. actor. ff. qd cu  
iusqz vni. no. Quēadmodū eni possunt  
psules ciuitatis qui rep̄sentant totum  
populū ut notat glo. in. l. s. ex dolo. §. i.  
ff. de dolo. et in rubrica. L. q sit lō. p̄sue.  
et Bar. in. l. non ambigitur. ff. de legi. et  
probat in. c. si. de pcur. pro debito po  
puli seu ciuitatis psonaliter capi ut de  
terminat Bal. i. l. etiam. in. v. colū. v. mō  
ergo queritur qualiter. L. de execu. rei  
iudi. Ita dicendū q rep̄sentantes col  
legium vel vniuersitatē possint capi pro  
solutione decime papalis. An autem

singulares p  
corum partic  
decime soluti  
dicto. §. actor  
vi. col. et in. l. i.  
vniuer. nomi.

Centesimo qu  
pape vult exig  
gio vel vniuer  
debeat et eis in  
me. Responde  
i. sed quero q  
exco. rei iudi.  
tur psonaliter  
quedam person  
de fideiuss. et l. i.  
ff. qd me. ca. S  
gati dicit q pon  
suerit congrega  
videri dolo. ff. de  
credo esse q qu  
ti debeat moner  
notatio cleri co  
ut congregat co  
qd si non fecerit  
tum seu maiorē  
dinaria in. c. si ca  
de concess. prebe  
in verbo singula  
Domi. de san. B  
per illum tex. xlii  
cuiusqz vniuer. n  
publice. li. xi. et L  
mili. vasa. qui cō  
naganti ad rep̄zi  
tari. Qd si fier  
nitio per arēgam  
poteft videri dol  
Bar. in dicta ex  
tarum. et sup ver  
ficeret hoc casu n  
vniuersitatis seu  
dicta. l. i. L. de in  
nō per glo. in dic



singulares persone de uniuersitate vel eorum particularia bona possint p hui<sup>9</sup> decime solutione capi. *Declarat Bar. i dicto. §. actor. z Bal. in dicta. l. etiam. in vi. col. z in. l. i. §. quibus. ff. quod cuiusqz uniuers. nomi.*

**Centesimo quero :** Quando collector pape vult exigere decimam a clero collegio vel uniuersitate qualif monere eos debeat z eis intimare impositionem decime. *Respondet Bal. i. l. etiam. i. vi. col. §. sed quero quomodo citabitur. L. de execu. rei iudi. q. si sunt aggregati citabuntur personaliter: quia ista congregatio ē quedam persona politica ut. l. mortuo. ff. de fideiuss. z. l. metum. §. aduertendū. ff. qd me. cā. Si autem non sunt congregati dicit q. ponet edictum i loco vbi cōsuevit congregari ut nō. in. l. non potest videri dolo. ff. de regu. iur. Sed verius credo esse q. quando non sunt congregati debeat moneri ille ad quem spectat cōuocatio cleri collegii vel uniuersitatis ut congreget eos pro ista admonitione qd si non fecerit sufficit admoneri prelatum seu maiorem ipsorum scdm glo. or. dinaria in. c. si capitulo. in verbo factam de concess. preben. li. xi. z in. c. bone. el. i. in verbo singulares. de elec. z Archi. et Domi. de san. Bem. i. c. cōmestrationes. per illum tex. xliiii. di. z Bar. i. l. si. ff. qd cuiusqz uniuers. no. z in. l. i. L. de iure rei publice. li. xi. z Bal. in. c. i. in. iii. colū. de mili. vassal. qui cōtu. est. z Bar. in extra uaganti ad reprimendū. super verbo citatū. Qd si fieri nō posset sufficeret monitio per arēgam scdm glo. in deā. l. non potest videri dolo vel proclama secundū Bar. in dicta extranagati sup verbo citatum. z sup verbo p edictum. Nec sufficeret hoc casu moneri sindicū cleri vel uniuersitatis seu collegii scdm Bar. in dicta. l. i. L. de iure rei publice. li. xi. per nō. per glo. in dicta. l. non potest videri.*

vbi etiam de hoc ponit Bart. z Ange. i. l. i. §. quibus. ff. qd cuiusqz uniuers. no. Et hec procedunt in uniuersitate ecclesiastica. Si autem collector pape vellet exigere subsidium a cōitate seu uniuersitate seculari quod ex cā fieri potest: ut dixi supra qōne. lvi. z sequenti. Qualif tunc uniuersitas secularis sit monenda ponit Inno. in. c. cum ex inuncto. circa fi. de ope. no. nun. quem sequit Archi. i. c. si plures. in fi. xvi. q. vii. z Domi. d. sā. Bem. i. c. lex est. ii. di. Dicit tamē Bar. notant in deā extrauaganti. ad reprimendū. super verbo citatum. i. si. q. uniuersitas vel collegium per citationē vel monitionē de ipso in psonā rectoris seu maioris eoz factā nunq. constituit in vera psumacia sed dicit fictus cōrumax.

**Centesimoprmo quero:** An non parētes i finino monitioni collectoris incur sū censuraz cōtinenti in psonā maioris vel rectoris loci facte: vel fecē parēgam proclama vel edictū lapso finino inuoluant censuris eis alr personalit nō monitis. Dñi de Rota deci. ccccxxv. in nouis que incipit: Itē extra rotā pcludunt q. sic in subsidio charitativo qd imponit pēpm ut dixi supra in. xv. q. p. tex. in. c. si sacerdos. de of. or. i. c. romana. §. caueat de sen. exc. li. vi. z. c. quidā. vi. q. i. S; idē dico in collectore pape: q. etiaz delegat pape pōt ferre illas gñales snias cēsurarū: dūmō ferat eas int pphēlos sub sua iurisdictione ut pbat p tex. in. c. a nobis el. i. i. fi. de sen. exc. Et p hoc est optim<sup>9</sup> tex. a spēali cū glo. sua i verbo noiatim. in. c. pstitutionē. de sen. ex. li. vi. Nec obstant predictę alique deci. Rote i nouis videlz deci. cclxi. q. incipit: Itē si d spēali mādato. z deci. cclii. que incipit: Item si cōmittat cā tpe feriaz. z in antiquis de cisione. cccxiii. que incipit: Nota q. lite contestata. z decisione sequenti. z Egi. de belleme. decisioe centesima. lxxxviii.



que incipit *Ut citat<sup>9</sup> excoice<sup>9</sup>*. que post  
Inno. in. c. si adversarius. de eo qui mit  
in poss. et in. c. ad petitionem. de accusa. ut  
plurimum volunt quod ad hoc ut ferri possit  
excoicatio requiratur monitio personalis  
nisi ostet citationem seu monitionem alias  
ad eius notitiam pervenisse: quod ille auctorita  
tes intelligunt quoniam excoicatio fertur in specie et non  
certam personam. non autem in genere et non ideo  
itaque personam putat hic non solventes quo  
casu sufficit quod sint moniti per prelatum vel  
edictum. Et an hoc casu ad evitacionem  
pene vel censuram allegantes se ignoras  
se prelatum vel edictum: audiri debeant  
Videatur quod non per tex. in. l. si pupillus. §.  
proscribere. ff. de instito. et in. c. i. §. postu.  
prela. et in. c. quod dicitis. xvi. di. et in. c. cum  
in tua. qui mar. accu. poss. quod plene et  
solenter discutiant omnes de Rota in pal.  
deci. cccc. xxv. in novis que incipit: *Item*  
extra Rotam ubi referunt super hoc con  
silia duorum fratrum invicem contra: videlicet  
Bal. et De. de perusio et Anto. de bu.  
et Abb. sic. in. c. cognoscentes. de possit.

**Centesimosecundo quero:** Collector  
pape vadit ad civitatem vel oppidum ut  
imponat et exigat decimas beneficiarii lo  
ci hoc presentientes claudunt sibi portas  
quid faciet tunc collector. Respondet Bal.  
in. l. etiam. in. vi. col. v. quero quid si rusti  
ci. L. de execu. rei iudi. quod affiget edictum  
in portis civitatis vel castri. Et si non est  
ibi tunc accessus ponet edictum in loco vi  
ciniori vel in ecclesia magis vicina: quia  
ecclesia est locus publicus et omnibus pa  
rens: et allegat tex. in. cle. cam. §. verum.  
de elec. Pro quo etiam bene facit tex. in  
cle. dudum. de iudi. et in. cle. quavis. §. si  
vero dicti episcopi. de fo. compe. et in. c. quoniam  
frequenter. §. porro. ut lite non cōte.

**Centesimotertio quero:** An beneficia  
tus qui solvit decimam collectorum possit  
instare quod faciat sibi instrumentum libera

tionis et solutionis decime. Et an colle  
ctor ad hoc teneatur. Respondet quod sic per  
tex. in. l. sicut datam. L. de libe. ca. quas  
legem loquatur in libertate Bal. ibi ex  
dit ad omnem solutionem. Idem et Spe.  
in. ti. de instru. edi. §. postquam. §. quid si de  
bitor. et v. quid si solvi. et ibi clarius Jo.  
and. in. addi. et glo. in. c. significavit. de te  
sti. et Bar. in. l. plures apochis. per illud  
tex. L. de fide instru. et in. l. si finita. §. ele  
ganter. ff. de dam. infec. et in. l. ex ea pre.  
in prin. de verbo. obl. et Jo. de imo. in. l.  
huiusmodi. §. si ita cui legatum. de leg. i.  
Pro quo bene facit tex. in. l. si quis fun  
dum. §. si. cum. l. sequenti quod incipit: Et ego  
ex producto. ff. loca. et in. l. colono. ff. de usu  
fruc. lega. et in. c. longinquitate. et c. sepe  
xii. q. ii. De quo etiam ponit glo. Bar.  
et Jo. de imo. in. l. ii. in prin. ff. solu. mar.  
et in. l. si pupillus. in prin. ff. de nova. Et  
ponit collector decime liberare eos qui  
soluerunt decimam: et eis instrumentum  
liberationis de hoc perficere absque eo quod si  
ibi commissum sit specialis facultas liberandi  
vel quietandi: quia ex quo hoc mandatum  
ad recipiendam solutionem: et illi integre  
soluerunt: tacite satis censetur habere ma  
datum ad eos liberandum tex. est et ibi  
Bal. in. l. non abstulit. L. de nova. et in. l.  
si debitorem. ff. de novat. cum instrumē  
tum non fiat nisi ad facilitatem probationem  
liberationis: que liberatio fit eo ipso quod  
soluitur debitum ut instru. qui. mo. tol.  
obliga. in principio.

**Centesimoquarto quero:** An collector  
pape possit quietare beneficiarios de de  
cimis non solutis perficendo sibi esse satis  
factum et solutum. In hoc est aduerren  
dum ad verba facultatis sue in extra. c. por  
ro et si de terra. de privileg. Quia si habet  
mandatum ad recipiendum solutiones et  
perficendum et tunc verba ista ponantur  
copulative: tamen secundum eandem sententiam doc.  
poterit liberare et quietare etiam de non



solutis pfitendo sibi satisfactum secundū  
 Ange. & Jo. de imo. in. l. a diuo pio. §. s. 3  
 si emptor. ff. de re iudi. & in. l. si debitorz  
 ff. de noua. & Ang. in. l. non abstulit. L.  
 de noua. & in. l. si p'sensit. ff. qui. mo. pig.  
 vel ipo. sol. & Bal. Sali. Rapp. & Pau  
 de cast. in. l. ii. §. si. ff. si cer. p'cia. & Lodo.  
 pont. in. l. p'edia. ff. de acqui. poss. Licz  
 Bar. expresse tenuerit p'rium in. d. l. ii.  
 §. si. ff. si cer. pe. Si vō in mādato seu fa  
 cultate sua non est appositum verbum  
 & ad pfitendū sed solum ad solutionem  
 recipiendū & quietandū: tunc l3 in aliis  
 procuratoribus sunt varie opiones inf  
 doctores i locis p'ime allegatis ut etiā  
 patet ex his que notat Jo. an. in addi.  
 Spe. in ti. de teste. §. i. & sed pone Egi.  
 & Sede. consi. liii. & Abbas sicu. in. c. cū  
 olim. el. i. de offi. deleg. Tamē in p'cura  
 tore fiscali qualis est collector pape vel  
 recipiente functiones publicas: certum  
 est q' potest pfiteri se recepisse & quietā  
 re etiā de his que soluta non apparēt  
 & p'fessio statim p'iuicicat ut est tex. cō  
 iuncta glo. in. l. fi. L. de apoc. publi. li. x.  
 & in. l. in contractibus. §. sed quoniā cō  
 iuncta. glo. ibi in verbo functionū. & ibi  
 etiā Bal. L. de non nu. pec. & hoc tenēt  
 Ange. & Jo. de imo. in. d. l. a diuo pio. §.  
 sed si emptor. Ex quibus concludo  
 q' l3 collector pape non habeat expresse  
 mandatum ad cōfitendū: tamē cōfiteri  
 poterit & quietare etiā de his de quib9  
 non apparet facta solutio: quod ē verū  
 non solum si confessio collectoris ema  
 net super solutione decime. sed etiā si  
 emanaret confessio eius sup receptione  
 p'cii rerum venditarum ppter solutio  
 nem decime scdm glo. in. d. l. in p'ctibus  
 §. sed quoniā. in verbo penitus p' tex.  
 optimū in. l. omnes. §. fi. L. de quadri.  
 p'script. Et est rō quia p'curator fisci  
 non presumitur habuisse fidem de p'cio  
 quam habere non pōt ut. l. si p'curator.  
 de iure fil. ut refert Bal. in. d. §. s. 3 quo

niam. Predicta tamē intelligo vera  
 quādo collector est soluendo: ita q' ipse  
 d' suo potest satisfacere pape seu camere  
 apostolice: al's enim confessio illa colle  
 ctoris nō p'iuicicaret fisco seu camere  
 apostolice scdm glo. & Bald. in. d. §. sed  
 quoniā. in verbo penitus. & Ange. et  
 Jo. de imo. in. d. §. sed si emptor. & in. l.  
 si debitorz. ff. de noua. quia alias scd3  
 Bal. in. d. §. sed quoniā. daret materia  
 fraudulenter colludendi cum inopi col  
 lectore in p'iuiciciū fisci & camere apo  
 stolice: quod esset absurdum. Et p' hoc  
 bonus tex. in. l. fi. in prin. ff. de eo p' quē  
 fac. erit. & in. l. p'perandū. §. fi. L. d' iudi.

Centesimoquinto quero: An laic9 pos  
 sit esse collector decime papalis. Respō  
 deo q' non cum ei competat iurisdictio  
 & cohercio ecclesiastica: ut dixi supra. q.  
 xciii. & sequēt: & q' illud ius exigēdi ē  
 radicatum in eius persona ex cōmissiōe  
 apostolica: vnde nō vī cadere posse i lai  
 cum: vt firmare videt Anto. de but. i. c.  
 decernimus. in penul. col. de iudi. per ea  
 que notat Hosti. in. c. ex rōne. de eta. et  
 quali. Et idem firmat Archi. in. c. i no  
 ua. circa prin. xvi. q. vii. quem sequitur  
 Lodo. pont. p'sil. cclxviii. quod incipit:  
 In xpi nomie amen: iste petrus. Pro  
 quo bene facit tex. in. c. quoniā in qui  
 busdam. & in. c. i noua. xvi. q. vii. Et idē  
 credo in subcollectore quādo deputare  
 tur cū eadem iurisdictione seu facultate  
 que p'perit ipsi collector per tex. i. c. sta  
 tutum. §. in nullo. de rescrip. lib. vi. Ad  
 hoc cle. vnica de of. vica. Cum subroga  
 tum sapiat naturam illius in cui9 locuz  
 subrogat. l. si cū. §. qui iniuriar. ff. si quis  
 cau. & c. ecclesia. ut lite pen. Secus si es  
 set nudus & merus subcollector nullam  
 habens iurisdictionem neq3 cohercionez  
 sed solum deputatus ad recipiendū illā  
 meram decimaz solutiōem: q' hoc laico  
 bene demandari potest scdm Archidi.



in. d. c. in noua. z Anto. de bu. in. d. c. de  
cernimus. z Lodo. pont. in pallegato  
psil. p. tex. in. c. vestra. de loca. z in. c. qre  
lam. ne prela. vi. suas. Et lz pdicti doc.  
loquant in deputato ad colligendas de  
cimas z obventiones spuales: tamē idē  
credo dicendū de collectore huius deci  
me papalis per ea que dixi in. d. q. xciii  
z sequēti. z per tex. i. c. quoniā i quibus  
dam. z. c. indicatum. lxxxix. di. Sateor  
bene q si papa vult potest merū laicuz  
ex certa scia deputare collectore decime  
etiam cū iurisdictione z coheritione per  
id quod norat glo. in. s. veruz. in verbo  
ducibus. xxii. di. z in. c. bene quidez. in  
verbo pzet romanū pontificez. xvi. di.  
z in. c. quāto. z ibi doctores de pfectu.  
z in. d. c. decernimus.

**C**entesimosexto quero: An collector  
pape deputatus ad decimas beneficio  
ruz colligendas vel debita camere apo  
stolice possit absqz spali pmissione sub  
collectore deputare. Rūdeo q sic scdm  
dños de Rota in nouis deci. cclvi. que  
incipit: Item collector. z quia siue dica  
mus q sit delegat<sup>9</sup> put tenui supra. q.  
xciii. z hoc potest ut. l. a iudice. L. d. in  
di. z. c. super qñum. s. i. z. ii. de off. dele  
z. c. cum cam. de appel. cū si. Siue dica  
mus q sit pcurator ad negocia. Et idē  
erit dicendum siue dicat generalis pcur  
rator ad negocia ut. l. i. s. magistruz. ff.  
de exercito. z. c. i. si. de pcura. li. vi. z. l.  
quicunqz. s. si. ff. de instito. z. l. si pcura  
tozem. s. si quis mandauerit. ff. manda.  
Siue etiaz dicamus q sit pcurator spe  
tialis ad negociū: q ex quo bz madatur  
l. mitatum ad leuandū z recipiendū de  
cimam beneficioz non censet electa in  
dustria persone: z poterit aliuz substitu  
ere scdm Bar. in. l. si. in si. ff. de dñcr. z  
tēpo. prescrip. z Bal. i. l. quod quis. L.  
de pcura. per tex. in. c. is cui. primo rñso  
de off. deleg. lib. vi. Pro hoc qd notat

glo. in verbo decreta. in. c. si quis insto. d.  
elec. li. vi. z tex. in. c. si. scdo rñso. de pen  
li. vi. Nec credo dici posse q hoc sit ma  
gnū negociū in quo videat electa in  
dustria psona iuxta doctrinā Inno. i. c.  
si. de offi. deleg. z Bal. in. l. liberti liber  
teqz. in. x. colū. 4. quero denuo impator.  
L. de ope. liber. qz ut subdit Inno. i. d.  
c. si. quem sequit ibi Ant. de bu. stat ar  
bitrio iudicis q dicatur arduū negociū  
ex quo videatur electa industria psona  
qd non credo aliquem equū iudicē hoc  
casu arbitratuz: qz leuare decimam nō  
est magne industrie: z pōt facile per quē  
cunqz fidelē fieri. Nec obstat predictis  
si dicatur q stipendium publicū nō pōt  
recipi nec solui per pcuratorem: sed bz  
recipi z solui in ppriis manibus ut ē ca  
sus nō. quē ibi ad hoc ponderat Bar. i.  
l. per hanc. L. de erog. mili. ano. li. xii. d.  
quo facit festū Lod. pōra. in. l. i. s. si quis  
ita. de ver. ob. qz rñdeo q hoc nō est sti  
pēdiū q soluatuz p laboribus: s; est po  
tius collecta imposta per papā ad eius  
beneplacitum. Vel dato q esset stipen  
diū etiā potest a persona illustri recipi  
p pcuratorem arg. l. nullus qui nexu. z  
qd ibi notat Bal. L. de decu. li. x. Pro  
quo bene facit tex. i. l. i. L. d. iur. z isti.  
de iniur. s. in sūma. z in. l. ii. L. de sentē.  
ex picu. reci. z in. c. si. de re iudi. li. vi. et i  
antē. qd ius. L. d. pen. z i. c. qz epī. v. q.  
iii. Ex quo infero iuncto. d. c. ult. d. re  
iudi. li. vi. q quilibet ep̄s seu archiep̄s  
pōt petere charitatiū subsidiz et qdli  
bet stipendium p pcuratorem: nec astri  
gitur dispos. tione. d. l. p hanc. Quinim  
mo dicit deci. Rote. cclvi. pall. q si pore  
stas collectoris fuisset per papā limita  
ta hoc modo videlz q nō possit nisi uni  
cum subcollectorem in singulis ciuitate  
et diocesi deputare poterit tamē succes  
sive plures diuersis tēporibus subcolle  
ctores deputare: ita q semp nisi unus  
remaneat in qualibet ciuitate et diocesi

Predicta  
deputatio  
ista verbo  
circumspici  
quoniam r  
collectorem  
et fuisse ele  
tant decidit  
deleg. quē se  
dico si papa  
ma pidentia  
industria elu  
de bu. psil. su  
noie iesu xpi  
ginis absqz  
poterit subco

Centesimosex  
res apostolic  
fructibus ben  
scdm Egi. de  
fina. lv. que in  
q bodie i ben  
res camere ap  
cedit z fructu  
utilitate camer  
bodie in benef  
locū. z. cum vo  
sent. de institu  
quantur de cu  
Tamen non m  
Egi. seruati in

Centesimooct  
esse deat collec  
spondeo q deb  
enatū annu: mis  
taret existentē  
deputatio esset  
a pio per tex.  
deleg. vbi hoc  
z Jo. de imo. z  
quidam psuble  
rantes tex. in. d.  
lector pape del



Predicta tamen intelligo vera nisi in  
deputatione collectoris papa apponeret  
ista verba: de tua prudentia: vel de tua  
circumspectione plen<sup>9</sup> p<sup>9</sup>identes vel filia  
quoniam tunc non posset collector sub  
collectorem deputare: q<sup>2</sup> per illa verba  
v<sup>9</sup> fuisse electa industria persone: ita no  
tant decidit Innoc<sup>9</sup>. in. d. c. fi. de offici.  
deleg. que sequit ibi Jo. de imo. Et idē  
dico si papa diceret: de fide et legalitate  
tua p<sup>9</sup>identes. q<sup>2</sup> tunc etiam v<sup>9</sup> eligisse  
industriā eius ut exp<sup>9</sup>se p<sup>9</sup>cludit Anto.  
de bu. p<sup>9</sup>fil. suo. xlviii. i. fi. q<sup>2</sup> incipit: In  
noie iesu xpi et matris eius gloriose vir  
ginis absq<sup>3</sup> diffusione. Et ideo nec tūc  
poterit subcollectorem deputare.

Centesimo septimo quero: An collecto  
res apostolici possint se intromittere d<sup>9</sup>  
fructibus beneficior<sup>9</sup> vacantium. R<sup>9</sup>ndeo  
scdm Egi. de belleme. deci. septingente  
sima. lv. que incipit: Si rector p<sup>9</sup>ochial<sup>9</sup>  
q<sup>2</sup> hodie i beneficiis reservatis collecto  
res camere apostolice loco economi suc  
cedūt et fructus recipiunt et p<sup>9</sup>servāt ad  
utilitatē camere apostolice. Et dicit q<sup>2</sup>  
hodie in beneficiis reservatis nō habet  
locū. c. cum vos. de off. or. et c. cu<sup>9</sup> venis  
sent. de institutio. Nec alia iura que lo  
quuntur de custodia ecclesiar<sup>9</sup> vacantium  
Tamen non memini vidisse hoc dictū  
Egi. servari in pratica.

Centesimo octavo quero: Cui<sup>9</sup> etatis  
esse deat collector decime papalis. Re  
spondeo q<sup>2</sup> debet transcendisse. xviii. sue  
etatis annū: nisi papa ex certa scia depu  
taret existentē in inferiori etate: Alias  
deputatio esset subreptitia. hoc p<sup>9</sup>bat<sup>9</sup>  
a p<sup>9</sup>rio per tex. in. c. cum vigesimū. de of.  
deleg. vbi hoc clarins volūt Abb. sicu.  
et Jo. de imo. et ipse met Jo. de imo. i. l.  
quidam p<sup>9</sup>sulebat. ff. de re iudi. ita decla  
rantes tex. in. d. e. cū vigesimū. cum col  
lector pape delegatus sit ut dixi supra

presertim. q. xciii. Nec obstat. c. qui ge  
neraliter. i. fi. de pecu. li. vi. et l. si collecta  
neus. ff. de manu. vindi. et. §. iuste. insti.  
quibus ex cau. manu. non p<sup>9</sup>nt. et quod  
plene notat Bal. post Ia. bu. i. l. exigē  
di. in. ii. col. l. de p<sup>9</sup>cur. quia illa iura lo  
quunt<sup>9</sup> in p<sup>9</sup>curatore ad negocia qui pe  
nit<sup>9</sup> caret iurisdictione qua non caret  
collector ut dixi in. d. q. xciii. et pluribus  
sequētib<sup>9</sup>. Ex quo infero q<sup>2</sup> perso  
na collectoris pape debet esse qualifica  
ta iuxta tenorē. c. statutū. §. i. de rescrip  
ti. vi. videl<sup>9</sup> q<sup>2</sup> debet esse constitutus in  
dignitate vel personatu ecclesiastico: v<sup>9</sup>  
exig<sup>9</sup> q<sup>2</sup> sit canonicus ecclesie katedra  
lis. Sicut etiam dicimus de executori  
bus gratiar<sup>9</sup> pape datis cū clausula vo  
catis vocandis: cū tales cēseant v<sup>9</sup>ri iu  
dices delegati ut p<sup>9</sup>cludunt dñi de Ro.  
in novis deci. cccliiii. que incipit: Itē si  
in cōi forma. et in antiquis deci. cccxciii.  
que incipit: Nota ex hoc. et Lar. zaba.  
post Bucl. de monte lau. in cle. i. in. xv  
q. de rescrip. Et idem dico de subcolle  
ctoribus eor<sup>9</sup> quando eis esset cōmissa  
tota facultas cōpetens ipsis collectori  
bus per tex. in. d. c. statutum. §. in nul  
lo. Et per id quod notat dñi de Rota  
in antiquis deci. xcix. que incipit: Nota  
q<sup>2</sup> executor datus. Sec<sup>9</sup> si subcollector  
ess<sup>9</sup> deputatus ad certum nudū myste  
rium tantū per ea que de subexecutori  
bus gratiar<sup>9</sup> scribūt dñi de Rota i pre  
dicta deci. cccliiii. et in antiquis decisio.  
cccxcii. que incipit: Nota q<sup>2</sup> si in forma  
et Archi. et Domi. in. d. §. in nullo. Ex  
predictis etiam infero q<sup>2</sup> religiosus pro  
fessus non potest esse collector vel sub  
collector pape. Pro quo bene facit. c. d<sup>9</sup>  
p<sup>9</sup>ntium. xvi. q. i. nisi sit qualificatus: pu  
ta prior p<sup>9</sup>etualis vel abbas iuxta cle.  
et si principalis. de rescrip. etiā si depu  
ret<sup>9</sup> ut nudus minister sine iurisdictione  
per textū in. c. ii. de postulando. et c. mo  
nach. el. ii. xvi. q. i. et in cle. religiosus.



cum glo. in verbo licentia. de procur. ubi duo exiguntur que hic non concurrerent.

**C**entesimonono quero: An collector pape qui deputavit subcollectorem: si postea in eodem loco deputat alius subcollectorem non faciendo mentionem de primo videatur prius deputatus subcollectorem revocare et revocatus censeri debeat. **D**ñi de Rora deci. cclvi. i. novis que incipit: Itē collector habens. tenet qd sic per. c. nō iniuste. de pecu. et c. si quē eo. ti. li. vi. et l. si quis cum procuratorio. §. si. ff. de procur. Pro quibus bene facit quod notat Jo. cal. in addi. in. c. sua de off. vica. quem sequitur Pet. de ancha. in cle. unica circa fi. de off. vica. qd est verum quando subcollectores dati sunt ad nuduz mysteriū exigēdi sine aliqua penitus iurisdictione: qz tales sunt meri procuratores. Sed secus forte dici posset quādo dati essent subcollectores cum iurisdictione et cohercendi potestate collectoribus ipsis competente per. c. volentes. et quod ibi scribunt oēs doc. de off. lega. et per id quod notat gl. in. c. in galiarum. xxv. q. ii. et Spe. in ti. de lega. §. finitur. et in summa notandū Ad que iura tamen posset responderi qd loquuntur in duobus ordinariis nō in delegatis: quorum iurisdictione nō est ita firma et favorabilis sicut ordinaria. Sed pro predictis facit tex. in. l. ii. l. de testa. tu. pro et contra adduci potest tex. in. c. pastoralis. §. preterea. de offic. delega. Et hoc ultimū procederet presertim quando collector in subdelegatione seu primi subcollectoris deputatiōe omnia cōmisisset nihil sibi reservando: et ipse primus subcollector iam cepisset uti iurisdictione: quoniam cum talis nō possit revocari expresse ut est tex. in. c. quāvis. de of. deleg. li. vi. Et clarū hoc

dicit Inno. in. c. in causis. in ultima col. de elec. quia l. iudicium soluitur ff. de iudi. non habet locum in delegato qui in totum subdelegavit quando subdelegatus iam cepit uti iurisdictione ut notat Anto. de bu. post glo. in. c. super questioni in. iiii. carra de off. deleg. et Pau. de castro. in dicta. l. iudicium soluitur. Multo fortius nō poterit revocare tunc cite per deputatiōem alterius subcollectoris secundum Archi. et Jo. and. in dicto. c. quāvis. de off. delega. libro. vi. Sed si primo deputatus esset subcollector generalis: postea secundo loco deputaretur specialis: tunc clarum est qd per deputatiōem specialem esset revocatus primus subcollector quo ad illam speciem per regulam generi per species de regu. iur. li. vi. Sive dicamus quando subcollectores deputati sunt cum iurisdictione dummodo generalis non cepisset uti iurisdictione in illa specie per tex. in. c. pastoralis. §. quoniam. de rescrip. Sive loquamur quando sunt deputati subcollectores ut nudi ministri et sine aliqua iurisdictione per dictum. c. non iniuste. et dictam. l. si quis cum procuratorio. Pro quo ultimo recte inveniuntur videtur casus i. l. maritus. ubi etiam Bar. l. de procura. et tex. in. l. si longius. §. primo ibi: si non sit qui nomine patris agat. et ibi Ange. ff. de iudi. Et probat per tex. a speciali in. l. si hominem. ff. mada. Nec obstat tex. in. l. quotiens. §. si. ff. de admini. tutor. quia ibi loquitur in pluribus tutoribus in quibus diversa est ratio ut patet ex his que notat glo. in dicta. l. ii. l. de testamen. tuto. et l. y. ibi in secunda oppo. Et idem dico si primo esset constitutus specialis et postea constitueretur generalis: quia per constitutionem generalis subcollectoris secundo loco factam: non intelligeretur revocatus primus specialis quo ad illam



speciem: ut volunt domini de Rota in  
novis decisio. cclxxxvi. que incipit: *Item*  
si quis constituit. per. c. i. de rescriptis. et  
c. dudum. de preben. libro. vi.

**C**entesimodecimo quero: Qualiter p  
betur q quis sit vel fuerit collector apo  
stolicus. Domini de Rota in novis de  
cisio. cclvi. que incipit: *Item* collector  
habens. cōcludunt q eius facultas seu  
potestas probanda est per litteras per  
tex. in. l. unica. *L. de manda. princi. et in*  
*c. cum in iure. de off. deleg. et in extrau*  
*ganti Bonifacii octavi que incipit: In*  
*iuncte. pro quibus allego optimuz tex.*  
*et ibi Bar. in. l. prohibitum. circa finem*  
*ibi: Cum litteris nostris cognoverit.*  
*L. de iure fis. libro. x. et in. l. i. L. de sup*  
*indicto. li. x. facit. l. si qua p calumniā. in*  
*fine de epi. et cler. Pro hoc glo. ordina*  
*ria i. c. romana. super verbo in scriptis*  
*et vigesimus quintus. de censib. libro. vi*  
*et in. c. institutionis. xxv. q. ii. et Spe. in*  
*titulo de instru. edi. §. restat. et sed si alii*  
*ibi. xix. in legatide. et quod notat Bal.*  
*in. l. si. in penultima colū. L. de re iudi.*  
*Et sic iste erit unus casus in quo non*  
*poterit fieri probatio per testes: hoc for*  
*te tamen limitari posset nisi is qui dicit*  
*collector. esset valde honesta et nota per*  
*sona: quia tunc ei crederetur q esset col*  
*lector apostolicus absq litteris pape p*  
*glo. notabilem in. c. cum oliz. cl. i. in glo.*  
*magna. de priuile. que extendens. c. no*  
*bilissimus. xcvi. disti. dicit q non solum*  
*creditur cardinali de cōmissione sibi fa*  
*cta absq aliis litteris: sed etiam alii ho*  
*nesto et noto viro: quod etiā tenz Spe.*  
*in titulo de legato. §. superest. et. quid si*  
*de legati iurisdictione: et in ti. de deleg.*  
*§. excipi. et. item excipitur qd non osten*  
*dit. et Bar. in dicta. l. prohibitum. et Lo*  
*do. pontif. filio suo. lix. quod incipit: In*

christi nomine amen: ad discutiendum.  
et quarto videndum. *Et Abbas sicut?*  
*in. c. qd super his. de fide instrumē. ubi*  
*Abbas subdit q stilus curie seruat q*  
*nō credatur eis sine litteris a quo stilo*  
*recedendum nō est. c. qd gravi. de crimi.*  
*fal. Predicta procedere videntur pre*  
*scriz quando esset perdita littera com*  
*missionis secundum Inno. in dicto. c.*  
*cum olim. quia tunc secundum cum si*  
*persona est nota et honesta cōmissio vel*  
*littera potest probari per testes: qz eius*  
*verbo credere. Sed circūscripto etia*  
*stilo curie mihi magis placet opinio do*  
*minorum de Rota per iura preallegata*  
*Et ad glo. in dicto. c. cum olim. et alia in*  
*ra que volunt q credatur honesto et no*  
*to viro sine litteris commissionis: respō*  
*deo q intelliguntur quando non agitur*  
*de prejudicio vel saltem leui et modico*  
*alterius prejudicio. Secus enim esset si*  
*ageretur de gravi alterius prejudicio*  
*per id quod notat glo. in. c. sicut. de sent.*  
*excom. et Archidi. in dicto. c. nobilissim?*  
*prout est hic: cum agatur de exigendis*  
*pecuniis et decimis beneficioruz et com*  
*pellendis et cohercendis clericis cuz pe*  
*cunia dicatur vita hominis: ut inquit*  
*Bal. post glo. in. l. aduocati. L. de aduo*  
*ca. diner. iudi. et in. l. recepticia. L. de cō*  
*stitu. pecuni. quo casu non creditur ei si*  
*ne litteris apostolicis: etiam si sit bone*  
*sta et nota persona. Et hoc est quod*  
*formaliter voluit Bartolus in. l. palati*  
*nos. L. de collatione fundorum fiscaliū*  
*libro vndecimo. Et ita etiā firmat Ab*  
*bas sicut in dicto. c. cum olim. hoc*  
*modo restringēs glo. ibi. Concludo*  
*ergo q per testes non poterit probari*  
*q quis sit vel fuerit collector apostoli*  
*cus sed soluz per litteras deputationis*  
*Et ita obseruat palacium apostolicum*  
*quod non admitteret probationem per*  
*testes etiam probata amissione litaruz: qz*



semper ex registris pape pot fieri pbario  
per litteras de nouo expediendo lras.  
Hoc tamen est limitandū nisi collector  
esset deputatus a papa ad colligendas  
decimas i curia romana seu ab ecclesiis  
urbis romane papa existere in urbe: qz  
talis deputatio forte poterit pbari p te  
stes p id qd notat Spe. in ti. de pbat. §.  
videndū. §. quid de auditoribus palatii  
z Archi. in. d. c. nobilissimus. Et predi  
cta sunt vera preferri hoc cau quo com  
mittitur administratio lz varie sint opio  
nes in cōmissionibus cāz an possint p  
bari p testes: quas plenissime nstra oēs  
refert Jo. de imo. in. d. c. cum in iure. re  
ferens opi. Bos. Anno. Spe. Jo. and.  
Archi. Anto. de bu. z legistaz in De.  
de bellap. z Eniel. de cu. in. l. ne quicq.  
§. ubi decretum. ff. de off. pco. z lega.

**C**eterum undecimo quero: An subcol  
lectoris videt qz quis sit vel fuerit sub  
collector pape pbari possit p testes: an  
eo sit necesse qz pbat p lras seu per scri  
pturam. Videt dicendū qz debeat pba  
ri per scripturam p ea que notat Anno.  
in. c. quoniam p. de pba. quem sequunt  
Archi. z Jo. an. in. c. si a subdelegato. d.  
of. delega. li. vi. vbi dicit qz subdelegatio  
nes pban per sola sigilla subdelegatiū  
Tamen prius credo verius: qz sub  
collectoris etiam poterit pbari p testes  
Cum eni iste casus non sit de enumera  
tis per glo. ordinariam in. c. romana. de  
censi. li. vi. in quibus requirit scriptura  
stabilis regule volenti qz parem vim ha  
bent testes z instra ut. l. in exercendis.  
L. de fi. instru. Et istam opi. in termis  
tenent. d. de Rota in nouis deci. cclvi. q  
incipit: Itē collector habens. dicentes  
qz pmissio subcollectoris z ei potestas  
ac exercituz poterit pbari p testes qui  
fuerūt pntes tpe cōmissionis sibi facie  
lz collector ibi teneat prius. Et p opi.  
dñoz de Rota bene facit: qz cōmissio

facta per inferiorem a principe probari  
potest p testes scdm Bal. in. l. unica. L.  
de manda. prin. allegantē. c. institutiois  
xxv. q. ii. quod indicio meo optime pba  
tur per tex. in. c. si cur. de re indi. dñ tex.  
dicit ex quoz depositione pstitit qz ma  
gister. A. auctoritate epi lundunensis  
ipsum absoluit. Et hoc tenet Spe. i. ti.  
de pba. §. videndū circa prin. §. sed num  
quid delegatus. z Jo. de imo. post doc. i.  
c. cum in iure. de of. deleg. Et idē sentit  
Jo. an. in addi. Spe. in ti. de lega. §. ex  
cipi. §. item excipit qd nō ostendit. Et  
pro hoc qd notat dñi de Rota. i. nouis  
deci. cclxxx. que incipit: Itē si eps dat  
z cōmittit. vbi volūt qz si eps cōmittat  
vicario suo aliquid qd nō veniat i gene  
rali mādato: puta qz recipiat resignatio  
nem alicui bñficii z illud pferat: illa cō  
missio eque bene potit pbari p testes si  
cut p scripturā ut i. c. cū iōanes. de fi. in  
stru. qz scdm eos. l. unica. L. de mā. pri.  
bz solum locū in delegato pape z impa  
toris nō aut inferior. In his vo que d  
iure cōi z ordinario ppetit vicario seu  
officiali: si negaret officialis sufficit pro  
bare cōem noiatiōem ac reputatiōem z  
habitiōem scdm. d. de Ro. i. nouis deci.  
xlv. p. l. barbari. ff. d. of. pro. z p ea que  
notat Anno. i. c. nihil ē. de elec. Et pdi  
cta pcedūt qñ subcollector dat est cum  
iurisdicōe z coberecēdi facultate. Si  
aut subcollector eēt deputatus ad nudū  
mysteriū exigēdi sine aliqua iurisdicōe  
ne: qz talis censet pcurator ad negocia  
Tūc etiā idēz vñ dicendū. §. qz facultas  
sua pbari potit p testes: quoniam lz varie  
sint opiones iter doc. an mandatū pcur  
ratorum pbari possit p testes. Tamen  
glo. z magis cōis opio cano. in. c. i. de p  
cura. z Eniel. de monte lau. z cōi doc.  
in de. i. de pcur. z Bar. z cōiter legiste i  
l. i. L. de pcur. z Spe. i. ti. de pcur. §. rōne  
aut forme. circa pri. v. porio. vbi quis ē  
ibi Jo. an. i. add. z Bal. i. l. fi. L. d. re ind



volunt q̄ mandatū pcuratorum pbari  
possit per testes: z v̄i satis pbari p̄ tex  
in. c. ex insinuatione. de p̄cu. vbi patet q̄  
reuocatio pcuratoris potest pbari per  
testes z etiam per vñū testem cum iura  
mento in supplementum probationis.

Sed cōtra predicta in terminis n̄ris  
vigere videt̄ quod scribit Bal. in. l. fal  
sus. in penul. col. v. utrum autem mada  
tum. L. de furt. qui limitans predictaz  
cōem doc. opionez dicit q̄ pcuratori ad  
recipiendā solutiōem non sufficit p̄bare  
mandatum per testes: q̄ soluenti debet  
fieri plena securitas per instrumentum  
publicū ut. l. plures apochis. L. de fide  
instru. Sed si de mādato non apparet  
per instrumentum non potest facere se  
curitatez debitā p̄ instrū sicut d̄z ut. l.  
sicut dataz. L. de libe. cā. Subcollector  
autēz talis est quia deputatus est ad re  
cipiendam solutionem: ergo in eo proce  
dere videt̄ doctrina Bal. Sed posset  
dici q̄ dictum Bal. non sit verum quia  
nullo iure probatur quoniam iura alle  
gata per eum non dicunt hoc sed dicūt  
q̄ creditor recipiens solutionem a debi  
tore tenet̄ ei facere instrumentum solu  
tionis recepte. Item dato q̄ debitori  
non constaret de mandato pcuratoris  
ad recipiendam solutionem per instrū  
Satis ei possit consuli ad plenam secu  
ritatem solutionis si faceret examinari  
ad eternam rei memoriā testes p̄ quos  
probatur de mandato procuratoris ad  
recipiendam solutionem iuxta. c. signifi  
cavit. z. c. albricus. de testi. Sed saluan  
do dictum Bal. posset distinguī: q̄ aut  
est questio inter subcollectorem z habē  
tem soluere decimam vel debitum: qui  
nō vult soluere nisi sibi p̄stet de faculta  
te subcollectoris per instrumentum: et  
tunc verum sit dictum Bal. q̄ tunc nō  
sufficiat probare mandatum per testes  
Aut est questio de p̄terito: videlz virū  
ille cuius beneficium d̄i modo reserua

tus fuerit al̄s unus subcollector pape  
z tunc talis deputatio poterit probari  
non solum per scripturam sed etiaz per  
testes qui interfuerūt deputationi p̄ut  
dicit̄ deci. Note supra allegata quaz ob  
seruat palacium apostolicum. Et hanc  
distinctionem sumo ex verbis Jo. and.  
in addi. in. d. §. rōne autēz forme. v. por  
ro ubi quis. in addi. que incipit: Videlz  
auctor presupponere. in fine. ubi dicit q̄  
etiam quando esset vera opio tenentiū  
q̄ mandatum procuratorū non posset  
probari per testes: illud procederet so  
lum quo ad lites prosequēdas: quoniā  
si ageretur de p̄terito an talis fuerit  
procurator rōnes eoz non v̄gerent: z  
merito probatio per testes admitteret̄  
sue q̄ sit inter pcuratorem z dominū  
sue inter alterum eorum z tertius: sue  
inter duos tertios.

Lētesimoduodecimo quero: An. l. bar  
barius. ff. d. of. p̄to. habeat locū in colle  
ctore z subcollectore pape: ita q̄ suffici  
at p̄bare q̄ cōiter sic hēbat̄ z reputaba  
tur collector z subcollector: z ut talis  
publice exercebat nō docto al̄s de depu  
tatione sua. Videlz q̄ sit p̄ tex. in. l. si ar  
bit. L. de sen. z interlo. o. in. z in. §. tria.  
v. v̄ez. iii. q. vii. ubi p̄z q̄ tollerātia z cō f  
error h̄z locū z opat̄ validitatē gestorū  
etiā in delegato: z ē tex. a p̄rio quem ibi  
pōderat Ant. de bu. i. c. ad p̄bandū. de  
re indi. z iō Buiel. de cu. i. d. l. barbari.  
tenuit q̄ tollerātia z cōis error seu opi  
nio haberet opari validitatē gestorū in  
delegato ad uniuersitatē causaz qualis  
v̄i ē collector z subcollector ut dixi su  
pra. q. xciii. Secus dicit Buiel. de cu. i.  
delegato ad unā cām: q̄ cum ille solum  
hēat indicare int̄ duos ibi nō pōt cade  
re cōis error: nec priuati p̄nt dare iuris  
dictionem ut. l. priuatoz. L. de iurisdī.  
om. iudi. Sed Inno. in. c. cum dilecta.  
de rescrip. z in. c. siscitatus. eodem titū.



tenet indistincte q̄ tollerantia z cōis er  
ror nihil habet opari in delegato. Tre  
do quo ad terminos nostros q̄ ex quo  
non apparet de deputatione collectoris  
vel subcollectoris modis de quib⁹ dixi  
in duabus q̄nibus p̄cedētib⁹ q̄ verior  
sit opio Innocē. videlz q̄ tollerantia z  
cōis error hoc casu nihil operet. Et  
hanc p̄clusionem colligo ex his que dis  
fusse scribit Anto. de butr. in repe. c. con  
sultationibus. in. viii. carta. 4. sc̄do p̄ci  
paliter. de iurepat. z in. d. c. cū dilecta. z  
in. d. c. sc̄sitatus. vbi approbat opi. In  
no. q̄n nō apparet aliqua deputatio seu  
auctoritas superioris. Et ad. 6. vcz  
z. l. si arbiter. allegata in p̄inz r̄ndet q̄  
ibi non deerat deputatio nec auctoritas  
superioris: s̄z aderat vitium z inhabilitas  
in p̄sona delegari qd̄ vitium delegas tē  
pore deputatiōis ignorauit quo casu tol  
lerantia z cōis error bene h̄z opari i de  
legato p̄pter deputatiōem superioris ac  
cedentē que etiam non defuit in casu. l.  
barbarus. pal. Concludo ergo q̄ tol  
lerantia z cōis error nō h̄z opari in col  
lectore pape nec i subcollectore non ap  
parente deputatione superioris: p̄sertiz  
si non agat de validitate gestoz sed ad  
effectum q̄ beneficia sua sint reservata  
ex eo q̄ fuerit collector vel unicus sub  
collector pape.

**Centesimodecimo tertio quero: An suf**  
ficiat docere de facultate seu deputatio  
ne collectoris vel subcollectoris pape p̄  
transumptum. Lodo. pont. p̄si. cccxxx  
viii. quod incipit: Oipotentis dei postu  
lato suffragio: circa p̄positam p̄sultatio  
nem. in sc̄do dubio p̄cludit q̄ non p. c. l.  
de si. instr. z. l. sancimus. L. de diuer. re  
scrip. canonizata. xxv. q. ii. c. sancimus. z  
auten. siquis in aliquo. L. de eden. que  
iura dicunt q̄ nō sufficit exhiberi exem  
plaria nisi exhibeantur originalia. Pro  
hoc quod notat Egi. de belleme. dccif.

ccccxi. que incipit: Si p̄ appellationes  
vbi vult q̄ non sufficiat regularit̄ doce  
ri de mandato pcuratorio per exemplū  
nisi in casu illo ad effectum deuolutiōis  
quādo mādatur pcuratoris appellatis  
fuit exemplatum de p̄sensu pcuratoris  
appellati. Si tamē fuisset transumpta  
tum ab originali solēniter iuxta formaz  
c. si. et quod ibi notat Inno. z doc. de si  
de instr. tunc ei adhiberet eadem fides  
que adhiberet originali ut voluit doc.  
in. d. c. si. z Ang. z alii i. d. auten. siquis i  
aliquo: quod intelligo verū quando tpe  
transumptationis nulla adhuc lis pen  
debat. S̄z si lis pendebat in curia: tunc  
palacium apostolicū obseruat q̄ etia: si  
transumptaret cū solēnitate: de qua in  
d. c. si. ei non adhibeatur fides nisi iura  
sint extracta seu trāsumptata in vim cō  
pulsorie decrere ab auditore coraz quo  
pendet lis. Et hec practica forte fuit sū  
data p. c. si. et per totū ut lite p̄. Et q̄  
postq̄ per papā p̄missa est cā in curia li  
gate sūt manus ordinarioz totaliter se  
cundū dños de Rota in nouis deci. ccc  
xciiii. que incipit: Itē si lite pendente. p̄  
tex. in. c. ut nostrum. de ap. et. c. si eo tpe  
de elec. li. vi. Si tamē p̄duceret sumptū  
facultatis collectoris de registris bulla  
rū pape: tunc ei adhiberi d̄z fides sicut  
l̄ris originalib⁹ sc̄dm dños. de Ro. i. āti  
quis dci. sexcētesima. xxi. q̄ icip: Nō sū  
ptū d̄ registro. et dci. sexcētesima. lxxi.  
que icipit Rota q̄ sumptū. Et ita bo  
die obseruat palacium apostolicū: quia  
postq̄ talia sumpta clausa et sigillata  
sunt p̄ducta coram auditore cause i cu  
ria recognito sigillo tali sumpto adhibe  
tur plena fides. Sec⁹ tamē esset in cau  
sis pendentibus extra curiam: quia tali  
sumpto de registro bullaz cūz solo sigil  
lo non adhiberet fides nisi p̄duceretur  
bulla plumbata. Et hec forte practica  
admissa est ut sine litteris credat sam  
pto cum solo signeto in curia romana:

q̄ si d̄ virib⁹  
haberi posset  
per ea que  
pba. 6. viden  
q̄ non posset  
cerentur extra  
de Rota in an  
sexcentesima. x  
lxxi. q̄ filius  
datur sumptū  
canoniz. pape.  
olim: sed hodie  
credatur sumptū  
pape sicut sumptū  
modo man⁹ offi  
scantur.

Centesimodecimo  
litteras collecto  
mano notari z s̄  
bet facultas seu  
rie. R̄ndeo q̄ si  
in. c. quoniam cō  
s̄ alii dicunt z si  
delegatiōes p̄ban  
delegantium: z si  
quod dictum sequi  
Dom. in. c. si a su  
li. r. Anto. de t  
in. ii. carta de pba.  
quis dci. septing  
pit Rota q̄ non  
le et etiam Spe.  
le. 6. sed nunquid  
bar. 6. videndum.  
Et p̄ hoc bene fa  
Rota in antiquis  
lxxiii. que incipit:  
noti. Nec obstat t  
ba. z in. c. cum a n  
quiri q̄ littere ind  
babeant adminicu  
q̄. c. quoniam p̄. loq  
nis p̄iudicij: non  
lenis p̄iudicij p



q: si d viribus sumpti dubitaret facili  
haberi posset in curia recursus ad papā  
per ea que in simili notat Spe. in tit. de  
pba. §. videndū. §. quid de auditoribus  
qđ non posset facili fieri si sumpta pdu  
cerentur extra curiam. Dicūt tamē dñi  
de Rota in antiquis in prealle. decisio.  
sexcentesima. xxi. z decisio. sexcentesima  
lxxxi. q. stilus curie obseruat q non cre  
datur sumpto pducto de registro suppli  
cationū pape. Sed forte ille stilus fuit  
olim: sed hodie curia obseruat q eque  
credatur sumpto registri supplicationū  
pape sicut sumpto registri bullarum dū  
modo man<sup>9</sup> officialis et sigilla recogno  
scantur.

**C**entesimodecimoquarto quero: An p  
litteras collectoris cum sigillo suo sine  
manu notarii z subscriptione testium p  
bet facultas seu deputatio subcollecto  
ris. Rñdeo q sic p ea que notat Ymo.  
in. c. quoniam cōtra. de pba. ultra mediū  
§. alii dicunt z sic etiam ubi tenet q sub  
delegatiōes pbantur per sola sigilla sub  
delegantium: z sic dicit papam iudicasse  
quod dictum sequunt Archi. Jo. an. et  
Domi. in. c. si a subdelegato. de off. dele.  
li. vi. z Anto. de bu. in. c. post cessionem.  
in. ii. carta de pba. z dñi de Rota in anti  
quis deci. septingentesimaprīma que inci  
pit Rota q non credit. z hoc satis vel  
le vñ etiam Spe. in ti. de remissio. §. uti  
le. §. sed nunquid remissio. z in ti. de pro  
bat. §. videndum. §. decimo per litteras  
Et p hoc benefacit quod norant dñi d  
Rota in antiquis decis. quingentesima  
lxxiiii. que incipit: vtruz credatur execu  
tori. Nec obstat tex. in. c. quoniam §. de p  
ba. z in. c. cum a nobis. de testi. vbi vñ re  
quiri q littere indicū ad sui validitatem  
babeant adminiculū testium: qz rñdeo  
q. c. quoniam §. loquitur in actis cāe gra  
uis preiudici: non autem in his que sūt  
levis preiudici prout est nuda subdele

gatio. Itē. c. cum a nobis. nō dicit q lre  
iudicum nō pbent sine subscriptione te  
stium sed dicit q non tantū pbant quin  
per duos testes possit pbari prium. Et  
hec pñia isto modo soluit Anto. de bur.  
in. d. cū a nobis. Et predicta pcedūt qñ  
subcollector deputatur cum iurisdictione  
Si autem deputaret ut nudus exactor  
tūc clarū esset q per lras collectoris cū  
sigillo suo pbaret deputatio subcollecto  
ris per tex. in. l. i. ff. de pcur. z in. cle. i. de  
procura. dū tamen lras receperit anteq  
exerceat officium subcollectoris secūdū  
Bar. pñ. lxxiii. quod incipit Queritur  
vtr pcurator. sicut z de instro mandati  
procuratorii dicit Spe. in ti. de pcur. §.  
i. §. sed quid si pcuratorium. z Archidi.  
Jo. an. z Domi. in. c. is qui. d. pcur. li. vi.  
z Bal. in. l. licet. l. de pcura. z in. l. qui  
in dñi. ff. de testa. z sentit glo. in. cle. i. in  
verbo receptis. z ibi doct. de pcura. z in  
plurimis aliis locis facit tex. in. l. quero  
ff. de eo qui p tuto.

**C**entesimo decimoquinto quero: An  
beneficia collectorū et subcollectorū apo  
stolicoz sint reservata. Rñdeo q per cō  
stitutionē Benedicti. xii. que incipit Ad  
regimen beneficia quorūcūqz collectorū  
apostolicoz sunt reservata vbiqz col  
lectores ipsos mori cōtigerit anteq ad  
romanā curiam redierint seu venerint:  
que reservatio cum aliis ibi contentis ē  
innouata per successores pontifices: et  
presertim p pontificē modernū Sixtū  
quartū in pñia sua regula cancellarie  
que incipit: In pñimis reservationes. sz  
postea per spetiale aliam regulā que in  
cipit: Itē reservauit generaliter idē pō  
tifex Sixtus ampliando pñōez Bene  
dicti inherēdo quasi formalit<sup>r</sup> regulis p  
rimoz pdecessorū pontificū reservauit  
generalit<sup>r</sup> oīa beneficia ecclesiastica quo  
rūcūqz collectorū z unicoz in quacūqz  
ciuitate vel diocesi qui suo tempore eoz  
b



officia exercuerint subcollectorum fru-  
ctuum et pventuum camere apostolice de-  
bito illa duraret que durante eorum offi-  
cio obtinuerunt: et in quibus seu ad que-  
vis tunc eis competere: et sic non solum  
erunt reservata si vacent per obitum ut  
dicebat extraneus ad regimen. sed etiam  
qualitercunque vacent.

**C**entesimodecimosexto quero: An be-  
neficia collectorum et unicorum subcollectorum  
pape que habebant tempore quo fuerunt col-  
lectores vel unici subcollectores seu in qui-  
bus ius tunc eis competebar cessantur  
reservata vel saltem affecta etiam postquam  
desierit esse collectores vel subcollecto-  
res. Respondeo quod sic: ita quod reservatio  
vel affectio non cessabit donec de eis po-  
stea vacantibus fuerit per papam prorsus  
secundum dictos de Rota in novis decisione  
clxxvi. que incipit Item quod beneficia col-  
lectorum. et deci. cii. que incipit Item et  
iuxta ordinationem. et in antiquis deci.  
ccccx. que incipit Nota quod beneficia. et deci.  
ccccxii. que incipit Nota et secundum ordina-  
tionem. et deci. sexcentesima. xvii. que inci-  
pit Si beneficia alicuius sunt reservata  
per. c. ut nostrum. de app. et c. si eo tempore  
de elec. li. vi. Et super hoc specialiter ema-  
navit extraneus Pauli pape. secundi  
que incipit. de  
clarans quod beneficia semel reservata seu  
affecta semper remaneant reservata et  
affecta donec per provisionem pape pur-  
gata fuerit reservatio seu affectio. Et  
idem de reservatis ex capite capellania-  
tus vel familiaritatis vel alterius officii  
pape post argumenta ad utramque partem  
concludere videntur domini de Rota in an-  
tiquis deci. quingentesima. liii. que incipit:  
Papa reservavit omnia beneficia. Et  
pro hoc facit rex. in. l. pro. §. is etiam. ff.  
de eden. et in. l. palam. §. non solum. ff. de  
ritu nupti. Et nisi esset extraneus  
Pauli preal. forte dici possit quod reserva-

tiones predictae in quantum resultant ex  
regulis cancellarie non durarent nisi do-  
nec durat regula illa cancellarie que tem-  
poralis est ad vitam pontificis contende-  
tis ut actus non operetur ultra intentio-  
nem agentis ut. l. non omnis. ff. si certu  
petat. Et ad illud quod dicitur quod reservatio  
semper durat donec sit purgata per pro-  
visionem pape ut in iuribus supra allega-  
tis responderetur quod intelligitur de reserva-  
tionibus emanantibus sine temporis p-  
finitione secus in his que sunt tempore  
limitate: quia omnis dispositio limitata  
limitatur producit effectum ut. l. i. agris  
ff. de acqui. re. domi. nisi dicatur quod ex quo  
regula cancellarie sortita fuerat effectum  
suum quo ad reservationes effectus du-  
rat perpetuo et cesset regula illa cancella-  
rie per ea que notat Inno. et doct. in. c.  
ultimo de constit. sed extraneus Pau-  
li ut dixi tollit hanc difficultatem.

**C**entesimodecimosextimo quero: An  
reservatio beneficiorum resultans ex p-  
sona collectorum vel unicorum subcol-  
lectorum pape dicatur reservatio genera-  
lis vel specialis. Domini de Rota in no-  
vis deci. clxxvi. que incipit: Item quod be-  
neficia collectorum. et in antiquis deci.  
ccccx. que incipit Nota quod beneficia. di-  
cuntur quod de hoc fuit dubitatum: et in Rota  
fuit determinatum: et etiam per dominum  
vicecancellarium quod esset reservatio spe-  
cialis. Et idem videntur velle domini de  
Rota in antiquis deci. septingenti. lxxiii.  
que incipit. Et dicitur specialis  
reservatio. Sed si bene advertantur verba  
regule cancellarie pontificis moderni  
Sixti quarti de collectoribus et subcolle-  
ctoribus loquentis: videtur determinare  
quod talis reservatio sit generalis. cum dicitur  
Item reservavit generaliter omnia be-  
neficia ecclesiastica quorumcumque collec-  
torum et c. Posset tamen forte dici quod etiam  
ad verba regule cancellarie appelleretur



generalis reservatio: tñ quo ad effectuz  
inquantum regula discrepat a terminis  
pstitutionis ad regimen sit spēalis refer  
uatio: quia omnis reservatio inducta p  
regulas cancellarie inquātum discrepat  
a reservationibus contentis in extrava  
ganti *Benedicti. xii.* que incipit *Ad re  
gimen est spēialis reservatio secunduz  
dominos de Rota i novis deci. cccxxi.*  
que incipit: *Item si mādatur mihi. z ita  
dicunt fuisse terminatum in Rota post  
publicas relationes: quia cum sic refer  
uatio contra ius cōmune non potest ne  
gari quin illud sit ius spēale ut. l. ius sin  
gulare. ff. de legi. l. 3. verba regule cancel  
larie aliud sonent.*

*Cētesimodecimo octavo quero: An be  
neficia quorūcūq; collectorum aposto  
licorū sint reservata etiā si non sint unici  
collectores sed sint plures simul etiā nō  
insolidum deputati. Respondeo q; sic p  
pter verbum quorūcūq; posituz in ex  
travaganti *Benedicti. xii.* que incipit:  
*Ad regimen. z i regula cancellarii mo  
derni pōtificis Sixti quarti de collecto  
ribus loquente q; verbum quorūcūq;  
est verbum ampliatiuz: ut notat glo. i  
ele. dignum. in verbo quorūcūq;. de ce  
le. miss. z in clemē. si de beneficio. de pb.  
in verbo cuiuscūq;. Et adhuc quādo  
non esset illud verbum quorūcūq; cō  
stitutiones predictę de reservationibus  
beneficiorum collectorū loquentes lo  
quuntur generaliter: ergo generaliter  
sunt intelligēde. l. de precio. de publicia.  
z. c. si romanorum. xix. di. Nec vnicitas  
requiritur in collectoribus sed i subcol  
lectoribus dūtaxat per regulas cancel  
larie ad inducendam reservationem.**

*Cētesimodecimonono quero: An be  
neficia que collectores vel subcollecto  
res pape acquisiverūt seu affecuti sunt  
postq; desierunt esse collectores vel sub*

*collectores sint reservata. Respondeo q;  
non secundum dominos de Rota in an  
tiquis deci. septingentesima que incipit.  
Dic q; beneficia collectorum. z i novis  
deci. clxxvi. que incipit: Item q; bene  
ficia collectorum. Et hoc clare videtur  
etiam regula cancellarie Sixti quarti  
pontificis moderni que incipit: Itē re  
servavit generaliter. dū in fine sui dicit  
illa videlz beneficia dūtaxat que durāte  
eorum officio obtinuerint: z in quibus  
seu ad que ius tunc eis cōpetierit.*

*Cētesimovigesimo quero: Collector  
vel unus subcollector pape acquisivit  
seu affecutus est beneficia anteq; eēt col  
lector vel subcollector que etiam tenuit  
tempore quo fuit collector vel unic<sup>o</sup> sub  
collector: an talia beneficia sint reserva  
ta. Quidam dicunt q; non z inherētes  
vulgari proverbio exponunt verbuz ob  
tinuerint positum in regula cancellarie  
de collectoribus loquente. i. impetrane  
runt seu affecuti sunt tēpore quo fuerūt  
collectores. Sed hoc est falsum ut patz  
ex finalibus verbis regule que dicunt:  
Et in quibus seu ad que ius eis compe  
tierit. per que verba manifeste apparet  
q; etiam si beneficia affecuti fuerint an  
teq; eēt collectores vel subcollectores  
dummodo ius i eis competat tempore  
quo fuerūt collectores vel subcollecto  
res: talia beneficia sunt reservata. Et  
hoc etiam tenet decisio Rote in novis  
clxxvi. que incipit: Itē q; beneficia col  
lectorum.*

*Cētesimovigesimoprimo quero: Col  
lector vel unus subcollector pape tpe  
quo fuit collector v<sup>l</sup> subcollector habu  
it ius i beneficio sed nūq; possedit illud  
beneficiū: an tale beneficiū erit reserva  
tum. Respondeo q; sic quia verbum ob  
tinuerint positum in regula cancellarie  
de collectoribus loquente refert ad ius*



non ad factum ut est *tex. c. si gratiose. i. fi. z. c. si pro te. de rescrip. libro. vi. z. in. c. i. de regu. iur. li. vi. z. i. c. super eo. de preben. libro. vi. z. glo. in. c. unico de eo qui mit. in poss. li. vi.* Et hoc clarius probatur per ultima verba regule predicte: q̄ dicūt: *Et in quibus seu ad que ius tūc eis competierit. vbi papa ad reservationem inducendam videtur clare velle q̄ sufficiat q̄ habeat ius in beneficio.* Ex quo infero q̄. *c. presenti. de preben. libro. vi. volens q̄ beneficia que obtinent curiales morientes apud curiam per duas dietas sunt reservata tanq̄ vacantia in curia habet locum etiam si ius soluz habebant in beneficiis illis lz nunq̄ eoruz possessionem habuerint.*

*Centesimovigesimosecundo q̄ro: Collector seu unicus subcollector pape tempore quo fuit collector vel subcollector possedit certa beneficia in quibus nullū ius habebat: an talia beneficia sint reservata. Dubium facit quia in regula cancellarie non est verbū vacantia neq̄ vacatura qd̄ si adesset clarum esset q̄ non essent reservata: quia vacatio solum refertur ad ius non ad possessionem ut ē *tex. in. cle. i. §. neutro. ut lite pend. Sup hoc puncto domini de Rota i antiquis decis. cclxxiiii. que incipit: Nota q̄ ubi papa. dicūt q̄ si papa reservat beneficia que obtinet Titius: si ille possidet beneficium de facto z sine aliquo iure: tale beneficium intelligitur reservatum: quia verba illa: beneficia que obtinet Titius sunt verba generalia que intelliguntur siue obtineat de iure siue de facto dum tamen sit in possessione arg. l. stipulatio ista. §. si quis forte. de verbo. ob. Et pro hoc allegant notata per Archid. in. c. si sententia. de sen. excom. li. vi. vbi dicit q̄ quando mandatur terram alicuius dñi supponi interdicto: non solum intelligit**

de terra quam possidet de iure sed etiaz de facto tantum. ad quod allegant. *c. i. §. nec valet. de postula. prela. Et ita videtur esse in casu isto: quia regula cancellarie que loquitur de collectoribus vtitur verbo obtinuerint. Sz forte posset dici q̄ predicta non procedant de iure: quia regula predicta cancellarie loquitur de beneficiis collectorum et subcollectorum qui genitiuis de propria z stricta significatione maxime in statuto denotat dominium z non solum possessionem ut notat Bar. in rubrica de no. oper. nun. z. in. l. i. §. potestatis. ff. de pecul. per *tex. in. l. ii. §. in locum alterius. ff. de religio. z sump. fune. z in. l. scruti. tit. iii. ff. manda. z in. l. si beredis servus. de lega. i.* Et per consequens regula cancellarie vrens genitiuo videtur habuisse respectum ad ius z titulum beneficii non autem ad solam possessionem. Et quia verbum obtinuerint ibi posituz refertur ad ius tantum ut in. c. si gratiose in fine de rescrip. lib. vi. z. latius dixi supra proxima questione. nisi quando verbum obtinet profertur i materia in qua si referretur ad ius tantuz z non ad factum tantum seu possessionem tantum quis reponebat comodum de suo dolo z melioris conditionis esset delinques q̄ inste agens ut est textus in *clemen. si quis suadente. §. i. de penis. z probatur per *tex. in. c. si proponente. de rescrip. z i. c. nō potest in. §. fin. z. c. si motu proprio. de preben. libro. vi. coniuncto *tex. cum glo. in verbo obtinebat. in. c. cum qui. de preben. libro. vi.* Et ita proprie loquitur Archid. in dicto. c. si sententia quia si ibi terra quam possidet de facto tantum non subiceretur interdicto esset melioris cōditionis tyrannus q̄ inste possidens qd̄ nō occurrit in casu isto quando agitur de reservatione: quia ex***

reservatione intr  
est melioris condi  
cro nullum ius  
Pec video q̄  
te. de verbo. oblig  
positum: quoniaz  
tio habere licere  
agar de solo iure si  
ser camen salvand  
de Rota distingui  
lus beneficii q̄ col  
collector possedit  
tulo canonico tēpo  
vel subcollector nō  
quem tunc fuisse se  
procedat opinio d  
Bar tunc tempore  
fici erat penes al  
esset penes collec  
con. Et tunc hab  
maria: quia lz papa  
plenissimam potest  
ben. libro. vi. Tam  
potestatem in bene  
ficio pleno z non  
re sua qua nō presu  
re iuri alterius ut in  
delega. z. c. ex tuaru  
Pondicatur en  
quem est titulus be  
dicetur reservatu  
ita illud permutare  
ri secundum Sed  
permutatione bene  
prima. z domini de  
fo. xliii. que incipit  
tex. in extranaganti  
mi que incipit dudi  
i Joannis vigesim  
Excrabilis in fine  
cia reservata non po  
manib⁹ ordinarii. qd̄ in  
lap. z. Domi. de san  
co de rerum permut  
Lalde. in suis pñliis



reservacione intrusus in beneficio non  
est melioris conditionis nec deterioris  
ex quo nullum ius habet in beneficio.  
Nec video q. l. stipulatio. §. si quis for  
te. de verbo. oblig. faciat aliquid ad pro  
positum: quoniam ibi dicitur tex. q. stipula  
tio habere licere habet locum etiam si  
agatur de solo iure sine possessione. Pos  
set tamen salvando opinionem dominorum  
de Rota distinguere: Quod aut ius siue titu  
lus beneficii q. collector vel unicus sub  
collector possedit sine aliquo iure vel ti  
tulo canonico tempore quo fuit collector  
vel subcollector non reperitur penes ali  
quem tunc fuisse sed vacabat. Et tunc  
procedat opinio dominorum de Rota  
Aut tunc temporis ius et titulus bene  
ficii erat penes alium: I. possessio sola  
esset penes collectorem vel subcollecto  
rem. Et tunc habeat locum opinio con  
traria: quia I. papa in beneficiis habeat  
plenissimam potestatem ut in. c. ii. de pre  
ben. libro. vi. Tamen liberiores habet  
potestatem in beneficio vacanti q. in be  
neficio pleno et non vacanti saltem ex me  
te sua qua non presumitur velle deroga  
re iuri alterius ut in. c. super eo. de offi.  
delega. 2. c. ex tuarum. de auc. et usu pal.  
Preiudicaretur enim iuri tertii penes  
quem est titulus beneficii si beneficium  
diceretur reservatum quoniam non pos  
set illud permutare in manibus ordina  
rii secundum Sede. in tractatu suo de  
permutatione beneficiorum questione  
prima. et domini de Rota in novis deci  
sio. xliii. que incipit In secundo dubio p  
tex. in extravaganti Benedicti duode  
cimi que incipit dudum. et in extravaganti  
Joannis vigesimisecondi que incipit:  
Execrabilis. in fine. ubi patet q. benefi  
cia reservata non possunt permutari in  
manibus ordinarii. quod etiam expresse tenet  
Lap. et Domi. de sancto Bem. in. c. uni  
co de rerum permuta. lib. vi. Et Buaf.  
Calde. in suis piliis in xi. de rez pmuta.

consi. iii. Posset etiam ei in multis aliis  
preiudicare. Et ideo dici debet q. tunc refer  
vatio non extendatur ad talia beneficia.

Centesimovigesimotertio quero: Pa  
pa Titio collectori vel unico subcollecto  
ri suo mandavit pvideri de primo benefi  
cio vacaturo in certa ecclesia datis execu  
toribus deinde monit collectorem vel sub  
collectorem antequam vacet beneficium postea  
vacat beneficium: quoniam an illud beneficium  
censeri debeat reservatum. Sede. de Senis  
in tracta. de pmut. beneficio. q. i.cludit  
q. reservaciones speciales que emanant in  
gratis expectativis cum datione execu  
toris non operantur effectum ad ligandas manus  
ordinariorum: quia sicut gratie expecta  
tive sunt odiose ut in. c. quanvis. 2. c. cui  
de non sacerdotali. de prebend. libro. vi.  
Ira et reservaciones et executorum de  
putationes super eis emanate quando  
emanant ad supplicationem partis ut in  
c. si super gratia. de offi. delega. libro. vi.  
Secus secundum eum si reservaciones  
generales vel speciales emanant motu  
proprio: quia tales reservaciones non sunt  
odiose sed sunt favorabiles et plenarie re  
cipiunt interpretationem ut in. c. si pluri  
bus. de preben. libro. vi. et in. c. si roma  
nus. eo. ti. quod dictum sequuntur domini  
de Rota in antiquis decisi. cclxxiii. que  
incipit. Rota q. ubi papa. in fine. et alle  
gant etiam Jo. and. in. c. presenti. de of.  
deleg. et sequitur etiam Jo. de imola in  
c. ultimo in. xvii. col. de rez permuta. 4.  
circa tertium principale. Et propterea con  
cludit q. dispositio. c. unici de rez pmut.  
li. vi. non haberet locum quando refer  
vatio expectantis emanasset motu pro  
prio. Sed quia hodie emanant in grati  
is expectativis reservaciones speciales  
cum clausula q. infra mensem duxeris  
acceptandum videtur quasi reservatio  
condicionalis per. c. i. de concess. preben.  
libro. vi. et cle. i. §. secus. de concess. prebe.



Ideo non videtur posse dici quod talis reservatio duret post mortem expectantis : quia non potest impleri conditio acceptationis infra menses ex quo mortuus reperitur expectans tempore vacationis beneficii nec reservatio unquam potuit dici purificata : et per consequens remanet sine effectu per textum in l. in testamento ita erat scriptum. de condi. et demon. et in l. legatus. l. de condi. infer. Sed si in gratia expectativa non apposita esset clausula communis : quod infra mensem duxeris acceptandus : tunc si gratia esset facta motu proprio etiam post obitum expectantis ante vacationem beneficii mortui beneficium censeretur reservatum et ligate essent manus ordinarii per puram reservationem . Per predicta et presertim quo ad terminos nostros in collectore et unico subcollectore in quibus regula cancellarie de collectoribus loquens non solum reservat beneficia in quibus collectores vel subcollectores habuerunt ius in re tempore quo fuerunt officiales sed etiam illa in quibus habuerunt ius ad rem prout sunt expectantes maxime si sunt creati in canonicos ut patet in fine regule ubi dicitur et in quibus seu ad que ius tunc eis competierit. Et hoc in collectore et unico subcollectore procederet etiam si in gratia eorum expectativa ad vacaturum beneficium non esset clausula motus proprii : quia ex quo reservatio eorum etiam in beneficiis ad que ius eis competit resultat ex regula cancellarie predicta : satis dicitur reservatio facta motu proprio quia omnis dispositio emanans per viam legis dicitur emanare motu proprio secundum glo. et Barto. in autem. quas actiones. l. de sa. san. eccle. et in l. si. §. donec tamen. l. de iure delibe. et in l. i. l. de bonis vacan. lib. x. et in l. i. l. de peti. bo. subla. lib. x. nisi dicamus quod illa intelliguntur de l. perpetua inserta in corporis non autem de temporali et extra

vaganti non inserta in corpore iuris : ut voluit intelligere Bar. in l. omnes. l. de peti. bo. subla. lib. x. Predictis tamen que dixi de gratia condicionali . scilicet cum clausula quod infra mensem duxeris acceptandum obstat quod appositio manus papae in beneficio ligat manus inferioris ut in c. si eo tempore. de elec. libro. vi. et c. ut nostrum. de appella. etiam si manus papae nulliter apponatur : forte quia gratia sit subrepticia secundum Innocentium in c. inter dilectos. de excess. prelat. quem sequuntur domini de Rota in antiquis deci. xxxix. que incipit : Item nota quod ubi papa et de. de ancha. consilio. cccxlii. quod incipit In christi nomine amen : intentio domine. et Archi. et Jo. and. in c. ultimo de tempo. ord. libro. vi. quod procedit non solum si papa apponat manus super beneficio vacanti sed etiam super vacaturo et eius gratia ex aliqua causa non fuerit sortita effectum ut dicunt domini de Rota in novis deci. clxxvi. que incipit. Item quod beneficia collectorum . et in antiquis deci. cccx. que incipit : Nota quod beneficia. Et ita dicunt contineri in declarationibus pontificum : videlicet Urbani quinti et Gregorii undecimi : quos consulendo sequitur Petrus de ancha. consilio. lli. quod incipit : In christi nomine amen : circumspiciendis regulis cancellarie quantum dicat questionem esse satis dubiam : Inno. in dicto. c. inter dilectos. videatur velle quod appositio manus papae nulliter facta non afficiat si appositum est manus condicionaliter. Sed posset dici quod predictae decisiones et declarationes procedunt quando appositio manus papae sit super certo beneficio vacaturo : secus si super incerto : quia tunc non afficiuntur manus nisi iuxta c. i. §. secus. de concess. preben. quia forius operatur appositio manus papae super certo beneficio quam super incerto ut est textus in c. dudum. §. considerantes. de preb. li. vi.



Nel posset dici qd lz appositio manus pape super beneficio vacanti vel vacaturo que ex aliquo respectu non fuit sortita effectum liget manus ordinariorum tamen nō ligat manus aliorum expectantium qui veniunt etiam auctoritate apostolica vt volunt domini de Rota in p̄dicta deci. xxxix. i. antiquis quos sequit̄ Lodo. pont. consilio. cccxxvii. quod incipit: Omnipotentis dei postulato suffragio: circa primum consultationis articulum. Si autem viueret expectans p quo scriptum est per papam: tunc non esset dubium qd ligate essent manus inferiorum: tum propter decretum appositum in gratia expectatiua: tum propter inhibitionem et reservationem executoris ut in. c. tibi qui. de rescrip. li. vi. c. si soli. de concess. preben. lib. vi. iuxta formā tamē dicte cle. i. §. secus. de p̄ces. preben. Sed mortuo expectante ante vacationem beneficii remanent difficultates predictę prefertim si tēpore gratie expectans erat collector vel unicus subcollector pape.

Centesimo vigesimo quarto quero: Dicit regula cācellarie moderni pontificis Sixti quarti qd beneficia unicorū subcollectorū in qualibet ciuitate vel diocesi qui sua officia exercuerint sint reservata etc. Quid si collector successiue diuersis temporib⁹ deputauit plures subcollectores: ita qd eodē tempore nunq̄ fuit nisi unicus subcollector: quoniam unus fuit remotus et alius subcollector eius loco fuit subrogatus: vel per deputacionem secundi fuit reuocatus primus: et sic successiue: an omniū illorū subcollectorū beneficia erunt reservata. Respondeo qd sic scdm̄ dños de Rota i antiquis deci. cccxii. que incipit Nota lz scdm̄ ordinationem et in nouis deci. cclii. que incipit: Item lz iuxta. et deci. cclvi. que incipit: Item collector habens po

testatem: quia verum est eos omnes fuisse unicos subcollectores quorū referuatio durat etiam post finitum officium vt latius dixi supra. q. cxvi.

Finis Laus deo.

Impressum est hoc opus de  
Subsidio charitativo et  
Decima papali beneficio  
rum Aputine per magi  
strum Antonium Discho  
minum et Dominicum Ri  
chizola socios Anno dñi  
MD. cccclxxxix. die. ix.  
men sis Maii.

Hain 2767.

Registrum.

- |   |                                                                      |   |                                                       |
|---|----------------------------------------------------------------------|---|-------------------------------------------------------|
| a | prima alba<br>Tractatus<br>in ecclesiis<br>que potest<br>pro onerib⁹ | e | decimam<br>Et Sede.<br>et c. mutationes<br>et pulchre |
| b | capelle<br>in. xxix. q.<br>scribo<br>incontrariū                     | f | papa<br>L. in qui.<br>tanq̄ fiat<br>ec. lz aliter     |
| c | ut fuit<br>quē sequit̄<br>lectas p̄nt<br>cordias et                  | g | solutis<br>predictas<br>spetiem                       |
| d | sibi debet<br>karolum<br>circa fi.<br>subsidium                      | h | quia si<br>generalis<br>reservatione                  |

Finis.

Charte tabule non continentur in hoc registro.

GW 3105



Tabula Epi  
Ad Verceles  
De Inuentione  
Ad Iustum  
Ad Symplicium  
Ad Symplicium  
Ad Ireneum  
Ad Felicem Episcopum  
Ad Ireneum  
Tabula Episcoporum  
Ad Symplicium  
Ad Faustinum  
Ad Belicium  
Ad Symplicium  
Ad Ireneum  
Ad Ireneum  
Ad Ireneum  
Ad Ireneum  
Ad Ireneum  
Ad Ireneum  
Ad Clericos  
Tabula Episcoporum  
Ad Orontiam  
Ad Orontiam  
Ad Orontiam  
Ad Orontiam  
Ad Orontiam  
Ad Orontiam  
Ad Marcellum  
Ad Theodosium  
Ad Eusebium  
Tabula Episcoporum  
Ad Sabinum  
Ad Cromacium  
Ad Orontianum  
Ad Valerianum  
Ad Orontianum  
Ad Sabinum  
Ad Sabinum  
Ad Sabinum